

అనుదిగ్రతాంధ్రగ్రంథసర్వస్వము.

ద్వితీయగ్రంథము. ౨

తెలికానిలచ్చారావు.

నంపాదకుఁడు.

సీమంతినీకళ్యాణము.

ఇది

(పిల్లలమట్టి వినవీరభద్రకవిపంశములోనివాఁడగు)

పెనుమల్లసోమమంత్రప్రణేతము.

మొదటికూర్పు.

శ్రీవిద్యజ్ఞానమనోరంజనీముద్రాక్షరశాలయండు
ముద్రితము.

చిత్తూరు.

1919.

వల. రు 0-14-0.

ప్రీతి క.

ఈ కవి సుప్రసిద్ధుడుగు పిల్లలవాణ్ణి పిననీరభద్రకవివంశములో నివాడగుటచేతను రాజధర్మములు, గృహస్థధర్మములు, పతివ్రతాలక్షణములు, వ్రతఫలములు నాదిగాఁగల పెక్కువిశేషములు లుండుటచేతను మఱియుఁ బాతాళగంగ, పాతాళలోకము (అమెరికాదేశమును మనవారు పాతాళలోకముగా భావించుచున్నారు.) వింధ్యపర్వతముమొదలగుచరిత్రాంశములకుఁ దోడ్పడువిషయంబు లుండుటచేతను నీపొత్తంబును ద్వితీయగ్రంథముగా ముద్రించితిమి. కవితవ్యము బ్రాహ్మసాకమునుబోలియున్నప్పటికి నందలిరసంబు గ్రహించి విశేషములు పరికింపఁబోవుభారమును జదువరుల కే వదలిపెట్టుచున్నారము. శ్రీ. గీ. “ సకలసుకవిజనానందః జనకమధుర

సవ్యతరకావ్యకల్పనాః సల్పః గ

సర్వసర్వంసహాధిపాః స్థాన చి

శోభనుఁడ సోమమంత్రీంద్రః సుకవి నేను ”

అని కవియే చెప్పకొనియున్నాఁడు. కవి తనయిచ్చానుసారముగాఁ బోవునపుడు తనకవితానిపుణతను జూపఁగలఁడుగాని పెక్కు విషయంబులు బోధింపదలఁచుకొని కొద్దిలో నిముడ్చఁదలఁచుకొనినప్పుడు నాతనికవితాశక్తి విజృంభింపఁజాలనపుడు నింతియే యీతని కవిత యని యనుకొనుటకు వీలుకలుగదు. ఈతనిశైలిభావము జెలియటకై యొక్కపద్యంబుమాత్రమే యిం దుదాహరించుచున్నవాఁడను.

గీ. దుర్జనునికల్మి దురితపుఁ ధోవ కగును

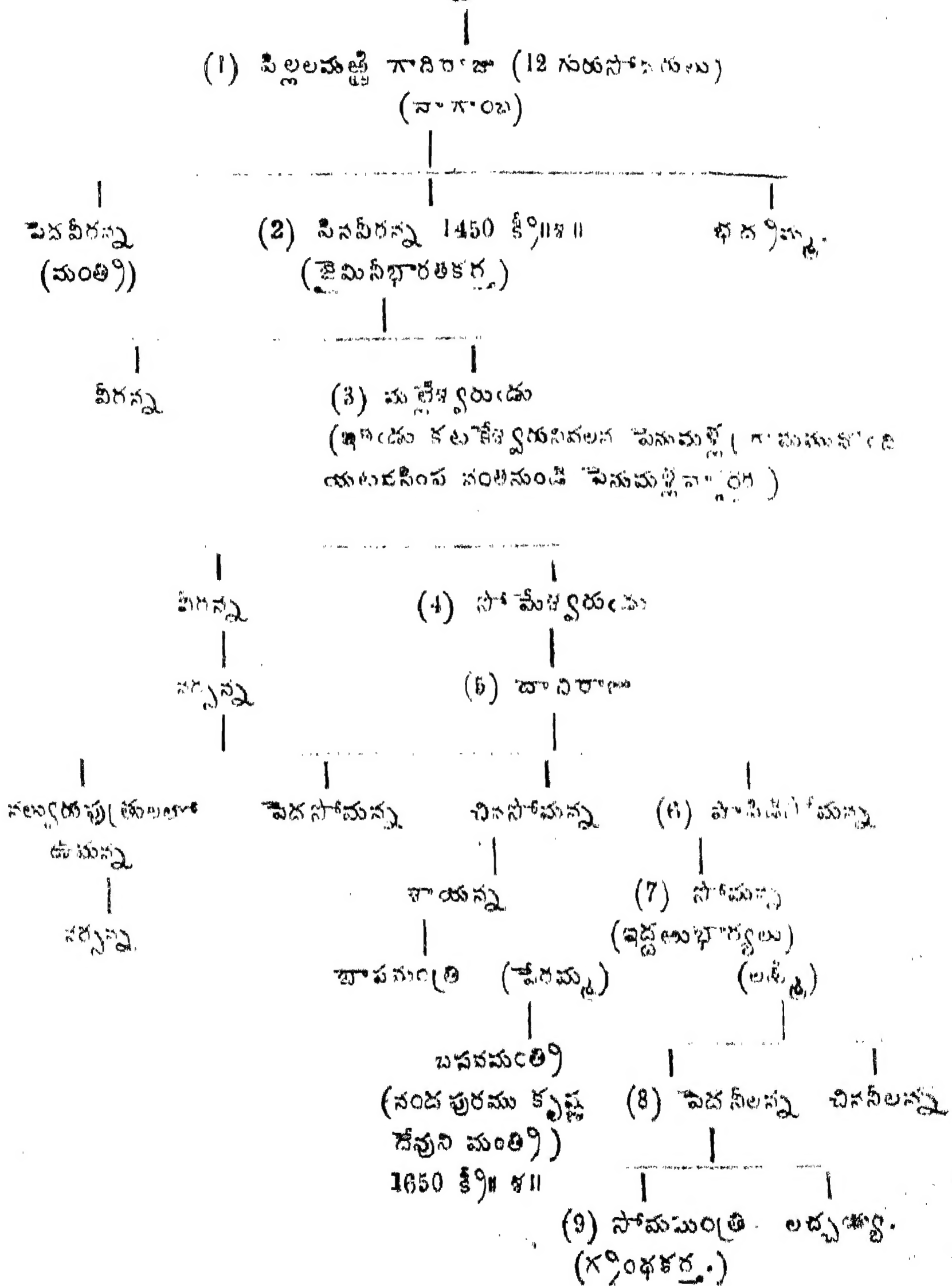
నజ్జనునికల్మి పుణ్యంబు ధరణి కగును

సాముబలసిన గరళంబు ప్రబల మగును

గోవుబలసిన దుగ్ధంబుఁ గురియుచుండు.

ఈశనివంశవృక్షము.

భారద్వాజముని.

ఈ గ్రంథము తునినివాసస్థలు శంగమకులస్థు లగుపురాణం చె
న్న మల్లయ్యగారికుమార్తె కపిల చిన్నమ్మగారియింటిలో దొరికినది.
ఈ గ్రంథము లోకోపకారార్థము ప్రకటింప మాకిచ్చినయావనితార
త్నముకృత్య మొతయుఁ బ్రశంసనీయును. ఈ గ్రంథసంపాదనమున
కుఁ దోడ్పడిన “ విద్యానందసోదరుల ” లో నొకరగు కె. రంగనా
యకులుగారును బ్రశంసనీయులు. ఇది శైవగ్రంథమగుట నామతస్థు
లయింటిలో దొరకుటలో నాశ్చర్యములేదు. ఇట్లే తమకడఁ బ్రాచీన
గ్రంథము లున్నవారు చివుకఁబెట్టి పారవేయక మాకంపి దేశోపకార
మొనర్చెదరని సముద్రచున్నారము. ఈ గ్రంథము తమకుఁ జేరినవెంట
నే మాకంపిన శ్రీవిద్యానందపుస్తకాలయమువారికిని గృతజ్ఞులము.
ఈ గ్రంథరాజమునం దక్కడక్కడ పోయినయక్షరంబులను శ్రద్ధతోఁ
బూరించిన శ్రీగాడేవల్లి సూర్యనారాయణశర్మగారికి మాకృతజ్ఞతా
నందనంబు లర్పించుచున్నారము.

పిల్లలమఱ్ఱి పినవీరభద్రుఁడు శృంగారశాకుంతలమునందుఁ గృ
త్యాదిలో “ ఆసుకవిచేత శివభజ నానక్తునిచేతఁ గన్యపాన్వయచే
త ” అని వ్రాసికొనెను. ఈకవి గాదిరాజు భరద్వాజాన్వయము
వాడనుచున్నాఁడు. ఈపొరబాటునకుఁ గారణ మెద్దియో చరిత్రకా
రులు పరిశీలింతురుగాక !

శృంగారశాకుంతల మొక్కప్రతియే దొరికినదనియు దానినిబ
ట్టియే సరస్వతీపత్రికాధిపతులు ముద్రించినట్లును దెలియుచున్నది. మే
ము సర్వజనపుస్తకాగారము రాజమహేంద్రవరమున నొకవ్రాతప్రతి
యుండఁగా మామిత్రులగుశ్రీవంగూరి సుబ్బారావుగారి నది పరీక్షిం
పఁగోరితిమి. ఆవ్రాతప్రతియందు “ ఆసుకవిచేత శివభజనానక్తునిచేత

గస్యపాన్వయచేతకాని అని, స, కారము, ను, కారము, ననుకూలము
 న్నదని వారు చూచివచ్చి చెప్పుచున్నారు. ఇకను ప్రవాహిపర్యాయము
 వొడికినప్పుడు కాని దీనినిశ్చయము తేల్చుటకు వీలుండదు. ప్రస్తుత
 మిరువురుకవుల వ్యాతలయందు నీభేద ముండుటకుఁ గారణములు తేల్చి
 యుటలేదు.

30-3-19.

చిత్రాక్ష.

ఇట్లు.

చెలికాని లచ్చారావు.

సంవాదకుఁడు.

శుభము.

అభివృద్ధిము.

(శ్రీవదానాశామనము.)

సీమంతినీకళ్యాణము.

ప్రథమశాస్త్రము.

* శ్రీవదానాశామనము భక్తివత్సలుడు ల ధీమానివాడు ల
తేజావంతుడు సమస్తభూతభువన ధీమానివాడు సకల
పాపిశ్చావుడు వాసుదేవుడు దనుకం ధీమానివాడు దానవి
ద్యావిభ్యాకు(ల మంత్రీవర్త్యుల) నితాం ధీమానివాడు (ప్రతిదేవ ప్రాణులకు.)

X X X X X

1. తమపక్షము గృహముల జీవితము ల ధీమానివాడు ల
త్యమహిమ ప్రాణి సువర్ణవర్ణములకు ధీమానివాడు దంపత్యులకు ధీమానివాడు
గమవాక్యములకు ధీమానివాడు ధీమానివాడు ధీమానివాడు.

2

* ఈగ్రంథమునందలి తొలిపద్యములు పోయినవి. అవి ప్రార్థనపద్యములు.
గ్రంథము ప్రార్థనపద్యము తరుండఁ బ్రారంభించుట శుభము కాదని మనపెద్ద
లయభిప్రాయము. ప్రత్యంతర మంతవలకు దొరక లేదు. అందువలన నీ
సీమంతినీకళ్యాణకర్త మూలపురుషుడు దగుప్రసిద్ధకవి పిల్లలమట్టిసినవీరన శృంగా
రశాకుంతలమునందలిప్రథమపద్యమును గొంచెము మార్చి యనుమనిక్యత్యాడికి
గలిగినతాపమును నివారించితిమి. పరమ లిడి తప్పుగా భావింపకుండురు గాక!
† మృతముతోఁ బ్రారంభింపఁబడినయీపద్యము రెండవది కాకపోవునని యెఱి
గియు దీనికి రెండవసంఖ్య నేర్పఱచితిమి. ఇదియు నపచారమునకుఁ గాక
పద్యసంఖ్య నేర్పఱచుకొనుసౌకళ్యాద్ధమని విజ్ఞులు మన్నింతురు గాక !

- సీ. వివిధఋగ్యజుషాది ♦ వేదరూపంబుచే, నలరుచునుండు నే ♦ యలరుఁబోడి
యనవద్యతరగవే ♦ దాంతాదిమూర్తిచేఁ, గనుపట్టు నేదళ ♦ తగఁజనేత్ర
లాలితనాటకా ♦ లంకారశబ్దకా, స్త్రాకృతి గాంచు నే ♦ యబ్జవదన
సంగీతభరతకా ♦ స్త్రవిశేషరీతిచే, భాసిల్లుచుండు నే ♦ పల్లవోష్ఠి
యట్టిభారతిమృదులద ♦ యావలూక, నయసుధామయవర్షదా ♦ నంబుచేత
మామకోదారకాన్యని ♦ రాణవేళ, సరసచాతుర్యమహిమ యొ ♦ సంగుఁ గాత. 3
- చ. కమలభవాదులున్ సకల ♦ కావ్యముఖింబులయందు నేసులొ
త్రమునకుఁ బూజచేసి నియ ♦ తంబుగఁ గాంతురు తద్బలంబు న
య్యమృతనరావతంసు శివు ♦ సగృతనూభవు నంతరాయసం
తమససరోజమితుగ్గణ ♦ నాధునిఁ గొల్చెద నిష్ప్రసిద్ధి క్ష. 4
- సీ. కాండిన్యగోత్రజు ♦ ఘనుఁ డైనకేదార, గురుపాత్రు నయగారి ♦ కులపవిత్రుఁ
బార్వతీహృదయేశ ♦ పదపద్మపూజనా, పరుఁ డైనవిశ్వేశ ♦ గురునిపుత్రుఁ
బరమపాతివ్రత్య ♦ భవ్యసద్గుణకదం, బకు నారమాంబకుఁ ♦ బాణినాథు
వినయభూషణుఁ డైన ♦ వీరభద్రగురుండు, కాశ్యపకీర్తి వి ♦ శ్వేశ్వరుండు
ననఘుకేదారవిభుఁడు లిం ♦ గనయు ననగ, జెలయుపుత్రులు సేవింప ♦ నలరుచున్న
శైవశాస్త్రరహస్యవి ♦ జ్ఞానచతురు, బ్రస్తుతించెద నెల్లనా ♦ రాధ్యవరుని. 5
- సీ. వత్సీకభవునకు ♦ వందనం బొనరించి, సత్యవతీనూను ♦ సంస్మరించి
కాళిదాసకవీంధ్రుఁ ♦ గడుభక్తి సేవించి, భారవిమాఘునిఁ ♦ బ్రస్తుతించి
బాణమయూహలఁ ♦ బ్రాణినిఁ గొనియాడి, దండిని భవభూతిఁ ♦ దలఁచి మొక్కి-
త్తిహర్షచరణముల్ ♦ చిత్తంబులొ నిల్పి, శివమల్లణునివచ ♦ శ్రీకి నలరి
మఱియుసంస్కృతకవితాస ♦ మర్థులగుమ, హాకవీందుల నెల్ల బ ♦ హూకరించి
వారికాదుణ్యలీలాని ♦ వార్యశుభక, రావలూకంబుచేత ధ ♦ న్యతవహించి. 6
- చ. నన్నయభట్టుఁ గావ్యరచ ♦ నాచణుఁ దిక్కనసోమయాజి వి
ద్యన్నతు నెఱిపెగ్గడను ♦ ధన్యుని నాచనసోముఁ గీర్తి సం
పన్ను హాళికిఁబాసగుని ♦ బమ్మెరపోతకవీంధ్ర శేఖరున్
పన్నుతినేతు వారికరు ♦ ణామహిమంబు లభించుకోరికన్. 6
- గీ. ఛంద మెఱుంగుట శబ్దకా ♦ స్త్రము చదువుట, బహునిఘంటుపరిజ్ఞాన ♦ పాటవంబుఁ
గాదు కుకవులకవితకుఁ ♦ గారణంబు, బుచితలజ్ఞాపరిత్యాగ ♦ మొకటి గాని. 7
- క. అని యిష్టదేవతాగురు, వినతియుఁ, బ్రాచీనసర్గ ♦ విప్రవరులకి
ర్తనమును, దుష్కవిజననిఁ, దనమును, గావించి విమల ♦ తరచితుఁడ నై. 8

- సీ. వినుతభరద్వాజ ♦ మునిరాజగోత్రశ్రే, ఖరుడు పిల్లలమట్టి ♦ గాదిరాజా
వినవీరునన్వయం ♦ బుర జనించినగుణో, న్నతుడు నీలయమంత్రి ♦ నందనుడును
చిరపుణ్యసాధన ♦ శ్రీశైలమందిర, భ్రమరాంబికావధూ ♦ ప్రాణనాథు
మల్లేశ్వరస్వామి ♦ మహానీయకరుణావ, లోకంబుఁ గాంచిన ♦ లోకనుతుఁడ
పకలసుకవిజనానంద ♦ జనకమధుర, నవ్యతరకావ్యకల్పనా ♦ నల్పయోగ
సర్వసర్వంసహాధిపా ♦ స్థానచిరయ, శోభనుఁడ సోమమంత్రీంద్ర ♦ సుకవి శేషు. 9
- వ. శబ్దార్థసంగతచమత్కారంబును బ్రకటితశివభక్తిపారంబును సగునొక్క-సూతనకా
వ్యంబు రచియించుటకుఁ గుతూహలంబుఁ గావించి యొక్క-నాఁడు విద్యుత్కవిగా
యకబంధుమిత్రమాత్యసమేతంబుగా నిష్టాగోష్ఠివినోదంబులం బొద్దుఁ గడపుచు
నుండి మాకుఁ బరమాపులయినవాకితో నిట్లంటి. 10
- క. ఏయేకర్మంబులచే, నాయభవ్రుడు సంతసించు ♦ నతిశయరీతిన్
శ్రీయంబు నెద్ది యొసఁగును, నాయాధర్మములఁ దెలుపు ♦ డన్నియు మాకున్.
- పీ. అన వార లిటుపలికె ♦ రాలింపనయ్య నీ, వడిగినయర్థంబు ♦ నాదరమునఁ
బూర్వతీపతియందు ♦ భక్తివిశేషంబు, సకలధర్మములకు ♦ సాధనంబు
కీర్తియు సుకృతవి ♦ స్ఫూర్తియుఁ గావించు, పృథులధర్మంబులు ♦ పెక్కుగలవు
వానిలోపలఁ గడు ♦ వర్ణనీయంబు లై, తనరెడుసప్తసం ♦ తతు లనంగ
పట్టిసంతతులందు న ♦ సంతకీర్తి, గౌరవము గాంచుటకు నేక ♦ కారణంబు
కవిజనానందకరచమ ♦ త్కారసార, కలితముగఁ దా రచించిన ♦ కావ్యమొకటి.
- సీ. తనయన్వయమునందు ♦ మును జనించినవారి, చరితమంతయుఁబ్రశ ♦ ప్రముగఁజేయు
తనమాతృవంశంబు ♦ జనులపౌరుషవీర, లాస్థానవర్జనీ ♦ యములుసేయు
తనకునద్బంధులై ♦ తనరెడువాకిస, ద్వితీయంబులన్నియు ♦ జలయఁజేయు
దా నొనర్చినమహా ♦ త్తమపౌరుషంబులు, ధరలోనఁ దగఁ బ్రసి ♦ ద్ధములుసేయు
వివిధశబ్దార్థచాతురి ♦ విన్నయంత, కవిజనులు మెచ్చకావ్య మొక్కటియకాదె
యట్టికావ్యంబు రచియించు ♦ నతఁడె విపుల, భాగ్యవంతుండు నిజవంశ ♦ పావనుండు.
- గీ. అటులఁ గావున నీవు నో ♦ యార్యవర్య, పూర్వతీశకథాసుధా ♦ భరిత మైన
యొక్క-కావ్యంబుఁజేసిమీ ♦ యుభయవంశ, జనులనందఱిమివులఁబా ♦ వనులఁజేయు.
- సీ. పూర్వతీహృదయేశ ♦ పదభావనాపావ, నాంతరంగుఁడవు నీ ♦ వగుటఁజేసి
సప్తసంతానసం ♦ స్థాపనాసంకల్ప, మాతృఁ బూనినవాఁడ ♦ వగుటఁజేసి
ఘనుని పిల్లలమట్టి ♦ వినవీరవిభునన్వ, యమునఁ గల్గినవాఁడ ♦ వగుటఁజేసి
ధన మనిత్యమటంచుఁ ♦ దగఁ గీర్తి ధనమునం, దానక్తి గలవాఁడ ♦ వగుటఁజేసి

- కావ్య మొనరించి భ్రమలొందికా సహాయం, దైనమల్లేర్వరునిపేర ♦ నంకితంబొ
నర్చి నిమగ్నలయందు న ♦ నంతకీర్తి, రుచులు పచరింపఁజేయ న ♦ ర్వుడవు నీకు
య. పొరుషవంతులున్ విప్రుల ♦ భాగ్యసమేతులు ధార్మికోత్తముతో
ధీరులు దానకూరులు ను ♦ ధీనిపుణుల్ భవదీయవంశ్యులె
వారలు వారికీర్తి విధి ♦ వంబు జగంబుల నిల్పితేనియున్
సారెకు నీగుణోన్నతి పరి ♦ శంసయొనర్చెద రెల్లసజ్జనుల్. 16
- క. అనుసమగుణగత్తుఁబుల, ఘనతరరత్నాకరంబు ♦ గతి నెల్లెడలన్
వినుతింపఁ దగియొ గావున, వినుమా భవదీయవంశ ♦ విస్తారంబున్. 17
- సీ. కరతలామలకంబు ♦ గతి తేటతెల్ల మా, బ్రహ్మస్వరూప మే ♦ బ్రహ్మబుధికి
సేవకులట్ల యా ♦ జ్ఞావశవర్తు లె, సకలేంద్రియంబు లే ♦ శాంతమతికి
నలుదిగుల్లలంగుఁ జెం ♦ తలఁ జేర భయమందు, మానసారాతు లే ♦ జ్ఞాననిధికి
జాట్లమై పలుమారుఁ ♦ జూచువేడుకవచ్చు, బాలేందుధరుఁ డేటి ♦ పస్వివర్మ
నతఁడుదెలయు సమస్తయో ♦ గాంగసార, దుర్గమగహస్యవిజ్ఞాన ♦ దోహతుండు
పదయు గాత్రితనిజశిష్య ♦ హృదయగతత, సోహరుండు భరద్వాజ ♦ మునివరుండు
మ. అనఘం డమ్మునివర్మగోత్ర మనుషీ ♦ రాంబోధికిన్ జంబుగిడ్డ
జననంబందినగాదిరాజు చతురా ♦ శాభాజి విద్యత్సభా
జనులెల్లన్ నుతినేయఁ గీర్తిఁ గనియెక ♦ సౌజన్యసంపన్ను లె
తనపన్నిద్దఱుసోదరుల్ పరమ తా ♦ త్వగ్యంబునన్ గొల్వఁగన్. 19
- సీ. కవివర్ణనీయుఁ డా ♦ గాదిరాజు వివేక, ఘనుఁడు పిల్లలమఱ్ఱి ♦ యనుపురమున
నధివనించుటఁ జేసి ♦ యాపేర విఖ్యాత, మైప్రకాశించె న ♦ య్యన్వయంబు
మహానీయకీర్తి న ♦ మృగత్రిశేఖరుఁ డంతఁ, దనధర్మసతియందుఁ ♦ దగినయట్టి
సంతతి లేదన్న ♦ చింతాభరము పూని, యతిఘోర్యసంపన్నుఁ ♦ డౌటకతన
శివునిగూర్చి తపంబు నేఁ ♦ జేసి పుత్ర, రత్నములఁ గాంతు నన్నట్టి ♦ యత్నముగని
యాత్మగృహమున నన్నదా ♦ నాదికార్య, భరము సోదరవర్గము ♦ పాల నునిచి. 20
- సీ. అణిమాదిసిద్ధుల ♦ నల్పంబుగా నెంతు, తేగిరింద్రమునందు ♦ రోగివరులు
తపము గావించు లే ♦ ధరణీధరమునందు, సనకాదిమునులు మో ♦ తుంబుఁ గోరి
కైలాసగిరికన్నఁ ♦ గడుప్రియం బైయుండుఁ, బురవైతి శేమహా ♦ భూధరంబు
తనశిఖరంబుఁ జూ ♦ చినయంత జనులకు, నపవర్గమొసఁగు నే ♦ యచలరాజ
మట్టిశ్రేణియందుఁ గా ♦ మారిఁగూర్చి, తపముఁ గావించు ననుచు సం ♦ తానకాంతు
నరిగె సకలేంద్రియద్వయ ♦ ద్విరదగర్వ, భేదనోదారమృగరాజు ♦ గాదిరాజు. 21

శీ. అశటః బాతాశగం ♦ గావగాహంబుచేఁ, దురితంబులన్నియుఁ ♦ వొలఁగఁజేసి
సిద్ధుల నధికప్ర ♦ సిద్ధుల నీక్షించి, యభివందనము వారి ♦ కాచించి
శ్రీమల్లికార్జున ♦ స్వామికి నభిషేక, పూర్వకం బయినట్టి ♦ పూజఁజేసి
భ్రమతాంబికాపాద ♦ పల్లవంబులచేతఁ, దనశిరంబు నలంకృ ♦ తముగఁ జేసి
లలిత మగునొకగ్రవిజనధ ♦ లంబునందు, నెల్లమనుజులు గుష్కరం ♦ బిది యటంచుఁ
బలుకఁ గలుబందనలుకుల ♦ భక్షణమున, పాణిములు నిల్చి కొనుచుఁద ♦ పంబుఁజేసె.

కా. అంతన్ శ్రీగివాసుఁ డైనశివుఁ డా ♦ త్మాకారపంయుక్తు డై
జెంత నిల్చి గుణాధ్య యిట్టియలతం ♦ జెందంగ నీ శేటికిన్
సంతానంబు లభింప దిప్పుడు పున ♦ ర్జన్మంబునంగాని ని
శ్చింతం బొమ్మని పల్క మానసమునం ♦ జింతాసమాక్రాంతుఁడై. 23

గీ. స్వామి శ్రీశైలనాథ యో ♦ చంద్రమాళి, తావకం బైనభక్తవా ♦ త్స్వల్పమహిమ
మిట్టిదా నీకుఁ గలశక్తి ♦ యీదృశంబె, కరుణ నాయందుఁ జాలని ♦ కరణి గాక.

శీ. అని యల్క గావించి ♦ యచ్చోట నుండక, యుత్తరమార్గంబు ♦ నొకటి చూచి
యావెంబడినె యగ ♦ మ్యము లైనయడవుల, దుష్ప్రవేశము లయిన ♦ దొడ్డచరులఁ
బడి భీతినొందక ♦ పదియేనుకోసుల, దూరంబు చని మహా ♦ ధీరుఁ డగుచు
బాలితం బైనపా ♦ తాశగంగాసమీ, పమునందు వాసంత ♦ సమయ మగుటఁ
గాతకోమలపల్ల వా ♦ క్కాంత మగుచు, దనరుచున్నట్టియొకవిల్వ ♦ వనముఁగాంచి
యిదిగదా శంభునకుఁ బ్రియం ♦ జెంతయైన, నని తదీయవిలాసంబు ♦ నాత్మమెచ్చి.

క. ఇచ్చటఁ దపమొనరించిన, నచ్చపునియమమున వారిచి ♦ తార్థము నొందన్
వచ్చును సంశయ మేలని, నిచ్చలపున్మననుచేత ♦ నిర్ణయయుతుఁడై. 24

శీ. మృదువు తానూటయే ♦ నిమిదివిల్వదళములఁ, దిని ప్రత్యహంబును ♦ దేహయాత్ర
జరుపుచుఁ దగఁ బున ♦ శ్చర్య గానింపుచు, వాసరములు నలు ♦ పదియుఁ జన్న
నటమీఁద నంచిత ♦ ధ్యానసమారూఢుఁ, డయి యున్నశివుఁ డపు ♦ డతనిఁ శేరి
యీనిర్జనాటవి ♦ నేమి కోరిక నీవు, దపముఁ జేసెదవని ♦ తగ నడిగిన
నేను సంతానకాంక్ష నీ ♦ వెవ్వరయ్య, యెఱుంగ శ్రీశైలనిలయమ ♦ లేశ్వరుఁడవు
గావుఁగా యన్న నతఁ డేను ♦ గానుభద్ర, కాళివీరేశ్వరుఁడనంచుఁ ♦ గరుణఁబలుక.

క. సంతాన మిచ్చి నాకున్, సంతోష మొనర్పఁ గలవె ♦ శంకర యనినన్
జింతించి భద్రకాళీ, కాంతుం డానియమశీలుఁ ♦ గని యిట్లనియెన్. 25

గీ. విమలచారిత్ర జన్మాంత ♦ రమునఁ గాని, నీకు సంతతి గలుగదు ♦ నిశ్చయంబు
పల యాయాస మంజెద ♦ వివ్వనమున, నన్ను బ్రహ్మసితవదనుఁ డై ♦ యతఁడువలిక.

- గీ. నీవు శ్రీశైలనిలయుమ + లేళ్ళరునకు, సాటి వైశట్టివేల్పు వీ + పాటిపనికి
ననుఁ బలుకరింపఁగా నేలఁనమ్మితిఁగద, నిన్ను వరదుఁడ వని చాల + నీలకంఠ .:
- సీ. అనిన నవ్వీరేశుఁ + డనియె నోవత్స నీ, వీరీతి న న్నింత + దూర నేల
యిపు డేను శక్తి న + మేతుఁడ గాకున్న, వాఁడ నీసామిప్య + వనమునందుఁ
గలయొక్కగృహమునఁ + గలకఁతి యున్నది, భద్రకాళిణి యైన + భద్రకాళి
యావనశేషుణ + తో విచారముఁజేసి, పలికెద నింకొక్క + పలుకు వినుమ
యిక్కఁడికి దక్షిణంబున + నొక్కశైల, గుహ దనరునందులోపల + మహితమూర్తి
దేజులైను భారతీ + తీర్థ లన్న, యతివతుం జాళితవ్రాత + హితకరుండు.
- సీ. ఆయతీంద్రునకు న + హస్తవర్షములపై, నెనబనూటబుంబు + లిపుడు చనియె
మతిమంతు లగునట్టి + మనుజోత్తముల కైన, నొనరింపఁ డతఁడు మం + త్రోపజ్ఞఁ
మతనిసన్నిధికి నీ + వరిగి సాష్టాంగప్ర, ణామంబుఁజేసి నా + నావిధములఁ
భార్గింఁచి యమ్మహా + భావచిత్తమునందుఁ, గరుణ పుట్టించి యేకరణినైన
మంత్రముపదేశమయివచ్చి + మాగృహమున, భద్రకాళియుతంబుగాఁ + బ్రమదమొన
నున్న నన్ను విలొకించి + యుచితరీతి, నియమయ్యుక్తిప్రసత్తిచే + నిలచితేని.
- వ. అపుడు నాప్రాణేశ్వరియు నేను నన్యోన్యవిచారంబు చేసి నీకోరికఁ ఫలియింపఁ
యంగలవార మని యాజ్ఞయిచ్చి యద్దేవుఁ డంతర్హితుం డైన తదనంతరంబున.
- క. నిర్జన మానవ్యనమున, నిర్జరులకుఁ జనఁగరాని + నిబిడతరులతా
త్యూర్జిత మేళనమున విగ, తార్జవ మగుత్రోవనట్టి + యంతటిమీఁదన్.
- గీ. ఆపరివ్రాజితోత్తంస + మధివసించు, నట్టిగుహచెంత కరిగి ధీ + రాత్ముఁడగుడు
దైవవశతను జేసి త + ద్వారముఁ గని, యంచితోత్సాహమునఁ బ్రవేశించియంత
- సీ. అసదృశబ్రహ్మవ + త్పరవిలాసంబుచే, బాలభాసకరులీలఁ + బటగువాని
బహువత్సములు చన్న + పరమవృద్ధుం డయ్యు, దారుణ్యనిధివోలెఁ + దనరువాని
సకలేంద్రియములదం + చలత లేక తరంగ, విరహితాంబుధివోలె + వెలయువాని
సహజవైరము మాని + జంతుపంతతులెల్ల, సేవింపఁ గడణ నీ + క్షిందువాని
భారతీతీర్థయతిసార్వ + భౌముఁ గాంచి, వినయ మొప్పుంగ నాతని + వినుతినేసి
ముకుళితకరారవిందుఁ డై + మ్రోలనిలువఁ, గేవలగృహార్థదృష్టి నీ + క్షించియతఁడు.
- సీ. ఎక్కడి జనుఁడ వీ + వీరీతి నిర్మను, స్వారణ్యమునకు రా + గారణంబు
గలిగె నెద్ది మదియ + నిలయ మైనట్టియీ, గుహ యెట్లు చొచ్చితి + కొదవలేక
యని పలిక యతనిచే + నంతవృత్తాంతంబు, విని పలుమాటు పా + ర్థనలు గాంచి
మదిలోనఁ గృపపుట్టి + మంత్రోపదేశంబు, చేసినఁ గైకొని + చింత విడచి

- యతనికిఁ గృతప్రణామఁడై యుగ్గిగుహ, వెడలి సామిష్యమున నున్న పీఠభద్రు
గుడికిఁ జని భద్రకాళితోఁ గూడనందు, నలరు నద్వేవుఁ గాంచిసాష్టాంగమొరగి.
- ఫాలతలమున ముకుళితఁ పాణియుగము, నిలిపి ధ్యానంబుఁ జేయుచు నిలిచియున్న
యతనిఁ గని యాత్మవల్లభ యైనభద్ర, కాళితో నిట్లు పలికె నా నీలగళుఁడు.
- వ. అతినియమాధ్యుఁ డీతఁడు మ హాత్ముఁడు సంతతిఁ గోరివచ్చినాఁ
డితనిమనోరథంబు ఫలి యింపగఁజేయుట చాల యుక్తమా
సతియని దన్మనంబునకు సమ్మతి గల్గఁగఁజేసి యంత నా
యతులిత భక్తి శీలునిము ఖాబ్బముపైఁ దనదృష్టి నిల్పుచున్.
- 39
- ఉ. ఓయిమహీసురప్రవర యుల్లమునం దిఁకఁ జింత యేమియుం
జేయకు రెండురూపములఁ జెంది భవత్సతిగర్భసీమనే
నే యుదయింతు నగ్రిజుఁడు నిక్కముగాఁగ మదంశ సంతభవుం
దామనుజుండు నేన యిది యంతయు నమ్ముము నిశ్చయంబుగన్.
- 40
- .. ప్రథితసుగుణాళి యైనయీ భద్రకాళి, వారలకుఁ జెల్లెలై పుట్టు పలవడింక
శంకయొనరింప నని దయా సాంద్రదృష్టి, వెలయఁబనుపఁద దాజ్ఞయా దలధరించి
5. కృతార్థుండై యద్వేవుగృహంబువెడలి యాశ్రీగిరినివాసు లయినత్రమరాచికామల్ల
శ్వరాదు లయినశకలదేవతలకు నభివాదనంబుఁజేసి కతిపయప్రయాణంబుల బిల్లల
మట్టిపురంబునకు వచ్చి సకలదాయాదమిత్రమాత్యవర్గంబులు సంతసింప నిజగృ
హంబుఁ బ్రవేశించి సుఖంబునఁ గొంతసమయంబు గడుపుచున్నయనంతరంబున. 41
6. ఆగాదిరాజువనిత మ, హాగుణవతి పరమసాధ్వి యనవిశ్రుత యా
నాగాంబ రూపలీలా, భోగాధ్యులఁ గవలవారిఁ బుతులఁ గాంచెన్.
- 42
7. ఘనుఁ డందులొన రెండవ, తనయుఁడు వీరేశ్వరుండు తాన యగుటచే
జనియించుసమయముననే, జనులెల్ల సుతింప నొక్కఁ జడ ధరియించెన్.
- 43
- .. ఆతిలాలితాకారు లాకుమారులు పెద, వీరభద్రుఁడు పిన పీఠభద్రుఁ
డన్న నామములచే నధికప్రసిద్ధులై, యభివృద్ధిగాంచి ర నంతరమునఁ
బెకవీరభద్రుఁడు పృథ్విధీసుతకార్య, దక్షుఁడై కర్ణాట ధరణి కరిగి
పాసిగా తానుని హాసనముననుండి, యధికు రౌరాయదా యాదులకును
మఱియు డెబ్బదివేలసా మంతలకును, తానె యధికారి యై మహా స్థానులందు
సకలమంత్రివరేణ్యులు సన్నతింప, భూసుతం బైనకీర్తి వి స్ఫూర్తిఁ గనియె. 43
8. మహానీయపిల్లల మట్టివంశ భవుండు, గాదిరాజునుతుండు ఘనయశుండు
వీరేశ్వరునియవ తారమే యితడంచు, జనులెన్నఁ దగినసా జన్యకాలి

నీమంతినీక శ్యామము.

- పినవీరభద్రుడు ♦ సిన్నపామనందె, యభిలశాస్త్రంబులు ♦ నభ్యసించె
 గాధిదాసాదిస ♦ తక్కులకు హెచ్చుగా, బహుకావ్యవిరచన ♦ పాఠిగ గాంధ
 వాణి యిల్లాలు గాఁగవి ♦ శ్రేణికల్లె, బృగుతరాశ్చర్యకర మైనదియగు పూనె
 దుహినగిరికాజరామనే ♦ తువులనడుమ, నితని కెనయైనకవినయె ♦ డెందుఁ గలఁడు.
- శ్రీ. అనతారదర్శణం ♦ బన్నకావ్యముఁ జేసె, నారూఢి నారదీ ♦ యంబు పలికె
 మహనీయ మగుమాను ♦ మాహాత్మ్యము తచించె, కాకుంతలముఁ జెప్పె ♦ సరసఫణితి
 నొక్కకాతిరియందు ♦ నొనరించెమధురవా, క్షాప్తిచే జైమిని ♦ భారతంబు
 లలితమామానసో ♦ ల్లాససారంబన్న, కబ్బంబుభాషించె ♦ నబ్బురముగ
 మఱియుబహురూపకావ్యని ♦ రామనిపుణుఁడగుదునుతిఁగాంచె సకలది ♦ గంతరముల
 గుకవిజనగర్వతిమిరసం ♦ కోచకృత్ప్ర, భాతరవి యైనవినవీర ♦ భద్రసుకవి. 45
- శ్రీ. భాగ్యనిధి యైనవినవీర ♦ భద్రసుకవి, కాత్మజాలు సంభవించి రు ♦ దారమగులు
 ఘనుఁడు వీరన్నయును జగ ♦ ద్దణ్యపుణ్య, ధనుఁడు మల్లేశ్వరుండన్న ♦ సత్కపరులు.
- శ్రీ. వారలతోన నగ్రజుఁడు ♦ వారిజవైరివతంసపాదపం
 కేరుహపూజనాపరుఁడు ♦ గీవృతితుల్యసమగ్రశేముషీ
 సారవచోవిలాసనిధి ♦ సర్వనృపాలసభాగ్రహజ్యుఁడౌ
 వీరనమంత్రిశేఖరుఁడు ♦ విశ్రితిఁగాంచె ధరాతలంబునన్. 47
- శ్రీ. సన్నతిభక్తిచే నెపుడు ♦ శంభుని గొల్వంగ నేర్చుఁ బెద్దల
 న్మన్నననేయ నేర్చు మతి ♦ మంతులతోన మెలంగ నేర్చుఁ జే
 కొన్ననృపాలవర్గములఁ ♦ గూరిమి మెచ్చుకొనంగ నేర్చు వీ
 రన్నకయిచ్చినాఁడు కమ ♦ లాసనుఁ డిద్దర నేర్చు లన్నియున్. 48
- శ్రీ. అతనియనుజుఁడు నిజహృద ♦ యాధిగతమ, హేశ్వరుండు వివేకన ♦ మేర బాగ్య
 తేశ్వరుండుపుప్రజా ♦ నేకగజమ్మ, గీశ్వరుండు దనర్చు మ ♦ జ్జేశ్వరుండు. 49
- శ్రీ. శాశ్వతమై సమస్తకవి ♦ సన్నతమై హరిదంతమానవా
 భీశ్వరసర్వభాగ్రజన ♦ హృత్కమలాతివికాసహేతువై
 విశ్వజనీనమై యధిక ♦ విస్మయకారణమైచెలంగుమ
 జ్జేశ్వరమంత్రికేర్తి చరి ♦ యించును సర్వజగత్ప్రకాశ మై. 50
- శ్రీ. మహనీయతేజఁ డౌ ♦ మల్లేశ్వరుం డంత, రనకార్యదక్షతా ♦ ఘనతఁ గాంతి
 మెచ్చి యాకటకేంద్రుఁ ♦ డిచ్చినపెనుమల్ల, యన్నగ్రామమునందు ♦ నభివసించె
 నాటనుండి తదీయ ♦ నామంబుచేత న, న్వయము ప్రకాశంబు ♦ నందు గుంజ
 నట్టిమల్లేశ్వరుఁ ♦ డనవద్యసుగుణశం, పన్నుఁ జైనట్టివీ ♦ రన్నమంత్ర

రూపమదనుండు సోమేశ్వరుండు నన్న, సుతుల నిక్షరభవనవి శ్రీతులఁగాంచ
వార తిరువురు సౌభ్రాత్య వర్తనమున, సుత్తమదరిత్రమునఁ గీర్తి నొందిరందు. 51

జీ. అగ్రజం దైవపీఠ రన్నవతశమున సం, భవమంచె నర్సనా మాత్యనూతి
యమ్మంత్రినరుండు పెద్దాంబాభ్యయోధర్య, సత్యియందునలగుతు సుతులఁగాంచ
పెదబసవయ్యయ్యఁ డిసబసవయ్యయ్య, మృన్న తిమ్మనమంత్రి యన్నవారి
నానలుగురిలోన నతిగుణాభ్యుండు యు, మృనమంత్రిమాళి భా వమ్మకాంత
యందుఁనుండైననర్సనా మాభ్యుఁగాంచె, నతఁడుమతికాలియైనవెం కాంబయినెడు
వెలది నుద్వాహమై యతి వృద్ధిఁగాంచె. * * * 52

క. సోమేశ్వరుండు హృద్యత, సోమేశ్వరుఁ డమితవైభవ వోదయజితగు
త్రాముండు సుగుణోన్నతి నభి, రాముండు విలసిల్లు సకల రాజ్యులుండె. 53

చా. అసోమేశ్వరుశంతతిం గలిగె కా జాస్థానమాన్యుండు కై
లాసాధీశపదారవిందయుగళి లగ్నాంతరంగుండు ప
ద్మాపద్మాయతలోచనాంచలుండు స మ్యగ్వేదశాస్త్రాదివి
శ్వాసారజ్ఞుండు దాచిరాజు నిజవం కాంభోధికిం జందుండె. 54

జీ. శ్రీతిఁ గల్గునర్చిసం శతులు వర్ణనసేయు, వితరణకారత్వ మితనియంద
శతమన్యగుడునితఁ డబ్రతినేయఁగావచ్చు, సతిరమ్యవాక్పాఠి యితనియంద
సుతులనిత్యమునందు ధృతి కరగించునం, చిత్రరూపలూకణ్య మితనియంద
సితకంఠునిత్రాజ శతశంబుఁ గావించు, నతులితవ్రతచత్య యితనియంద
సతులు గావించునియతాతి తతులగర్వ, మతుల నిరసించుభుజకార్య మితనియంద
నితినినాఁ డబ్రభవుఁడందు నిఖిలసుకవి, రాజులు నుతితుకాదాచిరాజునెపుడు.

చా. అరమణీయగీర్తిమహి మాభ్యుండు దానయమంత్ర మన్మథా
కారులమువ్వరనో సుతులఁ గాంచెను శ్రీపెదసోమమంత్రియున్
మూరిపరేణ్యుఁ డైనసిన సోమనయున్ సుకృతప్రియామహా
పారుషకాలి యైజలయు పాపడిసోమన యన్నవారలన్. 55

క. వారలలోపల నగ్రజుఁ, దారుఁధశినార్చనాప కాయబుండు శగ
ర్వారాతినికరచలచు, గ్వాతుండు పెదసోమమంత్రి తత్నము వెలయున్. 56

జీ. కటకవధుఁటికా కచభారశంఘల్ల, మల్లికాప్రసవదా మములఁ దెగడి
కర్ణాటకాంగనా కర్ణభూషణసార, హీరోపలచ్ఛాను నీపడించి

- ధిస్తీపురానాస ♦ పల్లవోష్ఠీజాల, దరహాసరుచులతో ♦ దృస్తరించి
 కేరళకామినీ ♦ వారముక్తాహార, గురుధాళధళ్యంబు ♦ కొంచెపలుచి
 పకలదిక్కుల ననిశంబు ♦ సంచరించు, నార పెనుమల్లవంశదు ♦ ధ్వాన్తిచందు
 దాచయామాత్యపుత్రర ♦ త్నంబు రాజ, మాన్యఁ డైనట్టిపెదసోమ ♦ మంత్రుకీర్తి
- క. ఆపెదసోమనయనుజుఁడు, ఔపాలకవర్యకార్య ♦ ఘటనాపటిను
 వ్యాపారసుమతి జితభా, సాపతి పినసోమమంత్రి ♦ చంద్రుఁడు వెలయున్. 59
- ఉ. దానగుణంబులన్ ఘనుఁడు ♦ ధార్మికకోటికి నగ్గిగణ్యుఁడా
 స్థానమునందు మిక్కిలి ప్ర ♦ శంసకు నెక్కి- నధన్యుఁ డీశ్వర
 ధ్యానపవిత్రమానసుఁ ♦ డనారతయాచకరక్షణకిరీయా
 నూన్యతభాషణుండు పిన ♦ సోమనకీర్తివహించె భారుణిన్. 60
- శ. అనుపమసద్గుణాధ్యుఁ డగు ♦ నాపినసోమనకుం ద్రియానుజుం
 డనుపమసత్యభాషణమ ♦ హావ్రతశీలుఁ డశేషమేదినీ
 జనపతిసత్సభాభవన ♦ సత్కవిశేఖరగద్యపద్యవా
 క్పిణుతదరిత్రముల్ గనియెఁ ♦ బాపడిసోమన మంత్రిరత్న మై. 61
- సీ. ఉచితజ్ఞు లగుసచి ♦ వోత్తములను వివే, కించి నిక్కముగ లె ♦ క్కించువేళ
 మతిమతు లయినట్టి ♦ మంత్రిరత్నంబుల, వివరించి గణన గా ♦ వించువేళ
 ధార్మికు లగునమా ♦ త్వవతంసములనెల్ల, నెలమిఁ బల్కాటు నూ ♦ హించువేళ
 నతిధీరు లగుప్రధా ♦ నాగ్రగణ్యులను ద, లంచి బల్కాటు గ ♦ చించువేళ
 కవులు బాంధవులును ధరాధవులునగ్ర, గణ్యుగా నెంతు రనిశంబు ♦ పుణ్యగుణని
 భానమైనట్టిపెనుమల్ల ♦ దాచిరాజు, సుతవతంసంబుఁ బాపడి ♦ సోమఘనుని. 62
- సీ. సుగుణాధ్యు లయినయాముగురుసోదరులందు, ధీమంతుఁ డగుపిన్న ♦ సోమమంత్రి
 శాయనమంత్రియన్ ♦ నూనునొక్కనిఁ గాంచె, నతఁడు నిత్యంబు న ♦ భ్యాగతులకు
 బహుశాఖిఘృతనూప ♦ భక్త్యుసమగ్రంబు, గాఁగ నెల్ల ప్రదు మృష్టాన్న మొసంగి
 నిఖిలదేశములందు ♦ నిష్కళంకయశంబు, సుకృతంబుఁ గాంచెను ♦ సుస్థిరముగ
 నట్టిశాయనమంత్రీంద్రుఁ ♦ డంచితముగ, లక్షణాన్విత యగునట్టి ♦ లక్ష్మీయన్న
 యబల నుద్వాహమై యామృ ♦ గాణతాక్షి, (యందు?) జనవినుత బాపమంత్రు
 యుక్ ♦ దనయుఁ గాంచె. (?) 63
- ఉ. పావనసత్యశీలుఁ డగు ♦ పాపడిసోమనమంత్రిధర్మవాం
 భావినులాత్ముఁ డై వెలసి ♦ శక్రిమయన్నవధూటియందు నా

ర్యావరసత్కృపామహిమ ♦ నాత్మ నొక్కనిఁ గాంచె గాంచన
గ్రావసమానభైర్యగుణ ♦ గణ్యుని సోమనమంత్రించుచునిన్.

64

తనమేనిచెలువమం ♦ తయును నాశ్రితులైన, బుధులపై నిగుడుచూ ♦ పులనెయుంచి
తనశుభక్రికాంతి యుం ♦ తయు దిగంతములంగుఁ, చులలేక వెలయుకీ ♦ ర్తులనెయుంచి
తనకళంకత్వ ముం ♦ తయు గర్వితానేక, ఇలమంత్రీజనులచి ♦ త్తముల నుంచి
తనసుధామోగ శుం ♦ తయు సభాస్థులందు, విలసిల్లుమధురసూ ♦ క్తులనె యుంచి
నిత్యపరిపూర్ణుఁ డయి యవ ♦ నీస్థలమున, వినుతి గనుసోమనామంబు ♦ విడువ కుడయ
మందినసుధాంశుఁడే యితఁ ♦ డనినుతించు, మానవశ్రేణియాసోమ ♦ మంత్రిఁగాంచి.

మరువు తెచ్చటఁ గన్న ♦ గొరలనీయవిగల్గ, వాశ్రితులను బ్రోచు ♦ నట్టివేళ
కినుకయెచ్చటనైనఁ ♦ జనకనీ యది గల్గ, దభవుసేవ యొనర్చు ♦ నట్టివేళ
నన్పత మెచ్చటనైనఁ ♦ బొనుపనీ యది గల్గ, దవనీనురాల మెచ్చు ♦ నట్టివేళ
కరుణ యొకింతైనఁ ♦ గలఁగనీ యది గల్గ, డెంచి శత్రువుల దం ♦ డించువేళ
యెంతసమయజ్ఞుఁ డితడంచు ♦ నెంచువిబుధ, వర్గము లనారతము ఘన ♦ భగ్గచరణ
బుగ్గమధ్యానకలనాని ♦ సర్వజైవ, మార్గచరుఁ డగుసోమనా ♦ మాత్యవరుని. 65

6. ఆమహానీయకీర్తినిధి ♦ యన్వయవార్ధికిఁ బూర్ణచంద్రుఁ డా
సోమనమంత్రి స్థుగుణ ♦ శోభనుఁ డిర్వార వారిజాక్షులన్
బ్రీమను తెండ్లియాడె జన ♦ బృందము లొనని మెచ్చకాంతలీ
లామహి పేరమాంబయును ♦ లక్ష్మీయు నన్నగుజాభిరామలన్.

67

7. సోమనామాత్యుఁ డా ♦ సుందరీగత్నము, లంబు నగ్నివహూటి ♦ యిందువదన
చాతుర్యణ్యచరిత్రీ ♦ పేరమాంబానామ, విభ్రాంతి గనునట్టి ♦ వెలఁదియంచు
బసననమంత్రిండ్రు ♦ బరిధురక్షణశీలు, సుగుణవిశ్రుతు నొక్క ♦ సుతునిఁ గాంచె
సతఁడు పౌరుషశాలి ♦ యై నందపుగమున, భూవరాగ్రణి కృష్ణ ♦ జేవునొద్ద
మంత్రియై కార్యదక్షతా ♦ మహిమచేత, దిక్కులను గల్గురాజమం ♦ త్రివ్రజంబు
నిచ్చలును బ్రస్తుతింపఁగ ♦ నచ్చమైన, నిజయశస్కూర్తి నెల్లడ ♦ నెరచుఁజేసి. 68

8. అసదృశసన్మహోదయస ♦ మగ్నిచేఁ గనుపట్టినట్టి యా
బసనన వీరమాంబ యను ♦ భామినియంచును గాంచె సర్వభూ
విసుమగయైన(యట్టి) పెద ♦ వేంకన సోమనమంత్రి స్థుగు
భ్యసనుఁడు చిన్న వెంకనయు ♦ నన్నగుమారుల దానకూరులన్

69

- గీ. శ్రీమహితు లైనవారిటా * సోమమంత్ర, గౌరమాంబా సమాఖ్యయా * కాంతయందె
మల్లనామాత్యుఁ డనుకుమా * రకునిగనియె, నాద్యులునుతింపసభివృద్ధి * సంపాదనతఁబా
- శ్లో. నీలిజ్ఞఁ డైనమీ * తాతసోమనమంత్ర, వర్జ్యుడు చెందవ * భాగ్యమైన
ప్రణతసాశీల్యాది * పావనసద్గుణ, లక్ష్మీలక్ష్మీనామ * లలనయందు
నితండ్రి యైనట్టి * మేలుతైలసమాన, నియతి ధైర్యుడు పెద * నీలమంత్ర
యభినవపంచసా * యక సమంచితరూప, లాఠిత్వనిధి పిన * నీలమంత్ర
యన్న నందనయుగళంబు * నమృతవార్ధి, యభిలసంతో * మకరసత్క * శాభిరామ
బూర్ణచందుని (నక్క-ల్ప) * భూరుహంబు, గాంచినట్టి తెలుగునఁ * గాంచినయలరె -
- క. అందగ్రజుండు భువనా, నందప్రదవితరణాది * నవ్యగుణమణి
సందోనావారినిధి చెలు, వొందును పెదనీలమంత్ర * యార్యస్తుతుఁ డై. ౧౩
- శ్లో. కరము లెప్పుడు శుభా * కరము లా నిశ్చంక, శంకరాంధ్రుడవ్వయా * ద్దనముచేతఁ
బదము లెప్పుడు సౌఖ్య * పదముతా గారీశ, సదనయా శామిని * ద్దనముచేతఁ
శ్రుతులెప్పు డధికవి * శ్రుతులె శశాంక శే, భరతభాగవత్ * తగి-ంతచేత
మతు లెప్పుడును సౌఖ్య * మతునె లలాటలా, చనమూర్తి భావనా * చర్యచేత
నింతశివభక్తుఁ డిద్ధా * నెవ్వఁడనుదుఁ బ్రణులి నేయుదురొ బుధ * ప్రవరులు పెను
* మల్లవంశాధ్యు సోమయా * మాత్యమణికు, మారరత్నంబు పెదనీల * మంత్రినరుని.
- శ్లో. ఇతఁ డర్థిజనముల * కిచ్చుచో నలకల్ప, భూజమైనను సరి * బూనఁగల డె?
యితఁడు భాషించుచో * ప్రతివాది యైవచ్చు, శేషాహియైన భా * పింపఁగలఁడె
యితఁడుకార్యంబులూ * హించుచోగురుఁ డైనఁ, జింతించిపత్రిత్యూహ * నేయఁగలఁడె
యితఁడు శాత్రువకోటి * కదురుచో భిరురంబు, గలవాఁడు నెదిరింపఁ * దలఁపఁగలఁడె
అనుచుఁ దనవాఙ్మనీషాది * యమితశౌర్య, మనత వీక్షించి జనులెల్ల * దినుతి నేయఁ
గీర్తిఁ గాంచెను భాగ్యవి * స్ఫూర్తిచేత, మహితసుగుణాళి పెదనీల * మంత్రవిమాళి.
- శ్లో. అప్తపాంథవు లట్ల * యతులితప్రేమపా, త్రము లర్థిజను లేప్ర * భావమణికి
నాప్తసంభవులట్ల * దరణీయు లా, శ్రితవిప్రప్రేమంత్ర * శేఖరునకు
శాశ్వతధనమట్ల * సంగ్రహార్హము యశో, ధన మేయమాత్యవ * తసమునకుఁ
గడునలక్ష్మ్యములు నూ * క్షుప్తమశకములట్ల, శాత్రవశ్శ్రీలు లే * సదివపరున

* పెనుపల్లెయని కనబడుచున్నను 'మ' తార మిచ్చట యతిస్థానమునందుంటు
పెనుమల్లవారనుటయే యుచితమా?

కతఁడు కీర్తుల విలసిల్లు • నద్రజాధి, నాధపదపరికరుహపూజ • నాపకుండు
సోమమంత్రీందుఁసుతుఁడు ని • శ్రీమగుణని, ధాన మగు పెద నీలప్ర • ధానమాళి. 73

సీ. పృథులేఖఁ దైనయా • పెదనీలమంత్రీందుఁ, దమితకీర్తి విహారి • యాతుకూరి
కాళయామాత్యుండు • కమనీయసుగుణభూ, షణ యైనసూరప • సాధ్వియందుఁ
గాఁచినకశ్యపు • దంచితకీర్తిస, మగ్రుండు మాపతి • (మంత్రీ?) మాళి
తనసోదరుండు గాఁ • పనరునుత్తమసాధ్వి, సకలభాగ్యములకు • జన్మపపతి
నన్నదానా ద్యనేకక • శ్యాణజనక, సద్గుణంబులకెల్ల నా • స్థానజగతి
నన్నపూర్ణసమాఖ్య యై • నట్టివనితఁ, బరిణయంబయ్యె నధికవై • భవముతోడ.

సీ. తనప్రాణవిభుఁడు పలిగనయట్టియాజ్ఞ యా, దలధరించుట సద్వ్రీ • తంబుగాఁగ
నధికోటులకు మృష్టాన్నదానంబు(తా) సలుపుయత్నమే దిన • వర్యగాఁగ
తనగుణోన్నతి బంధ • జనులు వర్ణింపఁగ, ల్గినకీర్తియే మూల • ధనముగాఁగ
గుతులవైఖరి నిజా • క్రితులను తక్షించు, కారుణ్యమే నిస • ర్గంబుగాఁగ
వెలయుఁ బూర్వపతివ్రతా • తిలకములకు, సాటి యానని బుధజనుల్ • సంతసింప
వినయసంరక్షణక్రియా • నూనసంత, తాదరోదయపరిపూర్ణ • యన్నపూర్ణ. 75

గీ. నీతిబలశాలి యాపెక • నీలమంత్రీ, పుత్రకులఁ గాంచె నయ్యన్న • పూర్ణయందు
సుగుణవిశ్రుతుఁ డగునిన్ను • సోమమంత్రీ, సత్యసంధుని లచ్చయా • మాత్యవరుని

క. అం దగ్రజాఁడవు నీవు న, వేందుకళాభరణభక్తి • పాలననిత్యా
నందనిజమాననుఁడవై, యుండెదవు శుభంబు సోమ • నామాత్యమణి. 77

సీ. ఆంజనేయనిలీల • సధిపతికార్యంబు, నీతిబలంబున • నిర్వహింపఁ
గార్యదక్షతచేతఁ • గడుమాటనేర్పున, యవనేశ్వరునిచెల్మి • యాచరింప
వినయు లై పొందుచే • సినయట్టిమన్నెభూ, పాలవర్ణములకు • మేలుఁగూర్చ
వైరించిసట్టిభూ • వరులగర్వహ్సార్తి, యాహవాగ్రంబున • నపనయింపఁ
జతురత వహించితిని(ర) యాశ్చర్యకరము, నీదు బుద్ధివిశేషంబు • నిర్ణయింప (?)
మదనసహగార్య పెదనీల • మంత్రీపుత్ర, మహితకీర్తినిధాన సో • మప్రధాన. 78

సీ. పంథ్యాదు లైనట్టి • సద్గుణంబులయందుఁ, గలుగువిశేషముల్ • గనఁగనేర్పు
సాధుదానాదిక • నతురుపాయప్రయో, గంబులసమయముల్ • గనఁగనేర్పు
నిదువురతో కాని • యితరుల కెఱుఁగంగ, రానిమతిత్రంబు నం • రక్షనేర్పు
నొరులు గావించుమా • యోపాశుము లెఱింగి, ప్రతికార మొనరిండు • ప్రాధి నేర్పు

మఃత్రికర్ణములకు శిఖా ధమణి యితంజె, యనుచు వర్ణింతు రొక నిఁగ్గు భీమము
వినుతగుణహార ధేవనీలవరకుమార, ధైర్యకుభతేంద్ర ధీమహిధాన దండక. 11

శ్లో. పరమవిశ్వాససం ధరితచిత్తంబుచే, గురుని గాంతువు చంద్ర ధరుని గాంతు
నామకలేనియా ధరముచే సకలాత్థి, జనులఁ గాంతువు బుధ ధరుని గాంతు
వేదశాస్త్రాధిక విద్యాధికక్ష ధా, సురులఁ గాంతువు సేవ ధరుని గాంతు
సతిమష్టచిత్తమ తారాతిన్యపమంతి, గణము గాంతువు చిన్న ధరుని గాంతు
నిఁగ్గుచకితకంఠి నిర్ణయించి, వర్ణనము చేసి యానంద ధరుని గాంతు
లసమ తాద్యులురాజస భాగములస, మగ్రసుగుణనిధానసో మగ్రధాని. 12

శ్లో. జయవాటికాపురశ్రియి యైనదుర్గాంబ, కృపఁ గాంచె నేన్మపా శ్రియంబు
మాధవవర్మక్ష మాధవోత్తమవంశ, భూషణుండయ్యె నే భూభూషణుండ
కవివాసిష్ఠాదయభి కరమన్నెసులుతాను, బిరుదంబు పూనె నే సరవతుండు
వకలయాచకులయా శాస్త్రాత్రి యొగిరించు, సతిదానహూరుఁ బే యుగం
మహావర్మకుఁ డైనయా పూసపాటి, తమ్మభూపాలనునిపయ్యు భూపాలు
మఃత్రికైర్లయసుధా మయకటాక్ష, మహిమఁ గాంచెతివయ్యు నిఁగ్గు. 13

శ్లో. కీరతానిధి తెలివేరవంశసం, భవుఁడు భీమయరాయ మగ్రధినిని
హాశిల్పకలకనాం చారమృ యనుభర్త, సతియందుగాంచిన సద్గుణాధిప
యన్నమ్మయన్నక న్యను సుపుట్టిమరాజు, శంభుఁడు శాంభువి సంద్భు ధీమత
సతియందుఁ గాంచిన యతివలక్ష్మీదేవి, యనుపుణ్యసాధివి సత్యనిరభయ
బహియందైతి విరువురు పద్మముఖులఁ, పర్వతేంద్రకుమారిక ప్రాంతాధి
మహితభక్తినిధాన నా మహిధాన. * * *

శ్లో. సగుత్తుమయభూషణములకంటెను సద్గు, ణములె యుత్తమభూషణ ణములు గాం
కులపురాణోక్త సద్వ్రతంబులకన్న, పతిభక్తియే శునఁద్రవతముగాఁగఁ
ణమూర్తసుతమిత్రబంధులకన్న న, భ్యాగతుతే ముఖ్య భాంధవులుగ
తతమహాహడశ దానాశికన్న నిత్యాన్నదానమే మహాదానముగను
నిజులభాంధవజనవర్ణ నీయసాధు, వర్తనంబులచే సాధు క్షేణిగాంచె
నా సీసతి యైన(ట్టి) యమ్మనాఖ్య, మానినీమణి సోమహి ధానమయ్యె.

శ్లో. విశామహృదయంబు హృదయేశపదపద్మ, భావనంబున నిత్య పూజనంబు
కైలంతముఖంబు మానృతతుల్యాప్త, భాషితంబులె చెలి భూషితంబు

లేనాతివయసమున్ దీనరక్షకదయా, వీక్షణంబులచారులక్షణంబు
లేజాలహస్తంబులిష్టాన్నతోషిత, బహుభూసురము లౌటభాసుతంబు
భూసుతసమాఖ్య గాంచునప్పన్యసాధ్య, శాంతవర్తనమునధరాచంద్రవదన
రీతి విఖ్యాతిగన్ననీరెండవసతి, శ్రీలసద్గుణకోటిలక్షీచమాటి. 84

.. లర్యసుతవీరియందు నీయగ్రభార్య, యైనయన్నమ్మదేవియందధికతేజ
నందనునిఁ గాంచితివి జనానందకరుని, నీలమంత్రీంబు వాలేందునిభవిలాసు. 85

.. నీజనకుఁ డైనయాపెద నీలమంత్రీ, యనుజాఁడనవద్యదానవిద్యాఘనుండు
నీలకంఠపవార్చనానియమపుణ్య, శీలతప్రసిద్ధిగను పిననీలమంత్రీ. 86

సీ. తనకార్యదర్శితాఘనత యేలినయట్టి, మహిపురాజ్యశ్రీసమగ్రుఁజేయుఁ
డనకావ్యదాతుగ్యమునమూర్ఖు తరుఁడగు, శత్రునైన సుమిత్రజనునిఁజేయుఁ
డనమంత్రీ మొవ్వరుఁగనతేకయండంగ, నొరులమంత్రరహస్యమూహసేయుఁ
డనబలస్ఫూర్తియొంతయు నజేయముగాఁగ, నొరులమూక జయించుఁగయుక్తిసేయు
నితఁడు కడుదతులండంచు నెల్లజనులు, సంతసింపంగ ఘనకీర్తిసంగ్రహించె
శుభగుణాఘ్యండు పసుమల్సే సోమమంత్రీ, తనయుఁడగుపిననీలపృథానమాళి. 87

సీ. చెవులయందచ్చుతంబుచిలికింపఁ జాలు శయ్యకునమందానందమందువారు
పదవాక్యవిభజనప్రాధికంతయు సంత, నీలి శిరశింపంబు సేయువారు
.. వితతనానారసోచితము లైకనుపట్టు, నుచ్చారణములకు మెచ్చువారు
ననగ్ధంబు వివరించి నట్లుగాఁ జెలియంగఁ, బలుకుట కెంతైన(శ)లరువారు
నగుచు సభ్యులు పెరగందనాంధ్రభాష, నమరుభారతభాగవతాదులయిన
కృతులు చదివెడుఘనచమకృతులు సెరపు, సుందరీపంచవాణుఁడు సోమమంత్రీ
మణికుమారుండు పిననీలమంత్రీఘనుఁడు. 88

సీ. జీమూతభిజరతాచేష్ట మాన్వినవేల్పు, పేసిచేతులప్రభాభాసురుండు
తేజుపై పగఘానుతేజనకిరీనపెద్ద, రేలయందునువిహరించుఘనుఁడు
భువనంబు లేలునన్భుతకరైశ్వర్యుండు, నిలుచు తెక్కడలేనిబలయుతుండు
చంద్రపాలనమహోత్సాహసమగ్రుండు, చిగురువాట్టారను గల్పినవిభుండు
నాల్గుదిక్కులఁగలమేది(1) (శ్వరుల) నాథ, సగలనశ్రాంతమునుబ్రకాశరీటునొండు
చంచలవిలోచనానవపంచశతస, మాన పసుమల్సే పిననీలమంత్రీకీర్తి. 89

(1) "ఎత్తునీ త్యాదిపాదవిశ్రమభంగః" అని లేక ఖండములమునపొసెను.

- శీ. పరిసన్నపతియే యెఱుంగు నమ్మంతిశే, ఖరునీలివిద్యాది గౌరవంబు
నిభలవిద్యతగ్రవీంప్రదాళియే యెఱుంగు నా, సచివావతంసుని చతుశ్చక్రి
నికవ్యకామనో హరుడేయెఱుంగు నాప్ర, భా నేంద్రునిశ్చలం పైవభి
యిలఁ గల్గునద్ధలే యెఱుంగుదు రయ్యమా, త్యవరేణ్యునిశ్చలం పాపమహిమ
జయము కని మేలెఱింగి నిశ్చలంకరీతి, కలరి పరిపూర్ణకాము పై పట్టికరి
మహితలంబుక పిననీల మంత్రమహిమ, ప్రస్తుతింపంగఁ దగు నభి భ్యంతిరముల.
- శీ. ఘరుడు చిననీలమంత్రశే ఖరుడు సకల, జనులకును గార్హుడై ప్రదాళంబునంబు
సాత్మజనకుడు సామాఖ్యుడైనకతన, నతడు సామ్యతఁ గాంచుట యెఱుంగు.
- శీ. అరుకూరి బసవ సామాఖ్యుడెఱ్ఱిపా, ఖ్యానవనితయందుఁ గాంచినట్టి
పాపమాఖ్యాసాధ్విఁ బరిణయంబయ్యె నా, చిన్న నీలమంత్ర శేఖరుండు.
- శీ. భక్తియు క్తంబుగాఁ పతిసేవనేయుటే, మంజువాణికఁ బర మవ్రతంబు
వినయ దాక్షిణ్యవివేకక్షమాదుతే, సాధ్వీమతల్లికి సహజగుణము
లన్న దానంబుచే నతిధివర్గముఁ బ్రోచు, ఘనతయే సతికి సంకల్పిరాగ్ధ
మత్వంతమృదులసత్వస్త్రియభాషణ, పౌఢియే యింతి కభ్యస్తవిద్య
యవ్యధూమణి సకలభాగైకవసతి, నుభయకులపావని యనంగ మర్వియంబు
గిత్తి గాంచెను భక్తైకవర్తనమున, భవ్యగుణకోటి పాపమాపాపముల.
- శ. చరచరకార్యశానిపుణుఁ డాచిననీలయమంత్రీపద్మజో
త్తరనిధి పాపమాఖ్యవని తామణియందునఁ గాంచె బుతులనొ
నుచుచిరకీర్తివై భవుడు సోమనమంత్రీయు సుందరీమణి
హరుఁ డగుభాస్కరుండు బసవన్నయు నన్నగునాభిరాములనొ.
- శ. అం దగ్రజుండు.
- శీ. పార్వతీశ్వరపాద పంకేజయుగపూజ, నాసక్తుఁ డయ్యె పాల్కుంబునంబు
నుచితక్షాఁ డైయర్థి నివయవాంఛితములి, య్యుగ నేర్చె బిరుదప్రసాదమునంబు
వివిధకావ్యపురాణ విజ్ఞానమున మహోన్నతుఁడయ్యెఁ దగఁ దిన్న సాటియందు
రాక్షివేంకస్థాన బహుకార్యదత్తుడై, విలసిల్లె గామారవేళయందు
నితడు భాగ్యాతిశయవంతుఁడెంచిమాడ, ననుచుఁ బ్రస్తుతిసేయును శార్వజనుల
శ్రీకరగునాభిరాము నీచిన్ననీల, మంత్రశేఖరుసోమనామార్త్యకరుని.
- శీ. స్వామంబుచే నర్థ మాస్థిండుటే కాని, మెచ్చి విద్యలవారి కిచ్చునంబు

- భూమి సాధుసముఖం & బున వసించుటయెల్ల, హితులకార్యము నిర్వహించుకొనుట
బహుభగ్యకామ్రముల్ & పరికించుటెల్ల నా, రీతులెల్లను నాచ & రిందుకొనుట
పజ్జనసాగత్య & తతుగుం డగుటయెల్ల, స్వగుణభ్యాసము & జలుపుకొనుట
కాగధరయందును మిథ్యాతిగనియే, మంత్రీరత్నము చిననీలమంత్రునిగురుడు
ప్రాథవధురంధరుండువిప్రసింగర్య, బహుతిమిరభావగుం డైనభావగుండు.
- జననాయకాస్థాన & జనులెల్ల మెత్తు రే, మంత్రీకందర్పుని & మాటనెన్న
జగతి యాచకులు పరి & శంక సేయుదు రేయ, మాత్యునిసకలస & మృతవిత్తి
విద్యజ్ఞప్రేటి & విమతి గావించునే, పరివాగ్గిగణ్యాని & దదువుప్రజ్ఞ
తాదాత్మ్యవతులు చి & త్తము నిల్పుదు రేపరి, భావరత్నము సౌం & దర్శయకొను
యతడు కీర్తివహించు ని & గంతములను, వంతస్వగుణసౌఖ్య & వంతుం డగుదు
గతిగుర్మంతిమానస & గర్వతిమిర భారవభావగుం డైన & భావగుండు. 98
- అభావగుండుజన్మదు, మాభావగుండువదస & మంచితభి
క్రిభావిత కమనీయ, ప్రాథవుం డగుబసవమంత్రీ & రత్నం బలరున్. 99
- ద అనన్యకపార్వతీశ్వరద & యాపరిపూర్ణకటాక్షైభవో
ల్లపనముచేత స్వదిశ & లందును గిర్తి ప్రకాశమందగా
రసికులు మిద్యగా & దగిన & తమ్యవచోమహిమంబు బూనుకున్
బసవనమంత్రీశేఖరుడు & భాగ్యవిశేషము నందు నిచ్చుటన్. 100
- అమితసుగుణాధ్య యిట్టియ & న్యాయమునందు, నమృతవాద్ధీ & జంద్రుండ & వంజనించి
నాడ వటుగాన మిగుల నున్నదివహింప, కలయునీచేత బుధలోక & కర్ణమగుచు.
- కావ్రన సత్యమైనయొక & కావ్యము నీ నొసరించి శైలక
స్వావిభుం డైనదేవుడు & నర్పణ సేసితివని నీయక
కీర్తివిభవంబు కాల విల & నిల్లుమనుండు పమస్తదికులన్
భూవరనర్ణనీయగుణ & భూషణ సోమనమంత్రీశేఖరా. 101
- అనుచు సభాపదు లందఱు, వినయంబున & బలగునట్టి & విశదోద్ధులచే
మనమున నత్యానందము, గని యిట్లు వహించితిన్ బ్ర & కాశితబుద్ధిన్. 102
- మను నామనంబున & బనియించె నొకకకస్య, కావ్యంబు రచియించు & కాకుండు
వరగు యెట్టియ & వధ్యులపలకనా, క్యములకందంబున & నట్టిదయ్యె
చుంధపుకాణంబు & నందు బ్రహ్మాత్మర, ఖండంబునందు వి & భ్యాతియొక
కీమంతినీనామ & నీమంతినీమణి, చారిత్ర మాంధ్రభా & పను రచించె

సీ. తొలుబల్లు నునుబల్లు తొలుబల్లులనె పల్లు, పొలుపుగుల్లె గుచ్చిల్లు ప్రోడ లడట
 నవనంపు బనుల యాప ననంపు జగతి మూ, కలు గూడు చిరుత కోలిములడట
 తపమందు నాముచ్చితపమందు నెందక, నిలుచు వాల కురంగ నికర మడట
 వారసామ యంత మనోహర సామ నియమంబు, వాటిందు గోవత్స కోటిమడట
 కర్కశపు తర్కముల పక్కికలను వలను, మీఱు వివిధాశయంబుల తీరు తెడికి
 గడుపఁ గడుపాదధూకత నునుపుమందు, చిన్ని ప్రాసుంపు కారికా శ్రేణి యడట.

సీ. తమమునక్రాంతమును దూర తమము సేయ, నమలకు బ్రహ్మోధ మొనరింపఁ జాలునిందు
 మునులు గలుగంగ మీరేటి కనిన రీతి, తనని కిరణము లరికట్టెఁ దరువు లడట.

చ. మునులు నిజాంతరంగముల హానక యుండు నదల్చినన్ భయం
 బున శరణుంబు నొందిన న మున్నత రాగము బల్ల పద్మలం
 బున భగ్నించి యందుఁ గుజ ముల్ పెర జెంతెనో వాతపోత భే
 లన భున కైతవఁబున జ లాడల భావము నొందు చుండెడిన్. 109

చ. తనయుల లోన భేద రహి తంబుగ బెంచిన లేటిపిల్లలన్
 గనుగొని యందు మానిజన కాంతలు మోములు ముద్దు లాడువా
 రి నయన తారతమ్యపు బిక్కిగఁ జూపఱి యెంచెఁ గాని న
 య్యనఁ దమమోములందు వారి కాంకతఁ దెల్పు ప్రకార మయ్యెడున్. 110

సీ. జగత మార్జాలి మీ నమల నుయ్యల లూఁగు, శైశవ క్రాంత మామక కులంబు
 శేషి సింధుచ్ఛాయ శీలికా యానంబు, గడుపు బాలిక భుజం గ వ్రజంబు
 తాలెంత పులుల చ స్పాల యానలు గని, వర్తించు తరుణ గోవత్స రాజీ
 వికటంపు తెలివోటి మెకముల మూకతో, జెగలాడు వేదండ శిశు గణంబు
 జే. చక నివాసముల(యందు) పెండ్లి పెద్ద, 1 తనము గావించు వాయసాంగనల
 [గమయ
 నసాజ వైరవికారంబు నడల జేయు, మునుల మహిమంబుఁ జెలుపు న వ్యవ
 [మునంబు.

సీ. దేవపూజలఁ బూలు జెచ్చు బాలల కరం, బుల తోడఁ బల్లవం బులకె కాని
 వరహవ్య పాచికా దరహాస యచులతో, సురగవి క్షీర రో చులకె కాని
 లతలఁ బోషించు వి లాసి నీ తతి కుచం, బులతోడ జలకుంభ ములకె కాని
 గంగ తీర్థములాడు కాంతావికతి మొగం, బులతోడఁ బంకజం బులకె కాని

- తే॥ బ్రహ్మాదితముగ బోధింపవచ్చు, కమలాలు మనోబుద్ధిగల్గియుండులతో
లలిత ధూమలతాంకురం ధూలక కాని, కలహ మవ్వని నెచ్చితో గానఁ గదడు.
క. అమైకాఖ్య వనమున, మానంద్రులు గలరు గిరికు మారీ నిమల
ధ్యానావధాన నిశ్చల, మానసు లసమాన సమాజ మతినిష్ఠులై.
ఉ. కామముఁ గెల్చి క్రోధపు వికారము దూరముఁ జేసి లోభము
హ్నుతు మడంచి మోహ కల నం జలియించుట తేక బుద్ధుడో
ద్దామత మాన్చి మచ్చరపు దారి జరింపక తత్వమార్గ ని
స్సేమ వివేకరూపిల సిల్లుదు రమ్మనిరా ట్చిభామణుల.
- మ. సుమనో ధర్మము పూని లోక విజగీ శుండైన పంజేషునిన్
సుమనో ధర్మమె పూని యప్పరమ మానుల్ గెల్వఁగా నోడి యం
త మనోభూయఁడో యాతఁడ పృగయలం శక్త వీర్పుతోఁ జూని ని
త్యముఁ దచ్చిత్తములందు ముక్తి కని తా వ్యాపక్తి గల్గింపుదున్.
- క. వార లనవద్య విద్యో, దారులు శాసకులు దనకు సగ్రహిగా నా
నాయాప కథా నిపుణు వ, చోరచనా భ్యాసుడైన మాణివి శంకర్.
- క. మాధవ చారిత్రములును, మాధవ నానా ప్రకార మహానీయ యుగ
గాథలు వినుచు సుమేధా, సాధారణుల నొక ప్రపంచ జీవన్.
- గీ. అక్క-భకవర్మ తోడ నిట్లనిరి వినయ, మనయముఘట్టిల్ల నెచ్చితో
డలు జనియింప నతిమేధు ధంబు లైన, సత్య మధుర వచో విలాసముల చేరి.
- ఉ. నూత! దయా సమేత! మృదు సూక్తి సుధారస పూర చామధా
రాతర దాన మానిత ప మస్త మహీసుర మాని నార! నీ
చేత మనంబు నిర్మలముఁ జెందె విధూతము లయ్యెఁ బావపరి
భూతము లయ్యెఁ బుణ్యము ల గణ్యములై ఫలియించ నియ్యుడన్.
- గీ. పారి కథలో వింటి మేమనంభ్యములు గాఁగ, వాలకింపఁగఁ బడియెఁగా మో
నైనఁ దనియఁగఁ జాల మింతైకఁ గాని, నీ వచోమృత పూగంబుఁ బ్రాచుత్రాని
- క. అటుఁ గావునఁ బావన మగు, నిటలాతుని చరిత మమృత నిధ సంఘ
మ్మట వాగ్వైఖరి నింకొ, కట్టి యానతి యయ్యెడగియెఁ గడుచారులు నిధి.
- గీ. హృజ్జాత పాతకం బెడగా జరించు నే, పార్వతీక ధ్యాన పటలి గాఢ

- భాషా గతాశ్చేషః • తోషణం లభ్యతే, ప్రమాణేన నామ కీ • త్తనలః గాత
బహుత కాకృత్య పా • పము తాప మయతే, శంభు సేవా కృత్య • పాణిః గాత
దుష్క-ధాక గ్నా • దురితంబు వాయుసే, శివక ధా శ్రీ కణంబు • వేదః గాత
భవమునందు నిరంత రో • ద్భవము నందు, ఘోర కల్మష వారంబు • మాన మగునె
చంద్ర ఖండ క్షి • రన్న • చారు వరణ, కంబ వంజారి భిక్తి మా • గ్నమువఁ గాక.
6. అమర తాజ్ఞాన గా • ధాంధర వికార, భేద నోదార నూ • ర్మోదయంబు
జన్మ పారంపరీ • పర్య దుత్వాననా, సంబంధ జంబాల • జాల వారి
హరుణాంతక పుర • ద్వార నిరాఘాట, మార్గ వాగణ కవా • ద్భాగ్యంబు
శుర తామరప ముఖీ • శురతా మితానంద, పర మధా జనన మం • దర వగంబు
ఘోర పంసార వాచాశి • పాన భూమి, హరి వరము క్తి కన్యకా • హరి శుల్క-
మనిశ మనిశత గేయశి • మహి రాజ, కర్ణ భూషణ పరిగ్రా • ద్భాగ్యంబు. 123
7. అఖిల విద్యా నిధాన మ • పైన కరణ, మార శరిత్రామృతంబు శ • ర్ణాంతరములఁ
జలికి నిశ్చేష తోషణం • తోలఁగఁ జేసి, మమఁ గృతార్థులఁ జేయుమా • మానివర్య
8. హరుఁడెట్టి భిక్తి మెచ్చును, హరునకు నేయే వ్రతంబు • లభిప్రీతియున్
హరు సేవా విధమెట్టిది, మార భక్తుల చరిత మెద్ది • యాగ్య వరంసా.
9. అని తానకుఁ దాదిగఁ గల, ముని వర్యులు పరికినన్ బ్ర • హ్మ వికపి తా
నన కమల మలర నూతుం, దనియెన్ చినయంబునను గ్ని • తంజలి యగుదున్.
10. ఓ మునివర్యులార ప్రాణ • తోన్నతి మీఁలఁగ మీర లదిగ్రా
స్వామికథా శుభానుభవ • వాంఛ వహించుట యెల్ల హరయన్
మామక పూర్వ జన్మ శత • మంజుల పుణ్య లతా వితాన ని
స్సేమ ఫలాదయం బగుట • చే లభియించిన మే లనందగున్.
11. హరుని చరితంబు నిస్సం • యంబు గాఁగఁ, బలుక చాచి వధూటిగా • ప్రాణభక్త
త్రైశఁ జాలఁడు నాశెర్పి • నట్టి తొలఁది, మీరు వివరింతు విమల వి • వేకులార.
12. ప్రేయభక్త రోటి క • భిష్టముల్ దయ సేయు, కామధేనువు నీల • కంఠదుండు
పాదాశ్రిత శ్రీణిఁ • బరిపాలనము సేయు, కల్పభూ • ము చంద్ర • ఖండమారి.
శరణాగతులకు సా • మోహి-రందిన గృహం, గల విధానంబు గం • గా భద్రుండు
సేవకా వసుంధ • నీరు నియ్యఁజాలు నిం, తామసి కరిక వ • దాశ్రయండు
దీన పంరక్షణ క్రియా • భీతతా న, వీన కరుణా శుభావార్థ • విశ్వ భక్త
యముచేదేవు భజింబుండు • నట్టి వారి, భాగ్యమెన్నఁగఁ దర మా • నిఁబ్రహ్మ సేవ.

- సీ. కాలకూట విషంబు ♦ కడికీసీ యంగుటం, బున వేయఁ బక్వ ♦ జంబూ ఫలంబు
మృదుఘాతి గావించి ♦ మేనియం దలఁదంగఁ, గుసు మాయుధుఁడు శుష్క ♦ గో
[మయంబు]
- కనకా వలేంద్రంబు ♦ కాయకంబుగ వంప, సారణ్య వేణు కా ♦ భాంబలంబు
హంకారమున గతా ♦ హంకారుగాఁ జేయ, భయ దాంతకుఁడుదుర్బల జనుండె
నిర్దయ కిరాత లూతా 1 వ ♦ నీభజిష్య, రాజకినోపంగు పగ్గ ని ♦ ర్యాణ లక్ష్మీ
యల్పతర మైన యర్థ మే యరసి చూడ, హతునిదారిత్ర మలిచిత్ర ♦ మయ్యెఁగాక.
- గీ. అమృతాదేవు మది నిల్పు ♦ నట్టి వారు, నతని నామ జపంబుచే ♦ నలరు వారు
ద వృరణ పూజనాపక్తి ♦ దనరు వారు, జగతిఁబ్రత్యక్ష దేవతల్ ♦ దర్శనైయ.
- సీ. కలనైనఁ బరిహాస ♦ కలనైన నన్యతంబు, నుడువ నుండఁ బ్రతిజ్ఞ ♦ నమపు వారు
హృదయ హక్కిర్మంబు ♦ లేక రూపంబుగాఁ, జేసి దంధంబు వ ♦ ర్జించు వారు
తమయందు సర్వ భాగత్రాతముల యందు, సమ దృష్టి వాటింపఁ ♦ బాలు వారు
కామంబు మొదలుగాఁగలుగు సాత్తర రిపు, స్తోమంబు నెదిరించి ♦ తుంచువారు
జీవ సంరక్షణ క్రియా ♦ భీన వృత్తి, నలరు సహజ దయా దృష్టి ♦ గలుగువారు
మది కాచార నియతచేతనలు వారు, నద్రిజా నేతకును బ్రయం ♦ బైన వారు.
- సీ. విశ్వ మంతయుఁ బార్వ ♦ తీశ్వ రాకారంబె, యంచు నిశ్చల బుద్ధి ♦ నెంచు వారు
మహిత పంచాక్షరీ ♦ మంత్ర రాజము దేకి, కాజ్ఞ చే జనియించు ♦ నట్టి వారు
మరిఘాత శక్రాది ♦ పద విఘాతి విఘాతి, యఖిలాంగముల యందు ♦ నలరు వారు
భద్ర మూలము లైన ♦ రుద్రాక్ష మాలికల్, భుజ మూలమున వేడగ్గఁ ♦ బూనువారు
కాకికా నేతు కేదార ♦ కాంచికా చి, దంబర కీగిరిం ద్రాది ♦ కంబు లైన
పుణ్య భూములు దర్శింపఁ ♦ బోవు వారు, హరుని కరుణకుఁ బాత్రంబు ♦ లైనవారు
- గీ. శశిదినంబు త్రియోదశి ♦ శైవరాత్రి, సోమ వారంబు మొదలు వి ♦ శ్రుతము లైన
సర్వోత్తంబుల నిమిషంబు ♦ జరుపువారు, మనసి జారాతిచే మెచ్చు ♦ గొనెను వారు.
- గీ. చంద్ర జాటుని ప్రేమ కా ♦ శ్రయము లైన, సర్వోత్తంబు లనంతంబు ♦ జగతియందు
వాని లోపలఁ దుహినాంశు ♦ వాసగంబు, వరలు కైవల్య లక్ష్మీ గ్రీ ♦ వా సరంబు.
- సీ. విప్ర హింసన మహా ♦ వ్యజన పర్వత గర్వ, సారణ నిశ్చలక వజ్రాయుధంబు
ప్రకట సురా పాన ♦ పాతక శ్మశాత, పాత నోద్భూత ప్ర ♦ భంజనంబు
గురుదార సంయోగ ♦ ఘోర కల్మష వార, వార ణోదార కం ♦ తీరవంబు

జాబూనద స్నేహశ్రవణంబు జంబాల, సంఖాల నోద్యేలఁ (సార) జలము
నిత్య దుష్కర్మ నిరత సాంఘత్య జనిత, మనత కాఘాతు నివిడాంధఁ కార నికర
జ్యంభణ స్తంభకరణ సంఘంభ దివస, రాజ దింబంబు సోమ వాఙ్మర వ్రతంబు.

సీ. నిత్య వాణీ వధూఽవృత్తక్రియా పూర్వ, రంగంబు సోమ వాఙ్మర వ్రతంబు
స్వర్ణార్ణవజీవ కఙ్కవాట విపాటన, రణికంబు సోమ వాఙ్మర వ్రతంబు
సకల భూవలయ రాజ్యరమా కటాక్ష సా, తస్యంబు సోమ వాఙ్మర వ్రతంబు
ప్రకటికృ తాంతకఽభ్రుకుటీ వికార ని, ర్దశనంబు సోమ వాఙ్మర వ్రతంబు
భాత సంభవ విజయ ప్రభావ శుజన, తా వర విధేయ ముక్తి కాంఠావతరిత
చిర పరీరంభ సంభ్ర మోజ్జ్వల తాభి, రామ శుశ్రుతంబు సోమవాఙ్మర వ్రతంబు.

ఉ. జేంద్రుని వాసరంబుననుజంద్ర కళాధరునిన్ దుషార శై
తేంద్ర సుతా సమేతు భజియింపఁగఁ గన్న మహాత్ముఁ డెన్న జే
జేంద్రుని సాంద్ర వైభవము హేమ్యును మెచ్చఁడు పర్యటాక ని
స్తంద్ర నిశేతనంబునకు ం దార్పఁడు చిత్తము నుత్త మాన్నతిన్.

మ. తపముల్ వేయును వేదకాస్త్ర బహుచింఠా దాన నానోపవా
ప పరత్వంబులు నేల మర్త్యునకుఁ గంఠాతారి వారంబునం
దుపవాసం బొనరించి పంచముఖు సద్యోగీంద్ర సంభావు భ
వ్య పదాంభోరుహుఁ బూజ సేయఁ గల భాగ్యం బొక్కట కల్గినన్.

1. ఇందు వారంబునందు ఖండేందుధరునిఁ, గొలుచు వేళఁ బ్రదోషంబుఁ గూడ నేని
జాతురక కాంతి మీఱు పదారు వన్నె, కాంచనముతోడ రత్నంబుఁ గదిసిన్.

2. జగతి నతిప్రళంప గనఁజాలు సుధాంశుని వాసరంబునన్
బగలు భుజింప కంబురుహాఽపాంధవుఁ డస్తమయంబుఁ జెందినన్
నిగమ నికాయ గోచరనిఁ నీలగళున్, గరుడా ప్రియన్నుఁ జే
న్నగు వివిధోపచార నితయంబునఁ బూజ యొనర్పఁగాఁ దగున్.

3. అమృతకరు వాసరము నపరాష్ట్ర వేళ, హరునిఁ బూజించి భోజనంఁ బాదరించి
మాపు భుజియింప కుండిన ంమానులార, సద్వృత్తిమె యందు రన్యక యంబునందు.

4. ఇందు వాసరమునను రాత్రిదివసంబు, భోజనము మాని హరు పదాంభోజ పూజ
చేసి మరునాఁడు పారణఁజేసె నేని, సుత్తమాత్తమ మంద్రు వేదాకరి మరయు.

- క. యేరీతియైన నీవ్రత, మారూఢముగా నొనర్చు ధనముని యందున్
 గారుణ్య భరము పూనును, గౌరీ రమణుండు ప్రమదకలి రాత్మకుడై.
- గీ. క్రతుల శతకంబు సకల తీర్థముల సేవ, యర్హ దానంబులును మొద ధైవ శ్లో
 నిందు వాషరమునఁ బార్వతీశు పూజ, యాదరించుట తోడఁ దుల్యంబుగాదు.
- క. అని నూతుఁడు బలిగొన న, మృనివరు లాశ్చర్యమున్ బ్రహ్మాదంబు మనం
 బునఁ బెనఁగొనఁగా నిట్లని, రనుపమ వినయొన్నతిన్ గృతాంజలు లగుచుండె.
- ఉ. గిరి తనయా మనోహరుని ధీన్ బ్రయమైన సుధా మయూఖ వా
 షర మహిమంబుఁ జెప్పితి వఁ(సాధ్య)నుభైక నిదాన మంచు నో
 పుడువ వశేణ్ యావ్రతముఁ పూర్వ యుగంబున నెవ్వ రాదరిం
 చితి వివరింపఁగాఁ దగియెఁజ్జికర మైన కృపా భరంబునన్.
- గీ. అనవు దానూతుఁ డిట్లునుఁననఘులార, సోమ వార వ్రతంబు నస్తోక మహిమ
 ప్రకటముగఁ జేయు నితిహాసఁమొకటిగలదు, వినుఁడువివరింతుదానిసవిద్ర దముగ.
- కా. అర్యా జన్మ నివాస వింధ్య గిరి మధ్య త్తోడి భాగంబునం
 పార్వ శ్రేణికి నాశ్రయం బగుటచేఁనన్వర్థ నామంబుతో
 నార్యావర్త మనంగ దేశ మలరున్ హర్యాది దిక్పాల కై
 శ్వర్య శ్రీ పరిహాస భానుర గృహస్థ వ్రాత సంకీర్ణమై.
- సీ. నవ కుంకుమ ప్రసూతన వితాన చర సమీ, ర క్షోర చయ విహార క్రమంబు
 జగదేక కలువ నాశన సుధాశన ధునీ, సాధు నీర తరంగపంగ మంబు
 కాశీశ మకుట ప్రభా శీతభాను స, చ్చంద్రికా సాంతత్యసౌష్ఠ్యంబు
 పద్మ స్సమానీత సారంగ నాభికా, సార సౌరభ సముద్ధార మహిమ
 యొప్పుడు తనయంద కలదనియితర దేశ, భునత హసీయించుచుండంజ్జ మమదంబు
 ప్రింత వనగర చమరికాప్రకర వాల, జాత రుచి ధాళధశ్యంబు కైతవమయిన
- ఉ. అందు నమంద ధర్మ గుణమందు మహా గృహ మేధి బృంద మిం
 పొంద గృహ గతాతిథి సముత్కరమున్ గని నేడఁ దేర్చు నా
 చందము చిత్ర మాన నిజసాధ పరంపర గల్గు నీడలం
 జెందిన భేద హోత్కరమునీడలు దేర్చు ప్రకార మెన్నఁగన్.
- ఉ. పరప కురంగ నాభి యనిశంబు నలంబెను మందయానలం
 దురుజుల కేళికా నిరతి నొందఁగ గంగ, పరింగ కన్యకా

- యుగ మను సౌఖ్యమునకు ♦ పంశ్రయ మయ్యెడ దదీయ త్తి వి
స్మరణము గూడి యోడి యయ్యో విజరంబు వహించె నే యనన్.
- ఉ. అనుహనీయ దేశ మని ♦ లాశన మార విలాసి కాళికా
స్వామిని గౌరవించుటకు ♦ పంశ్రయ మొందు భవాని దేవు గో
ధూమధురట్ట నాద నవ ♦ తోయద గర్జిత జాత కాతు ణ్
ద్దామ కుమార వాహన రు ♦ తంబు కతంబున నెల్ల వేళలన్.
- ఉ. అక్షయ గాంగ తోయ నిద ♦ యంబుల నెల్లపుడున్ దదీయ తి
ర క్షీతి యందుఁ బండి పలు ♦ రాజనముల్ గనుపట్టు నాజగ
ద్రక్షును కాళికావిభుని ♦ రాని భృతా భయపాణి కూర దు
ర్భక్షము శిక్ష సేయ నడ ♦ తించిన కన్నుల కంఠలా యనన్.
- ఉ. ఈతుల 1 లేని జాని భృతి ♦ శే నతివృష్టి యవృష్టి నింక నే
దీతియు నైన విార లడ ♦ రింపకుఁ దంచు ఘనారిఁ జేరి వి
ఖ్యాతగతిన్ దదీయ రమ ♦ గల్లకపేట మొనర్చు చంచల
తేరన కైతవంబున నొ ♦ గిన్ గన నైన కరాంచలంబులన్.
- గీ. యక్ష సాయక లజ్జా క రాక్షయ ప్ర, కాళికా శ్రీలఁ దనరు నా ♦ దేశ మేలు
మేలు ధర్మగుణంబుచే ♦ నృదుపజాంబు, జాత్రయా భృతి చిత్రపఠాభ్యున్మపతి.
- పీ. తన యో మయ వినూతన సుధాకరనకు, గగన మంతర కళంకంబు గాఁగఁ
దన యనర్హ్య దయా సుధా వాతరాశికి, ధరణి మధ్య ద్వీప ♦ తలము గాఁగఁ
దన ధర్మ నిర్మ లావ్యమ రమా నేతకుఁ, జక్రవాళమునుద ♦ ర్శనము గాఁగఁ
దన ప్రతా పోదగ్రావావ పావకునకు, గ్రహము లగ్ర స్ఫులింకములు గాఁగఁ
దన యనుపమాన సుగుణ రత్నముల కభిల, పంకజాత భవాండంబు భరణిగాఁగ
నవనిఁ బాలించె పకల లోకాభినంద్య, ధర్మమతి యైన యా చిత్ర చర్మన్మపతి.
- ఉ. అంతిక వర్తి యైన తుహి ♦ నావల వర్మ మవార్మ ధైర్య మ
కాంతము నానృపాలకుని ♦ పన్నిధి నేర్పుచు నున్న తో గుహ
భృంతర నీమఁ దద్విమత ♦ పంక్తుల దాచి భయంబు కెంచెనో
పంతతము న్మనోజ్ఞ మణి ♦ పంతతి నర్పణ నేయుచుండెడున్.
- చ. అలఘు తదీయ హేలి నివా ♦ తారుల కమ్మ సురత్వ మందు నా
త్యు లనిగి గాని నాదు మది ♦ నూహ యొనర్పగ బ్రహ్మ భావమే

కలుగఁగఁ బోలు నెట్లనినఁ ♦ గాంచిరి వారి సభర్మిణీ మణుల్
గళముల నిర్దుణత్వమును ♦ గన్నుల యందు నిరంజనత్వమున్.

సీ. బహురత్న నిదయ మర్పణము సేయు పయోధి, నరివధూనయనాంబు ♦ కురుల చేత
నమిత సస్య ఫలతిబు ♦ సమకూర్పు జగతి ను, న్నతి బాహు సంస్థాపకంబు చేత
శమరీతి వర్షిందు జలధర శ్రేణి ను, త్తను యాగ హోమ ధూ ♦ మముల చేత
నంశంబు లాసఁగు నయ్యమర పుంగవుల ది, క్పాలన సాహాయ్య ♦ పటిమ చేత
వృద్ధి నొందంగ నతిసౌఖ్య ♦ వృత్తి గనఁగ, ఘనత గాండంగ నుత్సాహ ♦ కలననలన్.
జేసె నజ్జగతీ నాథ ♦ శేఖరుండు, చర్చ సేయఁ గృతజ్ఞతా ♦ శాలి గాఁడె.

చ. ఆతని యరాతి భీతి నభ ♦ యార్థిగ నన్యులఁ గావతేమి య
దృఢకర మానె తద్విమత ♦ భూపతి గోపన రక్షరీతి నా
యత మగు చక్రవాళ గిరి ♦ యందలి గద్దటి యంధకారమున్
శిత నిజకీర్తి చంద్రికల ♦ చేత నతం డలరిందు మండఁగన్.

చ. భువన జయాభిరామ గతిఁ ♦ బొల్పుగు నాతిని | ధోఃప్రతాప బై
భవమను పావకంబుఁ గని ♦ పావకుఁ డెంతయు స్రీడఁ జెంది త
దృఢవన జయబై కాందుటకుఁ ♦ బోయి తపం బొసరించు మండఁ డా
నవిరతమున్ సముద్ర జత ♦ తాంతర నీమను బాడబాక్యతన్.

ఉ. ఆమహనీయ కీర్తి భిని ♦ యైన జనాగ్రణి భక్త లోక చిం
తామణి నాదిదేవుఁ గరు ♦ నా పరివూర్ణు నుమా మనోహరున్
గోమల చంద్ర మాలిఁ దన ♦ కుం గల దేవత గాఁగ నాత్మలొ
నేమఱుపాటు లేక భజి ♦ యించు నచంచల భక్తి సంగతిన్.

సీ. తన చిత్త మెపుడు చి ♦ త్తన గర్వ హర మనో, హర పదాంభోరుహాంతరమునంబు
తన జిహ్వా యెపుడు చం ♦ ద్ర కళా కిరీట పా, వన నామ మంత్రీకీ ♦ ర్తనమునంబు
తన చెయ్యి లెపుడు భూ ♦ ధర రాజ కన్యకా, రమణోపచా రాగ్న ♦ గముల యంబు
తన వీను లెపుడు వే ♦ దండ దైత్యుని నా, నా చరిత్రాకర్ణ ♦ నముల యందు
కాని వేటొకచో నియు ♦ క్తంబు గాఁగ, నీక యమ్మేది నీ జనా ♦ నీక కీర్తి
నియత చారిత్రా శాలి యా ♦ నృపతి మాలి, సౌఖ్యసంగతి సమయంబు ♦ జరుపు చుండె

మ. భక్త సేవిండు భవానిఁ గొల్పు హరునిం ♦ భాషించు కీతాది స
భవఁ గీర్తించుఁ దలంచుఁ బంచవదనున్ ♦ భావిండు దాక్షయణిన్

భువనం బంతయుఁ దత్స్వరూప మనుచున్ ♦ బుద్ధి నివహించు న
య్యవనీ నాథ విభావతంసము తదే ♦ కాయత్త చిత్తంబునన్.

చ. అతఁ డతను ప్రతాప తప ♦ సాతప ధూత పరాంధకార సంః
హతి యగుచున్ బతంగ కిర ♦ దావలి సోకడు నేలయెల్ల న
ప్రతిహత ధర్మ తీలఁ బరి ♦ పాలన సేయుచుఁ బార్వతీ మనః
పతి యతి నిశ్చలంబగు కృ ♦ పా విభవంబునఁ గొన్ని నాళ్లున్.

గీ. సుతులనతుల ప్రతాప విశ్రుతుల సాత్త్వి, సములఁ గీర్తిరమానివా ♦ సములఁ గాంచి
కన్య కాపత్యమునకు నా ♦ కాంక్షఁ గన్న, మనసుతోఁ గొంత సమయంబు ♦ చనినయంత.

చ. వనరుహ వాసినిన్ గలక ♦ వారిధి గాంచిన నీతి లోక పా
వన చరితన్ భవాని హిమ ♦ వంతుఁడు గన్న తెఱంగునన్ మహీ
జన వృద్ధయాను రంజన వి ♦ కారద ధర్మ గుణాధ్యుడైన యా
భుమఁ డొక కన్యఁ గాంచె గుణ ♦ గౌరవ ధన్య మనాత వైఖరిన్.

క. తనయా జననము విని యం, త నయానయ శాలి సమ్మత పయోరాశిన్
మును దేలి శాస్త్ర పద్ధతి, దనరన్ గృత వాహినీ కృత స్నానముడై.

క. హేమంబులు బహు ధాన్య, గ్రామంబులు పశుబలిరు ని ♦ కాయ సమగ్ర
కామంబులు సుందర తర, ధామంబులు విప్రశిలికి ♦ దానముఁ జేసెన్.

చ. అనయము భోగ గర్వ పరి ♦ హార మహా విభవాప్తి నొక్కచో
నొనరిన యాశ శేఖరత ♦ యుండొకచోఁ గని యుక్యుడయ్యె న
య్యమపమ దాత యిద్దరు మ ♦ హా ద్విజరాజుల కింతె గాక త
ద్దన కనకోతగ్రం బపుమ ♦ గాంచని సన్విజుఁ డెవఁడు గల్గెడిన్.

చ. తడయ కతండు నిందు ప్రమ ♦ దంబున బంధుల నెల్లవారలన్
విడిచియుఁ గీర్తిచేఁ బరిధ ♦ వించి ప్రతాపమునన్ జయించి యే
ర్పడఁ బరివేషపాశముల ♦ బద్ధులఁ జేసిన రాజహంసలన్
విధవఁగ నేరఁడయ్యె నతి ♦ విస్మయ మయ్యెడి నించిచూచినన్.

ఉ. అంతట సంతసం బమర ♦ సానరసాయక చక్రవర్తి కా
ర్తాంతిక రాజఁ దిల్చి తన ♦ యా జన సావపరంబు నందు న,
త్యంత శుభాశు భగ్రిహా స ♦ మాజములం బరికించి తద్బలం
బంతయు నేర్పరింపుఁ డన ♦ నందొక భూమి సుపయ్యఁ డిట్లున్.

1. కుహిసా చలాధీశు ధుహిత చందమున నీ, తొయ్యలి గాందు నై ధువతనలము
పద్మాక్షతాక్షుని భామినిరీరిని, బద్మాక్షిగను మహాభాగ్య మహిమ
చతురాస్యు వదన శుభగతి లీల నీబాల, భాసిల్లు మృదుల వాక్పాటవమున
నర్మమాన్వయ నృపాచార్య నీకరణి ని, వైలంది చెల్వొందు సాధీర్వి గుణమున
నదిలి వైఖరి నీహరిణాయతాక్షి, పొందు నందనలాభ సానంద లీల
చాల వాగ్విస్తరంచేల చర్చ సేయ, సకల గుణధన్య నీకన్యజననరేణ్య.

2. పదివే ల్వర్తము లీతలాదరి నిజ ప్రాణేశుతోఁ గూడి స
మృదలీలం సుఖయించుఁ గాందు సుతులం మత్తరి గర్వోదయ
చ్చిమరో దార భుజా విలాస యుతులన్ సేవిండు నశ్రాంతమున్
మదనాకారి నుమా సమేతముగ నీ మృగ్భక్తి మార్గంబునన్.

3. అను నవ్విపునీ వాక్యము, అను మోద పయోధి కలి గూలింపుచు న
జ్జననేత పొరితోవక, భవ మతని కిచ్చె నత్యు దారత పెలయన్.

4. ఉరువడి నంత భూమిసురుఁ డొక్కరుఁ డేమొగమోట లేక ని
జ్జుర మని తర్సభాసములు శ్రోత్ర పుటంబులు మూయుచుండ నో
నరవర నీతనూజ పదు శాల్యవ యేటను భర్తహీనయై
నిరుపమ దుఃఖ ముందునని నిక్కముగా వచియించె నయ్యెడన్.

5. ఆరుదుగ నద్దరామరుఁ డు దగ్గర కళాధరుఁ డాడినట్టి యు
త్పదనని మాట కర్ణముల పద్ధతి నేగి మనోరవిందమున్
జారుకని నొంపఁ జెంపరియు సోమకళాధరు చిత్తవృత్తి యే
కకణి మెలఁగు నట్టిదయ కాంగలదంచు నచందలాత్ముడై.

6. తన తనూజాత కంత నద్ధరణి నేత, జాతకర్మంబు గావించె జాత హృదయ
శుక్ల శకల ధరిత్రీ శుభవర్ష జాత, రచిత పుణ్యాహ ఘోష పూర్వకము గాఁగ.

7. సామంత లోక నురుఁ డా, ధీమంతుఁడు పదునొకండు దినములు దన నా
సీమంతినీ లలామకు, సీమంతిని యను నమాభ్యుఁ జేసెం బ్రీతిన్.

8. చెలు వలరుఁ బద్మరాగంపు మెలకలీలఁ, గాంతిజెలువొందురాశిందు కళవిధమున
నవ్యతర చూత లతరీరి నర వరేణ్య, కన్య నానాఁటి కభివృద్ధి గాంచు చుండె.

9. నిద్దపు టండనుంద ధర ఁ టిం జరణంబులు మోపు నప్పుడు
మంద్యు నూట లాడుదును మోము విలాసము చూపు నప్పుడున్

- బ్రాహ్మణ వింతగాఁ జెలుల • పొందులకున్ దిలకిందు నప్పడున్
ముద్దియ తల్లిదండ్రులఁ బ్రే • మోద భరంబునఁ జేర్చె నెంతయున్.
- ఉ. బొమ్మల పెండ్లి నేయుచును • 1 బోధ యొనర్చుచు ముద్దు జిల్క లన్
గొమ్మల తోడఁగూడి పుత్ర • గొమ్మల యిమ్ముల దోరికా విహ
తమ్ములఁ గలి తైల నిక • రమ్ములఁ బద్మ సరోవరంబులన్
సమ్మద లీలచే జరఁగె • శైశవ మాన్యప కన్య యంగరిటన్.
- జ. శరణ రసాల వల్లికి వ • నంత సమాగమ మైసలీల భా
స్వర సరసీ సతోజనితి • కారద సంగతి గల్గు నైఖిణి
నిరుపమ చంపలా లతకు • నీరదవేళ లభించినట్లు నా
హరిణ విఘోషనా మణికి • యావన మించుక యంతురించినన్.
- గీ. చూపులకునంత నొకవింత • చూపు లమరె, జెక్కులకు నంత నొకవింత • జగి దనర్చె
మొగమునకు నంత నొకవింత • మురుపు దోఁచె, దల్పులకునంతనొకవింత • దారిగల్గె
- చ. పతి పతి యన్న మాట విని • ఝల్లున నుల్లము నందుఁ జేత్రదం
పతుల విచిత్ర శ్రీ పలు • మారుఁ గనుంగొను నేకతంబునన్
రతికథ లెవ్వరే నుడువ • రాగమున నివ్విను మానసాంతర
స్థితి గల కాముఁ డేమి యుప • దేశ మొనర్చెనొ నీలవేణికిన్.
- గీ. కతలఁ గన్యా నికాయముల్ • కాతుకాధి, కతల భావ రహస్యముల్ • గనినయట్టి
మాట మాటలు పలుకంగ • మనసు గరిగె, మారు మాటలు పలుకదా • మంచా వాణి.
- చ. ప్రతి దివసంబునఁ దిమిర • భార మణఁగఁగఁ జంద్రి కోతగ్గి-రం
బతిశయమంద నందమగు • నాదిమ పక్షముతోటి సాటియై
ప్రతి దివసంబు శైశవము • భారము దూరము గాఁగ నవ్వనం
బతిశయ మంద మంద గమ • నాంగ విలాసము మీఠె నెంతయున్.
- గీ. మగతుమ్మెదల యంద • మగు కుంతలము లంత, నలిక భాగముగొంత • యాకృమించె
మృగ కాబముల తీరు • మీఱు వాల్టూపులు, కల్లాంతికము గొంత • గదియఁ జేరె
చమ్మి మొగ్గల కెగ్గుఁ • దలఁచు తేజను దోయి, యురమున నొకవింత • మురుపు జేర్చె
దరుణ నైకతపు సొం • దర్య మందు విరుందు, గౌరవంబునఁ గొంత • గాన నయ్యె
వీడ యొకకొంత మదిలోన • విస్తరిల్లె, మదనుఁ దొకకొంతతనగుట్టు • మతము జల్చె
శైశవముగొంత సడలియా • చంద్రముఖికి, యావనము గొంత సముదితం • బైనయంత

ఉ. అల వలరాజు రాజతతి ధృతానన మానన సీమఁజెందఁగా

నల్లి గుణమంతఁ గుంతల వ ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

వెలకొని మద్దు బల్కులను ధృతాశ్రయ మొనపు డాలు కన్నులన్

జెలియ నిజేశు చేకఁ ద ధీయులు నిల్పుట యుక్త మే కదా.

ఉ. విగనిగ లీను మాననతి ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

జిగిఁ దగు నీరశ్చములు ధృతాశ్రయ మొనపు డాలు కన్నులన్

దగు మదనుడు దా యువ న ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

దిగువ నుపకమించె నన ధీర్వము లయ్యెను నాడు నాటికిన్.

ఉ. క్రిగల నీలవాతము న ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

భోగము నానుభోగములయ్యెను ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

చాగము నందు నేగతిఁ ద పం బొనరించెనొ యెంచి చూడ నా

భోగము నానుభోగములయ్యెను ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్.

గీ. ఉవిద కలరీ భరంబు పయోధరంబు, దంబు నిసించుటకుఁ గౌతుకం బొనర్చు.

జారు నీమఁటినిముఖ నిఁదూరరేఖ, మించుతోఁ గలహించఁగా మించుటరు.

ఉ. శంబర దాన వాగ్దలము ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

గంబును జంచరీక గుణ ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

త్వంబు లభించు నందు జల ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

శంబున నిల్చి కాంచె నని ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్.

ఉ. చందన గంధి ఫాల మణి ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

శృంగుడు కందులేమి యని ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

బొందఁగఁ గాంచి యానెలతి ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

జందమ కూర్పు రాజా వయ ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్.

ఉ. రతికడకున్ మనోధవుడు ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

ప్రతిమపు లేఖ కాంచనపుఁ ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

విరతము నైన కీలు చెలి ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

ఫతుల మనంబు లిట్టివను ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్.

ఉ. నీలపు జాలచేత రతి ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

జాలడు చాలినన్ వికచ ధృతాశ్రయ మందెను జిల్గియెక్కుడున్

గోలల దాని నడ్డముగఁ ♦ గూర్చి జగంబుల గల్ప నేఁజే
పోలిక గల్గు కాంత కను ♦ బొమ్మలకున్ దెలిగన్న దోయికిన్.

గీ. తెలుపు నలుపుల కిల మేరఁపొలము లనుచు, నలువనలువొప్పుచున్న ♦ కాతికన్ను
గజకు వేటొక యుపమానఁకల్పనంబు, కవివరుల కెల్ల నధిక దుఁపకఁగము గాజె.

చ. నలిన దళాక్షి చెల్వ మగు ♦ నానకు బోల్పఁగ నానమాని నేఁ
దలఁకఁ దదీయ తారకల ♦ తొల్యముఁ గాంచితి మంచుఁ గ్రొవ్వునం
దెలియ రటంచుఁ జంపకము ♦ తేఱులవై వగ పూనఁ గాక యే
వలనను నూహ చేసినను ♦ వైరపు హేతువు వేట యున్న జే.

గీ. కాంతవద నారవిందంబు ♦ చెంతరాజ, వింబమంతయునధరీకృ ♦ తంబుగాఁగ
వింబమచ్చటనధరీకృతంబటన్న, సంతవైచిత్ర్యమయ్యెడి ♦ యెంచిమాడ.

ఉ. కంపు పృజించె ధార మనుఁ ♦ గంపు జనింపఁగ దానిచేఁ బ్రహ
వింపఁగఁ గంపు మార్గవము ♦ దేరఁగ వింబముఁ జేసె దాన సం
వింపక కంపు మార్గవము ♦ తీరు శుభారసమున్ జనింపఁగా
నింపగు కాంత మోవి పృజి ♦ యించి భజించె నతిప్రసాదమున్.

వ. జగముల గెల్చు నమ్మదను ♦ కానన వర్ణ శువర్ణ పత్రికా
యుగళమె బాల చెక్కులని ♦ యూహ యొనర్చెదఁ గాక యున్నచో
మృగమద పత్ర కైతవ న ♦ మేల వరేణ్య విలాస మబ్బురం
బుగ భరియించి తద్విరుదు ♦ ముద్రక రెంటికిఁ గండు గల్గెడిన్.

చ. ఒకతరి యందుఁ గృష్ణ గుణ ♦ యోగమునం దగు నెల్ల మల్లికా
ముకుళ కులంబు ముత్రముల ♦ మొత్తములన్ విషయోదయంబులౌ
గుకవి నికాయ మెన్న నతి ♦ శుభ్రము లై సమరీతి నున్న యా
సకియ మనోజ్ఞ దంతముల ♦ సాటికి నేమి ఘటిల్లఁ జాలెడిన్.

గీ. పద్విజత్వంబు మొదలనె ♦ సంగ్రహించి, కావి తెలువొప్పు వైకప్పఁగాంచి యతివి
కానము భరించి మోక్షుడు ♦ కాంత రదము, లరయ ముక్తాభిరామంబు ♦ లౌటయరుజ

ఉ. అభయజ నేత్ర సుస్వలంక ♦ లందు మృదుత్వము పూనఁ గోరి కీ
రంబు తదీయ మైన యధఃరం బది వింబము గాఁగ నెంచి వ
త్వంబుగఁ దర్సమాగమ కృ ♦ తంబగు మేలని నిశ్చయించెనో
వింబము నెందుఁ గన్నఁ గడుఁ ♦ ప్రియ ఘటించు నిజానంబునన్.

గీ. మొనసి నానాముఖంబులఁ మొరసి యైన, దరము కలకంఠి కంఠ సౌంఁదర్యము నకు
గాక నుడిగొని పకల లోకంబు లెఱుంగ, నవిరతంబు వసాశ్రయంబు యొగఁగా నె

ఉ. కంఠగ్రేడు పెరియై మివలఁ జాలి యొనర్పఁగఁ జిక్కి జక్కవల్
చంద్ర వితండ్ర తీల నగఁ జాలిన మేలి నవీన కాంతియున్
జంద్ర పమాగమంబు తరిఁ సార విలాసము గల్గఁగోరి యా
చంద్రముభిఁ కుచాకృతిన్ఁ జన్మము నొందిన వెంచి చూచినన్.

గీ. కల్ప లతలా తలాదరిఁ భున విలాస, కల్పకా నల్ప మదన సంకల్ప లతలా
యనుచుసందేహమందుదుఁ రనుదినంబు, కన్నె మృదుబాహువల్లరుల్ గన్న జనులంబు

ఉ. ఆకలవాణి పాణి లలిఁ తాకృతి చా యున ధైర్య చర్యఁ జే
కా కొనరింపఁగా నెఱుగిఁ కాయజుఁ డిట్టిది గల్గ లోకముల్
తెఱొని గెల్వరచ్చు ననిఁ పల్లవ మల్లుగఁ బూనఁ గానిచో
నాకులచేఁ గటారుల నిఁ రాకులతం ధరియింతులే దొరల్.

ఉ. శ్రీరమణీకుమారుఁడు పృథ్వీ సిద్ధపు బాణము లెడు గాక జె
న్నారఁగ భామ కోమలతఁ యన్న విశీల భుజంగ బాణమున్
వేరె సృజించి యన్నిటిగఁ గించు తరిం వరి నున్న దానితో
నారని పల్కఁగఁ గలిగెఁ నారను నామము దాని కప్పుడున్.

ఉ. ఆనలినాయకేక్షుణ కుఁ చావలదుర్గము లాకృతిమితిపఁగాఁ
బూని పృథూన బాణుఁ డనుఁ భూపతి రాఁగలఁ డంచుఁ గాళల
శ్రీ నెరయంగ యావనపుఁ శిల్పి రచించిన కాంచనంపు సో
పానములో యనన్ వసులుఁ భూమినికిం గన నయ్యె నయ్యెడన్.

చ. కరివర కుంభ జృంభణముఁ గాదను చన్ద్రవ భారమయ్యు నె
వ్వరుఁ గనలేని కల్మీ కనిఁ వారిత నూచక మయ్యు నొంప నే
వెరవును లేక కొను నుఖఁ వృత్తియై కాంచె వివేకరీతిచే
వరయఁ బరాపకారములుఁ హయ్యనువర్తుల నంటనేర్చునే.

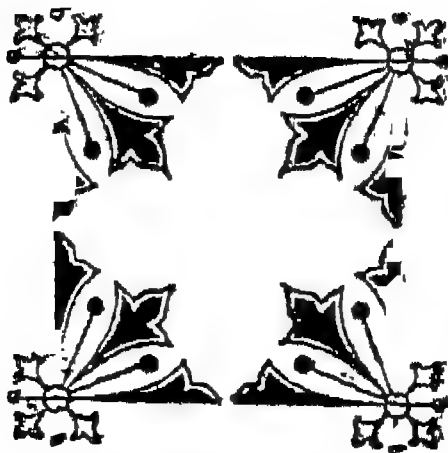
చ. పరపిజ నూతి కైల గుహఁ జక్కనిరీతి సృజించి చూచి నుం
దరి యని యంత నవ్వనితఁ నాభివిలంబు సృజించి వీనితోఁ
దరమని పల్కినం దరముఁ దానికి సంధిలఁ బూర్వ వర్ణములి
డతలఁగఁ జేసి చేసె నటఁ తథ్యముగా దరి యన్న నామమున్.

- జ. తరల విలీదనా గురుని ధరింబ మిషంబున నొక్క చక్రమున్
మరుఁ డమగించి రెండవ శా మానపు చక్రము ముజ్జగంబునం
దగిన లేమి మంచి రథ ధరింబక చందన శైల మాయతం
బరదముగాఁగఁ గొందఱు మ హాత్ములఁ గెల్వఁగ నేరఁ జేయుట.
- అ. బె. రమణి యూరు యుగమేరంభా విలాసంబు, నపహసింపు చుండఁ నన్యదేహ
సౌప్తనంబు చేత ధరింబకలాప్సరో గర్వ, హరియగుట కేమి యబ్బురంబు.
- గీ. కాంత జలధులు మరు నిషంగంబు లొనొ, కావొ యను సంశయపుకళంకంబుదేత
యంఘ్రితల కైతవమున దృశ్యంబులైన, కమలపాణంబులవి నూచ కములుగావె.
- చ. సులిత హేమకాంతియును ధరింబక బాల మృదుత్వముఁ బూని నట్టి యా
దళదరవింద నేత్ర పరిప ధరింబక దంబులతో సరియకానె యెప్పుడున్
మలినపు బాహు దాయఁ గతి ధరింబక నత్వము గల్గిన బర్హరాంగముల్
గలిగి వనాంతరంబులనె ధరింబక కన్నడు కూర్మము లెంచి చూచినన్.
- చ. అనుపమరాగమున్ జివురు ధరింబక లంద యమంద మృదుత్వ వైభవం
బనయును మెట్టతామరల ధరింబక సృజించితి రెండు నొక్కచోఁ
దగిన లెస్స యకాననుదుఁ ధరింబక దామరసోదభవుఁ డూహ చేసి య
వ్వఁడుహ పత్ర నేత్ర పద ధరింబక వారిజముల్ సృజించెఁ జక్కగన్.
- గీ. అన్వనిత యిన్విధంబునఁ జన్వనంబు, నివ్వటిలఁ బువ్వు విలుకానినిశిత శరము
భాతిఁ జెలు వొలడుచుండె నప్రతిమ రీతిఁ, దల్లిదంకుల కానందఁ దాత్రియగుచు
- చ. జలరుహ నేత్ర యంతఁ దన ధరింబక జన్మపు వేళ పరిసంగ మంతయున్
జెలులు రహస్య రీతిని వ ధరింబక చింపఁ గరంగి మనంబు లొపలన్
గలఁక వహించి యెవ్వరికిఁ ధరింబక గన్నడుకుండని దారుణాంతర
జ్వలననిభా సమేత నవ ధరింబక జాత శమి తరుణాభివైఖరిన్.
- గీ. కలికి భవితవ్య చింతచేఁగలఁక నుండి, యైనఁ బ్రాచీన వాస నాధీనయగుచు
సత్యధర్మదయాధిక ధరింబక సద్గుణములఁ, బరఁగి యొకకొంత సమయంబు ధరింబక జరపు సంత
- కా. బాణారాతి నిశాంతభాసి దళిత ధరింబక పరివృక్త చోర్గర్వ గీ
ర్వాణారి త్రిపుర ప్రకాండ సకల ధరింబక ప్రాచీన వాచా శిర
శ్రేణీమృగ్య నిజస్వరూప పదతా ధరింబక జీవ ద్వయ సంగీత
త్రాణానూన దయాధురీణ హననం ధరింబక ధ్యా నాట్య లీలాచరా.

క. నానాచేతన సముదయ, మానస మాలాభివాస • మానిస్తుత ని
త్యానందరూప గజముఖ, సేనానీ ముఖ కుమార • సేవిక చరణా.

మాలినీ. ముకుట నిహిత గంగా • మాని చేతోబ్బ భృంగా
కృకట వృష కుగరిగా • పాణి చంచత్కరంగా
• పకల కుభ మయాంగా • చంద్ర ఖండోర్తిమాంగా
ఫకదణ సదపాంగా • కైలజా నిత్యసంగా.

గద్య—ఇతి శ్రీకైల నివాస భ్రమరాంబా సమేత మల్లేశ్వరస్వామి కృపాపాత్ర
భారద్వాజ గోత్ర పవిత్ర పెనుమళ్ల సోమమంత్రి పూర్తి పెద
నీల ప్రధానపుత్ర పకల సుకవి స్తుత్య సోమనామాత్య
ప్రణీతంబైన సీమంతినీక శ్వాసం బనుమహా
ప్రబంధంబునందు ప్రథమాశ్వాసము.
ఏతత్సర్వం శ్రీసదాశివబ్రహ్మర్షణమస్తు.

శుభమస్తు.

అవిఘ్నమస్తు.

శ్రీసదాశివాయనమః.

సీమంతినీకళ్యాణము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

శ్రీశాదిదేవ నిరః స, దాశాస్య విహార సుంద ధి కార యుత
శ్రీశైల నిలయ, భ్రమరాం, బా శాశ్వత యోగ ముదిత ధి భవ ముల్లేకా.

చ. అవధరింపుము.

సీ. పలితంపు జగి కొంత ధి గల కుంతలపు గాంతి, గాంగ యామున సమా ధి గమము కల్ప
భ సిత పుండ్రము (తోడి) మిసిమి కుంకుమ రేఖ, నెలకునక్క పంజ ధి కలువుగూర్చు
కుచిమీలు కుచపాళి ధి రుద్రాక్ష మాలికల్, సును గుచ్చ గతమిలిం ధి దములఁ జెగడ
వలుడ చందుర కావి కలువతో నెమ్మేను, చిగురు ! పయిండితోఁ ధి జెలిమినేయ
మహిత పంచాక్షరీమంత్ర ధి మధుర నూ క్తి, విని వినీతతఁ గోయిలల్ ధి కెనుకొనంగ
వచ్చె నొక నాడుభాగ్యజ్ఞ ధి వతయవోలె, యొజ్జ వల్కుని పతియమ్మి ధి గాక్షిఁగనఁగ.

సీ. మానివరకాంత నంత న ధి మ్మానవేంద్ర, తనయ తనయాత్మలోఁ బ్రమో ధి దంబుదవుల
దవులనే కాంచి పులకాంచి ధి తంబులైన, గల్లముల మంద హసితంబు ధి పల్లవింప.

సీ. యెదురు చనితత్పదంబులు ధి నుడురుసోఁక, మ్రొక్క-నక్క-ంజనయనప ధి మ్మాదమమర
వనజభవ పాణి రచిత దు ధి ర్వర్ణ పంక్తి, దుమవఁగడువాఁడఁగనురీతి ధి తోఁచనపుడు

చ. పదనఖ చంద్ర రాజయెడ ధి కాల నవేందుఁగు పొందు కి నేయఁగా
పదన సుధాకరుఁడు పద ధి వాటిదనంబులతోఁ జెనంగఁ బో!

యిదియను పంకయంబు జని ధి యించెను కాపలు కల్ల మాని రా
గ్మదగజయాన కాన్యపతి ధి నందన వందన మాచరింపఁగన్.

క. అంత ! ట నయ్యకితోపల మంతల ముని కాంతఁ దోనుఁ కొని చనియెమణి

సంతాన కాంతి ఖచిత గి, కాంతర యైనట్టి నిజ గృహంతరమునకున్.

గీ. అర్చ్య మర్పించి సంతానఁ ద్రవ్యనియతిఁ, బాద్యమిడియెనుబుణ్యసంపాద్యమనుచ

నా దహోపమ కంతి యధిత్యాదరంబు, దారి వెలయంగ నా జడఁ దారి కలికి.

ఉ. ఆరయ మున్ను నీరజ శుభాకృతిఁ గన్న తదంఘ్రి యుగ్మమున్

నీరజ మాటకుం గడిగెఁ నేరుపు మీఱ మృగాక్షి యాత్మ హృ

న్నీరజ మర్విధంబునెఁ నీరజ మాటకు వోలె నేమో యం

భోహహ లోదనల్ మివలఁ మగ్ధులుగా! పరికించి చూచినన్.

గీ. చంద్రముఖ యాచమించెఁ దదృశ కంజ, వారి దుర్వార దురితనివారి మునున

నదియె మదియందు నిదుచూఁ డాఘ్రిభక్తి, కల్లియెడనాలవాలంపువారి ముయ్యె

ఉ. అంతట యాజ్ఞవల్క్య ముని యంగనకుం గనకాసనంబు ది

క్వాంతిమలందు దంతిరుచి పంక్తి నటింపంగఁ వెచ్చియిచ్చి హృ

చ్చింతనితాంతముం దొలంగఁ జేతికయంద తదాజ్ఞ చేత నా

కాంత వసించెఁ గాంత శశి కాంత శిలా రచితాసనంబునన్.

గీ. అంత నయ్యంతి ముగళితఁ పాస్త యగుచు, వినయ మమరంగ వాతపఁ స్వినికిననియె

దద్వదన చంద్ర బింబంబుఁ దారసిల్లి, చారు నేత్ర చకోరముల్ సంతసించె

గీ. భాగ్య జేవత వచ్చె మాధవసమునకు, నిందిర ప్రవేశ మయ్యె మామదిగంబు

నెల్ల కళ్యాణ వితతి మాఁ యిల్లుఁ జేరె, బద్మలాచన నీస్వరూపంబు చేతి.

క. ఊరక పతివ్రతా మణి, లారయ నెవ్వారి యిండ్ల కరుణంతురు త

ద్భూరితర పుణ్య లీలా, గౌరవ పరిపాక నూచ కం బది కాదే.

గీ. అనినఁ జరుసవ్వు వదన చంద్రాంతరాళ, చంద్రికల తోడఁ జెనంగఁ జ్జలజుగంధ

రాజ కన్యకతోఁ గృపా గ్ధవ తరంగి, తాంతరంగంబు వెలయ నిట్లనుచుఁ బలికి.

గీ. రామ నీకెల్ల యెడల నిరామయంబె, తల్లిదండ్రులు సౌఖ్య సంతాన యుతుర

యాత్మ సఖులకుఁ గల్యాణమతిశయంబె, బాంధవుల కెల్ల భద్రంబెపద్యుగంధి.

చ. కలికి నిజాశ్వయంబు వెలుఁ గరి జనియించిన యట్టి రత్నపుం

గలికవు తల్లిదండ్రులకుఁ గాంక్ష యొసంగెడు కల్ప కృక్షపు

మ్మొలకవు తావకీన నుణ ముల్ విని నిన్నుఁ గనుంగొనంగ ను

త్కలిక వహించి వచ్చితి న కారణ మైతి విలాల లోచనా.

- గీ. పాణి తోడనె కూడ నుద్భవము జెందు, గాని సన్ధుణ మొకచోట గల్గి రాను
పుత్వ జనియించు వేళ నేపుట్టు గాని, పట్టియొకచోటఁ జెచ్చిరేపరిమళంబు.
- గీ. అంబుజ దళాక్షి నీకు బాల్కంబు గాని, నీగుణోన్నతి పెద్దయా నిర్ణయింప
సమృతకర రేఖ కధిక బాల్కంబు గాని, తద్విలాసాబునకుఁ పెద్దనము గాఁజె.
- క. గుణధన్య కన్య చేతం, గుణధన్య కుమారు చేతఁ గులము వెలుంగున్
గుణహీన కన్యచేతం, గుణహీన కుమారు చేతఁ గులము నశించున్.
- ఉ. ఎందఱు గల్గిరేమి సుతు లెవ్వరి యందు గుణంబు గల్గు నా
నందనుచేత నన్వయము నంత సమృద్ధి వహింపఁగల్గును
జందురుఁ గాంచి పంద్ర మతి సాంద్ర సమృద్ధి వహించెఁ గాక పూ
ర్ణేందు నిభాస్య యందు జని యింపవె కర్కట కూర్మ మీనముల్.
- చ. అనవుడు రాజ కన్యక ద యామతి యో మహనీయసాధ్వీ దు
ర్జన చరితంబు సజ్జనుల చందమ ధర్మపు రీతి ధర్మవ
ర్తనమును దుష్కృతంబు నుక్య తం బన నెట్టిది విస్తరంబుచే
వినఁగఁ గుతూహలంబు ప్రభ వించె మదిం దయ నేయఁగాఁ దగున్.
- గీ. అనినముని నాథుకాంతయ య్యవనికాంత, తనయవినయంబునకుఁ బ్రేమాదమువహించి
యమృత పూరంబు రీతిఁగ ర్ణములుఁదనుపు, ననుపమానమృదూక్తినిట్లనుచుఁబలికె.
- చ. పలుమరు జేయు మేలు మదిఁ బట్టఁ దొకించుక తుచ్చుకైననున్
గలహ మొనర్పుఁ బేర్పు నధి కంబుగ నొక్కొక వేళ గెత్పినం
జెలఁగుదు నవ్వు నోటమికి సిగ్గు వహింపఁడ యిట్టి దుర్జనుం
దలఁచిన వన్పుఁ బాతకము తావరస ప్రతిమాన లోచనా.
- ఉ. కోపము వాని సొమ్ము ఘనుఁ గొంచెము నేయట వాని విద్య మా
పోపమి వాని వృత్తి పరు పోక్తియె వాని గుణంబు సాధు సరి
తాపము వాని పంథసను దంధము వానికి గన్నతల్లి యా
పాపపు దుర్జనుం దలఁచు పాపము వాఱు నుపాయ మున్నదే.
- గీ. పరధనము కన్న రుచియైన భక్త్యు మేది, నూదకుని కన్న ననువైన మట్టమేది
సాధు జనబాధ కన్న నుత్సాహ మేది, దుష్ట జనునకు నెన్నంగఁదోయజాషీ.
- గీ. చకిత సారంగ నయన దుర్జనులలోన, గృత మెఱుంగని హీనుఁ డగ్రేపరుఁడు
వానితోఁబొందుకన్న 1 శుభ మునువ్వె, సార మేయంబుతోఁబొందు జగతియ్యెదు.

నీ. తన కార్యమునకు నశ్చరం బొపగిన వాని, కలధనంబు హరింపఁ గాఁ దలంచుఁ
దన శత్రుతోడ కాశ్రయ మొనర్చిన వాని, శత్రుతో నతిమైత్రి సంఘటించుఁ
దను పగ్యదిశలఁ గీర్తన మొనర్చిన వాని, చరిత మెల్లెడల దూషణము నేయుఁ
దన పాణిభయ నిశ్చరన మొనర్చినవాని, దవిలిహింసింపఁగాఁ దలంచుచుండు
దన సమృద్ధికి మిఁపు శంత్రపము నందు, వాని యభివృద్ధిగనియాత్మ వనటనొయ
వనజ నయన కృతఘ్నండు వానితోడ, నీడయిన యట్టి దుర్జనుం డెందుఁగలఁడు.

ఆ. వె. పరుని సద్గుణంబు పరమాణువుగఁ జూచు, దొడ్డకొండ నేయు దుర్గుణంబు
నాత్మ నినులియందు నత్యంత రసికుండు, దుర్జనుండు వికచతో యజాక్షి.

గీ. తనకుమే లొనరించు బాంధవున కైనఁ, తోడనే కీడు చింతించు దుర్జనుండు
తనకుఁ గీడొనరించు కాశ్రయపున కైనఁ, జాల మేలు విచారించు సజ్జనుండు.

ఉ. కారణ మేమిలేక యప కారము నేయు దురాత్ము పోలికన్
గారణ మేమిలేక యప కారము నేయు మహాత్ము డెంతయున్
గారణ మేమిగల్గె శిఖి కానన మంతయు నీరు నేయఁగాఁ
గారణ మేమిగల్గె శశి కైరవములో వికసింపఁ జేయఁగన్.

గీ. దుర్జనుని కల్మి దురితపుతో వ కగును, సజ్జనుని కల్మి పుణ్యంపు పరణి కగును
పాము బలసిన గరిళంబు ప్రబల మగును, గోవు బలసిన దుగ్ధంబు గురియు ముందు

ఉ. కైకొని దుర్జనుండు కడు బాంధవ మందు దురాత్ము తోడనే
కైకొని సజ్జనుండు చెలి కార మొనర్చు మహాత్ము తోడనే
ఘూకము లంధకారమునఁ గూడి చెలంగవొ చక్రవాకములో
లోక విలోచనంబు దమ లో విమలొన్నతి మైత్రి పూనివా.

ఉ. కూరుడు పభ్యునందు గుణ తోటలు గల్గిన వాని నీర్వ్యచే
వైరము నేయఁ గాక శుభ వర్తన మేగతిఁ బూను నట్లయ్యాఁ
గీరము ముద్దు బలుకలకుఁ గింగి వహింపుదు నుండుఁగాని మా
ర్జారము చిత్త మెంతయును పమ్మద వృత్తి వహింప నేర్చునే.

చ. ఘనుడగు వానితోడఁ జెలి కారము నేయుచు నున్నఁగాని దు
ర్జనుఁ డనయంబు నుండిన ని సర్గము మానునె యాల మందలా
శునకము ధేనువత్సముల చోటనె మాటికి పంజరించినన్
దన సహజ ప్రకార మను శానికిఁ బూనక యొందువచ్చునే.

శ. ఒరునకు నెద్దియేని వ్రణఁ ♦ మున్న వికాలము నేము మీను దౌ
నరుడడి గప్పు పజ్జనుఁడు ♦ నాయమునన్ బలికింప నీఁగలొ
పతియగు వాఁడు వాఁడు బలు ♦ సర్వము మీతినయోవధంబులొ
దశమగు వాఁ డితఁడు వను ♦ ధా తలసాధ కుమారికా మణి.

గీ. కలుగ కుండిన నీఁబాలుఁ యనుఁ డొకఁడు, కలిగి యుండియునీలేని ఖలుఁడొకఁడు
నుత్త మాధమ గణన కుఁ డ్యుక్తుఁడైన, యజాని యాయాస ముఁగించు నట్టివారు.

శ. దుర్జన పహవాసంబును, దుర్జన సంభాషణంబు ♦ దుర్జను తలఁపున్
వర్తింప వాయు నెప్పుడు, నూర్జిత పుణ్యులకు నెల్ల ♦ నుత్పల నయనా.

సీ. హరునందు క్రిమనో ♦ హరునందు నవిభేద, భక్తియోగంబునఁ బరఁగు వాఁడు
నిగమోదితంబైన నిత్యకర్మంబు వి, శ్వాసపూర్వకముగాఁ జరుపు వాఁడు
సార్యభూదేవతా ♦ శార్యమాతాపితృ, నేర లకాగ్రంథంబుఁ జేయు వాఁడు
నన్యతభాషణమును ♦ నన్యదూషణమును, నెత్తడు నాలుక సోఁక ♦ నీని వాఁడు
మాయయుననూయగర్వంబు ♦ మత్సరంబు, నన్యధనవంచనంబును ♦ నాదిగాఁగ
నవగుణములార్థఁ జొరనీని యట్టి వాఁడు, పజ్జనుండనం బరఁగు నిజ్జగతియందు.

గీ. పరుని యర్థంబు లోషంబుఁ పగిది గాఁగఁ, బరకళత్రంబు జనయిత్రిభారి గాఁగఁ
బరునికల్యాణ మార్మకంబు గాఁగ, సమ్మతి వహించు సుజనుఁడుఁ దండలాశి.

ఉ. చిత్తము కాలనిర్మలము ♦ చెయ్యులు భర్మనివాసవాసనా
యత్తము లుత్తమంబు విన ♦ యంబు నయంబనయంబుమూలపుం
విత్తము నిత్యముం నిగమ ♦ విత్తము లెన్నఁగ నిష్టదేవతల్
మత్తగజేంద్రయాన విను ♦ మా భువి పజ్జనుఁడైనపానికిన్.

ఉ. ఉత్తముఁడైనవాఁడు విధ ♦ నోన్నరిగల్గిన శంకకంఠక
కుత్తమవృత్తిచే కలయు ♦ చుండెడుఁగాని యభిర్వగర్వను
ర్వృత్తికి నేలవచ్చు తజ ♦ నీకునకున్ గళలెక్కుఁ బైన లా
కోత్తరరీతిచే నమృత ♦ మూరక వేటొకవారిగల్గునే.

శ. వినయము నేర్పు పాతకపు ♦ వృత్తికిఁ జిత్తముమాత్ర నీకు పా
వనత భుటిండుఁ దుగ్రించుబల ♦ వంతపువంత పురాణభర్మవ
ర్తనము తెఱంగఱుంగని వి ♦ ధాన ముదంబుగూర్చు న
జ్ఞునిసమాగమంబునకుఁ ♦ జంద్రముభీ నమమేది మేదినిన్.

సీ తనదగ్గర మశేన ధగ్మసంజేహ (ల), తాళతాయతలవిత్రింబు గాఁగ
తనదగ్గరంబు పొత్తకజాతకపటోగ్ర, దనుజమర్దనసుద ధగ్మసము గాఁగ
తనసంగమము దురంతవిషాదభుజం, గమవిష్ణురథవిహంగమము గాఁగ
తనదు సల్లాప ముత్తమపుణ్యబర్హిణ, ప్రావృడంబుదకలాపంబు గాఁగ
తనకటాక్షంబు తీనసంతాననిత్య, సకలఫలదానకల్పవృక్షంబు గాఁగ
జనుల నలరించు నొకపుణ్యజనుఁడు గల్గ, జగతినిల్చుటయే పూర్ణ చంద్రవదన.

సీ కామంబు కామాతికారుణ్యరూపచిర. తారత్నలాభియత్నంబు నొంద
కోధంబు శోధావరోధకరాక్షసం, తానశిక్షాసముద్యమము నంద
లాభంబు గురలాకవైభవప్రియకారి, భుసపుణ్యవిత్తపరిగ్రహము నంద
మోహంబు యోగిపరివోహమోహనముక్తి, కాంతానితాలతసంగమము నంద
మదముచిదమేయహృదయసమ్మదమునంద, ప్రకటమూర్త్యగ్యముగ్రపొత్తకముల
కానివేఱొక్కచోటఁజాగంగనీని, యతఁడు సజ్జనుఁడొకఁడు పద్మాయుతా

క. ఏతద్భావసజ్జనసం, భూతముచే భూతలంబు గదలకయుండన్
వారాళనకమతేంద్రుల, చేతంబలె నిష్కళంక శీతాశుముఖి.

గీ. జగతి-దుర్జనురీతి సజ్జనువిధంబు, నబలయొకకొంత వివరింప నయ్యె నీకు
ధర్మము సధర్మమును రెండు తత్వరీతి, నింకవివరింతు వినము పూర్ణేందువదన

క. జగతీశనిర్మితంబగు, జగతీస్థలిఁ గలుగు మనుజు జాతమునందున్
నిగమోదితమగుధర్మము, దగు నాలుగుజాతులందుఁ దామరసాక్షి.

గీ. అవనిసురునకు యజనంబు యాజనంబు, నంచితాధ్యయనంబు నధ్యాపనంబు
దానము పత్రిగ్రహంబనఁదనరనైన, యారు నర్హంబులగుదుఁ జెన్నారు యందు

గీ. అట్టి యుర్విసుపర్వుఁ కాశ్రమంబు, లర్హములు నాల్గు బ్రహ్మధర్మము గృహ్య
తయును వనపాసమును యతిత్వమునఁగ, వినము తత్త్వత్ప్రకారముల్ వనజగ

గీ. జాతకర్మాదివిహితసంస్కారనియమ, సోదే మునుఁగాంచి యుతనాచార్యు
నర్హరీతిని నుపనీతుఁడైన యతని, కంబుబదశాక్షి బ్రహ్మచర్యాశ్రమంబు.

ఉ. మానవతీమతిల్లి విసు మూళిభిమాంజియు బ్రహ్మనూత్రకా
వీనపలాశదండములు పేళలకృష్ణమృగాజినంబునున్
బూని యధోక్తవైఖరిని భూసురగేహములందు భైక్ష్యచ
ర్యానియమంబుచేతను మి తాళనసమ్మదితాంతరంగుఁడై.

- భ. శమదమశాలియై వెలయు ♦ సద్గుణవర్షనిచెంతఁ జేరి యు
త్తమసహచారలం గలసి ♦ తత్పరివర్య యొనర్చుచోఁ బ్రమా
దములవమంత్రముం గనక ♦ తిన్నగతన్ సకలాంగయుక్తవే
దములు పదిపఁ గావలయుఁ ♦ దామర నేక్షణ బ్రహ్మచారికిన్.
- క. పరవర్ణియైనవానికి, పరవర్ణినిఁ దేకిమాడ ♦ వలదు త్రిపురసం
హరు నంతటివాఁడైనను, మగుగెల్వఁగఁజాలమాట ♦ మఱువును తన్నీ.
- క. పరిహాసభాషణంబులు, పరనిందాభాషణములు ♦ హాసభాషణముల్
పరమార్థ మాహుసేసిన, సరసిజముఖి వలదు బ్రహ్మ ♦ చారికి నెపుడున్.
- చ. వశతను మాటి భూతిబల ♦ వంతములై తముఁదామె యెల్లెడన్
దిశఁకుఁ బాలు నిండ్రియపు ♦ ద్రిమ్మగివాజుల భీమశేముషీ
కళఁ గొనిపట్టి కొట్టి బలు ♦ గట్టివిరాగపుసోగవాగచే
భృశగతినిల్వఁబట్టదగు ♦ విట్టదలింపుచు బ్రహ్మచారికిన్.
- గీ. ఎప్పుడేమి ప్రమాదమో యెఱుఁగరాదు, మనసుగెల్చితిననుచు నమ్మంగరాదు
కాన గానంబుశృంగార ♦ కథలు వినుట, వటువరుస కావటముగాదు ♦ వారిజాక్షి.
- గీ. కళకుఁదిడుగని యశ్వంబు ♦ కరణిఁ గడిఁది, యంకుశము మీతినట్టి నిశ్శృంగగజము
మంత్రమునతిక్రిమించిన ♦ మత్తఁఫణియు, నేదియన్నను హృదయంబు ♦ కాదెచెలియ
- క. సాధనమొక్కటి గల్గఁగ, సాధింపఁగవచ్చు నెట్టి ♦ సాధ్యముఁ దానే
సాధనసాధ్యము లెటను, సాధింపఁగరాదు మనము ♦ సమ్మన్తికనన్.
- క. అటుగావునఁ గుటిలాలక, బటుఁడతిపటు ధైర్యనౌక ♦ వదలక ఘనసరి
కట్టమైన బ్రహ్మచర్యో, బృటపారిధి దాఁటవలయుఁ ♦ బ్రాజ్ఞులుమెచ్చన్.
- ఉ. అంతట సాంగవేదనిద ♦ యాధ్యయనప్రియపూర్వమైనచోఁ
జింతయుకింత లేక గురు ♦ చేతననుజ్ఞవహించి యుంచిత
స్వాంతముతోడ రూపగుణ ♦ జన్మముల న్నుతిఁగన్నకన్య న
త్యంతశుభక్రియన్ బరిణ ♦ యంబగుటర్హము విప్రజాతికిన్.
- గీ. అర్హచారపరిగ్రహంబాదిగాఁగ, నయిన మహనీయతరగృహస్థాశ్రమమునే
నశ్రమమున మహీసురుం ♦ డందవచ్చు, నబల ధర్మార్థకామంబులవిరతంబు.
- సీ. అధ్యగాయాసమహాతపోజ్ఞంభణం, బపహరించుటకు వ ♦ ర్హగమంబు
పకతేంద్రియవ్రాత ♦ సౌఖ్యసుధారసో, తృదవంబునకు మంధరనగంబు

- పితృదేవదేవతాః పితృతాంశాన్తమున్, ఫలియించుటకుఁ గల్పఁపాదపఁజూ
 స్వర్గాధిరోహణాః పర్వతమార్గక, ల్పనకు ననల్పసోఁ పానపంక్తి
 ధర్మమున కాశ్రమంబు సంఠానమునకు, పదము కాశ్వరీకీర్తికఁ బట్టుకొమ్మ
 చిత్తసంతోషజనకంబుఁ దగురుబోణి, యార్యజను లెన్నఁదగుగృహః స్థాశ్రమము
 జ. అనుదినవేదపాఠము హుఁ తాశనుఁదన్నుటయున్ గృహగతా
 ర్చన పితృదేవతర్చనము పల్పుటయున్ బలికల్పనంబు నాఁ
 దనరెడు పంచయజ్ఞము లు ధారతఁదానొనరింపఁగాఁదగున్
 వనజదశాక్షి భూమినుర పర్యుఁడు రెండవ యాశ్రమంబునన్.
- గీ. యాజ్ఞవల్క్యేడి మనివరుఁ లఖిలలోక, హితులు నెప్పిఁధర్మనఁ పితలయందు
 సముదితంబైన యాచార పరిణియొల్ల, నాచరింపంగఁదగు గృహః స్థాశ్రమమున.
- సీ. నిర్వేతుకంబుగా నిఖిలాంగసహితవే, చాధ్యాపనంబు నే యంగవలయు
 నర్హధర్మాగతం బగు వరాటికకైన, నాత్మలోనఁ బ్రమాద ముండవలయు
 ఋతుకాలమాత్రసం గతిచేత నిజధర్మ, సత్యుండు సుతులఁ గాం దంగవలయు
 దేలిదండ్రుల నిష్ట దైవతంబులకన్న, జరభక్తచే నిరీ యింపవలయు
 పిలువవరులను గురుల నే వింపవలయు, శార్వతీపంథులుంజైన పరమశివు
 విమలతరచిత్తుఁడగుచు భావింపవలయు, (నవని బ్రాహ్మణుఁడవుడు) గాఁగ
 స్థాశ్రమమునను.
- గీ. అఖిలభోగానుభవముచే నాత్మఁదనిసి, కన్యములచేతఁ విరయలఁకాంక్షఁదిర్చి
 యాగముల దేవతాత్వప్తి యాచరించి, యాశ్రయింపంగఁ దగు వనఃస్థాశ్రమము
 ఉ. అంబుజనేత్ర భూమినురుఁ డంత సతీయుతుఁడై యరణ్యవా
 సణునకేఁగి మానిజన సంగతిఁ జీరజటాదికంబు చి
 హ్నంబుగఁ బూనినిశ్చలత పోధికుఁడై వనకందమూలము
 ఖ్యంబులు భోజనంబులుగఁ గాలముపుచ్చుట యర్హమెంతయున్.
- గీ. అంతఁ(దన)యంతరంగ మత్యంతవిమల, మైన సురసరలోక సౌఖ్యములు రోసి
 మదియహంకారమంతయుఁ గుదిలపఱచి, సకలకర్మంబులందు నిస్సంగుఁడగుదు.
- క. విశ్రాంతఫలమైన తురీ, యాశ్రమమంగీకరించి యంతట వేదాం
 తశ్రీరణ మాచరింపుడు, నశ్రమమున ముక్తిఁగాంచు టర్హముతనీర్తి.
- ఉ. సాహసయుక్తదేవరీపు1 సంఘములఁ ఘనచక్రధార ను

త్యాహ సమేతుః తునుము ♦ చక్రి యవక్రపరాక్రిమోల్లస
ద్బాహువులం జనించిన నృ ♦ పాలునకుం బరికించి చూచినన్
బాహుబలైక జీవనము ♦ పావనసూ వనజాతలొదన.

అ. వె. భిక్షజీవనంబు ♦ నిమగ్నాని, కన్యమైనవృత్తి ♦ యర్థమగునె
మత్తకుంభికుంభ ♦ మాంసాశనము గాక, సింహమునకు నన్య ♦ జీవనంబె.

సీ కరముమర్యాదచే ♦ గరము భూప్రజనాద, రించి యాటవపొల్ల ♦ హిందవలయు
గపటంబులేని సం ♦ గ్రామంబుచే రిపు, స్తోమంబు | ననయంబు ♦ ద్రుందవలయు
విత్తలొభంబుచే ♦ విశువక యపరాధి, కర్మదండంబు నే ♦ యంగవలయు
జార నేత్రముల భూ ♦ జనులవృత్తాంతంబు, హస్తామలకరీతి ♦ సరయవలయు
నశ్వమేధాదియాగంబు ♦ లావరింప వలయు, గువలయనేత్రది ♦ గ్వలయనీమ,
కేవలయోవిలాసల ♦ స్మృతమగ్ర, హేల కలయంపవలయు రా ♦ కేంద్రునకును.

సీ. కాండనాచలమైన ♦ గాదమాత్రంబుగా, నెండగాదగు నర్థి ♦ కిచ్చువేళ
గణమాత్రమైనను ♦ గొటహేమరాశిగా, నెండగాదగు సంగి ♦ హిందువేళ
హీరకల్పావల్ప ♦ హృదయండుగాదగు, నియతపాతకుల దం ♦ డిందువేళ
బరమకారుణ్యార్థి ♦ భావుండు గాదగు, శరణాగతశ్రేణి ♦ ననయవేళ
బూర్ణచంద్రునిరీతి వి ♦ స్ఫురింపజేయ, కరుణుగాదగు నీనుల ♦ గాచువేళ
గీలవైఖరి భువిభా ♦ కాలిగాదె, దగు సరానికాయంబు ♦ దలుమువేళ.

క. అపరాధులఁదెచ్చినఁగని, నృపుఁడు పరీక్షింపవలయు ♦ నిపుణులు దానున్
జపలవిలాదన యవిచా, గ్రపుదండంబైన నుప ♦ రంపరవచ్చున్.

గీ. రాజవశ్యులలో మృగ ♦ రాజమధ్య, విహితభగ్గంబు లరయంగ ♦ వేయుఁగలుగు
నెన్నఁగలయన్నిటికి ముఖ్యమేదియన్నె, బలికిఁదగుబ్రాహ్మణప్రతిపాలనంబు.

సీ. రాజవ్యవిజయేఁది ♦ రాజస్మృతవనంబు, భారుణీసురు కృపా ♦ వారిరాశి
నృపతివియద్భావం ♦ నిశ్శేషకరణంబు, బాడబానుగ్రహ ♦ భానుదీప్తి
పార్థివోర్తమపుణ్య ♦ పాదపోదయకారి, యగ్రజాశీర్వసం ♦ తాగమంబు
ధరణీకపాతక ♦ ధరణీధరవిచారి, వసుధామరకటాక్ష ♦ వజ్రధార
జనకరోర్తమ సకలవాం ♦ ఛాఫలప్ర, దంబు విప్రానుమోదసం ♦ తానకాభి
లలనమటుగానవచ్చిహ్మ ♦ కులునికన్న, నొకఁడునృపమణికథికపూ ♦ జ్యోతుగలఁడె.

- గీ. బ్రాహ్మణునితోడ నలుగంగఁ బాడిగాదు, తప్పజేసిన దుఁదింపఁ బడవు నాన
నిఘ్నోక్తులు పలుకుట నీతిగాదు, ధర్మసాగ్ర పరిత్యజున ధిగిడినది.
- క. ఊయవునం బ్రభవించిన, వాకికిఁగృహిపూపూల్య ధి వర్జితములు
త్యాగార్థమగు వాణిజ్యము, సారయ ధర్మగబులఁగు ధి వర్జితములు.
- క. నాలుగవజాతివారికి, వాలాయముఁ జేయవలయు ధి వర్జితములు
వాలక్షణనిర్మలధ, రాత్రిలంబక మనియఁబడఁగు ధి వర్జితములు.
- క. చాతుర్వర్ణంబునఁ గం, జాతవిలాసాలకెల్ల ధి వర్జితములు
జాతివ్రత్యసమాఖ్యము, జాతపము త్రివర్ణజలరు ధి వర్జితములు.
- సీ. కులహీనుడైన నథితులసంభవుండైనఁ, బతి యుష్మదేవలలు ధి వర్జితములు
జడుడైన సకలశాస్త్రజ్ఞాననిధియైన, సాత్త్వికాధిపతు సేన్యఁడగునా
సమరభీరుండైన సాహసాధికుడైన, ధర్మకు పూర్వాఁడు ప్రియ ధి వర్జితములు
నత్యకించనుడైన నమితకాంచనుడైనఁ, గాంతుఁడైవలయును సీ ధి వర్జితములు
గామినీనింద్యకుత్సితఁ కారుడైనఁ, గీర్తనీయమనోజుఁ ధి వర్జితములు
ననలసాక్షిగఁ దనహస్తమందినట్టి, యితఁడె రెండవశ్రవణు మీ ధి వర్జితములు.
- గీ. విహితధర్మము సేయక విడుదుటయును, మానకవిహితధర్మములు ధి వర్జితములు
ననఁగ రెండు నధర్మంబులరసిమాడ, నవిరుపాకరకర్మములు ధి వర్జితములు.
- గీ. బ్రాహ్మణులహింస యునునురా సావరతి యు, స్వర్ణహర్షణమునునురా ధి వర్జితములు
తత్సమాగమమును బ్రశంబులైన, యునును మహాప్రసాదములు ధి వర్జితములు.
- ఉ. ద్యూతము కైతవంబు పర ధి వర్జితముల గలుభిషణములు
రేతుపరాపకారమును నీర్వ్యయనూయయు నూచకత్వమున
భూతదయావిహీనతయుఁ బుణ్యముఁ గాదను నాస్తికత్వమున
జాతకమూలమున వికచ పంకజపత్రివిశాలలోచనా.
- క. పరవనితాజనితాశయుఁ, బరకాంచనవంచనంబు ధి వర్జితములు
బరమోత్తరపాతకములు, పరిపూర్ణశశాంకనిభవి ధి వర్జితములు.
- సీ. తలిదండ్రులధికవా ర్థకవికారములనొ, చ్చిన ననాదరమును ధి వర్జితములు
నాచార్యనొద్ద విద్యాభ్యాసమొనరించి, మించియామన ధిక్కు ధి వర్జితములు
దనునేలినట్టిభూ ధవుని మంత్రమువిధే, దించివంచనముఁ గా ధి వర్జితములు
నశిమిత్తముగ నుత్త మాచారవతియైన, సతిబరిత్యాగంబు ధి వర్జితములు

- తగవులందునఁ బక్షపాఁ డిరులుకఁగిమి, క నిమిషేశల నిజలేని డగవి. సుతఃము
 కూటసాక్షిత్వమున నైన డ్రూపద్యుత్తి, కింకలఁ వన యుధిఁ పా డతక ములంద్రుఁ
 గీ. అతిథి నాఁడటనలసి మి డ్రావ్యాన్నాపక, యందుఁ దన ముంటిఁకేతెగఁవన్నమిదక
 యాదరింపక పయశంబు డబడినట్టి, తిప్పిని ముఁకేఁపాఁతరఁ డగ్రహరంబు.
 గీ. విప్రనిందయు గురునింద డేకనింద, యుగళు సాధ్యునినిందయు డసాధిగాఁగఁ
 గలవు కలవాణి మనుజులఁ డరంబునందు నేన్నఁ గాఁగని గుడితంబు డలన్నియైన.
 క. పుణ్యంబులు కళ్యాణక, కణ్యంబులు వెలయువాని డమిడియపాఁ
 పీణ్యంబున వినునింతు న, గణ్యగుణఁ దారవిక త డమలదళాక్షి.
 పీ. అత్యపిఁతాద్రాంతుఁ డభయంబు వేడఁగ, గలఁదార్త)దిశుఁడె డకఁచినదియు
 సత్యంబు దుఁరప) డాఁబఱిన్నుల్లడె, మధిప నాఁకుఁపరయు డవాపినదియు
 మనుపుజ్జీర్ణమిం డదన తేనెఘఁదేన, నిఁయము ల్లగు నుంజ డనిలిపినదియు
 బలిమిచేఁ గలిమిఁక డబడిభవతాఁ-ంద, వీరుఁబు వినుక్కి డవేసినదియు
 తనఁ-రాసులచేతివి డధ్వజమైన, దీనుని ధనంబుమగుడ సా డధిపతిత్వి
 యుద్విగదియునుమొదలఁగా డెన్నిఁదగిన, సుకృతిములువిశుక్తింబులఁ డుందరాఁగి.
 క. సత్యంబగు నవి)నుము న, సత్యంబగుప్రియముఁ బలుకఁ డదననివివాధివే
 సత్యంబు సి)యములంబులు, యుత్థింబి పఁకేనభక్త్య డమగఁబు తిస్వ.
 అ.ప. సాధుగతుఁడంబు డసమదర్శింబును, సాధుగఁతాఁ డసకయువ్యత్తి
 వితరణంబుననఁగ డపిభపుణ్యంబుల, నుత్తమోత్తమంబు డలట్టిలాక్షి.
 ఉ. పుణ్యములేన్ని యేనియును డభూమిలంబునఁ గల్గెఁగాని నై
 పుణ్యవమేతులైన బుధ డపుగవులేనిమఱున్న జానపుం
 బుణ్యఫలంబులఁ డసా డబోలవు వేలుపురఁది లేనియునె
 బుణ్యమతీమతిల్లి ! ఫటి డభూషణులఁ సరియఁగ నేనుర.
 పీ. పశ్చిమతాంతకనితాంఢికటఁకుపీఠము, ఈనలం బఁగఁగింప డనదియెఁబాలు
 1 సంసారవాహినీఢసంతాపభంగిత్, ద్యుతికల లఁగఁగింప డనదియెఁబాలు
 పితృజేవతామనఁ డర్పితదైన్యసాతక, విదలేనం నొనరింప డనదియెఁబాలు
 విరహాతురాప్సరో డవిసరదిత్తిబదిత్తి, కాశుగశిఖా నానృ డనదియెఁబాలుఁ
 గాకయాఁకొని ఘర్కంబుఁకీరములు, జాలఁగియుదన్పి కటదన్పి డవేయఁగొనిన
 యతికిడిఁట్టి యుఁబసంఢాదిరాగ్ని, భేదకరమాగ్రి ము చంద్ర డదంబుదన.

- చ. బహుః షోకభూసురాగ్రణికి ♦ పతక్రూప నన్నమువెట్టి జాతరా
గ్నినిజడలంగఁజేయునది ♦ కేవలముం బగఁబూనెనేమొ 1 చ
య్యనఁజనిజన్మకోటినిచ ♦ యంబులనుండియుఁ గూర్చుకొన్నత
ద్వనకురితౌఘముల్ నిపులు ♦ గానొనరించు వికాలహాదనా.
- క. కమలాక్షిసప్తసంతా, నములన ఫలవనములంద ♦ నంతఫలనివా
నములైనసుకృతములుగల, వమరున్ వినిపింతువాని ♦ నాలింపఁదగున్.
- స్తీ. శిఖిసాక్షి గాఁ బాణ ♦ సఖియు క కులకాంత, యందు నొకసపుతున్ ♦ ఇందుటయును
మధువైరికైన మ ♦ స్మృతవైరికైన మం, దిరముసుందరము గా ♦ నిలుపుటయును
ప్రోత్రియద్విజనర్య ♦ పుత్రుఁ బావనగుణాం, చితదరిత్రునిఁ బెండ్లి ♦ సేయుటయును
పూర్వమహారాజ ♦ పుణ్యకథాల్, వెలయుఁ గావ్యంబు ని ♦ ర్మించుటయును
ధనముపాఁతుట పుణ్యసాధనముగాఁగ, వనమునిల్పుట పుణ్యజీవనముగాఁగఁ
జెరువుచున్నట్లుయనఁగన ♦ చెప్పరువుమీఱు, 2 (సప్తసంతానములు) జగత్సంతతులను.
- వ. మరియు నన్నిష్టోహాదియాగంబులు తులాపురుషాదిమహావానంబులు కృష్ణాచారాం
ద్రాణివాదివ్రతంబులు మహాభారతాదిపురాణశ్రవణంబులు గంగాదిపుణ్యానదిసా
నంబులు సౌరగాణపత్యోదిమహామంత్రజపంబులు వేదవిద్యోపదేశంబులు మూడలైన
యనేకపుణ్యవిశేషంబులు గలవింక నొక్కరహస్యంబుఁ జెప్పెద నాకర్ణింపుము.
- చ. ధరణిపతిత్వమున్ సమద ♦ దంతితురంగమరత్నకాంక్షనో
తగ్గరవరపూర్ణలక్ష్మీప్రసాద ♦ దాసముదాయము లింద్రచంద్రభా
వగ్గరకమలాసరాదిపద ♦ సౌఖ్యము లియ్యఁగఁజాలుఁగాని ము
ర్తరమయొసంగఁజాలవు స ♦ తీమణి యాసుకృతంబులన్నియున్.
- స్తీ. వలయాద్రిమధ్యభూ ♦ వలయు సామ్రాజ్యల, స్త్రీనిధానము సదా ♦ శ్రునిభక్తి
యాజవంజవసాగ ♦ రాలింగవ్రామానవో, ద్ధరణంబు పార్వతీ ♦ శ్వరునిభక్తి
జన్మపారంపరీ ♦ కరితోగ్రామరితసం, హరణంబు నీలకం ♦ ధరునిభక్తి
మరవధూకుచకుంభ ♦ పరిరంభమానని, ర్నిద్రంబు కైలాస ♦ నిలయభక్తి
ముర్తరమణీమణినవా ♦ మూడవర. హామవిన్యాసజన్యాస ♦ దృఢనిర్వృ
విద్రమాద్రధసౌఖ్యని ♦ ర్వేశఘటన, పటుతరోద్యుక్తి యమ్మహా ♦ నటునిభక్తి.
- స్తీ. మనుజులొకానేక ♦ మధురాధరాపయో, ధరరసంబులయందు ♦ నరుచిపూన్ము
శమనవాహనగళాం ♦ చలచలద్వంధికా, ఘననివాదంబుల ♦ వినికి మాన్ము

ననుగచ్ఛగోశాంత ధి శాశనహేలసం, చారంబులందు ఖం ధి జలఘటించు
మాయానటీకృతా ధి మేయప్రపంచోద్ర, జాలంబు వీక్షించు ధి సరణియడఁచు
నిందునిభసుందరాస్యయే ధి మందులందుఁ, గరముపూనక శివభక్తి ధి పరమయొక్తి
ముజ్జగంబులభవరోగ ధి ముజ్జగింప, జెజ్జితనమెట్లు చేసెనో ధి విస్మయంబు.

కల్పద్రుమపాశ్రంత ధి కాంతచింతారత్న, మేదిసీస్థలి విశ్ర ధి మించువారు
బృందారకాచల ధి కందరాంతరదివ్య, మండిరోన్నతసౌఖ్య ధి మందువారు
గగనగంగాలాల ధి కల్లోలమాలికా, కేలికాసుఖలీలఁ ధి జేలువారు
శంధర్వకామినీ ధి గాననానామాధు, రీధురీణత యాద ధి రించువారు
జలధిరశనాయతాఖర్వ ధి సర్వభూమి, భువనతలమేలు మేలుపై ధి భవమువారు
చంబుజదళాక్షి భక్తిరే ధి శంబుశంబ, రాతిరనుహరియెడనిల్పు ధి నట్టివాడు.

వికాతపత్రిభూ ధి లోకమహాతాజ్య, కమలాలయా వశి ధి కరణవిద్య
బుష్టేంద్రముఖదేవ ధి పదవిక్రమక్రియా, కాతినత్యంకాలి ధి ఘనవిత్తి
మరితమేదురితసం ధి సరణపాతావార, పారదాయకమహా ధి దారతరణి
లలితసలీలకై ధి లాసశైలాసమ, ప్రాసాదమార్గసౌ ధి పానపంజీ
ముఖినవానందమయసుధా ధి సుభవకరస, హేలలాలితముక్తిక ధి న్యాలలాను
కుటనపటుతరసంచారి ధి కావధూటి, చంద్రధరభక్తికింకనే ధి సాటిబోటి.

జననశతఋణన్ నయఁడు ధి సారవివేకపువారిఁ బ్రోదిచే
ననుకృతంపువల్లి కవి ధి శేషఫలదయమెట్టిదన్నచో
నికము శీతశైలతన ధి యాతనుయోగసుఖానుభూతిఁజెం
న తరుణేందుశేఖరుని ధి నిశ్చలభక్తియై కాదనెచ్చెలీ.

సూరిరుద్రాక్షములమేనఁ ధి బూసుటయును, మహితపంచాక్షరీమహా ధి మంత్రజపము
మాదనివరనామకీర్తన ధి ధ్యానపూజ, నములు భక్తునకావశ్య ధి కములుసాధ్య.
అశితకైశికఫాలప ధి ట్టారతరమున, భసిత మిగుమంతధరియిందు ధి పంచజనుఁడు
గాంచు నచ్చోటఁ బ్రత్యూక్ష ధి కంబుమంజూ, లాంబకునిగెల్వఁజాలిన ధి యంబకంబు.

అశదృశసుందరాంగి విన ధి వశ్య కృకానునిమున్నుఁగన్నచో
భసితముకల్మి యూభవన ధి పంక్తులయందునిజంబుగాని మున్
భసితముఁగన్న యాపిదపఁ ధి కావకసంగతిగాననయ్యెడిన్
ద్రవవశతాభిధక్తజన ధి ఫాలతలంబున శేమిచిత్రమౌ.

శ్రీమత్తీర్థిక శ్యామము.

అమల రాములనాచార్యులు భూజాత, భూతకాతనికాతః పేతి భూతి
 పూర్వయవ్యాసకాః భవ్యకావనగర్వ, హేళాకరాళాన్నిః పేతి భూతి
 నిర్మామోదోదయః పూర్వానానిత్రహ, (మన)పరంగాగ్నియః భూతి భూతి
 కాలకేయికదయః కలకేపకకభా, భూతివర్ణానమోః దూర్భతి భూతి
 జలజభవమవిదేవరాః కాన్యమూన, రెయగళిమాదకరుకానుః భారసమయ
 సాకాకానిగర్వయః భూతికాని, కాలినిపులత్రకాళివాః రీతి భూతి.

తిర్విదపహవముల యః ప్రదేయి నిదియః, శిక్షించుచున్నట్లు సంః శేత మేమో
 తిర్భువనసామ్రాజ్యః విభవోదయముతోటి, సాటియానిది యన్నః సన్నయేమో
 తిర్విదపగాజుమురిః తని బావనర్వంబు, నందిందు నిదియన్నః నానయేమో
 త్రిణయనాకృతియే సంః వేహంబుగా నిక, దయసేయు నిదియన్నః దారియేమో
 కాని యలపద్మవిలుకానిః పేతికణక, మానిసిన వేలుపులకేనిః బూని కొలుదు
 భవ్యుభవించుకః ప్రాప్తహాసీమ, భవితలనిత్రతిపుండ్రంబుః పద్మగంధి.

కలవమునం గంబుకంకిక్రిః కలవమంతి, పూతమునమానవుః దుదాల్పుః భూతికేభి
 శేషకలవసంబు విః శేషమూర్తి, గదిమం బరిణానుమందు నః బురముగా జె.

భూతపతికిః ద్రియంబైనః భూతిరజము, మేన నేమానవుః డలందుః మీననయన
 సుసముక్తిసమాటికాః కరసునిజ, దత్తకర్పూరస్తారమః తండలందు.

నవలతాపత్రయః సరిలోత్రపంసార, (భూలోక)పాపావారః తారణంబు
 నకలజన్మవారితః జాతపాతకమహా, ద్వితిదుంభిపంభవిః దారణంబు
 నంతకానంతకోః పారంభజృంభణ, క్రూరరూపవికారః వారణంబు
 బహుతరాయాసః సంపాద్యమానానేక, ఘనపుణ్యపరిపాకః కారణంబు
 మృత్యుజరరాంతరాధస్తః భూతభేద, జాతవిద్యోతమానజీః మూతపటల
 విఘటనాపటుచాతుర్వ్యః విస్ఫురత్స్వ, మీరణంబగు రుద్రదాక్షః భారణంబు.

గీ. భారణంబేల వేదార్థః నారవాన, భారణంబేల విషమకాః స్త్రవ్రజన్య
 భారణంబేల మహాక్షః భారణంబె, చాలు నదులకు మోక్షంబుః సంగ

గీ. మోములొకటియు రెండునుః మూడు నాల్గు, నైదునాటునుగల్గు రుద్రా
 నేకముఖమందులోన నః నేకముఖమ, హాఫలవిధాయకంబగు

శ్లో. వికరూపజ్ఞానః విష్ణునిశ్చలత్వై, భిరి నెటిఁగింప నేః కముఖః
 సతతలోకద్వయః సౌఖ్యదానోద్భృత్, కలయింప రెండుమోః ను

- భగవాన్ శ్రీయారాజ్యభక్తిభగవద్భక్తిభగవద్భక్తి, ద్విమహానకు ముఖ్యత్రయము దాల్చె
 భుజభుజ్యసంభుజనహటవయక్తి, బెలుపంగ నాల్గుమోములఁజెలంగ
 పంచభక్తిహరికపు భక్తిపరిహరించు, శక్తి ప్రకటించుటకును బంధముఖమయ్యె
 ద్విమహానకుమహిమయ్యెఁ జూలుచునీసి, యాల్గుమోములుబూనెనుఁ ద్రాక్షమబలి
 క. దుదాక్షసము పూని మ, దుదాక్షసకీర్తనీయఁ బూపవిరాజ
 ద్విమహానకుల నరుడతిశుం, భద్రముఁడౌ నందు నిందుఁ బర్యేందుముఖి.
 క. పంచానానిభమధ్యా, పంచశర్వంబన్న రోగఁ బాధయణించుం
 బంచముఖుఁడు నిర్మించెను, బంచాక్షరి యనంగఁబఱుగుఁ పరమా పదమున్.
 ప్రి. దురితంపురుషులెంపుఁ మురిసింపు, నలిహేతువగు నేతుఁ బదియకాడె
 బలువంతెంగఁజింతిఁ బవసంతమసమంత, హరియింపఁ జందిరిఁ కదియకాడె
 చినయంచుమదిమించుఁ పెనుమందు విదళించు, నుదయదర్శిమరీచిఁ బదియకాడె
 పురవైరి నీధారిఁ గిరిదారి పీరిమిటి, యరుగుచోఁ జేయూతఁ పదియకాడె
 నిత్యపరతత్వనిధిని సఁ న్నిధిగనంగ, నబ్బురంబైన యజనంఁ పదియకాడె
 మహితపంచాక్షరీమహాఁ మంత్రవరము, ప్రణతి నేయంగఁదరిమానెఁ బ్రహ్లాదై.
 ప్రి. పంచాక్షరీమంత్రఁ పంచాననము గాక, తరుమునే పాపదరిఁ తావళముల
 పంచాక్షరీమంత్రఁ పంచాక్షరము గాక, హరియించునే పాతఁ కంబునిధుల
 పంచాక్షరీమంత్రఁ పరమాపదముగాక, యణఁచునే భువదుష్కృతఁ తామయముఁ
 పంచాక్షరీమంత్రఁ పవనవేగముగాక, కలఁచునేవృక్షనోగఁ జలధరముల
 మగున పంచాక్షరీమహాఁ మంత్రరాజ, గారుడక్రేంక్రియానాదఁ గౌరవంబు
 గాక చీకాకునేయునే లోకభీక, రాతికల్మషభూతవాఁ తాశనముల.
 ప్రి. నిపుణమాయాశిల్పిఁ నీకల్పనీయపరి, పంచదుర్వంచనాఁ భ్రాంతి యుడుపి
 ఆజవంజనసాగఁ రాపనోపప్లవ, నాధిగతపరిష్టఁ వము నణఁచి
 యతిదయాగహితఁ 1 రాహితప్రకృతాప, కారవికారంబుఁ కడకునొత్తి
 విషమోదయవినోదఁ వివశపంచేంద్రియా, పాడితోన్మాదంబుఁ పరిహరించి
 చిద్విశేషంబుమదిఁ బ్రకాఁ శింపఁజేసి, రాజతావలరాజవిఁ రాజమాన
 శిఖరసుఖతామణీయకఁ క్రివిలాస, మొసఁగుఁ బంచాక్షరీమంత్రఁ మోముగాత
 ప్రి. హరివిరించిసురాధినాఁ భాదులైన, వేలుపులలోన నధికుండుఁ విశ్వభర
 గోటిమహామంత్రఁ సముదయంబు, నందుఁ బంచాక్షరీమంత్రఁ మధిక మబ

గీ. అతినిపుణశిల్పివర్ణంబు ♦ లైదుగూర్చి, చిత్రముఘటించు వైఖరి ♦ శివుడు దాని
సంచితమలైన వర్ణంబు ♦ లైదుగూర్చి, సలిపెఁజిత్రంబు త్రోలొక్క ♦ సదనశీమ.

శ్లో. అతురపక్తి మాత్రపత ♦ నాధికగర్వణ భూమిపయ్యలే
పక్షమునన్ గతాగతికఁ ♦ బాల్పడేపోయిన నట్లపోయిన
యతురమోక్షులక్ష్యఁ గను ♦ నానఁ జెలంగెడు పారికల్లఁ బం
చాక్షురికన్న వేటొకయు ♦ పాయముగల్గయ పంక జేక్షణ.

క. మానవరాజికి పలదన, మానమొకింతయు మనోజ ♦ మదనుని మూర్తి
ధ్యానము భవనానాంత, ర్ధానము చింతామణివి ♦ తానము తన్వీ.

శీ. అతులసౌదామినీ ♦ లతల కెంజిగిమఁజా, లతల మీఁకెడు ఒటా ♦ వితతివాని
నకలంక హరిణాంక ♦ శకలకోటిరంబు, దండమిన్నేటివూ ♦ దండవాని
వనజాప్తచంద్రిపా ♦ వకనివానైకపా, త్రిములైన విషమనే ♦ త్రిములవాని
లలితకుండలితకుం ♦ డలిసణామణిరాజి, జిగిఁగిరించిన గళ ♦ యుగమువాని
నసదృశానందమయసుధా ♦ రసము మిసిమి, పసత్తలను నుద్గమించిన కపసిమిచ్చా
కన్నజెఱిసన్నవెన్నెల ♦ కలిమిచెల్లవు, చూపు ముఖచంద్రబింబంబు సోగసువా

శీ. సత్రాసభువనత్రీ ♦ యత్రాణిశునమై, కరమొప్పు మెడకప్పు ♦ గలుగు వాని
నతిచారుమారుతా ♦ హరిహరివిశేష, రమణీయబాహంత ♦ రంబు వాని
ఖడ్గత్రిశూలభ ♦ కామతారమృగాది, సహితప్రశస్తతా ♦ శముల వాని
దర్శపరిచయవే ♦ దండదానవచక్ర, కల్పితానల్పంబు ♦ కంబు వాని
నిగమమయమంజుమంజీర ♦ యుగము వాని, నగణితామరవరకిరీ ♦ టాగ్రిమణి
క్రాయకషణదరుణశర ♦ కాయమాన, విమలచరణాబ్జనఖరాజి ♦ వెలయు వాని.

శ్లో. పంకజసత్రనేత్రీ హిమ ♦ పర్వతరాజసుతాలలామ హ
మాంకమలంకరింపఁ జేలు ♦ నంజెనువాని విలంద్రచంద్రికా
హంకరణంబణందు జిగి ♦ యందమునందగు వాని సీత్యునన్
శంకరునాదిదేవు నని ♦ శంబుమదిన్నెలకొల్పఁగాఁదగున్.

క. నిరుపమయాగకర్మముల ♦ నేరుపులేల యనేకతీర్థసం
చరణములేల దానములు ♦ సర్పఁగనేల వినిశ్చలవ్రతా
చరణములేల భక్తజన ♦ సౌఖ్యకరున్ గిరిజామనోహరున్
హతుని నితంతరంబు హృద ♦ యంబుననిల్పు వివేకశాలికిన్.

- క. దానంబుల బహుయాగవి, ధానంబుల నందరాని ♦ తత్తైవల్య
స్థానంబు పార్వతీశ, ధ్యానంబున నందవచ్చు ♦ దామరసాక్షి.
- గీ. సర్వగురుడైన శివునిపా ♦ సాణదారు, మృత్తికాడివిశేషని ♦ ర్మితములైన
లింగములయందు భావించి ♦ సంగతాత్మః ఛక్తిః జూజింపవలయు నో ♦ పద్మగంధి.
- గీ. శివభవహారాదు లైనట్టి ♦ శీతశైల, నేతజామాతనామముల్ ♦ నియతభక్తి
సుచ్చరింపంగవలయు నీ ♦ లోత్పలాక్షి, పాపనిర్మూలనోపాయ ♦ పరులకెల్ల.
- గీ. కమలముఖి శివయన్నవ ♦ ర్ణములరెండు, మనుజుజిహ్వలతాగ్రశీ ♦ మనువసెంచు
రెండులోకంబులందు న ♦ ఖండసౌఖ్య, సంగతి యొసంగుటకు నేమి ♦ సంశయంబు.
- పీ. జన్మపారంపరీ ♦ సంపాదితా నేక, కలుషకర్మనికాయ ♦ కర్తనంబు
కామాదికాశిక ♦ గ్రామగర్వకరదు, ర్వారరూపతమోని ♦ వర్తనంబు
సకలపుణ్యవాక్రిత ♦ జలజాతవికసన, క్రమపరీభూతవి ♦ కర్తనంబు
బృంహారకాంగి నా ♦ బృంధవన్మందార, వాటికృతానంద ♦ వర్తనంబు
పరమయోగీంద్రదుర్లభ ♦ భ్రాజమాన, మానసానందసౌఖ్యపతి ♦ ధాననిపుణ
నవ్యముక్తి వధూటికా ♦ నిర్తనంబు, కేవలంబానె శివనామ ♦ కీర్తనంబు.
- క. పరమేశ్వరుభక్తులకున్, బరమామోదానుభవము ♦ పాటిలజేయన్
బరలోకతిరువులోయన, సరసిజముఖి కొన్నిగలవు ♦ కైవవక్రితముల్.
- శివునకధికస్రియంబులు, శివరాత్రి శనిత్రయోద ♦ శీయోగంబుక
ధవశాంశువాసనము మొద, లవువివిధవ్రతము లమరు ♦ నకులేందుముఖి.
- మ. కపటోద్ఘోగమొకింతయున్ గనక గం ♦ గాస్నానశుద్ధాంగుడై
యుపవాసంబొనరించి భక్తి మదిలో ♦ సుష్పాంగం బంచాక్షరీ
జపయోగంబున నిర్మలాత్ముడగుచున్ ♦ సర్వేశు గౌరీపతిన్
ద్రిపురాతాతి నుచోరరీతి శివరా ♦ త్రిం బూజ నేయందగుక.
- ఉ. భోగివరేణ్యకంకణుని ♦ బూజయొనర్చుచు శైవయామినిన్
జాగరమాచరింప నగు ♦ సంతతి యాత్మలఁగోరి కూడిమిన్
జాగరమాచరింతు రట ♦ సౌరపురీకరి గామినీమణుల్
సాగరకన్యకానుతని ♦ శాతశరాతతఘాతవేదనన్.
- క. శివరాత్రి నిశీధంబున, శివునితలన్ బిల్వదళము ♦ జేర్చిన నరుఁడా
శివపురమున నిశ్యంబును, శివసామీప్యంబు నొందు ♦ శీతాంశుముఖి.

గీ. మగువ శివరాత్రియందు నే • మనుజుడైన, విమలతరమైన దీపంబు • వెలుగఁజేయు
సతని మదియందు నిందులే • భావతంసుఁ, డలఘునుజ్ఞానదీపంబు • వెలుగఁజేయు.

గీ. యెన్నఁగల శైవరాత్రమో • సన్నతాంగి, కన్నమాయని వ్రతముచే • కొన్నవార
కన్నమాయనివారల • కన్నఁగన్న, నున్నతస్థానమున వేడఁగి • నున్నవార.

ఉ. అద్భుతయాగకర్మనిద • యంబులనైనను మెచ్చఁడేమియున్
నిద్బలపుం దపోజపవి • నిద్రతనైనను మెచ్చఁడేమియున్
బచ్చనివింటిదంట తను • భావముమాన్వినవేల్పు మాటికిన్
మెచ్చుకనిత్రయోదశిని • నిశ్చలభక్తి వసిండువారలన్.

ఉ. కోటిమహావ్రతంబులును • గోటిశతంబు విశిష్టజానముల్
కోటిసహస్రయాగములు • కోటిశతాయుతతీర్థసేవలున్
పొటలగంధి పంకరుహ • బాంధవనూను దినత్రయోదశిన్
సోటకశైలచాపధరు • సర్పన సేయుటతోటి సాటియే.

చ. నరుడిననూను వాసరము • నాటి త్రయోదశి సాంధ్యవేళఁ ద్రై
పురదనుజారిఁ జారుమతిఁ • బూజయొనర్పఁగఁ జాలె నేనియున్
సురలఁట వానిబాంధవులు • సోముని మేనఁట వానిబోసమ
చ్చరలఁట వానినెచ్చెలులు • సారసపత్రివిశాలబోవనా.

చ. మఘవముభాభివంద్యుఁ బుర • మద్దను సమ్మినభక్తు లెన్నఁగా
నఘటితకార్యసంఘటకు • లౌట నిజంబది యెట్లులన్నచో
లఘిమవిదూరభక్తిభర • లాఁచితమైన ప్రదోషపూజచే
సిఘనమతిం బ్రదోషములఁ • జెందరు జన్మశతాయుతంబులన్.

ఉ. చెప్పఁగనేల వేయు సర • నీరుహ నేత్ర శనిత్రయోదశిన్
దప్పక యప్పురారి మదిఁ • దాల్చు ఘనం గనునంత వేలుపుల్
ముప్పదిమూడుకోటులును • ముప్పదియందురు నైజలక్ష్మికే
చొప్పున వానికేపరము • చొప్పుడునో యనుసంశయంబునన్.

గీ. మందవారంబుఁ దెలియక • మానెఁగాక, మందవాతత్రయోదశి • నిండుభరుని
పూజ భూజనతాజనం • భోజనయన, భూజనము భుక్తిముక్తిసౌ • భాగ్యములకు.

చ. అతిశయభుక్తిముక్తిఘ • తామితశక్తిఁ జెలఁగు శాంభవ
త్రతములు గొన్ని యాగతిఁ బ్ర • వర్తిలుచుండెడుఁగాని వానిలో

సతీశయ మిందువాసము ♦ వావ్రో రాజును పుష్కరసం

తతులకుఁ జంద్రమాళిమన ♦ తంపము పొంపవలస గామునీ.

గీ. తరువరములందుఁ బూరితా ♦ తంబువోలె, గ్రహనితఁ డుండునందు భా ♦ పు రుణ వోత
నమృతకరనాభివ్రత సమా ♦ జముల లోన, సోమవార వ్రతంబు వి ♦ శ్రుతము సాధ్య.

సీ. సోమవారవ్రత ♦ స్ఫుటభానుబింబంబు, పుణ్యవాటిజపము ♦ దోష్టధకంబు

సోమవారవ్రత ♦ భీమజీమూతంబు, పాపదాహానల ♦ భజనంబు

సోమవారవ్రత ♦ సురభూజరాజంబు, కామితఫలదాన ♦ కారణంబు

సోమవారవ్రత ♦ సుగమహావేగంబు, దాదిద్ర్యజలంబు ♦ దారకంబు

సోమవారవ్రత ♦ కామవిభా, సముదయంబు నుపగ్రహ ♦ గ్రహమదాప

వల్లలక్షీవధూమనో ♦ వాటియన, శీతలగణగణంబు రా ♦ జీవగణ.

ప. సతీశయ భుక్తిముక్తిఫల ♦ సాధనమి తగు సోమవాసన

వ్రతమలరంగ మర్చ్యుడైత ♦ రంబగు వెంబడిబోవు తొల్ల నో,

సతి సురవాహినీయారము ♦ సన్నధి సన్నిధిలీలనుండ న

ల్పతరతటాకశీకరజ ♦ లంబుల దానము నేయుటద్యుజ్జీవ.

ఉ. యిందఁబోవులందు హారం ♦ డేదమక బాధకుండె" రహస్యపుం

బందముగాన నెవ్వరును ♦ బందపగిలె తీరయివాసరా

మందనిజవ్రతంబు మహి ♦ మంబున కీనిధిలవ్రతంబులనె

గ్రిందనియల్లవారి కంటె ♦ గింపఁగనన్న ప్రియమయ్యుడీన.

సీ. జలరాశిధృతపద్మ ♦ పద్మంసహావల, పకతి తేజరిగల్గు ♦ నవవిభులను

విలసితాలంకార ♦ విస్తారభాగవీ, వృత్తి తేజరి నల్లు ♦ గొర్రె పరుకు

రంభాదిసురవధూ ♦ బృహద్రుగంబుంధి, పాతి తేజరి విలా ♦ వచ్చుగోరు

కైలాసగిడరీ ♦ గతకిన్నరీగత, విజితతేజరివచ్చు ♦ వింతమచ్చు

నిమగ్-1 శంక భవన్మనో ♦ నియతిచేత, రాజవింభాస్య సోమవా ♦ రవ్రతంబు

బూనియెనరించు పగమనై ♦ పుణ్యపుణ్య, ఘనులు గొందఁబుధతయందు ♦ గలుగకున్న

గీ. జలజనయన యుమావధూ ♦ సహితంబైన, మదనవైరికి సోమవా ♦ మంబువలయుం

నతనిపేరను విశ్రుతం ♦ ధైర్యుడై, సోమవారంబు కామిత ♦ స్తోమదంబు.

శీ. ఉర్విసుపర్వం డ ♦ భక్తిగీర్వీశద్య, విద్యానవద్యుజ్జీవ ♦ వెలయుదుండు

రాజనందనుఁ డున్మ ♦ రాజపుజితపదాం, భోజవిభ్రాజిత ♦ స్ఫుగణ గాంచు

- నూరుసంభవుడు ని ♦ తోయరుమేరుసమాన, చారుకాంచనరాశి ♦ సంగ్రహించు
శూద్రుండు సద్విజ్ఞో ♦ నిద్రసేవారూప, భద్రవద్రమ్మవై ♦ భవముఁ గాంచు
సతులు పతివల్లభశ్వంబు ♦ సంగ్రహించు, రతివ యతివాంఛితార్థంబు ♦ లందుచుండు
జనములకు నెల్ల సౌఖ్యభా ♦ జనములగుచు, దధ్యముగ సోమవారవ్ర ♦ తంబుచేత.
- నీ. ఏకాతపత్రభూ ♦ హాకసానూజ్యలా, ఘోన్నత్యమున కాస ♦ గన్నవారు
మణివిమానాధిక ♦ హాణముచేఁ ద్రైలోక్య, సంచారమునకు వాం ♦ ఛించువారు
రాజతావలనూర్చి ♦ రక్షిసౌధాంచలా, చందలక్రీడఁ గా ♦ షీంచువారు
ప్రమధేశుకొల్పకూ ♦ బచునందు మిథులఁబె, ద్వికంబుఁ గననాత్మఁ ♦ పలఁచువాడు
పరమయోగీశ్వరులకు ♦ స్వాస్థ్యమైన, పృథుని సారూప్యమునకుఁ గా ♦ మించువాడు
రాజవింఛాస్య సోమవా ♦ రవ్రతకి, యానిరతి గాక చరితార్థ ♦ లాదురెట్లు.
- నీ. చిరదరిద్రాణతా ♦ పతిసేవీతులకు ల, క్షృకటాక్షలోక ♦ సిద్ధియిచ్చు
ననవత్యతానిర్మి ♦ జనితాద్రిగనువాతి, కనురూపసంతాన ♦ మలరఁ జేయుఁ
బతివియోగాతిపి ♦ దేతులైన సతులకు, బతియోగసంతోష ♦ భర మొసంగుఁ
బ్రతిపక్షులఁ బరా ♦ జితులైనవారికి, సద్వికలయోత్సాహ ♦ మబ్బఁజేయు
జడులకభిరామశేషుషీ ♦ సరణి యిచ్చు, నేమిఘటియింపఁజాల వో ♦ యిందువదన.
- సోమవారవ్రతంబు ని ♦ స్సీమనియను, సత్తులైనట్టి శివభక్త ♦ జనులకెల్ల.
- గీ. అమృతకరు వాసామునందు ♦ నవనతాంగి, యమృతకరశేఖరుని పూజ ♦ యబ్బినేని
యమృతకర మాటకే సంతానంబునలవ, దమృతభోజను లాశ్చర్య ♦ మనినుతింప.
- గీ. అనుదునయ్యాజ్ఞవల్కుని ♦ వనిత సోమ, వాసరవ్రతమహిమంబు ♦ వరుసఁ దెలుపఁ
జిత్రవర్మకుమారి వై ♦ చిత్రవెలయఁ, బులకితనిజాంగలతికయై ♦ పలికె నిట్లు.
- ఉ. పావనినీవు నాపయఁ గృ ♦ పారసపూరసమృద్ధిఁ గాంచి యెం
తే విశదంబుగాఁ జకుప ♦ తివ్రతచర్య తెఱుంగఁజేయుచోఁ
దావకవాక్సుధారసముఁ ♦ ద్రావఁగవీనులు చల్లనయ్యె నా
జీవనమెల్లఁ బావతఁ ♦ జెందఁ దలంగె నశేషదోషమున్.
- గీ. శివునియానతి నన్ను ర ♦ షీంచుకొఱకు, గాననయ్యెడి పార్వతీ ♦ కాంత వేమొ
యెన్నఁగల భాగ్యదేవత ♦ వేమొకాక, మానివరకాంతవే నీవు ♦ మంజువాణి.
- వ. అనుచుఁ బునఃపునఃభివాదనంబుఁజేసి నిటలలేటంబున నంజలిపుటంబు ఘటించి యను
కుట్రీలగుంతల మానికాంత కిట్లనియె.

సీ. వినవమ్మ మున్నునే ధనియించినట్టి యా, సమయంబునను విప్రజనులఁ బిలచి
మాతండిఁ యాదుగంగ ధమహిదేవతావరుం, డొక్కరుం డీవిక ధవోత్పలాక్షి
చిరకాలపరియోగ ధరపుణ్యవతియును, బహుపుత్రవతియునై ధపరిధవిల్లు
ని పలుగ్రుసంతలో ధనన్యభూసురమాళి, పరుసాలుగవ యేటఁ ధంక జానీ.

యమితవైధవ్యదుఃఖంబు ధలందుననియె, నట మహానటు నాజ్ఞయై ధైన్యో యనమ
దుస్తరవిసాదవారాశినిస్తరించు, యుక్తియేమియుఁ జెలియక ధయున్నదాన.

ఉ. ఓనలినాక్షి యాతనిను ధహాగ్రిప్రబలుగ్ర సఖీముఖంబుచే
వీచులుసోకుటాదిగ న ధవీనముగాఁగ పుడింజనించె నె
మేమను గృశత్వమందఁ గను ధమోటి యట్టి దురంతరూపనిం
తానలకీల యాద్యుగద ధవమ్మ దరూరసవర్ణ సంగతిన్.

గీ. అట్లకానున్నవో యీశ్వరాజ్ఞచేతఁ, గాక వేటొక్కచంద మాధకార్యమానొ
యిండుబింబాస్య యారెండుఁ సేర్పరించి, చల్లగాఁజేయు మామక ధస్వాంకివీధి.

గీ. అనిన దరహాసదండిక ధలాన నేందు, విమలతరచంద్రికలతోడ ధనియ్యమందఁ
గందభితకరుణావహా ధకములఁ గనుల, వదన నీక్షించి మానీంద్రిధనిత పలికె.

మ. వితవ్యంబెటులయ్యెనేమి చెలియా ధప్రత్యగ్రమత్యగ్రజ
న్మవచోభీతి యశేషముం విడచి నా ధనాదీనసరక్షణ
ప్రవణోదారకృపారతిం బశుపతిన్ ధభావింపు నత్యోన్నత
ప్లవమాఁ దచ్చతణారవిందయుగ మా ధపద్మోరవారాశికిన్.

సీ. ఆక్రితశ్రేణికిఁసభయు మిచ్చుటకునై, శివుడు సంకల్పంబుఁ ధజేసినాఁడు
దీనులఁగరుణార్ద్రవృష్టిచేఁనరయంగఁ, జంద్రమాళి ప్రితిజ్ఞ ధసన్నినాఁడు
భక్తకోటులకు నాధపన్నివారణసేయఁ, బురకాసనుడు దీక్షుఁ ధబూనినాఁడు
కాండికకేరిఁ ధగావంగ నద్రిజా, నాధుండు శపథం బొనర్చినాఁడు

గట్టిగా నాత్మఁ దనునమ్మి ధనట్టి జనుల, కభిమతము లిచ్చుటకుఁ దక్ష ధకాహితాజ
కంకణముఁ గేల(గట్టిగాఁ) ధగట్టినాఁడు, చింతనీకింత వలవదో ధచిగురుబోణి.

సీ. హాహాగ్రరూపసర్పముల దర్పములెల్ల, హరుని నామము తాత్ప్ర్యఁ ధదైయణము
గండదోషమదవేఁదండకాండంబుల, శివపూజ సింహియై ధచెంజెవైచు
తాపత్రయాభిల ధతాపంబునీశ్వర, ధ్యానంబు జలధరం ధజై హరించు
నమితాజనజవతిమిరంబు నభవమం, త్రాన్మత్తిదవిదీప్తి ధయై తెరల్పు

ఘనతరవిషాదదుర్గ్రహః • గ్రాహపరమ, హాపదాంభోధిః • బ్రహ్మసా • యకవిరోధి
భక్తి బాహుకీలియై • పరిహరించు, నమ్మ మదిసమ్మనమ్మ స • భ్యమ్మగాఁగ.

గీ. హరునిగిరికన్యకామనో • హరుని పొద, పల్లవము లాశ్రియింపు మా • పల్లవములు
చేరవమ్మక్తి మార్గంబు • చేరువమ్మ, యంతమది పరితఁజే సెడి • వింతయేల.

ఉ. చిత్తజునిల్చినట్టికొర • చిత్తము గెల్వఁగఁజాలినమ్మ స
మ్మత్తగజేంద్ర గామిని ను • మారనుణిం రమణీయభక్తి చే
హత్తిన చిత్తవృత్తి వెల • యం గలకఁది భజింపవమ్మనీ
చిత్తమునందుఁ గొత్తలగు • చింతలకంతము గాననయ్యెడిన్.

నీ. కీర్తింపు మాటికిఁగిరిరాజకన్యక, భాషింపు వేమారు • ఫాలనయనుఁ
మడినిల్చి మదసాంగ • మధను పట్టపురాణి, భావింపు పార్వతీ • ప్రాణభర్తఁ
బూజింపు మనయంబు • భువనైకజనయిత్రి, సర్వస నేయు బ్ర • హ్మాండజనకు
శాశ్రయింపుము కదం • బారామకృతకేరి, శరణమందుము రౌప్య • శైలనిలయన్
నమ్మ నెమ్మనమున పదా • ననునితల్లి, విశ్వసింపు మదిలోన • విశ్వభర్తఁ
జంద్రవదన యమామహే • శ్వరులకన్న, దీనజనులకు వేటొక్క • దిగుక్కలజా.

గీ. సర్వమంగళ యాహిమ • శైలకన్య, పరమశివుఁడ మృహదేవి • ప్రాణభర్త
వారిభజియింపువారికో • వారిజాక్షి, వివిధకల్యాణలాభ మే • విస్మయంబు.

ఉ. నావు యమామహేశులన • సంతదయాభ్యుదయప్రకాశులం
నేవయినర్చు వేళయు వి • శేషవిధానము నేర్పరింపు మో
పావనమూర్తి యన్న సర • పాలతనూభవఁ గాంచిపలెక్కి భూ
దేవతధూటి మాటికినిఁ • జేనియలీనుమృమా క్తిచాతురీన్.

గీ. సరసిజడశాక్షి సోమవా • సతమునందు, హరునిఁ బూజింప గౌరీస • మన్వితముగఁ
దద్వితము నీకుఁ గల్పపా • దపమురీతి, సకలవాంఛాఫలంబులు • సంఘటించు.

నీ. ఉదురాజుదినము ప్ర • త్యాషకాలమునందు, మహితపుణ్యవధూస • మన్వితముగ
జహ్నుకన్యాజల • స్నానంబుఁ గావించి, పూతధౌతాంబరం • బులు ధరించి
చంద్రఖండకీరీట • సశ్శాశ్రవణద, తుతఁ గొంత సమయంబు • జరిపి యంత
రమణీయపంచవర్ణకరంగవల్లికా, సుమమాల్యదశతోర • ణములచేత
విమలపట్టాంశుకవితాన • వితతిచేత, శివుని పూజాగృహంబుఁ గై • నేసి యంత
వోషవిరహితమతియై ప్ర • దోషవేళ, శివునిఁ బూజింపవలయు నో • చిగురుబోడి

- క. మరకత చంద్రశిలాదిక, విరచితలింగంబునందు ♦ విశ్వైక పతిం
గిరిజాసమేతముగ ను, స్థిరమతి భావించి పూజ ♦ నేయంగడగున్.
- గీ. అం నితావాహనాసనాఽర్చ్యదులైన, సోడశమహాపచారముల్ ♦ సోమఖండ
హంతునకు భక్తి నర్పించు ♦ సుందరాంగి, తస్మరాయత్రమైన చి ♦ త్తంబుచేత.
- గీ. వాహినీకృతహంస ♦ దా ద్యదన, వాహనునిభక్తి పూర్వక ♦ వాహనంబు
జేహాకిన శేషవాంఛార్థ ♦ దోహనంబు, ముక్తివనితానితాంతన ♦ మోక్షహంసంబు.
- ఉ. అసనకాదిభావ్యపదుఁ ♦ దైన యుమాపతికిఁ వినుతన్నర
త్నాసన మేక నిత్యమున ♦ సర్వణసేయు మహాత్ముఁగాంచి య
ధాసమిత్తు గుత్తమప ♦ దాన్వితులై విలసింపచున్న ప
ద్మాసనపద్మలోచనము ♦ భామరవత్సలు హంసగామినీ.
- గీ. భక్తి జలయంగ శైలజా ♦ ప్రాణపతికి, నర్హ్యపాద్యంబు లర్పించు ♦ నతనిఁగాంచి
యర్హ్యపాద్యంబు లర్పింతు ♦ రా నుభాంకు, శకలకోటియన్మాప్తాన ♦ సభ్యజనులు.
- సీ. ప్రశ్యగ్రహపతా ♦ పత్రీయాపావక, జ్వాల లార్పింపంగఁ ♦ జాలునదియు
విమలక్రియాపల్ల ♦ వితపుణ్యవల్లికా, జాలంబుఁ బోషింపఁ ♦ జాలునదియు
బహులజన్మాయత ♦ పాతకపంకసం, తాళనం బొనరింపఁ ♦ జాలునదియు
బృహద్రస్యసంగత ♦ పితృదేవతాసిపా, సానివృత్తి యొనర్పఁ ♦ జాలునదియు
జేడి యాదిత్యధరణిధ ♦ శంధ్రదాపు, విలసితంబైన శీర్షాగ్ర ♦ తలమునందు
సర్పితంబయ్యె భక్తిస ♦ మన్వితముగ, నిర్మలంబైన యభిషేక ♦ నీరధార.
- సీ. బహుశాస్త్రగణమహా ♦ గహనాంతరములంబుఁ, దప్పుదారులఁ దారు ♦ దప్పియెల్ల
సమితిహింసాదోహగ ♦ యాగక్రియాగత, కలుషసంతతి నైన ♦ కలఁకయెల్లఁ
బలమతిపోవిభవసం ♦ భవితాంతరాయశం, కాకళంకాదిక ♦ గ్లానయెల్ల
సుమబాణవిక్రమ ♦ క్రిమసమగ్రజ్ఞాన, మేదురాంబుధి నీచు ♦ సేదయెల్లఁ
డిరు నే సారసానన ♦ మేగుశైల, దారుకార్ముకధరనిర్వి ♦ చారభక్తి,
సారయాపసుధారన ♦ ధారఁ దనియ, నానగొనలేని నయని కం ♦ దైనఁగాని.
- ఉ. అంబరకల్పితంబరుని ♦ కంబరమర్పణసేయు సాతఁడో
యంబుబపత్రీశేత్ర విను ♦ మంబరమధ్యవిహారిహారి
లంబకచాగుచాంచలద ♦ లాచలభావశుభావహాత్రీ
యాంబరముల్ పొరిండుకన ♦ కాంబరముఖ్యులు సర్వ కింపఁగన్.

ఉ. గంధగజానురారికేసు ♦ గంధసమర్పణ నేయువాఁడు పు
వృంధయనీలవేణి విను ♦ భర్తృసహజవిరాజి దేవతా
సింధుతటీపరిస్ఫుటవి ♦ శేషవికస్వరపారిజాతసం
బంధి సుగంధియోగమున ♦ మాటికేఁజెందు నతిప్రమోదమున్.

గీ. రక్షితామరలోకని ♦ ర్మలదయాక, టాక్షతాశాలియైనకి ♦ తాంశుమాళి
కక్షతము లెవ్వఁడర్పించు ♦ సంబుజాక్షి, యక్షయములొను వానిపు ♦ బృంబులెల్ల

గీ. పువ్వువిలుకాని గెల్చిన ♦ ప్రోడ తలను, బువ్విడినమానవుఁడు నిటఁ ♦ బుట్టిఁజేరి
పువ్వులనుదవ్వులంగన్న ♦ పాలుపువరపు, పువ్వుధరియిందు నొడలఁ ♦ బువ్వుబోడి.

ఉ. భువనములందు ధూమములు ♦ భూమపయోధరకారణంబులై
భువనములెప్పుడుం గురియు ♦ భూధరరాజకుమారికామనో
ధవునకు నర్పితంబగును ♦ దంచితధూపమునందు ధూమముల్
వివిధమనోరథార్థములు ♦ వేమయనుం గురియున్ దలొదరి.

ఉ. ఇందుకళావతంసునకు ♦ నిచ్చిన దీపము మానసంబులఁ
పెందమమెల్లఁ బోనఁజు ♦ బీరముచూపుట యేమిచిత్రమిం
జాండఁగకాప్యభూధరము ♦ నొద్దకుఁ బోయెడి ప్రోహ సన్యవృ
త్తిందగుకోటిలక్షకర ♦ దీపికలై వెనువెంటనందెడున్.

గీ. వణ్ముఖునిఁగన్న పోడికో ♦ చంచలాక్షి, వడ్రసాహారములుఁదృష్టి ♦ పలుపుజనుఁజు
వట్పుకారవికారవ ♦ ర్జంబుగాఁగ, వడ్డునెశ్వర్యమందు ని ♦ స్సంశయముగ.

గీ. చంద్రమాళికిఁ గర్పూర ♦ శకలకలిత, మైన తాంబూలమర్పిం ♦ బయ్యెనేని
సరసముక్తివధూటికా ♦ పరిణయప్ర, ధానతాంబూల మదియెయకాఁ ♦ దరళ నీతి.

ఉ. రాజితశైలభర్తకు వి ♦ రాజితభక్తినిరూఢి మీఱ నీ
రాజనమిచ్చు వానిఁగని ♦ రాజమణీరమణీయశేఖర
భ్రాజితనూత్నరత్నపుణి ♦ పంక్తులచేత మృగాయతాక్షి నీ
రాజనమిత్తురాదరభ ♦ రంబునఁ దత్పదపద్మసన్నిధిన్.

ఉ. కంజదళాయతాక్షి శిత ♦ కంఠ నకుంతితభక్తిఁజేరి పు
ష్పంజలి యెవ్వఁడేనొసఁగు ♦ నంచితరాగపరాగతాస్పరః
కంజవిలోచనన్ నవవి ♦ కాసమనోహరపారిజాతపు
ష్పంజలులన్ నుహామహుని ♦ యాదలఁ జల్లుదురుల్లసింపుచున్.

గీ. దత్తవైరికి నియమప్రసాదః కక్షణంబు, దత్తతనొసర్చు సంతోషోః కరలనేత్ర
దత్తేశ్వరునిఁ గోపప్రసాదః భావరూతు, వీక్షణంబుల నడలించి విశ్రమించు.

ఉ. మానవలోక నాయకకుఁ డమరిక భక్తి భరంబుమీఱుఁగా
నానతి నేయు నానిగని డమరిక సేయు సదాశివుఁడు స్వ
స్థాన మతిక్రమించి మర డ సఘములెల్ల విచిత్రమంద స్వ
స్థానమునంబు నుండుటకు డ సారసపత్రవిశాలలోదనా.

క. మహితంబగు శివపూజా, మహిమంబుట్టివగు రాఘవః డమరిక యదియుం
దుహి నాంతునివాసగుమున, దహుగుణ ఫలదాయకత్వ డ పతిమ స్వైలయన్.

గీ. మగువ యులుఁ గాని నియవంటి మహిమగన్న, విశ్వపతిపూజ భక్తిగాఁ విందివిప్ర
దంపతులపూజ సేయుము డ తగినసాది, దంపతులుగాఁగ భాషించి కరళ నేత్ర.

ఉ. బాలిక విప్రసర్గమును డ బావన భూమిమరుదుకుఁ డుంచి
బాలముగూడి భోజనము డ సబ్బ మనంతరిమిట్టి సత్కీర్తయా
హేలఁ బ్రతీయనాసనము డ సిద్ధగతిన్ వ్రతమాదరించు నీ
పాల నవశ్యమున్ భువన డ పాలుఁడు పాల దయాశుఁడయ్యెడున్.

ఆ. ప. అనుచున్నపరమారి డ యాజ్ఞావల్క్యని, రమణి సోమవాస డ రవ్రతంబుఁ
జెలిసి మతి ముఁ బాగ్ధా డ తీర్థార్థ భక్తివా, తీర్థస్థానాల్లిఁ గొంత డ సన్నతించి.

క. యథ యాస వినుము గౌరియు, నభినవశశిభీభరుండు డ గునిశము నీకుం
శుభములొసఁగెదరని యా, యథ యాత్మిక మణానిమంత్ర డ ముపజేలిం గన్.

చ. అశులదరిత్రభవ్య యగు డ నాన్యపరకన్యగు శైవమార్గమీ
గతి జరియించి తద్భ్రమగు డ కప్రకగక్షణసాహచర్య భాం
షితపదపద్మయు కరుణ డ చేర బలుచీకనలిన్చి మానిరా
ట్నతి చనియెన్ దక్షిణగుణ డ సంజనితప్రమదాంతరంగయ.

ఉ. ఆనరసాభకన్యాయది డ యాదిగ నీశ్వరపాదపంకజ
ధ్యానము సోమవాసగమ డ హాత్రతచర్యయు శైవభక్తిస
న్మానము విప్రదంపతిస డ మాజనపర్యయు భక్తిజేయుచున్
మానుగఁ గాలయాపన మొ డ సర్వమమంజర బ్రహ్మదయానయ.

ఉ. అంతటఁ బిత్రవర్మమను డ జాగ్రటి యర్చ్యగుణాభిరామ సీ
మంతిని యాశ్చనాయకస డ మాగమయోగ్య నవీనయోవనా

క్రాంతి నిరాంతముం దసరః ♦ గాంచి నిజాప్తజనంబుతోడ నే
క్రాంతమునందు నిట్లనియె ♦ నందితనీలివివేక సంగతిన్.

క. సీమంతినీకుమారిక, భామాజనతామతల్లి ♦ పరిణయయోగ్య
శ్రీమహిమ వెలయుచున్నది, యీమగువకుఁ దగిననాథుఁ ♦ డెవ్వండనియెడో.

ఉ. ఒక్క-గుణంబుగల్గి మఱి ♦ యొక్క-టి తక్కువగాని యన్నిటం
ఒక్క-న యైనవాని మహి ♦ దక్రమునం బరికించి కానరాఁ
డెక్క-డ నున్నవాఁడో హరి ♦ లేకుండుం దగు రాజనందనుం
డక్క-ట పద్మసంభవుని ♦ యానతి యెట్టి ప్రకారమయ్యెనో.

సీ. ఘనకులీనత్వంబు ♦ గలవాని కిచ్చిన, జనియించు నవమాన ♦ శంకయచట
లక్ష్మీకటాక్షులీ ♦ లాశాలి కిచ్చిన, జరగునపత్నికా ♦ శంక యచట
నసహాయసమరసా ♦ హాసికి నర్పించిన, సంఘటిండు వియోగ ♦ శంక యచట
శుభ్రపారగమనవి. ♦ శుభ్రునితోఁ గూర్చిన, సమకూరు వైరాగ్య ♦ శంక యచట
కన్యకెటువంటిసద్గుణ ♦ గౌరవమునఁ, జెలఁగుమగనికి నిల్లాలిఁ ♦ జీసియున
జనకుహృదయంబు ప్రమదలేశంబుఁగనక, సంతతంబునుసంభయ ♦ క్రిందిఁ జెల్లెను.

గీ. కమలతంద్రుడి కనేక భం ♦ గములుగల్గె, గిరిజతంద్రుయు సాపదా ♦ కీర్త్యుండగున్లు
గంగతంద్రుయు నెదఁగళం ♦ కముధరించెఁ, గన్యఁగన్నట్టినరుఁడుసో ♦ భ్యంబుఁగను నె

పీ. హిమనంతుఁడంత యు ♦ త్తమనీతినిధికన్య, కను విషాదాయుత్త ♦ గా నొనర్చు
గలశవారిధియంత ♦ ఘనుఁ డాత్మనందని, ననివాసవేశగా ♦ సాదరించ
రైవతుఁడంత ధా ♦ త్రీనరుండు కుమారి, మోహనాకృతినొక్క- ♦ ముసలి గా
నల పులకమునియంత ♦ బలవికృమాఘృతండు, సుతశత మన్యసం ♦ గతికిఁ జేసె
నాఁడుబిడ్డలఁదగినచో ♦ టతసికూర్చ, నేరరెటువంటివారును ♦ నిటలనయను
నాజ్ఞ యేరీతి వర్తించెన ♦ ట్లుగాక, కలవెయొంజైన నన్యప్రీ ♦ కారఘటన.

గీ. అయిన మీబుద్ధిలముచే ♦ సరయవలయు, నిఖిలగుణవతి సీమంతి ♦ నీకుమారి
కెనయనఁగఁజాలినట్టి రా ♦ జేంద్రతనయు, వలయగిరిమధ్యధారుణీ ♦ వలయుము నెదలె.

క. అయిన సవిశేషశేముషీవైశద్యవిద్యాప్రసీపురైనతదీయాపులందఱుం బలు తెగలగుల
విచారించి యొకమశ్యంబున నిట్లనిరి.

గీ. ఒకగుణము గల్గియుండ వే ♦ తొకటి వెలితి, గాక సకలగుణాధిక ♦ గౌరవంబు
గలిగి నీకన్యకెనయొక ♦ ఘనుఁడొకండు, దొరకెనతఁడెంచ నించుని ♦ ట్లునితనెనెఁ దిరి.

౯. రంగదభంగకీర్తి నల ♦ రాజతనూభవుఁ డింద్రసేనుఁడా
పంగరరంగసాహసవి ♦ శాలునకుం బ్రయనందనుండు చం
ద్రాంగదుఁడంగనాజనన ♦ వాంగజమూర్తి నిజాంతరంగశే
షాంగమతోగ్రవైరినిచ ♦ యాంగదుఁ డెన్నఁదగున్ ధరాస్థలిన్.

౧౦. రత్నజాతులెల్ల ♦ రత్నాకరమునంద, నిలిపినట్టి కేర్పు ♦ కలిమివేయి
జగములందు గల్లు ♦ సుగుణంబులన్నియు, నతనియందె నిల్చె ♦ నబ్జనూతి.

౧౧. దానపరాయణుండు ప్రభు ♦ దానవపంచశరుండు శాంభువ
ధ్యానవిధూతకల్మషుఁడు ♦ దర్శితశాత్రవగర్వభంజనుం
దానతరతుణతుమద ♦ యాపరిపూర్ణకటాక్షవీక్షణుం
దాస్యపనూతి నీనుతకు ♦ నర్హవరుండు ధరావతాగ్రిణి.

౧౨. లలితగతి మీఱు నెలకువె ♦ న్నెలకుఁబోలె, వికసితంబైన విరికిఁదా ♦ వికినిబోలె
ధీరుఁడగు నింద్రసేనకు ♦ మారమణికి, నీనుతకు నర్హయోగంబు ♦ నిశ్చయంబు.

౧౩. అనుటయుఁ జిత్రవర్మమను ♦ జాగ్రణి యాహితలాకవాక్యముం
దనహృదయంబు నేకగతి ♦ దారసిలం గడునుబ్బు నబ్బురం
బును నగుమోముదమ్మిజగి ♦ పొల్పునిజంబుగఁజెల్పు వారికి
ట్లనియె ననూనవాతిదన ♦ వాతవధీరవరేణ్యవైఖరిన్.

౧౪. అతులమతిలీల మీఱి మీ ♦ రన్న పలుకు, నస్మదాశయగతియు నై ♦ క్యంబుజెందె
నరయసిద్ధి పార్వతియుమనో ♦ వారుననుగ్ర, హంబుతెరఁగిం తెకానియ ♦ న్యంబుగాదు.

౧౫. అదికావున నట్లసేయందగుఁ దగినచారులం బాఁబాల మహీభర్త సన్నిధికిఁ బనుప
వలయునని సిద్ధాంతికరించె సంతకమున్న సమున్నతతేజోవిరాజమానుండగు నింద్ర
సేనకుమారు నాకారలీలావిశేషం బశేషంబు నభ్యాగతజనులవలనఁ గర్ణానందంబుగా
విని నీమంత్రనీకన్యయు దైవానుకూలంబున నమ్మహారాజనందనునియంద యమందా
నురాగంబు వహించె నట్టియెడ.

వనమయూరము. అంతటవసంతము చు ♦ రంతవిరహాంత
స్వాంతబహుచిత్తజవ ♦ సంతతిఁ గృతాంత
ప్రాంతవనికాంతరని ♦ రంతరలతాంత
సంతశరకంతుజయ ♦ వంతము జెలంగెన్.

౧౬. అతిజీర్ణపర్ణసం ♦ హతులకన్నను మున్న, రమణీనియుక్త ధై ♦ ర్యములు జాతె
బహుపల్లవాంకుర ♦ పటలికన్నను మున్న, దతుణి చిత్తములహా ♦ ర్థములువొడల్ల

సమదకోకిలవిగా • వములకన్నను మున్న, యమవిభావము • వృత్తియ విభా
విభావమునకు • న్నతులకన్ననుమున్న, భామినీప్రణయతో • పములు సుదా
ప్రకటితవి • సభాసుగ • ప్రసవజాల, కల్పితమగందరవర్షంబు • కన్నమున్న
విగహితీ బాష్పవర్షంబు • సప్తకై, నభీవనంబు కలుగవలె • లోకములు.

సీ. సవజాతవివిధప • ల్లనజాతరుచినిల, సమ పల్లవపలకం • బాముగాఁగ
మనవ్రభమస్పృంధ్ర • మగమరీచి వయంబు, గల్గెనలంబులకంటి • కలనగాఁగ
బ్రహ్మగ్రీవలసి • సప్రసంగోద్భవస్థాన, మహిమగ్రహపాపి • మరలు గాఁగ
నమితమగందర • గముల యాసాగంబు, పలునయోపయోగి • భ్రమ గాఁగ
నందితామలక్ష్యని • త్యానపాము, భూమిభగంబు • మారీ • లాము గాఁగ
పకలభువఃబహునంద • జనకుడైన, మాధవుభుమాధవునిపో • మునుముగ్ధులు.

సీ. సకలనియోగినీ • జనబృందముల డెండ, ములంగిందలపు సకల • ములకలై
ములుజాలసముదయ • త్సుమరందరసపూర్ణ, ములకల్యూనసాగి • ములు ఘటిల్ల
గతిజాని యతిజయా • క్షితమహోర్జితకీర్తి, కార్తీకీదంబ్రకవ • గామనార్జ్య
మునిమానసజ్ఞాన • వనజాస్తదీప్తి నా, మనికామపిమమహి • ములుగు ప్తి
నాతతమున్నెన శమనది • గ్ధాతవాత, పోతములశీతమతికరణ • మృగ మయ్య
నఖిలముతుజాలసామంతు • డగునసంతు, కంటియున్న పోగ్రహ్మ • లోకములు.

సీ. చండప్రమాదకో • చండప్రతాపపా, వకభీమహుమ • వల్లిర లనంగ
ముహూలంకరణస • మృదితలతాంగనా, ప్రకటితాంజనరం • డిర లనంగ
మాధనస్వామిస • మానీతవనరమా, ధృతనీలరత్నసం • తతు లనంగ
జాతిక్షమాజాత • సౌభాగ్యనిర్దళా(రంధ), కృష్ణుతవా • రము లనంగ
నఖిలదంపతిమానసా • న్యోన్యనిబిడ, బంధకరణాభిలాషసం • పన్నపద్మ
భవరచితనీలపట్టర • జ్ఞాన లనంగ, భ్రమరపంక్తు లునీర్జసం • భ్రమమాలయ్యు.

సీ. విస్మయరసమరేణు • విసరకైతవముచే, బహుమూల భసితలే • పవముసంగి
రసలాలసాయత్త • భసలకైతవముచే, బ్రకటరుద్రాయమా • తిక లానంగ
కలకంఠకులకుహూ • కారకైతవముచే, రమణీయైతవమం • త్రిము లానంగ
యాతగకిసలయ • నాతకైతవముచే, లలితకామయచే • లము లానంగ
చైత్రీనామకదేశిక • చక్రివర్తి, వృద్ధతరులకు నతికృపా • వృద్ధిపలయ
జిగదగియట్టియొకవింత • కలువమెన్న, బాహుపతదీక్ష యొసంగెని • భ్రాతృమూ

- చ. సకసనసంతగాయకుఁడు ♦ చారుగతిన్ గలకంతగీతవి
స్ఫుగణముఁజూపుచో మువ్రల ♦ బోజితనంబున నెల్ల పల్లవో
తగ్గ-రములయందు రాగములు ♦ గన్పడఁజేయుదు మాటిమాటికిన్
గునుసునునీనికాయముల ♦ తుల గరుడంజు రసాతిలేక మన్.
- చ. సులితచాతురిం దగువ ♦ సంతకవిప్రవరుండు మత్తకో
కిలముఖవృత్తివేఖరులూ ♦ గిన్ బనకర్ణసుఖప్రదఁబులై
వెలయఁగఁజేసి జాతులగు ♦ విస్ఫుగణంబుఘటింపలేమిఁదా
సలికులకైతనంబునన ♦ వాపయశంబు వహించె నెంతయున్.
- ఉ. అమ్మఘమాస(సమ్మదము ♦ యందు) | నృపాలతనూబహృత్సరో
బమ్మనఁగ్రమ్మకోన్నె నృప ♦ చంద్రనియందు వినూత్న మైన రా
గమ్మను వారిరాశివరుఁ ♦ గన్ బరపూర్ణవిఘ్నదమోపమా
సమ్మగ నెంతురంటినద ♦ సమ్మగుచింత నితాంతరాంతయు.
- ఉ. అన్యపమాతిశీతకిర ♦ దాతతరూపవిలాస మెప్పుడున్
గన్నులఁగట్టిఁట్లు మదిఁ ♦ గన్పడ వ్రాసినయట్లు చాలనా
సన్నుతిఁగన్నయట్లు తను ♦ సంగతిఁగాంచినయట్లు సాత్త్వికం
భిన్నతనున్న చిత్తబాఁడ ♦ జేయఁజూడనమాయఁబన్నఁగన్.
- చ. విలిచినబల్క-నోక-రేడుఁ ♦ బిల్వకయున్నను బల్క-సుల్క-తోఁ
జిలకయటందునందకువ ♦ చించును బద్ధములంశయందు రా
చిలుకకు నెన్నడలోగరువుఁ ♦ జేరిక రత్నపుబొమ్మఁబిల్చు నె
చ్చలియని నెచ్చలిదొగదియఁ ♦ జేరదు కృత్రిమపుత్రికామదిన్.
- ఉ. వీణియకేలఁబూస తోక ♦ వెంబడిఁబూనినఁగాని తద్గుణ
క్వాణమునేయఁగైకొనదు ♦ గైకొనినన్ శ్రుతిరాగతీల ని
న్నాణములేమియున్ గనదు ♦ నాఁటికినాఁటికిఁ బందబాణుఁడ
క్షీణకరాతి నాటు తన ♦ చిత్తము మత్తఁగఁ జేయుచుండఁగన్.
- ఉ. సంగతిదృష్టిఁదనో గలువఁ ♦ జాలిన చంద్రకిరీటి నందమున్
సంగవిలాసపైభవన ♦ మగ్రతచేఁ దనుగల్పినట్టి చం
ద్రాంగదునందు నేడునన ♦ యంబునుజేమివహించెనంచు న
య్యంగజాఁడలైనో యనఁగ ♦ సంగనఁజాలఁ గలంగఁజేయఁగన్.

నీ. బాష్పంబు వర్షరూఁ డ పము వహించుటెకాక, ఘటికలన్నియునట్ల డ కాననయ్యె
శుభములన్నియు మహా డ శుభములొటయొకాక, యభిలాషసంతతు డ లట్లయియ్యె.
గ్రీడలన్నియు విషా డ కృతివహించుటెకాక, ధైర్యంబు నటువంటి డ దారిమీఁదొ
వనజారిదులు దా డ వంబులొటయొకాక, పాఠసాదములునట్టి డ పగిది నుండె
నొఁటిపగఘాని దానివే డ తొకటిగూడి, కలికిచిత్తంబు మివులఁజే డ కాకుపటాచె
నతనుదేవతప్రాతికూ డ ల్యంబునొంద, నన్నియునుబ్రతికూలరులు డ లగుటయగుదె.

చ. తరుణి యుమామహేశ్వరునె డ దన్ నెలకొల్పెడువేళ వారియి
ద్దఱిమకుటాండలంబుల సు డ ధాకరశేఖలు రెండుగూడి త
త్పరమదయాసుధారసము డ వైకొన నిండునటంచు నాత్మలోఁ
దరలతఁ గాంచురాకలకుఁ డ దాలఁగలేమివనించు నేటికిన్.

నీ. మలయమారుతపాతఁ కలనచేఁ జలయింప, సతిమేను లతయాట డ సత్యమయ్యె
నించుకాకలఁ జెంది డ కందుసుందరిమొగం, బరవిందమాట య డ ధార్థమయ్యె
అలవసంతునిచేత డ నలయంగ నెలఁతయు, త్తమజాతి యనుమాట డ తథ్యమయ్యె
నలులకైయలుగంగ డ నబలచంపకగంధి, యన్న ప్రసిద్ధి సిఁద్ధాంతమయ్యె
మదనుబలములు పలుమాటు డ నుచ్చరింపఁ, బణఁతిసౌందర్యలీల వి డ స్పష్టమయ్యె
బరులు గావించునపకృతుల్ డ పరమపుణ్య, కరులకునుభద్రకరములు డ గాకయు.

నీ. తెల్పులెచ్చటఁగన్నఁ డ బొలుపుమీఱి వితండ్ర, చంద్రాశిపములంచు డ సంతకం
నలుపెందుఁజూచినఁ డ జలితాలికులసమా, కులకోకిలములంచుఁ డ గలఁకఁ గాంచు
నెఱుపులెచ్చటనిఁదీక్షించినఁబ్రపుల్ల, పల్లవోత్కరమంచుఁ డ బరిహరించుఁ
బచ్చలెచ్చటనేత్ర డ పథముజెందినను సం, చారకీరములంచు డ సంచలించుఁ
బద్మభవుకల్పితంబౌప్ర డ సంచమెల్ల, మదనబలరూపమేయంచు డ మదిఁజలంచు
నెనయునెడలేనివిరహాబ్ధి డ నిండువేళఁ, బద్మలోచన యతిశయ డ భ్రాంతిఁ జెంది.

ఉ. ఆకలకంఠి యీకరణి డ నంగజసాయకజాలబాధిత

వ్యాకులచిత్త యయ్యును ని డ రాకులతం శితకఁతపాదనే
హాకలనంబు శీతకర డ పాదమహావ్రతరాజచర్యయుం
గైకొనియుండె నాత్మ నధి డ కంబగు భక్తిభరంబుమీఱఁగన్.

వ. అంత.

మ. ఒకపద్మాకరతీరభూమి నొకలీ డ లోద్యానమధ్యంబునం
దొకచంద్రోపలసాధనీమ నొకర డ తొదగ్రపీఠంబుపై

సోక రాకానిశివేళయందు నొకకీ ♦ రోచారశల్లాప నా
నొక సంగీతకళానిరూఢి నొకరా ♦ గోద్యుక్తి వాటింపఁగన్.

గీ. ఎందునంతంతకును బల్ల ♦ తిందుమోహ, మించుకయు నాపరాశుద్ధ ♦ మించుప్రేమ
మించు తనమానసంబుధి ♦ మించుగతి న, లంచుతఱి నెంద్రసేనిఁ ద ♦ లంచుచుండి.

మ శశికాంతంబులరీతి సర్వవిరహి ♦ స్వాంతంబులం నీటుగాఁ
గృశపద్మాకరలక్ష్మివైఖరివియోగి ♦ శ్రేణి భీతిల్లఁగా
దశదిగ్యాపినియైన దర్పకయశో ♦ ధాశాద్ధభీల నా
శశిబింబంబువితండ్ర దండికమహా ♦ సాంచాక్రతిన్ మీఱఁగన్.

ఉ. కుందములందు నందముగఁ ♦ గ్రుమ్మరి ముమ్మరమైన కమ్మడా
విందిలకించు చెందొవల ♦ విందులకుల గడుమెచ్చి యశ్చటం
జిండులుద్రొక్కి-(తొక్కి)సర ♦ నీపరికిలన మాచరించి యా
గందపుఁగొండ డెమ్మగలు ♦ గ్రమ్మఁగ నుమ్మలికల బొనర్చుచున్.

గీ. చెఱకువిలుకాని బలుకాని ♦ కఱకుటంబ, కములు తనయంగములు సురంగములుచేసి
మానధనమెల్ల హరియింప ♦ మగుడలేక, మనసు గడుఁబేదరికమఁజె ♦ మందయాన.

గీ. గుట్టు చెదరంగ ధైర్యంబు ♦ బట్టు నదల, ప్రిడతోఁగూడి మానంబు ♦ నోడిపోవ
కాంతియునుఁ జెందమనసువి ♦ భ్రాంతినొందఁ, గాంతయిట్లనుదుర్దశా ♦ క్రాంతయగుచు

క. శిలయింమొకైదునదొర, యలయించుం జెఱకువింట ♦ నదరంటంగా
నలిగితముఁ గలిగించఁగ, నలిగితము చాము. శుకపి ♦ కాలికరంబుల్.

ఉ. గ్రక్కునఁగన్న చో విషముఁ ♦ గ్రక్కు నలిప్రకరంబు చంబులి
రుక్కులు మేనికిన్ గడుఁజా ♦ రుక్కులు నిక్కముగాఁగ నక్కటా
వెక్క-సమయ్యెఁ బంచశయ ♦ వెక్క-సమానత రైందులేక యీ
చిక్కునకెల్ల నామనసు ♦ చిక్కు నహంకర నేమిసేయుదున్.

ఉ. పువ్వులదవ్వులంనిలువ ♦ భూరిశరంబులు చేరఁబోయినం
మన్వపుఘాయలారయ న ♦ మందదళంబులు మేను సోఁకినన్
నవ్వులుగావు నామదిని ♦ నమ్మఁగరాదిక నేమిసేయునో
యవ్వలరాజుకాండములు ♦ నవ్వలరాజుచిప్రకాండముల్.

గీ. అనుచుఁబూర్ణేందువదన యా ♦ యదన మదన, శరములకుఁజండ్రకరసము ♦ తక్కి

[ములకునా

గరము పాటిరమారుతాం ♦ కురములకును, గాక పెనుగాఁకతోడఁజీ ♦ కాకునొంద.

ఉ. వాడినమోముతీరు బల ♦ వంతపుకంతుని వింతదాడిచే
నోడినయట్టివీరమును ♦ నోరిమియన్నదితేక వ్రేడతో
నాడిన దెందమందమును ♦ సంగనకుం గవనైన సంతలాఁ
దోడిసఖీమణుల్ కలక ♦ తోవెఱఁగందిన మానసబులన్.

గీ. అందఱునుగూడి యిదియేమి ♦ సుందరాంగి, చందమొక వింతయైనదా ♦ చందమామ
యల్లు నురుభల్లములుకాక ♦ బెల్లుదల్లు, డిల్లుట నిజంబటంచు భీ ♦ తిల్లిరంత.

సీ. జడిగొన్న పూఁదేనె ♦ చడిసినలేనూవి, చివురులు సెజ్జగాఁ ♦ జేసెనొకతె
పెనుచుందునీటతోఁ ♦ గిర చల్వగలకల్వ, విరులప్పయిని నిండ ♦ నెఱపెనొకతె
పుష్పాడి పచ్చక ♦ ప్వరముతోడను గూర్చి, తఱుదుగా నామీఁదఁ ♦ బఱపెనొకతె
నెలఱాలనీటితోఁ ♦ గలిపిన పన్నీరు, పెల్లుదట్టఁగ నందుఁ ♦ జల్లెనొకతె
తళుకువెన్నెలలోఁ గల ♦ పెళుకుగులుకు, కలిగిజగిసన్నవలివంపు ♦ వలువఁగట్టి
వలదువలదనఁ గెంగేలు ♦ బలిమిబట్టి, చెలువఁజెలులైన పొన్నునఁ ♦ జేర్చెనొకతె.

సీ. సగబాలు కర్పూర ♦ సారంబుఁగలిపిన, మృదుచందనము మేన ♦ మెత్తిమెత్తి
కలువపూఁదేనెతోఁ ♦ గలసిన పన్నీరు, సారెసారెకుమీఁదఁ ♦ జల్లిచల్లి
సరసలామజ్జక ♦ సముదాయకృతతాళ, వృంతజాలములచే ♦ విసరివిసరి
సద్వస్సమానీత ♦ జలజనాళిబిలు, వరహారలతలుగా ♦ వైచివైచి
మఱియుబహుయత్నములుపూని ♦ మానవతులు, చాలశైత్యోపచారముల్ ♦ సఁఘటింప
నంతకంతకు మదనబా ♦ ణానలమునఁ, గాంతమృదులాంగలత యతి ♦ క్లాంతయయ్యె.

సీ. ఘనసాంద్రగతి నలం ♦ డిన చందనపుగంధ, మూఁష్మయుక్తంబుగా ♦ నుడుకజొచ్చ
సెజ్జగాఁగూర్చిన ♦ చీపులన్నియుఁజెడి, యతివిమర్దనతఁ జూ ♦ గ్గితములయ్యె
నచిరోపనీతంబు ♦ లయిన పంకజనాళి, హారవల్లులు బ్రేంజి ♦ నట్లయుండె
హిమవాతిగలిపిసాం ♦ ద్రములుగాఁ జిలికించి, నట్టిపన్నీరదృ ♦ శ్యత వహించె
జలువపనులెల్ల నీరీతి ♦ సలుపుచున్న, సతుల కరపల్లవంబుల ♦ చాయగలఁగె
నసమశరపావకక్రాంత ♦ యైన యట్టి, నుండరీమణి తనువల్లి ♦ సోకినంత.

చ. ఇవ్విధంబున.

చ. వసితకునంతనంత బల ♦ వంతపువెట్టల మేననెత్తుకొ
న్నను జెలికతెల్లెల్ల తతి ♦ నాయకసాయకతాపమంతయున్

కున శిశికోపచారముల ♦ మానుపబూనుటయెల్ల నెన్నఁగా
ననలము నాజ్యథారఁ దెగ ♦ టార్పదలంచు ప్రకారమయ్యెడిన్.

క. యిందుకుఁగర్తమరుండ, యిందుసురభిమందపవను ♦ లీతనికిఁజెలుల్
సుందరినూరక యందఱుఁ, గుండించెదరనుచు మివులఁ ♦ గుపితాత్మకలై

శ్లో. ద్విజరాజమాళిపైఁ ♦ దివిరి నిష్కారణం, బడిదమెత్తిన పాత ♦ కాత్మఁడొకఁడు
తనసహోదరి యింటి ♦ ఘనతరశ్రీయెల్లఁ, గొని ప్రకాశమునొందు ♦ క్రూరుఁడొకఁడు
విడితననప్రియ ♦ ద్విజరాజి వంచనా, క్రాంతగాఁజేసిన ♦ ఖలుఁడొకఁడు
మొదలనావాచ్యునెదిరి ♦ పాంథులకప, కారంబునేయుచు ♦ శ్చారియొకఁడు
మదనకుముదాప్తమధుమాస ♦ మందపవన, సంజ్ఞఁగలవీరు పరమదు ♦ మగ్ధరతులు
భూరివిరహానలముచేఁ ♦ బొదువఁబడిన, సఖియఁగలఁచుట కొకయింత ♦ సంశయంబె.

క. తనుజాతుఁడవైమన్మథ, దనుజాతునిరీతి సలుపఁ ♦ దగునే సతులన్
దనుజాతమైన దొగము, తనుభారులనలఁచు నదియుఁ ♦ దధ్యంబునుమీ.

శ్లో. ఉపల(తా)పాశప ♦ తుమ్ముగు నీయశ్వ, (మపు)రూపమగు నీశ ♦ తాంగకంబు
భువనోఘదరణవి ♦ స్ఫూర్తి నీదుపతాక, బహుభజన్మగతి నీ ♦ సహచరుండు
మధుపానసముదితో ♦ స్మాదంబు నీనారి, ఘనరజోయుతము నీ ♦ కాత్మకంబు
నియతవైషమ్య(మూ ♦ నిన) సాయకంబులు, పంచమాన్వితము నీ ♦ బంట్లసూఁక
భావసంభవ యిటువంటి ♦ పరికరంబు, గుణసమగ్రంబుగా నేర్చి ♦ కూర్చుకొన్న
నీకు నీకుటిలాలకా ♦ నీకములకు, నార్తిగావించు పనియేమి ♦ యబ్బారంబు.

శ్లో. మదనయెదసోకినంత నీ ♦ మనుజుతతుల, మతుఁ వేఁడుట పుట్టిండు ♦ మదనమునకు
నీకునొకపేరు గల్పించె ♦ నిఖిలదిశల, నబ్జభిప్రసేర్పు వర్గనీ ♦ యంబుగాదె.

క. కాంతారచాపుఁ దాతఁడు, కాంతారాజిం గలంచెఁ ♦ గాక వహుటి
సంతానములకు నేటికి, సంతాపముజేసెదవున ♦ సంతానీవున్.

శ్లో. మత్తిలి యోవసంత పలు ♦ మ్రానులుమానుగఁదావకీనదు
ర్వృత్తియెటుగ శేకరణి ♦ వేఁడుటగాంచి నఁ గాంచెఁగాకయా
యుత్తమజాతి వృక్షమున ♦ మున్నతి బూయక కాయకెంతయున్
రిత్యయియుండి నీగుణగ ♦ రిష్టత యెల్లనుఁజాటిచెప్పెదె.

శ్లో. అత్యంతతాపస ♦ మన్వితంబై రిక్త, సరసులతోడ గ్రీ ♦ష్టంబునిలిచె
వనవృత్తి యేప్రాద్దుఁ ♦ గనికమలాల్లాస, విరహితంబై వర్ష ♦వేళయొండె

చీవబాల్పతచేఁ గృ ♦ శించిన వాహినీ, సముదయంబుల కర ♦ త్వమయామమతై
గలితమిత్తోన్మృష ♦ కలుషమై ప్రతిఱినా, కాంతకార్యంబు హే ♦ మంతమండ
మివులజడమయ్యె శిశిరంబు ♦ మేలుమేలు, లేజమున నీవు నకల్లు ♦ రాజువైన
యంత నే వంతకాంతాజ ♦ నాంతరంగ, కృంతనము సేయువంత నీ ♦ కంతభద్రము.

ఉ. మాధవుఁడీ ధరన్మును స ♦ మస్తపలాశిదయంబుఁగూల్పఁగా
బాధయఁగి లోకములు ♦ బ్రస్ఫుటసమృద్ధవృత్తిఁ గాంచె నీ
మాధవుఁ డాదరంబున స ♦ మస్తపలాశిదయంబుఁ జెంపఁగా
బాధ జనింపజే భువన ♦ పంక్తులకెల్లను వేయు నేటికిన్.

ఋ.వె. మధుమాధవుఁడును ♦ మాత్స్యర్యముఁజరింప, జగములెల్ల నిలిచె ♦ శంక లేక
మనజితకి నేటి ♦ మధుమాధవైశ్యంబు, నియతి వైపరీత్య ♦ నిరతిగాడె.

క. ఆమనికామనిగానీ, కామనికామన్నయడతు ♦ గానీచలివై
నేమంచుం గినిసెడునీ, వే ముచుఁజాయలయ్య ♦ నీయెడఁజంద్రాదా.

చ. జలజముగాదు నెమ్మొగము ♦ చక్రయుగంబిడిగా భువోయహం
బులయుగళంబు శాశ్వతల ♦ పొందొసరించె నటంచుఁగాంచి చం
చలనమునల గలంచుటకు ♦ సారెఁ దలంచెదవంతయేటికిన్
దొలఁగుతొలఁగు మిచ్చటఁ బ్ర ♦ దోషవిబృఢభి యోనికాకరా.

చ. గురుతరయుక్తిచేఁ బ్రియంబుఁ ♦ గూడిన వీడిన వానిచెంతిలం
గురియుటకేసుధారసము ♦ ఘోరవిషంబును రెండుగూర్చియు
జరసిజహతి నీతనువు ♦ సన్నిహవాఁడు మృగాంక కానిహో
నిరవుగఁజెల్పునల్పులవి ♦ యేటికి నీయెడఁ గానఁజ్యోతిన్.

ఋ.వె. గరళమూర్తివౌటఁ ♦ గాంతాజనంబుఁ, గలఁచెడివు కల్ల ♦ గాదుచంద్ర
అమృతమూర్తివైన ♦ నమృతాంధసులు నిన్ను, మోసఁగిమగుడ నుద్భ ♦ వింతువేల.

గీ. పద్మినీహతి లక్షణ ♦ పౌఢఁగాంచి, విధుమధులుకాంతఁ గలఁగించు ♦ విధముగన్దా
బాగ్రిణమైయుండి మలయాద్రి ♦ పవన నీవు, కలికినలయింప నేల నీ ♦ మోరణంబు.

సీ. దివిజాతందయు గల్గ ♦ భువనభీకరుఁడైన, కిభికినిత్యముఁ బాగ్రిణ ♦ సఖుఁడవౌట
దశదిశల్గలుగ నం ♦ తకనిరంతరనిశాం, తదిశాంతవిహరణో ♦ త్సహివౌట
ప్రాణులెల్లడఁ గల్గఁ ♦ బ్రత్యగ్గిగరళోగ్ర, జంతుసంతతికి భో ♦ జనమవౌట
వివిధనూరులు గల్గ ♦ భువనోపకారవి, స్ఫురితమాజలదంబుఁ ♦ బోనడఁచుట

- యాదిగా మీఱునీరీతు ధి లరసిచూడ, మందపవనఃశోర యా ధి మందగమన
యందుఁగినుకందుదురితంపుఁగఁడువొందు, చందమెఁచుఁ య శ్చగ్ధఁచక్రయానె
గి చలువవెదచల్లు కల్లని ధి చ్చలువహించి, యానినాఁడవు వేఁడిగ ధి రాఘంతరమున
భవమదరసంభవుండైన ధి పావకుండు, మాకునెఱిఁగి మమన్నాఁడు ధి మందపవనః.
- ఉ. చందనకోటరాతిరని ధి శారితములందునె సంచరించుయా
యిందువతంసు హారముల ధి హీనవిషంబుల మీఱుక్రూరపుం
జంద మమందబుద్ధిబల ధి సరియుతు లూహయొనర్చితనియున్
మంద సమీర నిన్నుఁ బలు ధి మారు మెసంగిన దోస సుయ్యోడిన్.
- మ. మలయవ్యాప్తిఁజెలంగి యీవిరహులం ధి మద్దించుటేకాక య
మృలయవ్యాప్తి నెనీ వశేషభువనో ధి న్మాదంబుఁ గావంపఁగాఁ
గల వింకమ్మలయానిలంబ మిపులం ధి గారుణ్యహెన్యంబుఁజేఁ
జెలియఁజాలిరె యేతిదర్థము మహా ధి ధీమతులౌ వారలున్.
- క. అనికాంతికంతకంతకుఁ, దనువల్లికయందు నతను ధి తాపభరమునం
జనితముగఁ జకిరిమ్మగలా, చనలదలుఁగూడి యధిక ధి చకితాత్మకలె.
- ఉ. వేలుపులం గనఁగొనిప్ర ధి వీణతచే సతియాడతింపు ను
జ్వేలదయావిలాసమున ధి వేడిన యర్థములెల్లనియ్యఁగాఁ
జాలుదురింతెగాక మతి ధి చాలక నిందయొనర్చిచాలకున్
జాలియ చాలఁగూర్చితిమి ధి చాలనికన్ నుతిసేయఁగాఁదగున్.
- గీ. ఆనతాఘిలజనతాఘి ధి లార్థజాల, దాయకాయ రతిప్రాణ ధి దాయకాయ
ముఖ్యయోగిసమూహవి ధి మోహసంవి, ధాయకాయ నమఃసంచ ధి సాయకాయ.
- సీ. ఇంద్రియంబుల నేల ధి యేలఁజాలు వివర్థ, మానచాంచల్యమా ధి మానపంబు
మాధురీధురనేలఁ ధి మలయఁబుద్ధ్యంగృహ్య, తారూఢిఁగన్న కాం ధి తాకరంబు
నిరతమిందిరకు మం ధి దిర మేలయగుఁబడక, జాతస్వరూపత ధి సరసిజంబు
ధర జగత్ప్రాణమై ధి పరఁగునేలప్రభంజ, వారూఢిఁగలమంద ధి మారుతంబు
హృదయసంభవ నీపుట్టి ధి నిల్లువిల్లు, కాండమరధప్రకాండము ధి గాకయున్న
నున్నతి లభించకున్నె నీ ధి వున్నచోటఁ, గన్నభాగ్యంబు చిన్నెలీ ధి కరణిఁగాక.
- ఉ. గౌరిపయిం బురారికిన ధి భండితరాగభరంబుఁబూనె నీ
నేరుపుమాపఁగాఁగద జ ధి నింజెనదాననుఁ దాపతాపవ

స్తారకుఁ డుగ్రతారఁవి ♦ దారకుడై కనుపట్టె నంతకుం
గారణమివ నీవలనఁ ♦ గా జగముల్మనియొన్మనోభవా.

సీ. కరికుంభముల యానఁ ♦ గడిసికాంతాజన, స్తరకుంభముల యానఁ ♦ దరుమలేడు
జిగి కెంపుగమికోరెగఁ ♦ దెగడి నెచ్చెలుల, కెమ్మావికెంపుల కోరెగఁ ♦ ద్రావలేడు
భూమిపైఁ గామంబు ♦ పోదోలి బాలికా, కటిభూమికామంబు ♦ గప్పలేదు
వసనాభిలాషంబు ♦ వదలికాంతానంత, వసనాభిలాషంబు ♦ వంపలేదు
కలుములకు రోసియైనను ♦ కంజములు, చెలుములకురోయిరి పొరిణి ♦ కులములన్న
ఁరిదిహరితీవ్రతురగ నీ ♦ యంబకముల, గములనగు భంగములప్రిసం ♦ గములఁగాడె.

క. వరయుతుగణసామంతా, చిరబాంధవపతిదయాను ♦ సృతరతికాంతా
పతితోషితవిసినాంతా, సరసాకృతిగుణనికాంత ♦ శరణు వసంతా.

ఆ. వె. సురభివీవు సర్వ ♦ సుజనార్థసందోహ
దోహనంబు నీకు ♦ వొడ్డతనమె
మాధవుండ వీవు ♦ మహియెల్లరక్షించు
నాదరంబు నీకు ♦ నబ్బుడంబె.

సీ. కిసలయోగ్రరసము ♦ ల్ల సనకారివి నీవు, కిసలయాధర యీస ♦ భీలలామ
సమదాలిసముదయ ♦ ప్రమదకారివి నీవు, సమదాళిచికుర యీ ♦ చందలాక్షి
సుమజాలవికసన ♦ స్ఫురణకారివి నీవు, సుమకోమలాంగి యీ ♦ కమలగంధి
మేదురపికకుహూ ♦ నాదకారివి నీవు, పికవాణి యీచంద్ర ♦ బింబవదన
యంగనకునీకునిన్నిటి ♦ యైవ బాంధ, వమ్ముచెలువమ్మువమ్ముగ ♦ ముమ్మురంపు
టలజడి యొనర్పనేర్పుచే ♦ నాననేల, యూరకీవింత నీవింత ♦ యోవసంతి.

పంచకామర. రసాలముఖ్యసాలరాజి ♦ రాజిలంగఁజేయు ను
ప్రసన్నమూర్తి యెల్లమాని ♦ పద్మపాణి చెంతనీ
వసహ్యవృత్తిఁ దాల్చినేల ♦ యా దయాలవాలయో
వసంత నీవు సంతసించి ♦ వారిజాక్షిఁ బోవుమి.

సీ. సముదితానంతసం ♦ తమసదంతావళ, హింసావిలాసమ్మ ♦ గేంద్ర చంద్ర
1 యమరాశనార్థము ♦ నాయాసపరిహరీ, సత్కళాసముదాయ ♦ సాంద్రచంద్ర
తరణికరగ్గాన ♦ ధరణిసౌఖ్యావహం, చృత్సుధాకరణని ♦ స్తంద్ర చంద్ర
నిజచందికాసము ♦ న్మేషవిశేషప్ర, సారనిర్జితనవ్య ♦ చంద్ర చంద్ర

శకలజగదేకకల్యాణం ♦ జనకపద్మ, మందిరాసోదరత్వసా ♦ మర్ద్యరచిత
బంధురస్యాలభావసం ♦ బంధవర్ధనరత, సంతోషితోపేంద్ర ♦ శరణు చంద్ర.

చ. అమృతపయోధియం దుదయ ♦ మందిన యుత్తమవృత్తిగాకయో
యమృతమయూఖ లోకనిక ♦ రావఃపావనసత్కృపామృతం
బమితముగా వహించిన ము ♦ రాసుగవైరిమనంబుఁందు జ
న్మము గనినట్టి నీకుఁ దగు ♦ నామృగ నేత్రలనింత నేయఁగన్.

క. వందేత్వామృలయాచల, కందరదరదమరయువతి ♦ కచనిచయాంతా
మందేతరపరిమళభర, మంచాగాంతరవిహార ♦ మలయసమీరా.

పంచచామర. అమంద 2 చందనాద్రికాన ♦ నాంతసాగసౌరభో
ద్ధమంబుఁగందునన్న యట్టి ♦ గట్టి యాస మీఱినో
సమీర తోసమీరతీత ♦ సాయకానుసారతం
గుమారి దైన్యవార్ధిముందు ♦ కోపముండు టారయన్.

గీ. ప్రాణమును నీవుప్రాణసం ♦ త్రాణకథణ, జీవనమునీవజీవన ♦ క్రితినధిక
పావనమునీవ యీజగ ♦ త్పంక్తి కాడి, కారణమునీవ వివరింప ♦ గంధవాహ.

గీ. యీవు సారంగయానుండ ♦ వెలిచిచూడ, రాజముఖయును మత్తసా ♦ రంగయాన
గంధవహ యిట్లభేదంబు ♦ గలుగుచుండ, నీవుచలియింపఁ జలియిందు ♦ నీరజాక్షి.

ఆ. వె. అనుచువనితలెల్ల ♦ నబలామనోభవ
గ్లాని మానుకొఱుపఁ ♦ బూనియిటుల
మదనసురభిదంద్రీ ♦ మలయమారుతములఁ
జేరి ప్రార్థనంబు ♦ నేయనంత.

క. ఆనృపకన్యకమదిఁ గా, మానలమొకయింత శాంత ♦ మగునట్లు గనన్
మానవతులెల్ల నతిశయ, తానందము వొందుచుండి ♦ రాసమయసునన్.

కా. ఫాలాభీలవిలోచనాంతరశిఖి ♦ ప్రవృక్తకీలావళి
హేలా నిర్జితపంచసాయక సురా ♦ దీశాదిసంసేవితా
ప్రాలేయాద్రిసురాపయోధరతటి ♦ పాటీరపంకాంకిత
శ్రీలాలిత్యమహాభుజాంతర ముని ♦ శ్రీణీమనోభానితా.

క. శరణాగతభరణ సుధా, శరణాంకిత దుర్జయోగ్ర ♦ సామజజైత్య
స్ఫురణహర శూలసాధన, భరణా భుజగాధినాథ ♦ పాదాభరణా.

ప్రశ్నోచ్ఛేదే తీనభక్తప్రజా • ధీనిస్సంశయ
 ధ్యానలీలానుసం • ధానశస్త్రానిసం
 తానసర్వోన్నత • స్థానదానక్రియా
 నూనకారుణ్యపు • జ్యోదయాభ్యున్నతా.

గద్య—ఇతి శ్రీశైల నివాస ప్రథమరాంబా సమేత మల్లేశ్వరస్వామి కృపాపాత్ర
 భారద్వాజ గోత్ర పవిత్ర పెనుమల్ల సోమమంత్ర పాత్ర పెద
 నీల ప్రధానపుత్ర సకల సుకవి స్తుత్య సోమనామాత్య
 ప్రణీతంబైన సీమంతనీక శ్యామం బనుమహా
 పరిబంధంబునందు ద్వితీయా శ్వాసము.
 షశత్సర్వం క్రీనదాశినబ్రహ్మర్పణమస్తు.

శుభమస్తు.

అవిఘ్నమస్తు.

శ్రీసదాశివాయనమః.

నీమంత్రినీకల్యాణము.

తృతీయాశ్వాసము.

శ్రీమానసప్రియాదిభు, హామానితవైభవోద ధ యశ్రీశైల
శ్రీమద్భ్రమరాంబాని, స్సీమప్రియతానివేశ ధ శ్రీమత్తేజా.

క. అవధరింపుము.

గీ. రజనికడదని వాసరా ధ రంభమైనఁ, జిత్రవర్మావనీనాభ ధ శేఖరుండు
కల్యక్పత్యంబులెల్ల సా ధ కల్యరీతిఁ, గడపి యేకాంతమున బంధు ధ గణముఁదాను.

చ. సుఖాసీనుండై తనతనయ వృత్తాంతంబు తదీయసభీజనంబులవలన నాకర్ణించి దైవా
నుకూల్యంబున పంఠసించి యిట్లని యాలొదనంబుచేసె.

ఉ. మామకమానసంబు హిత ధ మంత్రజనంబు నుదాత్తచిత్తద
ర్యామహిమంబు నేకవిధ ధ మై కనుపట్టిన నంతెకాకయీ
తామరసాక్షి డెందమును ధ దాద్యశమాట గిరీంద్రకన్యకా
స్వామికటాక్షదృష్టికిని ధ సాక్షిగదా వివరించిచూచినన్.

గీ. అటులఁగావున నింద్రనే ధ నాత్మజునకుఁ, గుటిలకుంతలఁ బెండ్లినే ధ యుటశుభంబు
వారిచిత్తంబుఁ వెలియక ధ వారిజాక్షి, నిత్తుమనరాదు కర్తవ్య ధ మెద్దియింక.

ఉ. చారులచేత నమ్మనుజ ధ కంద్రునిచిత్త మసంశయంబుగా
నారసికాని మానవతి ధ సర్పణసేయుటఁ జెల్పరాదు పృ
థ్విరతిచేఁ బరేంగితము ధ చందమెఱుంగఁగఁబాలు వారి నేఁ
దారసికాగ్రయాయి పురి ధ కంపుట లెన్న రహస్యజైభరిన్.

క. అని తాద్యగ్విధయత్నంబునందు నత్యంతజాగరూకత్వంబు వహించె నంతకమున్నె
యక్కడ.

గీ. నలతనూకపుఁ డింద్రనే ధన్వప్రభుండు, తనయుని వివాహకార్యయఁ ధన్వముఁ డెందఁబడి
మిత్రయుతుఁడై విచారింపి ధన్వతనయ సర్వకార్యగా నిశ్చయించె.

చ. చతురపురోహితస్విజుల ధన్వతీశంయుతులైన మంత్రులన్
హితకరులైన శాంధవము ధన్వతీశం బిభిషించి వారితో
నతిశయకౌతుకామృతర ధన్వతీశం వంబును జిత్రవృత్తియు
న్నతని వహింప నిట్లనియె ధన్వతీశం సముఖారవిండుఁడై.

సీ. అభిలదేశములనా ధన్వతీశం బ, శేషకల్యాణల ధన్వతీశం బ
రాజులందెల్ల వి ధన్వతీశం బ, చిత్రవర్మనృపాల ధన్వతీశం బ
దీపితదానప్ర ధన్వతీశం బ, తాపసాధుక్రియా, ర్హితమహార్హితకీర్తి ధన్వతీశం బ
సామహితపు పుత్ర ధన్వతీశం బ, సీమంతినీకనృ, ధన్వతీశం బ సాం ధన్వతీశం బ
ఆమృతీకాబనయన చం ధన్వతీశం బ, ద్రాంగదునకు, బరిణయమొనర్చుటకు మనఃపద్మసీమ
వలపు జనియించెనిదియె యుక్తంబుగాఁగ, నెంచినుతిమంతు లంగీకరించి నాయ

వ. అదిగావున.

క. అర్యావర్తమునకుఁ జని, కార్యవిదుం జిత్రవర్మ ధన్వతీశం బ
తాగర్యము ఘటియింపఁగఁడగు, సామ్యముమెచ్చఁగ ధీస ధన్వతీశం బ
మన్వితలగుడు నా.

చ. అని పయనంబొనర్చి నృపు ధన్వతీశం బ, ధన్వతీశం బ
చనశకునాదికంబులు ప్ర ధన్వతీశం బ, గమగొందు వేడకతో
జనిచని కాంచరగ్న్యమణి ధన్వతీశం బ, సౌధమరీచిచిత్రచిత్రభా
జనమగు చిత్రవర్మనృప ధన్వతీశం బ, చంద్రుని వాసపురాధిరాజమున్.

వ. ఇట్లుగాంచి తదీయసౌభాగ్యలక్ష్మీవిశేషంబులు వైచిత్ర్యఘటింపంబని తాజగ్మహ
ద్వారంబుచెంతనిలిచి వావారికులచేతం దమరాక నెఱింగించిన నతఁడు నిబ్బరంపు,
టబ్బరంబుతో నుబ్బుమనంబునం బెనఁగొన వారిరావించి సతాగ్రహార్యకంబుగా
నుచితాశనంబుల నుండనియమించి యిట్లనియె.

గీ. ఇంద్ర సేనుండు కుశలస ధన్వతీశం బ, దాతృజుఁడు సౌఖ్యయుతుఁడై చం

[ద్రాంగదుండు

వారివారికి కుభ మని ధన్వతీశం బ, యతనిభూభాగమునకు ని ధన్వతీశం బ.

వ. అనిన వారును సవికాసముఖారవిండులై మృదులవచనరచనాచాతుర్యంబుచేత నతని
కిట్లని.

- క. శుభమచ్చోపదతికిని, శుభయుతుడైనట్టి నిన్నుఁ ♦ జూచితిమిఁకనో
శుభగుణరత్నలంకృత, శుభపారంపరలభించు ♦ సుస్థిగరీతిన్.
- ఉ. నివృలునుం దుషారధర ♦ తీర్థరకస్యకచిత్తమంతయున్
మ్రుచ్చిలు జేల్పురాయని స ♦ మున్నతభక్తి భజించునీసము
ద్యచ్ఛరితంబు మాటికి గృ ♦ హాగతకోటిప్రశంస సేయఁగా
మెచ్చిసవాఁడు మాస్యసతి ♦ కేదురతావకభాగ్యలీలకున్.
- చ. ఆవిరళకీర్తి నైషధస్య ♦ పాగ్రిణి నీగుణరత్నజాలముల్
చెవులకుఁ జారుభూషణ వి ♦ శేషములై ప్రమదంబొసర్పఁగా
భవదనవద్యమూర్తి యుత ♦ పంచశరప్రతిమానరూపనై,
భవరమచేతఁ గన్నులకుఁ ♦ బండువ సేయఁదలంచు నెప్పుడున్.
- చ. అవనిపలాకశేఖర య ♦ నంతగుణత్వము నీకునద్దరా
ధవునకునిక్కమై యచల ♦ ధర్మతయుం దగుమీరలిద్దఱున్
వివిభజగన్నికాశనుత ♦ విశ్రుతవైఖరి మీఱఁగూడినన్
శివకిరలీల మిక్కిలివి ♦ శేషగతి నిల్వసిల్లుచుండెడిన్.
- గీ. నీకు యోగ్యంబుపాంచాల ♦ నృపతి చెలిమి, యతనికర్హంబు నీదుశ ♦ భ్యుంబుకలిమి
శబ్దసుర్ధసమేతమై ♦ చాలవెలయు, నర్థయోగంబుచే శబ్ద ♦ మలరుచుండు.
- గీ. అతడుతనపుత్రుడైన చం ♦ ద్రాంగదునకు, సర్వకస్యను బెండ్లి సే ♦ యంగఁదలఁపు
చేసి మీతో విచారంబు ♦ సేయుమనుచుఁ, బనిచెనీపన్నిధికి నన్నుఁ ♦ బార్థివేంద్ర.
- గీ. అతఁడునీయంద చెలికార ♦ మాదరించి, పంపె నీవును దన్వైత్రి ♦ నాటిలంగ
నార్యవర్ణితదశిత యా ♦ కాగ్యమునకు, విమలమతి నిర్ణయంబుఁగా ♦ వింపవలయు.
- చ. అదియనుసంగాక.
- ఉ. అంగజవైరిపాదముల ♦ యందుఁ జలింపనియట్టి గట్టిప్రే
మం గలమీరలిద్దఱు స ♦ మానులుగావున నీకుమారిఁ జం
ద్రాంగదుతోడఁ గూర్చిన స ♦ మస్తగుణంబుల నానుకూల్యమా
సంగతిఁ జంద్రచంద్రికల ♦ సంగతితోఁ దులదూఁగఁజాలెడిన్.
- క. రూపమున సద్గుణమున న, వోపగతవయోవిలాస ♦ యోగంబున మీ
పాపకును నింద్ర సేనమ, హీపాలకమారమణికి ♦ నీడగు ననఘా.
- ఉ. చక్కని రూపమొక్కటి ప్ర ♦ సన్నగుహోన్నతిలీల యెన్నఁగా
నొక్కటి యాననోదయము ♦ నొక్కటి చంద్రిక శాకిరీటివై

మక్కువసేయుటొక్కటి స ♦ మస్తవిధంబులఁ జూడనీడగున్

నిక్కము నీకుమాదికిని ♦ నీతివిహారికి నైంద్రనేనికిన్.

క. అన నెమ్మనమునఁ బెనఁగెడు, ననుమోదా శ్చర్యభరము ♦ లాస్యకమలసం
జనితస్మితలీలావిక, సనమునఁ బ్రకటములు గాఁగ ♦ జనవరుడంతన్.

క. ఇదియత్యంతాశ్చర్యము, గద మతాగ్ర్యంబయత్న ♦ ఘటితంబయ్యెన్
మదనారి యింతనాపై, సదయుడగునె యనుచుఁబులక ♦ సంగతితనుడై.

గీ. ఇంద్రసేనవసుంధరా ♦ ధీశు కీర్తి, విందుమెప్పుడు వీనుల ♦ విందుగాఁగ
నతనిమంతుల మిముఁగన్న ♦ నంతకన్న, నతినయానంద భరమయ్యె ♦ నాశ్మయందు.

క. నలరాజవంశకరుడగు, నలరాజుం సాటిగాక ♦ యాన్యపమణియో
నలఘుతతసద్గుణంబుల, నిలరాజులు సాటియగుదు ♦ రే వివరింపన్.

గీ. అతని మాయెడవింతయెం ♦ లైవలువ, దెట్టియిష్టంబు నిషధభూ ♦ మీశ్వరునకు
నదియ మాకును బ్రయతమంబగుచునుండ, మాటలిక వేయు నేటికి ♦ మంత్రులార.

వ. అదియునుంగాక.

క. సీమంతినీకర్తవరున్, మేము విచారించునపుడ ♦ మీవచ్చుటయు
జ్ఞామశుభకారణంబని, నామది నిశ్చయముగల్గె ♦ నయవిచులారా.

గీ. ఇంద్రసేనున కనురాగ ♦ మెచటఁగల్గె, మాకునచ్చట వివ్రులఁబేరి ♦ మము జనించె
నీరజాతాక్షీసీమంతి ♦ నీవధూటి, నర్పణము నేయువాడఁ జం ♦ ద్రాంగదునకు.

జ. అని హితబంధురాజికిని ♦ నంతిపురంబుననున్న వారికిన్
దన తనయాలలామమును ♦ నైషధ నూనునకిచ్చు కార్యవ
ర్తనమెఱుఁగంగఁజేయ నుచి ♦ తంబుచితఁబిది యందుఁబల్కి యా
యనుపమకార్యసంఘటన ♦ కందఱుఁజెంది రతిప్రమాదమున్.

ఉ. లాలితభాగ్యయోగ్యశుభ ♦ లక్షణుఁ డాన్యపవద్యుడంతఁ బాం
చాలునిమంత్రవద్యులఁ బ్రి ♦ సన్నమతిం దగఁసత్కరించి తాం
బూలనవీనచేలమణి ♦ భూషణముఖ్యసమస్తవస్తులన్
జాల యొసంగి యిట్లనియె ♦ సమ్మదయుక్తి నిజాంతరంగుడై.

ఉ. సంతతసౌఖ్యదంబిది వ ♦ సంతము లెన్న వివాహదీక్షక,
త్యంతవిలంబ మేటికిఁక ♦ నర్హముహూర్తముఁ జూచి నిశ్చల
స్వాంతతఁ బెండ్లికిఁగదలి ♦ వచ్చుట యుక్తమటంచు మీధరా
కాంతునితో సవిస్తరము ♦ గా వివరింపుము కార్యమంతయున్.

క. అని వారిబనిది భూవిభుఁ, జనివారితహర్షమునఁబు ♦ రాలంకారం
బొనరింప నాజ్ఞలిడియెం, దనమంత్రుల కుచితకార్య ♦ తత్వజ్ఞుండై.

వ. ఆప్వసు.

శీ. నగరోత్తమంబు నా ♦ లుగుడిహ్నులందు యో, బహుత్రేతకంబు ♦ సమముఁజేసి
పన్నీరు చిలికించి ♦ ప్రత్యగ్విశుద్ధమా, క్రికమార్థగంగవ ♦ ల్లికలుఁదీర్చి
ప్రతిహారములను రం ♦ భాష్టంభములుహేమ, మయమాఖ్యూర్ణమం ♦ భములు నిల్చి
కమనీయపట్టాంశు ♦ కవితానములకింద, నవ్యవిభ్రమతోర ♦ గములఁ గట్టి
లలితసౌవర్ణకీర్నచే ♦ లములఁ గొప్ప, పడగలెత్తిరిచ్చిపదభా ♦ భ్యంతరముల
కలికిజిహ్వాదృవదృవ ♦ దృలయెరుగుల, కంపుటారుగులు సమకూర్చి ♦ సాంపుమిత్రుల.

గీ. పురముఁగైసేసిరపుడు గో ♦ పురములీలఁ, గరము కలఁబులక్షీకా ♦ కరముగాఁగ
రాజమంతులయాజ్ఞవి ♦ రాజితప్ర, కారకలితంబుగాఁ జెల్లి ♦ కారనములు.

మ. నగరాలంకృతిఁగాంచి సంతసిలి భూ ♦ నాధుండు దానంతరి
జ్జగతింగల్లు సమస్తబంధునృపులం ♦ సస్మానలీలాయుతం
బుగ రావించి ప్రదక్షిణంబు ప్రధమాం ♦ భోరాశివూరంబువా
సిగఁబాంచాలునితాకఁ గోరుదు వసిం ♦ చెన్నిచ్చిలోత్సహుండై.

ఉ. అంతట నిండ్రసేనమను ♦ జాగ్రటిచెంతకుఁ బన్నమంగుల
త్యంతముదంబుతోడ వసు ♦ ధాధిపతేభుర చిత్రివగ్మభూ
కాంతుఁడు నీకుమారునకుఁ ♦ గాతుకమున్నఁగ సాత్మపుత్రునీ
మంతిని నిత్తునందు బహు ♦ మానయుతంబుగఁ బల్కియంతటన్.

గీ. పతినియంపును భక్రియా ♦ చరణమునకు, నసన్యశంజైన యావశం ♦ తాగమంజ
యర్హమటుఁగానఁదనయుక ♦ ల్యాణమునకుఁ, గడలిగమ్మన్న వాఁడొకీ ♦ ప్రహమ్మగాఁగ

ఉ. అనిరవద్యదేశమహి ♦ మాతశయంబు విచిత్రకారణం
బానగరోత్తమంబు నీరి ♦ యంతయునెన్న మహాద్భుతప్రదం,
బాన్యపలొకచంద్రుని గు ♦ దావలియుం గడునమ్మురంబు నీ
సూనునిభాగ్యలీలయిది ♦ సుమ్ము నిజమ్ము నృపాలదేవారా.

గీ. వినయభరమెంత యుచితవి ♦ వేదమెంత, కాగ్యజ్ఞతయెంత గాం ♦ భీర్యమెంత
మృదువచనమెంత మతిసము ♦ స్కేషమెంత, చిత్రివగ్మకు నధికజ్ఞ ♦ చిత్రిగాడ.

క. దేవతలఁ గొలిచి ధాత్రీ, దేవతలకు నిష్పదనము ♦ దీరతభక్తిన్
నీవియ్యంబున, నీవియ్యంబున రెఁగాక ♦ యిదియల్పంబే.

క. ననితాసుణి మాకృతి తే, వ నితాంతముఁగన్నవిన్న ♦ వారలవలనన్
నవవింటి విజయరమయా, ననవింటిని నిజముగాఁగ ♦ నవనీనాథా.

ఉ. అన్నివిధంబులన్ శుభస ♦ మగ్గిత సంశయమేల సద్గుణా
భ్యున్నతమైన యొక్కసుము ♦ హారముఁ జూచి సమస్త మేదిని
సమ్మతుఁడైన యానృపతి ♦ చంద్రునియింట నుదారకీర్తిసం
పన్నతమితి నీప్రియకు ♦ మారునిపెండ్లి యొనర్చుభూవరా.

క. ఆన వినిశృపుఁడానందముఁ, గనియెం దదృంధుమిత్ర ♦ గణముఖ్యసభా
జనముం బ్రమదోదయభా, జనమైయిటయొక్కమని ప్రి ♦ శంసయొనరెన్.

వ. అప్పుడు.

క. పురమునకును గాంతాంతః, పురమునకును నింద్రనేన ♦ పుత్రసముద్య
త్పరిణయవార్త సుధారస, ఝరివైఖరి సమ్మతాతి ♦ శయకరియయ్యెన్.

ఉ. అంతట నింద్రనేనమను ♦ జాధిపుఁ డాప్తసమేతుఁడై సభా
భ్యంతరసీమనుండిపత్రి ♦ భాతిశయంబునఁగీర్తిఁగన్న కా
ర్తంతికరాజఁబిల్చి తన ♦ యాత్మజరన్నము జన్మతార నీ
మంతినిజన్మతారయుఁ గ్రి ♦ మంబున వారికెఱుంగఁబలుకుచున్.

క. పరిణయమునకు ముహూర్తముఁ, బరికింపుమటన్న వారు ♦ ప్రజ్ఞాన్వితులై
గురుకుక్రాదిమయుతభా, స్వరలగ్నము నిశ్చయించి ♦ చాతుర్యమునన్.

క. వివరించిపలుక నపుడా, యవనీతలనేత వారి ♦ కతిహర్షముచే
భవభాంబరమణికిలీత, వివిధాభరణములొసంగి వి ♦ కసితముఖుఁడై.

. తగిన వారలచేత ను ♦ ద్దామనీతి, శాలియగు చిత్రవర్మభూ ♦ పాలుకడకు
లగ్నపత్రికఁ బనిచి యి ♦ లాతలమునఁ, గలుగు నిఖిలాప్తబుధనర్గ ♦ ములకునెల్ల.

. శుభ లేఖలు వ్రాయించిన, సభినవసంభ్రమముతోడ ♦ నందఱును మహా
విభవంబు మీఱవచ్చినఁ, బ్రభువరుఁడును గదలిపోవఁ ♦ బరమోత్సకుఁడై.

పుత్రా హవాచన ♦ పూర్వకంబుగ విప్రు, లాశీర్వదింపఁ జం ♦ ద్రాంగదునకు
సముచితమంత ♦ స్నానంబు నేయించి, కోటిరమాణిక్య ♦ కుండలాది
వరభూషణంబులు ♦ ధరియింపఁగాఁజేసి, సకలమహావాద్య ♦ శబ్దములను
మాగధస్తుతివాక్య ♦ మహితశబ్దంబులు, జలజేతుణాగీత ♦ శబ్దములను

నేకభాషాభిరూపాః ప్రాచీనాః నిరసంతః, నతని నవరత్నాభిరసంతః • నట్టి పక్షిఁడి
యరద మెక్కించి తానొక • యరద మెక్కించి, మహితజలప్రాంతానామ • భూమిలం
ప్రసాదము.

ఉత్పాదః కరుల నెక్కించి • మరుల నెక్కించి • భూరభంబులెక్కించి భూ
మరుల నేకకోటిసంఖ్య • మారులంట నటిరా
పురవధూకదంబకంబు • పూలజల్లుల జల్లులగా
చరలెనవివాహయాత్ర • భరణి నేత యత్తటిన్.

సీ. పట్టుకుడి కొన్ని • పాండురభక్తముల్, కటిచీకటి నండ • గిరియొకొనియు
వీనకుడి కొన్ని • వింశామరలు వాత్య, లడలి యాక్రమించు • రామమయ్య
మరలింపుడి కొన్ని • కరుల సొంతిక్పతా, నేనొకభూమి • నీలమయ్య
మాటు నేయుడి కొన్ని • మరకతాలంకృతుల్, తేలుతెల్లవనపం • నేల మయ్య
నందుఁ గంచుకొనిచయంబు • లాడనాడ, గణయందరాని రాజ్య • గణయందరాని
నింద్రసేనవసుంధరా • దీశతనయ, పరిణయాలకనైకత • తృగళి గాంచి.

సీ. బిరుదులెక్కించుముగ్ధి • కిరిసిదుక్కలచాలు, రాలునోయందుపం • భ్రమముగాంచి
పుణ్యాంగనాగీత • ములచేత నిలమాయ, ముడుచునో ఫణియందు • మనిచలంచి
బహుభారమొకచోట • బరంగభూతలమెల్ల, నొగగునో యనియూర్జ • నూచానీసి
సమితవాద్యముల నా • కాంతిదంతిశ్రేణి, కలగునో యందుడ • గిరి-మునహించి
వందిబృందంబునుతివిరా • వంబుచేత, నబ్జభవుచిత్త మదగునో • యందునందు
క్రికరవరితుండగునిండ్ర • సేనపుత్రు, పరిణయోత్సవమునకేగు • బహుజనంబు.

సీ. ధరరజంబింతయే • తలుచుజల్లెడిగండ, నొడిచింది నిశలయం • దడరెగాక
రవిదీప్తులిన్నియే • రాజేంద్రకోటిర, 1 హీనప్రభావగుల్ • మోహెగాక
మలయానిలునకింత • చలువయే చెలువల, వదనానిలంబుతో • గడిసెగాక
గగనమింత వినీల • కాంతియే కరిగండ, చలదవిచ్ఛన్నులతో • గణసెగాక
యనుచు నన్యోన్యమునునాడు • కొనుచునగుచు, నబ్జభవుతీవ లాగ్మి • నబ్జభవు
రాజనందనుపరిణయా • రంభమునకు, నడచె గణియింపరాని మ • నవగణంబు.

వ. ఇట్లు పురందరుభందంబున నమందంబైనవైభవంబున నిండ్రసేనుండును దానును
జనిచని యార్యావర్తదేశంబు ప్రవేశించి తదీయరాజధానిసమీపంబునకు వచ్చి న
వ్యూతంతంబునిని చిత్రవర్మ నిర్మర్యాదంబైన యామాదంబువహించి తానును దన

బంధువర్గమును వృద్ధ పుత్ర్యాంగ నాజనంబునుగూడి యెరుగొనియే నష్టము.

- సీ. వారివారణబృంహి ♦ తారావముల మీతె, వీరిగంధర్వహే ♦ సారవంబు
వీరిగంధర్వహే ♦ సారవంబులు మీతె, వారివాద్యధ్వాన ♦ వైభవంబు
వారివాద్యధ్వాన ♦ వైభవంబును మీతె, వీరివందిస్తోత్ర ♦ విభ్రమంబు
వీరివందిస్తోత్ర ♦ విభ్రమంబులు మీతె, వారిగాయనగీతి ♦ కారుతంబు
వారికన్నను వీరును ♦ వీరికన్న, వారు నొకవన్నె మీటుచు ♦ న్నారు గాని
తారతమ్యమెఱుగ నె ♦ వ్వారుఁజాల, రనుచుఁ జూపఱు లాశ్చర్య ♦ మందిరపుడు.
- సీ. దట్టగాఁజెలుకు చం ♦ ననపుగంధపురొంపి, కటికన్న మిచ్చోట ♦ గడలరాదు
పైఁజల్లుగాఁ జల్లు ♦ పన్నీటికాలువల్, నుడిగొన్న వీచెంత ♦ నడువరాదు
వేయుపూదండల ♦ వెడలుతేనియ నోన, జీరువారఁగ నిందు ♦ జేరరాదు
వేదవెట్టికపురంపు ♦ పదిదిక్కుల వెలుంగు, నదలించె నీఛాయ ♦ వెడలరాదు
కణిఁది నెయ్యంపువియ్యముల్ ♦ గలయువేళ, నలుపునుపచారములుచాలు ♦ జాలునింక
జెప్పరే నఖులార మా ♦ చెలులకనుచు, గదిసి నుభయచిరఁటిని ♦ కాయమపుడు.
- సీ. విగిదండ గడియాల ♦ మగతాలు హత్తిన, కొత్తయొత్తులు మేన ♦ గొన్నిగలుగ
నెదకిసంకటముచే ♦ నెదహారమాక్తిక, చ్చటలు చూర్ణీకృతి ♦ జటిలపోవఁ
బలుమొగంబులుఁ జల్లు ♦ పన్నీటికూటమి, గాంచిమోవుల యావ ♦ కములచెదరఁ
గరిఘటాశుశ్రిపుటో ♦ త్కటమారుతంబులు, గదిలింప వలుదప ♦ యొడలూ జాఱ
లలితసురతాంతభావంబు ♦ దలఁపుచేసి, వెలయవెలయాండఁగనుఁగొన్న ♦ విటులవెంట
మరుఁడు వేటాడఁగాఁ జొచ్చె మచ్చరంబు, గదురనియవాగువారును ♦ గదియువేళ.
- చ. ఒకకలకంఠివెన్నదియు ♦ నొక్కతలొదరి రొమ్మఁదాఁకఁ ద
త్ప్రకటకుదద్వయద్వితయ ♦ పర్వతమధ్యమునందు నొక్కఁడూ
తక చలియింపనేరక ప ♦ తాకువహించెఁ దదీయవేదనా
వికలతయో మనోజశర ♦ వృత్తియొ యాబలితంపునందడిన్.
- చ. ఒకవికవాణి హారలత ♦ నొక్కనికంతము లగ్నమైనఁ ద
త్సకరవిమోక్షబంధనముఁ ♦ జూచియు వీడకయుండి రిద్దఱున్
మకరవరేణ్యకేతనుని ♦ మాయనడి న్ముడివ్రేయ నెంతయు
న్వికలతఁజెందు డెందముల ♦ వీడమినపు ముహూర్తమాత్రమున్.

శ్రీ. అఖిలచిరంతీః ధాతాధరకాంతి, చానద్యుగ్ధాంతా ధామిగాన్
భూమిశులకు వేయం ధామరంబులదంబు, లవణదేవకాంతం ధామిగాన్
ధారప్రవీణగాం ధారగంధగ్వమం, పటదంబునీచింధాం ధామిగాన్
ఘృణలీలజాల భూ ధామగత్తు పంశీకుల, సహజగమితీనీ ధామిగాన్
సమదకటచండశుండాల ధామదయంబు, లలితభేదణమంబు ధామిగాన్
సంద్రీనులులెండుగడిసినా సాంద్రీతి, సునిలిలవంశులగు సుగ్రీ-లిలమాల.

శ్రీ. తతపాద్యధరరాజః ధరలిపోవగనిండు, లలితచిరంతీకదంబు ధామిగాన్
మనచిరంతీశ్రేణిః గడియనిండతిగయో, ద్వంద్వపాంశుభాంతి ధామిగాన్
తూపాంశుభాంతి ధామిగాన్ జననిండు, పోధాగ్వమంబు ధామిగాన్
కరితుంగాయాధా గణము నేగగనిండు, లలితభేదణమంబు ధామిగాన్
పట్టుచాలవు పురవీధు లెట్టివయనం, దత్తగంధేయని వేదీ ధామిగాన్
మనవిగా బలగ-నత్యంత మందగతులం, బురిగివేళిం దంబులంబు ధామిగాన్

ద. అస్వసు.

ఉ. ఎక్కడఁజూచినన్ గజము లెక్కడఁజూచిన భూటకమం
బెక్కడఁజూచినన్ రథము లెక్కడఁ జూచినగామినీలం
బెక్కడఁజూచినం గొడుగు లెక్కడఁజూచినం గేలిపంబులి
క్రికిరిసె న్పురంబు నువు గింజకునొండెడలేక యుండఁగన్.

శ్రీ. ఇదటవారణరాజి నెన్న శక్యంబుగా, దదటిమర్కగజంబు లంతకన్న
నిదటిభూటకముల నెన్న శక్యంబుగా, దదటివేదీలంబు లంతకన్న
నిదటశతాంగంబు లెన్న శక్యంబుగా, దదటిరథశ్రేణి లంతకన్న
నిదటివేళ్యాశ్రేణి నెన్న శక్యంబుగా, దదటిపుణ్యంబు లంతకన్న
నేలయీతీల నీనెనో నింగనెనో, దిక్కులులనుప్పల్లెనో తెలియనుండ
దనుదుఁజూపఁబులద్భుతం బందుచుండి, రమిగిరిగ్ధరివారవ గ్వమంబు లాచి.

ఉ. బంగరుమేడ లందఱికి, భవ్యపరిచ్ఛక హంససూరిక
పంగతిశయ్య లందఱికిఁ జందనయుక్తరంగవాళిసా
రంగవిశేషనోత్తమము లందఱికిన్ గలిగించి రంగుల
క్షీంకల చిత్రవర్మవృష శేఖరు మంత్రిలు కాగ్యదక్షులు.

శ్రీ. పుత్రయుతుడైన పాంచాల భూమివిభుని, పైంద్రభవప్రకాశకం దేవయ్య
యొక్క యుపకారికాచుండి రోత్తమమున, నిలిసియాచిత్రవర్మ భూ శిలయంబు.

ఆ. వె. విడిదియిల్ల కరుగ * వేత్తేట నెయ్యంబు, బొరల ననిపివారి * నొరల నెల్ల
సత్కరించి యధిక * సమ్మదమాత్మను, ప్పొంగ నిజనివాస * మునకువచ్చి.

చ. అభ్యంతరాస్థానాసనాసీనుండై నిజపురోహితులం బిలిపించి యిట్లనియె.

ఉ. ఎంతవిలంబమున్నదిక * నీస్పృశమైన ముహూర్తవేళ మీ
రెంతయుజాగరూకతవ * హించి శుభోచితకృత్యమెల్ల ని
శ్చితముగా నొనర్చుటకు * శీఘమె యానతియిందు శేముషీ
మంతులునిల్చినాడుగద * మంత్రులు మీకడనెందఁ జేనియున్.

గీ. అనవుడాలస్యమింక లే * దవనినాథ, యద్దముఖ మంగళ స్నాన * మాచరించు
వంత నేడాయుశుభముహూ * ర్తావసరము, నెల్లపనులునుమున్నె యా * యితములయ్యె

గీ. అనుడు నృపుఁడొదాన * యంతఃపురమునకుఁ, జన ప్రమాదవతుల * సతులఁగాంచి
చెలికి మంగళాభి * షేకంబుఁగావింప, నాజ్ఞయిడిన సంభ * మాభ్యలగుచు.

ఉ. జననాధాగ్రణి యింతులందఱు మహా * త్సహంబుమీఱంగ వ
త్సనితారత్నముఁగాంచి రత్నయూతసౌ * వర్ణగ్న్యప్రీతోత్తమం
బునకుం బెచ్చిన నానచేవినతయై * పూబోడి గూర్చండై గాం
జనశైలాపరిభాగకీలతలతా * సామ్యంబు రమ్యంబుగన్.

జీ. ఆమనియూర్పులుప్పతిల * నల్పపుఁగొనుగడున్ వడంక నె
మ్మామచెమర్ప మోముపయి * ముక్కెరముతైముచిందుదొక్క ము
క్తామణివారవల్లికన * దన్ గుడిఁగొంచుఁ బెనగులాడఁగా
గామినిమోర్తు నేరుపున * గన్నియకుం దలయంటె నర్తతిన్.

జీ. విడిదడి బాహుమూలరుచి * విభ్రమముల్ నునుదల్కులీనఁగా
నాడుగక రత్నకంకణగ * ణోజ్వలరావము శేవమీఱఁగా
బడఁతుకయొత్తు సారథవి * భాసురనిర్మలనీరధారచే
గడు నిపుణత్వమొప్పు జల * కంబోనరించెనుజరిచలాక్షికిన్.

జీ. శన్నవలిపంబుచే నొక్క * సకియ వాన, మేనితడియొత్తుటకు నుప * మాన మేమి
మిసిమివెన్నెలకొక్కారు * మెఱపుఁజేరి, లీలనొకనాడు జేయుఁడా * లింగనంబు,
తరుణియొకర్తు కొత్తజగి * ధాగధగద్దగఁబాలసంద్రపుం
దరఁగల నవ్వు నవ్వులువఁ * దాల్పఁగ నిచ్చెమృగాయలాక్షికిన్
నేది యమృతంపుజిడ్డుపయి * జెన్నలరం జనియించినప్పడె
నేకధరియించె దానదియె * చేకొనియెన్ గలకంతయత్తిన్.

గీ. పడఁతియొక్క తె దగ ధనుపట్టుచీరె, యిచ్చిన ధరించెయలరెఁ బూర్ణేందువడన
పాలసంద్రపు మోగడపైధరించి, జననమందినసిరితోటి సాటియనఁగ.

గీ. కురులు తడియూర్చి గొప్పఁగాఁగొప్పుముడిచి, కలితజగినింపుగల చంపకమాలదండఁ
జాప్తెనొకయింతిమొగులపైఁ జాట్టికొన్న, చందలావల్లి నదియుల్ల సాలులాడ.

ఉ. తీరమరంగముద్దయకు ధిద్దినపాపలత్రొత్తము తైపుం
జేరొక యింతిసూర్యదనుఁ జెంతలఁజేరఁగనీనిరాజానే
చేరివారు మీరనుచుఁ జీకటిపెకొని మ్రొంగునట్టి యా
తారలచాలుతాలు ననుఁ దారతఁజీగొనఁదాల్చె నత్తటిన్.

గీ. బాలశశిప్రభగను చాల సాంసేమఁ, జీయముగఁ గుటింబెఁజి న్నారి యొకతె
వదనశశి సరాదగ్యంబు వదలలేక, పేరుదుక్కయ నున యన్యఁ చింతయేల.

ఉ. పంకజపత్రనేత్రకును బైదలియూర్చి వినున్నగన్నతా
టంకయుగంబుఁ గూర్చెను మా టావఁటిచేరిను ముజ్జగంబు ని
శ్చంకతఁగెల్వఁబోవు శుక సాదినిట్టిరథాంగయుగ్మమే
కొంకక కూర్చికొమ్మనుచుఁ గూరిమితో మదిఁ బెల్పువైభరిన్.

గీ. మంజువాణీవిలాసన ఁంజనముల, నంజనముదీర్చె నొకదళ త్కంజనయన
తరుణజనధైర్యనిధులెల్లఁ ద్రవ్వ మదనుఁ, దదియ నీరాజనంబుగా నవధరించె.

ఉ. విత్తరికావిమోది నొక నింబఫలాధర యాదరంబుతో
లతుక నాత్తుకొర్చి మివు లన్మదిలోపలఁ జిన్నవోయె న
త్యుక్తమపక్తరాగరుచి తో గలహింపఁగఁజాలు పూర్వపుం
వృత్తికి మాటుచేసి కడు పెరిగిల్పితి నటించు నెందునున్.

చ. ముదితకుఁ జక్కనొక్క చెలి ముక్కరముత్యముఁగూర్చిచూచి కం
పిదియని మాని వేతొకటి యింపుదయింపఁగఁగూర్చి యట్లకా
నదియూడలంచి చిక్కువడ నంతటిలో దునినవ్వుబాలకుం
బెదవిచలించి సంశయవి భేదమొనర్చినఁ గూర్చెఁజక్కగన్.

గీ. కాంతకొకయింతిసూర్చినకంతసరము, ముత్తియును జెంతయును నోజ్జువృత్తిఁగాంచె
కంఠకంబవు కమనీయ గర్భసీమ, నప్పు దుదయించి కనుపట్టి నట్టిరీతి.

చ. ప్రియ నభితారహారములు నింబఫలాధరకుం బయోధర
ద్యయమున సంఘటింప నని తద్దయమిశ్రిత సుమేరుకూటసం

శ్రయసురవాహినీసలిల ♦ సారమునీపతిహాసిభాసురా

క్షయరుచిరామణీయకము ♦ సయ్యనఁ గాంచి యదంచితాకృతిన్.

గీ. అబలనీప్రాణభర్త చం ♦ ద్రాంగడాఖ్యుఁ, డయ్యెఁజలదాంగదవు నీవు ♦ నైతివేని
నర్హదాంపత్యమగునందు ♦ నతివయ్యెకతె, యామ్మగాక్షీకినిడియెఁ జం ♦ ద్రాంగ
దములు.

గీ. పరికజదశాక్షి మృగుపాణి ♦ పల్లవములఁ, గంఠణంబులుగీలించి ♦ కాంతి యొకతె
యకటతెలియంగఁ జాలదూర్మికలచాయఁ, దనరవే కంఠణంబులు ♦ దమసుఁదామ.

గీ. చంచలాక్షికి నొకపూర్ణ ♦ చంద్రనదన, కాంచియర్పించె రత్నరేఖాంచితముగఁ
దరుణికవిభూమిలావణ్య ♦ సగసిచుట్టు, గట్టువైఖరి మివులఁగ ♦ నృట్టు నదియు.

గీ. అబలపాదంబు లబ్జంబు ♦ లవునొకావొ, యన్న సందేహమంతయు ♦ నపహరించె
హంపకరమాధునీంబు ♦ త్రైవికానమందఁగాఁజేసె నొకకృష్ణా ♦ ర్ణేందువదన.

వ. ఈకరణిమణియునుం దగిన యలంకారంబులు ధరింపించి యాచంచరీకచితుగ ను
మ్మోహనమంతాభిమంత్రితంజైన పంచశరువిరిదూపుతీల విలసిల్లుచుండెనట్టియెడ.

పీ. యుగములై చనిపెద్ద ♦ లగు వారి(నెల్లరఁ), బ్రహ్మవాక్యరచనచేఁ ♦ బిలుచువారు
హేమక్రియాసాధ ♦ నోచితద్రవ్యసం, పాదనవ్యగ్రీతఁ ♦ బరఁగువారు
నమ్మాననుమపల్ల ♦ వాదియోరణములు, తీవినెల్లెడలఁ గ ♦ ట్టించువారు
కన్యామణికి నలం ♦ కారంబునకునెంత, యాలస్య మగునంచు ♦ నడుగువారు
నింకనెడలేదునుముహూర్త ♦ మింద్రసేన,తనయుఁబిలిపింపుఁడనిధరా ♦ ధవునితోడఁ
జతురత వచించువారునై ♦ పందడిలిరి, కుశలరాజపురోహిత ♦ షోణిసురులు.

నీ. రత్నోపఖచితనీ ♦ రాజనపాత్రంబు, లాయితంబులుగాఁగఁ ♦ జేయువారు
కల్యాణజేదిపై ♦ మనవృత్తిఁ గొత్తము, తైపురఁగవల్లికల్ ♦ దీర్చువారు
సరసమంగళగీత ♦ చాతురీ బ్రకటింపఁ, దలఁచి యన్యోన్యంబుఁ ♦ బిలుచువారు
రత్నభూషితయైన ♦ రాజేంద్రకన్యకఁ, గాంచిదీవనలఁ గా ♦ వించువారు
మంగళద్రవ్యపాణులై ♦ మసలువారు, పూర్ణకుంభంబులు ధరించి ♦ పాలుచువారు
నగుచు వేల్లితవిద్యుల్ల ♦ తాంకురముల, చెలువుఁబూని సువాసినుల్ ♦ మెలఁగిరపుడు.

పీ. మరకతస్తంభ 2భా ♦ స్వరవిభానికరంబు, కపటదూర్వాంకుర ♦ ముటననేయ
గారుత్మతమణివే ♦ దీరుచిప్రదయంబు, దంభవారిధాక్షు ♦ తంబులీనఁ
దెలిమేలుకట్ల ము ♦ తెముల యుత్తమకాంతి, కృతకలాజశ్రేణి ♦ గీలుకొలుపఁ.

గురువిందవిదుఃప్రేమః ♦ త్కరతోరణచ్ఛాయ, క్షతపకుంకమా ♦ కార్తికే నైఋత
నవ్యరుచిమీఱు మంగళ ♦ ద్రవ్యములకు, పంథితఘటింపఁ జాలు క ♦ ల్యాణమంటు
పాగ్రమున వైదికక్రియా ♦ జాగ్రవతుల, మతులవిలసిల్లునృపపురో ♦ హితులునిలిచి.
క. ఆయితమయ్యో నశేషము, నీయెడ శుభలగ్నమునకు ♦ నెడలేదిదె భూ
నాయక కన్యావరునిశు, భాయతి వెలయంగఁ బిల్వ ♦ సంపుమటన్నన్.
వ. చిత్రవర్మ నిర్మలానందంబునం బొదలుజెందంబున సంధ సేనునినూనునిఁ బిల్పుటకు
నుచితమంతులం బనిచిన నంతమున్న కృతమంగళ స్నానుండును ధృతశాశాలం
కారుండును నైనచంద్రాంగదుం డపుడు.

క. జనకుఁడొకతేన తానొక, కనకరథాంగంబు నెక్కి- ♦ ఘనతరవాద్య
ధ్వనులున్ వందిజనస్తుతి, నిదంబులు పకలదిశలు ♦ నిండుచుఁబర్వన్.

క. పురవీధివచ్చి సౌధో, పరికాంతానిక గచ్ఛాదయ ♦ పద్మములెల్లన్
మరుని యనివార్యకార్ముక, శరధారాహుపవర్ష ♦ సంగతివెలయన్.

సీ. సురటిపూనినయట్టి ♦ సుదతిపైఁగన్నెట్టి, గావించి పులకమున్ ♦ గచ్చెనొకతె
యగరుధూపమమర్చు ♦ మగువపై నలిగివ్ర, స్వేద(దాహము)పహ్న ♦ వింజనొకతె
తాంబూలకటురసో ♦ దయమీసడించి యా, శ్చర్యమూఁఁగింపఁ ♦ జాలెనొకతె
పవనాంకురంబుల ♦ వైనీర్వ్య నెరయించి, తనయంగళలనఁబు ♦ దాఁజెనొకతె
మరుఁడు నాయాయిచెయ్యులు ♦ మరుఁడు సేయు, వికృతులకు నెల్లమాటుగా ♦ వించెర
[పుడు

నలునిపాత్రుగాత్రసాంధర్యలీలఁ, గాంచిప్రాసాదములనున్న ♦ కంజముఖులు.

సీ. పలుతోరణంపుకెం ♦ పుల పరంపరగల్గు, సాంపుచేఁగిమ్మావి ♦ కంపుదెల్పి
బహుశాతకుంభకుం ♦ భముల జ్ఞంభణముచేఁ, గుదకుంభయుగళంబు ♦ కొమరుదెల్పి
నీలంపుటరుగుల ♦ నినుదచాయలచేతఁ, గచభారచాకన ♦ క్రింబుదెల్పి
మేలిమిబంగారు ♦ మేడలబెనుకుచే, మెఱుంగులీనిడుమేని ♦ మిసిమిదెలిపి
యపుడు ప్రియదూతిరీతిన ♦ య్యవనినాభ, తనయుసొందర్యరేఖయం ♦ రయునుదెలిపి
నగరి నగరిపువైభవౌ ♦ న్నత్యలీలఁ, గన్ననృపనూతి జెందంబు ♦ గరఁగఁజేసె.

సీ. పుణ్యాంగనాదత్త ♦ భూరినీరాజన, ప్రభలుఁ గుండలమణి ♦ ప్రభలుగలయ
సౌధాంగనాజనాం ♦ జలికీర్ణసుమరాజి, హారమూక్తికరాజి ♦ నలముగొనఁగ
గాయనజనగీతి ♦ కాయతి నాదంబు, చక్రినాదంబును ♦ సంఘటింప
సుర్వీసురోదితా ♦ శీర్వాదనాదంబు, హేషితరావంబు ♦ నెనయుచుండఁ

బుష్పితో ద్యావవనవీధిఁ ♦ బోలునన్వ, పంతుఁడునుబోలె ధారుణీ ♦ కాంతతనయు
డపును పురరాజవీధియందరిగియరిగి, జనవరేణ్యుని మొగసాల ♦ చక్కనునిచి.

క. తేరుడిగి యుచితమగు పరి, వారముతోఁగూడి బంధు ♦ వర్గసహితుఁడై
యాతాజగృహమనేక, ద్వారంబులుఁ గడచిచని యు ♦ దారతనంతన్.

గీ. ప్రథలుగనుపట్టి ప్రత్యూష ♦ భాసగుండు, పూర్వహరిదంతమునుబోలె ♦ బుధజనాన
నాంబుజము లుల్లసిల్లఁగ ♦ శ్వాణమంట, పముఁబ్రవేశించె నద్దరా ♦ పాలనుతుఁడు.

గీ. వరునిఁగాంచి వసుధరా ♦ వరపురోహి, తాగ్రగణ్యుండు మణికిటి ♦ త్సార్వపీతి
యందుఁగూర్చుండ నియమించి ♦ యంత నృపతి, కన్యఁదోడైరఁబంపెను ♦ గౌతుకమున.

ఉ. అంతట వృద్ధపుణ్యవని ♦ తావళి పల్లవపూర్ణకుంభముల్
సంతపమొప్పఁబూని సర ♦ సంబగుమంగళగీతలీల ది
క్పాంతములందుఁబర్వ ♦ వనజాయతలోచనఁ దోడితెచ్చిర
త్యంతనవీకృతోత్సవస ♦ మాశ్రయమైన వివాహవేదికిన్.

గీ. కుముదమిత్రుండు తాకయుఁ ♦ గూడినపుడు, చెలువువహించునంబర ♦ తలముపోగి
వరవధూరత్నములుఁగూడ ♦ వరవిలాస, మంజుమముపూనెఁ గల్యాణ ♦ మంటపము.

గీ. అమృతకరదింబ ముదయజై ♦ లాగ్రసేమ, రోహిణీసంయుతముగ ♦ నారోహణంబు
సేయుగతి రాజనూతి నె ♦ చెలియుఁదాను, నర్హరత్నసనాధ్యాసి ♦ రైయనయంత

క. భూదేవాగ్రణి యచ్చట, వేదోదితరీతి జాత ♦ వేమనిలిపి హ
వ్యాధికములుఁ దనివండిన, యాదేవుఁడు సాక్షిగాఁగ ♦ నర్హపరణిచేన్.

వ. వైవాహికతంత్రంబు నడుపనుపక్రమించె నప్పడు.

కా. ధన్యోత్తంసము చిత్రవర్మమనుజా ♦ ధ్యతుండు శైలాధిరా
టగన్యానాయకపూజనాధికసుధీ ♦ గణ్యుండు సౌశీల్యసౌ
జన్యోదంచితకీర్తి కాలియగు పాం ♦ చాలాధిరాటూరికిన్
గన్యాదానముఁజేసె నంచితమనః ♦ కాతూహలంబొప్పఁగన్.

గీ. అవనిసురునాజ్ఞఁబూనిచం ♦ ద్రదాంగదుండు, నృపకుమారికనీమంతి ♦ నీవధూతి
కరముగ్రహించెనపుడు శ్రీ ♦ కరముగాఁగఁ, గరముగ్రహించెమదుఁదాల్చి

[కార్యకంబు]

వ. కిసలయహేతిచేతియతి ♦ ఖిన్నతనెన్న నెల్లువైఖరిన్
గిసలయకల్పమైన చెలి ♦ కేలుగ్రహించె నృపాలనూతి యా

బీసగుపాపాణియున్ ముఁగు ♦ బెంపుగంగు తెరంగుఁ బెట్టును
ల్లసనముపూనె ఘృష్టపతి ♦ లవగ్రవమంగులి సంగతింబుగన్

జి. క్షోణినురుండు బెల్ల నృప ♦ నూనఁబుమున్ను నశేషింపక
శ్యామగుణాప్తి చే నలరు ♦ నంగనకంతమునన్ నవీక
ల్యాణగుణంబుగూర్చ మది ♦ నల్పురపున్ బ్రమదంబుఁ గాంచెఁబూ
నోణిసియోపలబ్ధము ల ♦ పూర్వవిలాసకళాసమగ్రముల్.

జి. బాలికమాళిపై విభుఁడు ♦ భర్తశిరంబువఁగంబుకంటి ము
క్తాళియిడన్ దదీయదర ♦ హాసలసమ్మఖదంద్రచంద్రికా
శ్రీలడరంగ వానియొడఁ ♦ జెంజెఁసలతగయంబుమాడ ము
క్తాళియవంతభావసము ♦ దారతిమీఱఁటల యుక్తి మీక దా.

చ. మదనవిరోధియూర్తివయి ♦ మాకతిసేవ్యఁడవయ్యు నీవ యు
మ్మదనుఁబ్రితాపయూర్తిగని ♦ మాటికి నొంజుదవింగిఁజేటికిన్
సదయతఁబూనుమంచు శిఖి ♦ సారకుఁ బ్రార్థననేయుపైఖరిన్
సుదలియునద్ధరారమణ ♦ నూనఁడుఁ దీర్చి పోమకృష్ణమున్.

గీ. స్వాతిసంయుక్తఁడైన తు ♦ పానరోది, భీగగత మేనుగిరిమట్టుఁ ♦ దిరిగినట్లు
అభినవవధూసహాయుఁడై ♦ యానృపాల, తనయుఁడొనరించె ననలపగ్గదక్షిణంబు.

జి. ఉర్వీలాకసుపర్వులంతట నవీ ♦ నోల్లాసముల్ మీఱఁగా
నుర్వీనాథకుమారశేఖరున క ♦ య్యుత్పల్లకంజుక్షికిన్
పర్వాఖర్వశుభప్రదానదతురాం ♦ చ ద్వేదనూనోడితా
శీర్వాదంబులొనర్చి రద్ర్యఫలసం ♦ నిద్రిన్వివోదింపఁగన్.

జీ. మంగళసంగీత ♦ మధురనాదము పాణి, వలయశంజీతమునోఁ ♦ గలయఁబర్వఁ
బ్రకటవోర్మూలప్ర ♦ భాధాగభగ్యంబు, కనకపాత్రద్యుతుల్ ♦ గ్రందుకానఁగ
రమణీయతాటంక ♦ రత్నకాంతులం దీప, విపులప్రభావకున్ ♦ వియ్యమంద
నవమందహాసకం ♦ దళవిలాసములు ము, త్యాలప్రముగ్ధులనిగ్ధు ♦ నగ్ధతింపఁ
బ్రధితజయమంగళాదిక ♦ ద్విముల మేణయ, నభినవవివాహాలక్ష్మీచే ♦ నలరుదున్న
రాజసుతునకు వికదనీ ♦ రేజముఖికి, రాజముఖులిచ్చిరపుడు నీ ♦ రాజనమలఁ

జి. రాజకుమారమాళి కుడు ♦ రాజముఖుల్ కమనీయలీలనీ
రాజనమిచ్చుచోమదిఁగ ♦ రంచుమనోహరిఁ బెట్టుకున్నెని

భ్రాతృగల్లపాళికలఁ ♦ బైకొను ఘర్మజలంబు 1 దభ్రవో
రాజితభూషణాగ్రమణి ♦ రాజులుగీతిఁ గరంగకుండినన్.

క. ఈకరణింగరణీయంబులైన వైవాహికాచారవిశేషంబులుగా వైదికక్రియాసమాహిత
లైన పురోహితులు జరిగింపనవ్యభూతరులు వృద్ధపుణ్యాంగనానికరంబులకు నాచా
ర్యప్రముఖుహిసురవర్గంబులకు మొక్కిరి సుఖంబుండిరంత.

గీ. ఇంద్రసేనవసుంధరా ♦ దీశ్వరుండుఁ, జిత్రవర్మకుమానాథ ♦ శేఖరుండు
గోదినకొలందులకుమీఱు ♦ భూరిధనము, లర్థులకు నిచ్చిరమితయి ♦ శోభులగుచు.

ఉ. వియ్యములిద్దఱుఁ గలసి ♦ విస్ఫుటకాంచనరాశులెంతయున్
నెయ్యముమీఱ నియ్యఁగవ ♦ నీపకకోటికిమేరుభూధరం
బెయ్యెడనిచ్చునో యనుచు ♦ నేష్వదు నిద్దురపూనకుండఁగా
నయ్యమరాళికెల్ల నది ♦ యబ్బెసమయ్యెను నాఁటినుండియున్.

నీ. బలిదానవిఘ్నవా ♦ క్వాతకంబునఁజేసి, కవియొక్కరుండర్థి ♦ గాకమానే
నప్రకాశుండన్న ♦ యతిలజ్జచే నొక్క, బుధుఁడు యాచనవృత్తిఁ ♦ బూనఁడయ్యె
దనకళంకపుశంక ♦ జనియించి యొకకళా, ధరుఁడు వెంపఁగననా ♦ దరముచేసి
బతుపాతినటంచు ♦ భావించి యొకమహా, ద్విజవర్యుఁడడుగంగ ♦ దివరఁడయ్యె
గాకవివరించిచూడ నీ ♦ లోకసమితిఁ, దనయకన్యావివాహాసం ♦ జనితహృదయ
కాతుకముఁ గన్న వియ్యముతోఁగలసియిచ్చు, భూరిధనరాశులందని ♦ వారుఁగలరె.

మ. అనవద్యోన్నతిఁ జిత్రవర్మమనుజేం ♦ ద్రాగ్రేసరుం డంతటన్
వినయో దంచితవర్తనండను మహా ♦ విఖ్యాతి దిక్పాంతగా
మినియై పర్వ సుపర్వరాడ్విభవుడై ♦ మృష్టోన్నపానాదులన్
దనియింజేసె నశేషబంధుజననా ♦ నామానవశ్రేణులన్.

ఉ. వేమక నింద్రసేనపృథి ♦ వీపతి యమ్మఱునాఁడు నెయ్యపున్
2 గోడలినిన్ గుమారమణిఁ ♦ గూరిమిఁదోడ్కొనిపోఁగణంగవి
భ్రాడసమానరూపసుమ ♦ భల్లుని నల్లునిఁగన్యకామణిన్
వీడఁగలేకయ్యయ్యదన ♦ వియ్యముతో వినయావనముఁడైః

గీ. చేరిమనవిగఁబలికి యా ♦ చిత్రవర్మ, కరలుదనయింటనవ్యభూ ♦ కరులనిలిపి
యంద్రసేనవసుంధరా ♦ దీశ చంద్రుఁ, డాత్మపురమున కరుగంగ ♦ ననుమతించె.

- గీ. వారువీక్షింసగిరిఁ బ్రవృత్తి, సకలసమగ్రహములఁ బట్టఁ జాలదయ్యె
వీరువాకినిచ్చిఁ విత్తదయము, నేకకళతంబు లాకంగఁ జాలదయ్యె.
- క. ఇవిధిధామన నిశతేతరవిత్తీర్ణపాత్రపాత్రభావంబుల రంజిల్లిరప్పుడ కదలిచనియెడి | న
ల్లుండనయముసేమతినిజనయిత సపరివాతుండై యనేకదూరంబనిచిన సంభ్రమపరి
వంధంబుచే సౌమార్థంబుప్రకటించి తదనుజ్ఞాతుండై నిజపురంబునకువచ్చి తదీయగుణ
కథాప్రస్తావంబులఁ గొంతపొద్దుంబుచ్చుచుండెనంత.
- శ్లో. నిఖిలవియోగినీఁ నిశ్వాసకములట్ల, నీడలంతంతకుఁ నిడుదలయ్యె
సఖిసాక్షినికాఁ యాంతరంగములట్ల, సకలాశ లంతంతఁ జల్లనయ్యె
జలంబుపాలుచ్చెనఁ సముదాయముల యట్ల, ఘోకంబు లంతంతఁ గుతుకమండ
ప్రతిమననసప్రీతిఁ తాపవైఖరులట్ల, శిఖికీల లంతంతఁ జెలుపుమాపె
మనుగవలఁజిగురుతరుణవం పతులయట్ల, యుత్పలశ్రేణు లంతంతఁ నుల్లసిల్లె
బద్ధినీపాణినిధుండుఁ పశ్చిమంబు, శిఖరిచెంతకు నంతంతఁ జేరునపుడు.
- గీ. భానుఁడంతంతకుఁగవోష్ణఁ భానుఁడైనఁ, గోకచ్ఛాదయంబులభివోష్ణఁ గుణముఁగాంచె
జలజసంభవనాముఁడాఁ చతురశిల్పి, రెంటికిని నూత్రమేమి నిఁ ర్మించినాఁడొ.
- శ్లో. తనరుహంసశ్వమేఁ తయూరు సత్యముగాఁగ, నరుణపాదములవిఁ స్ఫుగణఁగాంచె
దనవారినామవఁ ర్తన యధార్థముగాఁగ, గమలాధికామోదఁ కారియయ్యె
దనయినవిఖ్యాతిఁ తథ్యరీతి వహింపఁ, గువలయానందకృఁ ద్తుణముపూనె
దనలోకలోచనఁ త్వము నిజంబయియుండ, బహుళలోకాలోకఁ పాత్రమయ్యె
దనదుమిత్రాభిభావ మఁ ర్థంబుపూన, గానరాగాత్ముఁడగుదుఁబ్ర ఁ కాశమంది
యపగిరిచెంతకరుగునఁ యృవసరమునఁ, దరణిచారిత్రములు విచిత్రంబులయ్యె.
- గీ. గళితవసుఁడయ్యెనుబరాఁ కలసమాని, పద్మినీకాంతయోగంబుఁ పరిహరించి
యమృతాభేదమాత్మయం దనధరించి, యన్యదేశంబునకు వానుఁ డరిగెనపుడు.
- గీ. ఉండి చక్రంబులకు గూర్చెనుశ్చవంబు, చనియుఁగువలయసమ్మాదఁ జనకుఁడయ్యె
వసుధ నెప్పుడు మిత్రభాఁ వంబుఁగాంచి, తనరు నినునకు నొకవింతఁ దారిగలఁజె.
- గీ. ఆశలెల్ల నదృశ్యంబుఁ లయ్యె నస్వ, డందు వివిధవిచారంబుఁ లట్లపోయె
నవియు నివియు వియోగిజఁ సాంతరంగ, సంగతి వహించె నెమ్మావిఁ శంకగాఁగ.
- శ్లో. ఒకదకిఁబ్రత్యగ్రఁ వికళహల్లకదళ, ప్రకరంబులందు నిఁ భ్రమముచూపి
యొకచోట సర్వకీఁ నికరవేషాదుణ, చేలాంఠలశ్మిలఁ జెలిమిచేసి

యొకచాయగృతచాయ ♦ ముచితాంచితసాన, యతిజాతః సాయ ♦ వితతి గూడ
యొకకేవ సభిసారి ♦ కోదారశృంగార, కాశ్మీరసారంబు ♦ గౌఁగిలించి
యొక్కయొడ విఫణిమణి ♦ రుక్కలాప, దీపికారూపములలోన ♦ నేఁపుమాసి
యఖిలదిగ్భాగములు దాన♦యాక్రమించె, సాంధ్యరాగంబు నిష్పండ ♦ సాంద్రతీ.

సీ. ఒకపుష్కరముకాంతి ♦ వికలనూటయ కాక, మఱియొక్క టి మునట్టి ♦ మహిమ దాల్చె
నొకపతంగవిహార ♦ ముడివోవుటయ కాక, వేటొక్క టి మునట్టి ♦ విధమేఘాన
నొకశార్వరవికార ♦ ముద్గమించుటె కాక, యితరంబు నేతదా ♦ కృత్యముదాల్చె
నొకవిషనూంబకుం ♦ డొగి నటించుటె కాక, యన్యన్యత్తియు నట్టి ♦ దైతలంగ
నిటుసహాయంబు లన్నియు ♦ నేకకార్య, కారులైయుండ నాశ్శర్య ♦ కరముగాజ
వర్చసేయ సమానాభ్య ♦ సతులమతులఁ, గలక పుట్టించు రజనీము ♦ ఛాయలందు.

కా. సంతోషం బభిసారికావితతికిం ♦ జారప్రజానేకదు
శ్చింతానోదకరంబు చోరనికర ♦ శ్రేయంబు ఘూకావళి
స్వాంతాత్యంతవిలాసకారి నిఖిలా ♦ శాభేజనిర్భదనం
బంతం సంతమసంబు మీటె జనలో ♦ కాలాకభీమాకృతిన్.

సీ. చిరజీవులయ్యె 2బ ♦ క్షీకులంబులెల్ల శ్రీ, కాంతతనువులైరి ♦ కాంతి నల్లదయ
బహుళరత్నములెల్ల ♦ మహిమసారములయ్యె, నద్రులన్నియునునీ ♦ నీహృదయలయ్యె
గురుభద్రకరులయ్యె ♦ గోవులెల్లను గ్రహా, తగ్గరములెల్లను దార ♦ దయలయ్యె
X X X X

జగతిజనుటాహ సేయరాగ ♦ సకలవస్తు, సమితికొక్కొక వింతమే
జారచోరాభిసారికా ♦ సౌఖ్యకరమె, కాకతిమిరంబు సకల

సీ. చంద్రికల్ పదరించు ♦ చందమామక కాని, మామకేళ
హరిదిక్కులెఱిగించు ♦ హరిమణిందికె కాని, మణిదికెపున్
సిరిచిన్నె గైకొన్న ♦ సిరియన్నకే కాని, యన్నకేనలుకన్
నిజరుచుగల యామి ♦ నీభర్తకే కాని, భర్తకేనలుకన్ ♦ పద

యనుచుబ్రయమాతికలతోడ ♦ నాడుకొనుచు, ననుచితంబైన పనులుగై ♦ కొనుచు
దరళితములైనమతులతో ♦ దరుణజార, సతులు దేలిరివివిధోప ♦ పతులరతుల.

చ. మరుడు జగత్రియాజయర • మారమణీయణిఁ బెండ్లియాడునో
నరురగు యుక్తిచే సమయ • మన్నయనల్పకశీర్తికారుడం
బరమనుకాయమానమునఁ • బన్ని నముత్యములాయనంగ నుం
దరరు నివిభ్రమంబులఁ • దార లుదారతమీసె సత్తతిన్.

గీ. రాజు రజనీపభూటి యు • రముత్తరీల, నందుఁబనళించుటకుసమ • యానుజీన
నిరుపమాంబరశయ్యపై • నెఱసివట్టి, పూలవైభవిఁదారకల్ • బొలిచె నపుడు.

గీ. జగతియంతయు గెలిచి ని • శృంకనిలిపి, మరుడుగగనాగ్రచరులపైఁ • బఱసివట్టి
స్థలితీర్థపుర్ముర్తి • శరముంబంగఁ, దాగకల్ గాననయ్యెను • దారజీతి.

చ. సముదితకాంతి మూలుపరి • దాగక తారకపాతశుభ్ పురో
గమనముచేతి వచ్చినను • గ్రుమ్మనఁ దన్నిదలించు రాజువే
గమయకుడెందుండుఁ జనఁ • గానసజీకటికొంగయందు నం
దమమరఁ బొగ్గిశారమణి • నవ్వెననం దెలుపంద సత్తతిన్.

చ. అలలరాజు రాజములు • లదలునుం దగుదాసుగక్తిచే
మొలగుటెకాని మానముల • మూలుటగాదని పల్కి-ముజ్జగం
బులకు లపన్మణీగచిత • ముదిక్ శాసనపత్రిమంపనఁ
గలువలవిందు తూర్పుదెవఁ • నచ్చడంతట వారధివంబుతోన్.

ఉ. చీకటిజాతెఁ గల్వవిరి • దెల్వముజీరి విద్యాగిసంతశుభ్
కాఁకలఁగూడెఁ దామరల • గగ్గయితీరిఁ జతోరరాజిపే
రాకలియాటె సర్వభువ • నానునునేదలునేటెఁ గంఠుపం
ధాకలుమీసె సంతపించు • ధానుఁడు తూర్పుదెవంబులంగినన్.

సీ. తినతనూభవ్రరాక • కనయంబు నుప్పొంగి, పెడలివట్టినుధాన్తి • పల్లియేపె
నటనాతిపటుమహా • నటజటాగళితమై, రహిమీలు గంగాంబు • లహరి యేమొ
జగతికి నతిశైల్య • సంధాతయై ధాత, చల్లిన కర్పూర • సారమేము
తమమెల్ల నణఁగ ను • త్తమలీలఁగవృట్టి, తత్వంపుగీలాల • సర్వమేము
యనుమఁజూపఱమది సంక • యము వహింప, నెల్లవిగహుల గుండెయల్ • తల్లడింప
సకలవిటకులటావశుత్ • సందలింప, నెఱసి నిస్తుండ్రచంద్రికల్ • నిఖిలదిశల.

గీ. కమలజాండంబు భాండంబు • పరణినుండె, దలుమవెన్నెల మధితంబు • దారిమీసె
ములుపుగలదంచురుఁడు వెన్న • ముద్దవోత, యామవతి గోపికారీతి • నలరెనపుడు.

ఉ. అంతకమున్న పుణ్యసతు ♦ లర్హముహూర్తము నిశ్చయించి నీ
మంతిని నైషధాన్వయకు ♦ మారశిఖామణిశయ్యా నోయ్యనం
గంతునికేళిగూర్చుటకు ♦ గౌతుకమంది యలంకరించి ర
త్యంతము వింతరీతి మృదు ♦ లాంబరమాల్యవిభూషణంబులన్.

క. కొందఱు బుద్ధులమాటలు, కొందఱు పరిహాసగర్భ ♦ కోమలసూక్ష్మ
కొందఱు దీవనపలుకులు, సుందరితో బలికి రపుడు ♦ సుద ప్రజనముల్.

ఉ. ఆరమణీమణుల్ మిథుల ♦ నాదరణంబున వింతవింతశృంగ
గారముగూర్చ వారలప్ర ♦ కారమెఱింగి యత్త టిన్
మారునికేళికిన్ నృపకు ♦ మారునితోడను గూర్తురన్న యా
దారియెఱింగి లజ్జగడు ♦ దారసిల్న్ దరలాంతరంగయె.

గీ. విలువబనియున్న గన్నెల ♦ బిలువదయ్యె, శెలులతో బ్రతిపాక్షముల్ పలు
బ్రోడలగుచేడియల దేటి ♦ మాడదయ్యె, నెలతలనుగూడి మెలగంగ ♦ నేరదయ్యె
[దయ్యె]

క. ఈకరణిని భయలజ్జా, వ్యాకులితాచలితచిత్త ♦ యె యుండంగా
నాకాంత నొక్కనెచ్చెలి, యేకాంతంబునకు బలిచి ♦ యిట్లని పలికెన్.

గీ. నేడుసుముహూర్తమైనది ♦ నిశ్చయంబు, కలికి నీభర్తకును నీను ♦ గౌతుకంబు
మీఱ నొక్కటిసేయుచు ♦ స్నారమిపుడు, బుద్ధినికొక్క తెఱిగింతు ♦ ముద్దరాల.

ఆ.వె. జలజశంభవుండు ♦ సతులంచు బతులంచు, జేసినపుడె లంక ♦ జేసి నాడు
నీకెయ్యదిగాదు ♦ వైకొన్న శంకనీ, కంద నేలలజ్జ ♦ గంద నేల.

వ. అయిన నింకొకరహస్యంబు జెప్పెద నాకర్ణింపుము.

సీ. మనసు చూచినయట్ల ♦ మగనిరాగభరంబు, మొనసిచూడక చూపు ♦ మొనలనీళ్లు
మనసు పల్కినయట్ల ♦ మగనితో బలుమారు, బలుక కేనెయ్యపు ♦ పలుకునీవు
మనసుచేరినయట్ల ♦ మగఁడుపిల్వక మున్న, చేరకే యతనిపూ ♦ సెజ్జికివు
మనసుజేసినయట్ల ♦ మగఁడుజేసినగాని, నేయకేవలరాచ ♦ చెయ్యలేవు
మనసు వేవేలకోరెగల ♦ మలయుచున్న, నాన వెలిగానఁగా జేసి ♦ మానవతులు
పతుల వలపింపకున్న నో ♦ పద్మగంధి, పంచశరుతూపులెందాక ♦ బలముచూపు.

గీ. ఆంతరంగంబు లొకటియై ♦ నంతదాక, నంగనకు లజ్జ భూషణం ♦ బగుచునుండు
నంతరంగంబు లొకటియై ♦ నంతమీద, మిగులభౌధిను భూషణం ♦ బగుచునుండు.

ఉ. అదరణంబుచేఁ బిలిచి • నప్పుడె శయ్యకు నొయ్యఁజేయి
పానములొత్తుమి రతులఁ • బైకొనుచో విభుఁడేమి చేసిం
గాదనఁబోకుమి మివుల • గద్దరియొవలరాచయెట్లు యే
చెదములైన దిద్దుకొనఁ • జాలెడు నింతవిచారమేటికిన్.

గీ. అని యనేకముఖంబుల • నబ్జముఖికే, బ్రధమసుగతంపు చెయ్యల • ప్పణఁతిజెలుప
మివుల నానతివదనయై • మీననయిన, విందునాఁగూయిపనులుభా • విందుచుండె.

క. అపమయాంబునఁ జెత్రివి, కాపమయందైనకేలి • కాభవనమునం
రాసుతుఁడు మదనవికీభా, యాసితుఁడై మృదులశయ్యా • నధ్యాసితుఁడై.

సీ. కలనఁబంజరపుచి • లగ్నల పలుగ్నలన్నియుఁ, గలకఁతి మృదులవా • క్యములెగాఁగ
నీలంపులిన్నెల • నెలకొన్న జిగియెల్ల, సకీయకుంతలచాక • చకీయగాఁగ
నెలతాలనెలవె • న్నెల చిన్నెలన్నియు, మగువనెమ్మొగముపై • నగవుగాఁగ
బోదిగాంచి నయంచ • బోదలనడలెల్లఁ, దరుణి యానవిలాప • పరిణిగాఁగఁ
జాల నూహించిచింతిలచి • సంశయించి, నిజముగదలించి యదలించి • నిర్దయుఁడగు
కాయభవునాజ్ఞయిసుమంత • గడియలేక, గడియలబ్ధంబులైయుండఁ • గదుపుచుండె.

సీ. నృపనందనీధ్యాస • నిపుణత్వ మాత్మలాఁ, గీల్కొన్న గొన్నిస • తక్పతములయ్యెఁ
నసమాష్ట్ర • డలయింప • ననలంపు పోవులై, దీపించి యొకకొన్ని • త్రేతలయ్యెఁ
బరకజాననరాక • శంకింప నొకకొన్ని, రచితాదిక ద్వాప • రమ్మయ్యెఁ
దరుణీమణీత్రిపా • పరిహారసంకల్ప, కలితత్వమునఁ గొన్ని • గాననయ్యె
మగువయునుదాను నృపసూతి • యుగము గాని
వేళఁదానెట్లు యుగములై • వెలయుచుండి
యతనిఁగలఁగలన విమతింబు • లైనయట్ల
గడియలై దాఱుకేలికా • గారసీమ.

వ. అయ్యవసరంబున.

సీ. ఒకమాటచెప్పి వే • టొకపరాకు ఘటించి, యొకచంద్రసాలచే • రికకుఁదార్చి
యొకచిత్త రుక్మమీఁద • నుత్సాహమొదవించి, యొకయంచనడఁజూపు • టకుఁజెరల్చి
యొకపద్యమున కర్థ • మూహించు మనిపల్కి, యొకముద్దుజిల్క • చెంతకునుజెచ్చి
యొకమంతనమాఁ జెప్పు • నోజనన్నయొనర్చి, యొకవిరిగుత్తి యందు • కొనఁజలించి
మఱియు నీరీతి నాఁగూయి • మూయపన్ని, కన్నియభ్రమించి ప్రోడలొ • కంజముఖుల
జనవరకుమారతేలికా • చంద్రకాల, సన్నిధికే జేర నంతగా • నన్నరెఱిగి.

- గీ. గిరితేఱంగున భారమై ♦ దరులుమీలు, యిరితేఱంగుననడ్డమై ♦ సమదమ్మెన
కరితేఱంగున నెడికిభీ ♦ కరముగాఁగ, సిగ్గుమది నగ్గలింపనా ♦ చిగురుబోణి.
- గీ. మాటుకొనియును వెనుచిక్కు ♦ మఱలిచనియుఁ, గూడికేల్వట్టితిగిచిన ♦ నీడిగిలియు
నలిగిజొమముడి చూపియు ♦ నానలిడియుఁ, జాలఁదరలతఁగనియు రాఁజాలకున్న.
- క. వినయమున బుజ్జగించియు, ననునయమున మంతెనంబు ♦ లాడియునంతె
గినిసియు నదలించియున, వ్యనితలుఁదోడ్కొనుచువచ్చి ♦ వసరుహనయనన్.
- వ. శేలికానివేశంబుఁ బ్రవేశంబైన జాంబూనిదవల్లికల నడిమికెంపుమొలకరీతి నారీతిలకం
బు కంబుకంతీనికాయంబునడుమఁ గడుమచ్చరంబుతో నెదంగదలకున్న వెన్నునికొ
మరునకుం గొమరుచూపు చూపున్ గలువములకులనులుకుపుట్టించుగతి నానతవదనయై
యున్నయక్కన్నియంజూచి పోడయగునొక్కచేడియ రాచూలితో నిట్లనియె.
- ఆ.వె. నవకీషమునకు ♦ నవమానమగు నింతి, మేనిమార్దవంబు ♦ మెచ్చుచోట
మరుఁడు నిర్దయుండు ♦ మదిరాక్షి నేలుమీ, కరుణతోడ నీవు ♦ సరసవర్ధ.
- వ. అనినంజిటీనగవు జిగియెగఁబున మొలకలై మలకలుగొని పులకలుగల కపోలభాగం
బుల నుద్వేలపరభాగంబులగు కుండలపద్మరాగంబులకు హీరోపలత్వం భాషాదింప
నాస్యపకుమారమణి రమణీమణులతాంబూలమాల్యాఘ్రిదానంబులచేత వత్కరించి
న నతనిచిత్తంబెఱింగియంత.
- స్తీ. కపురంబుతోడఁ జొ ♦ క్కపుగంధసారంబు, గలిపితెమ్మని యొక్క ♦ కలికినంపె
దగటుచేసిఁగొత్త ♦ జిగిగన్న బాగాల, భరణిఁదెమ్మని యొక్క ♦ పడఁతినంపె
గామకాస్త్రరహస్య ♦ భయెఱింగినముద్దుఁ, జిలుకఁదెమ్మనియొక్క ♦ చెలియనంపె
నాటనిదీపంబు ♦ లగుపద్మరాగంబు, తేర్చితెమ్మని యొక్క ♦ యిరితినంపె
మఱియు నాయానెపంబుల ♦ మానవతుల, నదెఱ నమందచాతుర్య ♦ మమరవెడల
నంచివీరమిటికినాల ♦ సిందిరనుమఁ, దానె చనె నొక్కప్రోడయా ♦ తరలనేత్ర.
- వ. అయ్యవపరంబున.
- గీ. మున్నయేరీతి నూత్రంబు ♦ పన్నినారొ, నారులందఱుఁ జనినఁజె ♦ న్నారు రుదుల
డంబుగల రత్నమయకవా ♦ టంబు తాన, చేరి పవడంపుగడియయుఁ ♦ తారసిలిస.
- ఆ.వె. మదనుఁ డదయుఁడయ్యె ♦ మనుజేంద్రుమదిలోన, నదనమయ్యెలజ్జయజ్జముఖి
ధరణి నేత చూపు ♦ తరుణిపైఁబ్రసరించె, దరుణిచూపుగములు ♦ ధరణినిగిడె.
- స్తీ. తనకింజినీసనా ♦ తనమంజిమము కాంత, కుంతలంబులచెంత ♦ గొంతయెదుగఁ
దననింటఁగలుబంటు ♦ తన మింతివలుదక, న్నొమ్మలసంగతిఁగొంత ♦ పొడవుచూపఁ

దశమశ్రగమి యేపులననుంబు తిరుణిచూ, పులపాప్రసనుగొంక ధలువు నెఱపఁ
దనదాలుపెనుదాలు ధనితాకపోలప, త్రికల మిత్రతఁగొంక ధట్టుగాఁగ
దనవిజయలక్ష్మీపకియ సౌధగ్యలక్ష్మీ, పొందునహియించి మిక్కిలిప్రపాదగాఁగ
నంత మహికాంతనూనుని వింతవింత, గతుల నడలించమననుఁజే కాంతసీమ.

క. ఈకరణి మదనుఁడెంచఁగ, నాకరిణీయానఁజెంత ధనిపతి తాళం
లేక మనోధైర్యంబు, వ్యాకులతం జెంద నిట్టు ధను నెచ్చెలితోన్.

క. బాలా నెజ్జకుఁజేరక, యేలా తడవెదవు మదనుఁ ధనినించినచో
వాలుందూపులవానిం, జాలనొడడిసితివి మున్నుఁ ధంచలనయనా.

గీ. కాంత యేకాంతమునఁగాంతుఁడనియువేళ, ప్రిడఁజెందుటగగనార విందయు
నెలత నీకేతలాదరి ధనియుమీలు, నచ్చెసముజేసె నిటువంటి ధయబ్బరలు.

ఉ. నిన్ను సృజించినేతోక వి ధనికచన్ రచియింతునంచు న
భృన్నతియుక్తిఁగాంచు కమ ధనిదృవుచెంతకుఁగొంతఁజేరనా
యున్నది నిన్నునెంచిమఱి ధనికకరిలాదరి నెంచుజానలా
నన్నులఁజేరె లజ్జ యిటు ధనిరయ నెక్కడవచ్చెనెచ్చెనీ.

గీ. నామనసుమున్ను పొరియించి ధనిపునీవు, నీమనసునాకు నీకున్న ధనిగాదు
మనలయిద్దఱిసేదను భగ ధనియునెఱపఁ, బంచశయి ధున్నవాఁడుగాఁపద్మగంధి.

క. వినుమా నాపలుకులుఁగై, కొనుమా రతిజేలి వాలు ధనినఁజూపులనన్
గనుమా నామది నీదే, యనుమా యనుచూన మేల ధనిభోజముభీ.

న. అనిమఱియుఁ జాలునచనంబులు నెఱపి తెరవితేని మయనిశరవరంపరచే గంధితం
యైన హృదయంబుతో నయ్యంబుజముభిరంబు కరంబునంబట్టి యారాజరనయంతి
దు వినుత్తుండైనప్రయత్నంబున నెట్లొన నానీనంటేసి.

ఉ. పయ్యెదజాతఁజేయఁ గర ధనిపములోగదియించు నచ్చటన్
దియ్యనిమోవి యానఁగొని ధనిగృహమోమటుసేయు శయ్యయై
సయ్యనఁ బవ్వలింపుమనఁ ధనిచలనవ్వలరాచకయ్యపుం
నెయ్య మొకింతయున్నెఱప ధనిరక యత్తరలాఱి యత్తఱిన్.

సీ. ఒక నెపంబు వహించి ధనివిద పాపటచెంతఁ, గరపంకజాతంబు ధనిదియఁజేసి
యొకకై తవము పూని ధనిదురాజముభిరొవి, మోవియై బలుచాలు ధనివఁజేసి
యొకనూయ ప్రకటించి ధనికయదక్కని చెక్కుట, ద్వంబులను మోవియంటఁజేసి
యొకదంభముమరించి ధనిదతిపాలిండ్లయై, కలువంపునగోరు ధనిరఁజేసి

చ తీ రునాదూయకపటంపు మతమువూని, నానయొక కొంత సడలించి నరవరుండు
కంజము ఖదిత్త మొక కొంతఁ గరుంగఁజేసి, ననమ బాణుండు సాహాయ్య మాచరింప
వ అంత.

సీ. అధరమానంగఁబూని యదిమాని పికవాణి, గల్ల చుంబనలీల నుల్ల సిల్లుఁ
జనువోయి గోరులుం చఁగఁగోరియనిమిటి, భుజమూలములయందుఁ బొందుపఱచు
ముమతఁబొక్కిలియందు మతిగూడి యదిపీడి, సతినీవి సడలించు మతముఁ గాందుఁ
గలికిపల్కులు పల్కఁ గాంక్షించి యదిమించి, యతివకుమణితంపు రుతముఁ జెల్పు
నొకటి సేయంగఁదలఁచినేఁ జొకటి సేయుఁ, దగనహంపూర్వికాపూర్వము గజనింది
జరుగు నభిలాష సంతతుల్ సందడిలఁగఁ, బారవశ్యంబుసెంది యపార్థి వ్రుండు.

సీ. మణితంపురణితంపు మాధురీధుర ముద్దు, గులుకుకొయిలపల్కుఁ కులుకుమాపి
రెఱుమగా జనియించు తావియూరుపులచే, మలయానిలుని గర్వ కళహరించి
మొలక చన్నులఁబాదు కొలుపుకొన్నెలలచేఁ, గమలినికళల గర్వముఁ జెరల్చి
రమణీయబింబాధ రము వింతచవులాని, చెఱువంటిబలంబు చిన్నఁబుచ్చి
మొదలఁదనతోడ నెదిరించి మదనుబలముఁ జలకఁగాఁజూచె నారాజ సుతవరుండు
రమణి రతిసౌఖ్యమనుమహా రాజ్యపదము, నందు నిశ్చంకలీలచే నథివహించి.

క. నరవరదంపతు లీగతి, నురతానందానుభవము చూరఁగొనంగా
నరుదుగ నొక్కని మేషము, కరణిన్ నిశగడచి కల్యకాలంబైనన్.

గీ. చక్కదంపతి సుకృతధూ జంబుమొక్క, జారకాంతలనుతులందుఁ జేరువెక్క
సోదనరు పూర్వదిక్కాంత చేరుచుక్క, విమలగతినంతఁ గననయ్యెఁవేగుఁజూక్క

సీ. అంతరంగములందు నభిలాష శేషంబు, కొదఁ దీర్చుకొనుడందుఁ గొందఱకును
పొలయల్గల్గద త్వలనుంచి ప్రియులతో, బొందు సేయుడటంచుఁ గొందఱకును
పంకేతములనుంట చాలించిచనుడు మీ, మందిరంబులకంచుఁ గొందఱకును
విటులాత్మమణి కా విందినమదనాంక, కొటిఁగప్పడటందుఁ గొందఱకును
జాటుమదనుని యధికవా చాటులైన, చారులనఁగ రతిప్రపం చారులగుచు
సారెసారెకుమీటునుఁ చైన్వనముల, 2 (సమయమనుశిల్పి) గల్పింపఁ జాలినాఁడొ.

చ. కుముదము తెల్విఁగాంచుతటిఁ గోరికనిద్దురఁజెంది పద్మమ
కుక్కుమదము కన్నుమూయఁ గని గొబ్బుననప్పుడ మేలుకాంచె నీ

క్రమమరయం మనోభవుడు • కాకుకరాగనిబద్ధపాంథవ
గ్రమపయ నాయకయ్యగమూ • గామ్రగ నుంచినవందమయ్యెడిన్.

గీ. విరహజనములపై దండు • వెడలిపిట్టి, చిల్లభవుని ప్రితాపాగ్ని • శిఖలునిట్లు
దేజమునొంతుగుని తొల్పు • నోబడినన, నీపనికరంబు లంతంత • దెల్లనయ్యె.

ఉ. సిక్కిమునెల్లఁ జే రెంబలు • నిర్దురజెల్లను గ్రహవంబులం
బహు-వలంద చేరె నన • సౌరత్రోలిసుఖంబులెల్ల నే
నిక్కు-నలేకభూకముల • గృకు-లఁజేరి తమంబులెల్లఁ బెం
పెక్కు-నిశాంతలక్షణము • నెల్ల న నీకవి నిత్యోపేతపుటన్.

నీ. ఆకాశప్రకాశతీ • ధౌవకాశంబులు, బహులగ్నిజాత్రాంతఁ • బరిభవన్తి
సూర్యహాసేక • చక్రవాకంబులు, ప్రకటికృతా నేక • భరముపూన
వారుకాశామంద • బారబ్బండంబులు, విభృష్టసూర్యుంగ • విహృతిఁ గాంచ
భీకకాశికవార • పోటిజూపంబులు, పరివారములయందు • బడములయ్యె
సకలదిక్పటలదయా • చలనలములు, భౌష్వరాశ్చరియూగళం • పద వహించ
మేదినిభవనామిత • నాదజని, తీర గనుపట్టు ప్రత్యూష • వేళయందు.

నీ. తరణివచ్చు నొంద • గురుతి నావాదాశి, మగ్గులంబులును న • మృదముపూన
హంససూగమం • బయ్యెందొండ బ్రహ్మోధ, కామనెంతయుఁ గాకు • కమువహించ
మిత్రసంగతియైన • మేలు గల్గెనటందు, నతిబాధఁగనువార • లాదరింప
నియమ గల్గెనటందు • ఘనతస్కరాధిక, భీతిఁజెందినవారు • ప్రియపూన
గగనమణి యున్నె ననుచున్న • కంఠిఁగన్న, మహాలంబులనానంద • మనుభవింప
నిభిలభవనప్రకాశక • నిన్ద్రుని, భానుయంగులంద నాతామఃభానందగుడు.

గీ. అరుణపత్రివిదిత్రవి • మృగలంఘాని, సోభాయుధేదే పాశ్రి • సంగ్రహించి
ఘనపతంగళతాంగళం • గిరి దనర్పి, గగనలమంత వానంత • నగమువోలె.

నీ. వ్యాకోచపీడక • హృతజాతము గంధ, పలికాభిషేకంబు • సంగ్రహించి
యతిరాగకలితదం • పరిమనోరియఃస్వ, హృదయమన్ మదపాగ్ని • యందుఁ బల్కి
చక్రద్విజానేక • సముదయప్రమదనం, భ్రమదనస్యాకృదా • నము లావర్చి
పద్మకోగకబ్బంద • బంధిత్వమిళింద, పందోహముల ని • మోచనముచేసి
పద్మగర్భాండమను మహ • భవనసీమ, సమయభూజాని పొగ్గి కాశమణియందు
నకులయ విబాలమార్తాండ • మునివిఘాని, యునిగతిమిఱుఁజే నెలుఁత్రోగ్గరంబు

గీ. ఈకరణి వాసరాశంభః * హేలచాలః, దనర నామన్న చంద్రాంగః * దునివధుః
వంజినుతరావమేదురా * వార్యతూర్య, మృదులసన్నాదములచేత * మేలుకాంచి.

గీ. గళితభూషణములు గొన్ని * గదియఁజేసి, బాటుబయ్యెద నొక కేల * సంగ్రహించి
విరియు నెఱిగొప్పపై నొక్క * కరముఁజేర్చి, విభునికేళినివేశంబు * వెడలి దనియి.

ఉ. అంబుజపత్రే నేత్రయును * నయ్యవసీశుఁడు దియ్యవిల్తుక
య్యరిబున మున్ను వీడ్వడిన * వన్నియు విన్ననునొప్పుఁ దొంటివల
దంబునఁగూర్చుచో మఱచి * నాకొ నతోత్తము మానసంబుప్రే
మంబునఁజెచ్చికాంతతన * మానసమాతనియొద్ద నుండఁగన్.

వ. అంత.

క. ఆకాంతకంతుకేలిక, థాకర్ణేజపమనోజ్ఞ * తనువల్లికనా
లోకించి హాస్యరసనా, చాకుశలత నిట్టులనిరి * సహజరకాంతలో.

ఉ. పంకజపత్రే నేత్రీనర * పాలతనూభవ నెవ్వరేనిహ
స్యాంకురపంకులొదితము * లాడితికో చెలులార యూరకే
కింకజనించె నే రమణి * కిన్ శితకంజపుమంజుమంబుని
శ్చంకతఁగన్న కన్నుగవ * సన్నపుబూదిఁ గనంగనయ్యెడిన్.

ఉ. ఓయెలనాగ యీమగువ * నొక్కటేబల్కిన వారులేరునీ
వేయెఱుంగఁగఁజాల వర * విందవిలొదనచిత్త మెప్పునున్
తేయిగఁ జేయకేల యొన * రించెఁ బ్రభాతమటంచు భారతీ
నాయకుమీఁద నే తనమ * నంబున నల్కపహించె నెచ్చెల్.

ఉ. నేవు నెఱుంగుదేశకియ * నిక్కముగా నెటనేటనుండియిం
దేవరనేత్రీ యంచువిను * తింపక పంకజ నేత్రీయంచు నే
లా వచియించెనంచు మివు * లన్మదిఁగినక వహించెనమ్మ యీ
భావమునేనకాంచితిని * భావజుఁ డిందుకు సాక్షియయ్యెడిన్.

ఉ. కంపునఁజెంపుమీఱు నొక * కంపుజనించినయంతె గాక ప
రైంపులువానిమీఁదఁబరి * కింపజనించిన నెంతవిల్వ యూ
హింపఁగలాజెకాంత ధర * ణీశలసద్విజరాజతాంక చిం
తింపఁగ నెవ్వరోపుదురు * దీనివిశేషము నిర్ణయింపఁగన్.

గీ. గురుతరంబైన మనబాల * కుదయఁగంబు, గిరియుగంబులదు మున్నయంధగీర్వరంబు
వింతమేలియగు కలువొందు * విధముఁజూచి, తగగిడికయుగంబన్న * దగునుగాదె.

త. అనుచు నాబాలికయాలకిందుచుండఁ బ్రదండలైన వేదండగమనలు భావగర్భంబు
గాఁ దమలోఁబలికెడు పలుకుబునిని యగ్గలించిన సిగ్గుగడుగ నిలువంజాలక యానీ
లాలక మొగులుచాటునకుఁ జనుమొలుపునొఱపున యవనికమఱుఁగునకుంజనియొ నిర్వి
ధంబున.

కా. శేషధూషితవాసుదేహ నిజ ధీమోద్యుక్త నానాభవ
ద్దోషధ్వాంతపతంగ ఖండితమహా ధోషాదరవ్రాత శు
క్రూషా కామనికామ భక్తికలనా ధుశ్యక్తవిద్యస్మహా
భాషావర్ణ్యనిజప్రభావ విజయ ధ్యాషామనో నాయకా.

క. పరమతపోనియమాన్విత, భవతనయావిమలస్యానయ ధర్మవదీక్షా
కరణైకనిపుణతగమిని, దరపటువేషాభిరామ ధానవభీమా.

మాలిని. మకుటనిహితసోమ ధుంజానేహోభిరామ
చకితభరణదీక్షా సాధుపంతానకృత
ప్రకటగుణనికాయా భానురామ్నాయగీయా
సకలశుభనిధానా కాంతిరూప్రధానా.

శబ్ద—ఇతి శ్రీశైల నివాస భ్రమరాంబా సమేత మల్లేశ్వరస్వామి కృపాపాత్ర
భారద్వాజ గోత్ర పవిత్ర పెనుమల్ల సోమగుంత్రి పాత్ర పెద
నీల ప్రధానపుత్ర సకల సుకవి స్తుత్య సోమనామాత్య
ప్రతీకంబైన నీమంత్రీక శ్యామం బనుమహా
ప్రబంధంబునఁడుఁ దృతీయాశ్వాసము.
విశ్వాం ప్రేషదాశివబ్రహ్మర్షిణుస్తు.

శుభమస్తు.

అపిఘ్నమస్తు.

శ్రీసదాశివాయనమః.

సీమంతినీకళ్యాణము.

చతుర్థాశ్వాసము.

శ్రీమద్భ్రమరాంబామఖి, తామరసోపవిహార ధ తరలాలోక
స్తోమ శుభనామ నిత్యద, యామయ శ్రీతైలమల్లి ధ భార్జనదేవ.

ప. అవధరింపుమా.

గీ. దినమనొకవింత నెయ్యంపుఁ ధ దియ్యదనము, దినమనొకత్రొత్తరతిఁ ధ వినియమయి
దినమనొకవన్నెయుత్సాహ ధ మునుజనింపఁ, జనియెనాదంపతులమిథ ధ స్పృగమయి

చ. మనసున మన్నుఁగోరునది ధ మకుటవమాపులఁ గోరునంతటన్
మనసిజుడిచ్చ మెచ్చనగు ధ మచ్చికచెయ్యులఁ గోరునంతటన్
మొనసిన నెయ్యపునొగలిమి ధ ముద్దుల మాటలఁ గోరునంతటన్
దినమొకవింత గాఁగ దిట ధ దేరె వధూమణి కేలిచాతురిన్.

శ్లో. కల్లావతంసనూ ధ కలువ చెక్కిటచాయ, గడపునాలస్యంబు ధ కలఁకఁజేసె
మోవిపైనంటిన ధ ముక్కెరముతైంబు, కడకు నెత్తెడుజాగు ధ కాఁకఁజేసె
నెడఁజేరియున్న ప ధ యొడజాఱఁగాఁజేయు, సమయయాతనకొంత ధ సహ్యమయ్యె
మునుమున్న సగముజా ధ తిననీలినడరిందు, తడవు ధైర్యముమీఁద ధ దాడివట్టి
రమణుకూటములందునా ధ రాజమణికిఁ, దొంటివిరహంపు దినములే తొవఁగడచ
నొరచిగురాకు టడిదంబు ధ హంతకారి, నిజముఁ దెలియంగనెవ్వారు ధ నేర్పుచారు.

ప. ఈకరణి నాతడుదంపతులకతులమనోరాగంబు గల యోగంబుజరుగుచుండఁ గొ
న్నిదినంబులు జనియె నంతనొక్కనాఁడు.

జ. అనుపమతారకాగణసః ♦ మాన్యతయో విశిష్టాః ఖగన్
దనచైలికత్రైమిత్రములుః ♦ తాను క్రియోగింపజరిగినది
జనవరనందనుండరిగ ♦ సాంద్రమగిరిగగ్గరిగగిమః
తనలతికానికేతనవి ♦ తానపురోపదనాగిః గాంధర్వః.

ఉ. కాంచె నృపాలనందనుఁడు ♦ కామితభూముమోటు చలరేణు
గాంచనకర్ణికార సహ ♦ కారకుంబలకజాతకేతిక
ద్యంబితసౌరభోద్గమన ♦ మాశ్రయమరద భూమిభీమ
చందలచంచరీకకుల ♦ సంకులకేలిగనాభిరామమున్.

క. తనపరిజనముల నందఱు, వనబాహ్యమునందు యులెని ♦ వనితాశయమున్
జనువెంటఁగంటితా నా, ఘనుఁడు ప్రవేశించె నని ♦ కాంచనమీధన్.

సీ. ఇదిగదా మదలీలమెదలఁడు ♦ మృదలదే, గోగన్న మోహిన్న ♦ శ్రీమహాత్మ
యిదిగదా విరిలేనె ♦ వదచింతు పంకజంబు, దివ్యకల్పనకల్పంబు ♦ నీజవాడ
యిదిగదా విరహిపై ♦ నెదురెక్క- గురువంద, బలబాని నలరాద ♦ వారిటా
యిదిగదా పలుతాపు ♦ లుదయలగు విరులచే, బదుడన పరాకాగి ♦ గురువు కురువు
సామి యిదిగదనవవిలా ♦ సామిరేప్ర, ఘల్లునునావేల్లి తా శిగి ♦ మల్లికార్జు
తల్లికావల్లికాక్షేగ్ధ ♦ భరణివరణ, యనుదు వనపాఠములు గల్గు ♦ వంగ విభూత.

గీ. ఊడిగపుచేడియలు గొండ ♦ తొడిగినే, గండగిరియలపు దారిగ్ధ ♦ గండగిరియ
నయ్యవనిపాలకన్యక ♦ న్యాపహస్ర, తిలయ గోగన్నేలి ♦ కాంచనము.

సీ. ఇవియాలకులతీవ ♦ తీవలఁ బవరాన, పెల్లుమల్లియొల్లి ♦ తల్లియొండ
నివికన్నె సురపొన్న ♦ లింకులబిందలదాన, పన్నుపువ్వువెలిపు ♦ లంపునల్ల
నివిచాలుపొగడనీ ♦ యుగ్ధింక ప్రోక్షి లదాన, విగ్ధనీకలవిన్ ♦ వదులమోలి
నివిగున్న లేమంపు ♦ నీదారియోరాన, తిలయగోగన్నయొండ ♦ దారిగ్ధ
ననుమదనచుట్టుగనుపట్టు ♦ వనికెల్ల, వసుధిగోగన్నయొండ ♦ మృగముండు
శమునితానందమందియా ♦ పరీయదనియ, విమలగుండలము నుద్యాత ♦ వీధియొందు.

సీ. చూతమాయుదిచేరి ♦ చూతమాశుకగోరి, చూతమందిగీరి ♦ చూతమందు
వకులమా వినుతిదే ♦ వకులమా యగోగ్ధ, యనిమోహిగీరిదే ♦ వసుధియొందు
కుందమాయుది నాయ ♦ కుందమామధుగోరి, క్షుద్రమా నేమాగోరి ♦ నదావోపు
తిలకమా వరమా ♦ తిలకమా యుదిమాప, కుందమామధుగోరి ♦ కుందమందు

నమమనామాయితయతీఱ ♦ నాదరించి, చంచరీకనిభాలకల్ ♦ పంచరింపఁ
 గాంచి యాధరణీనాథ ♦ కన్యాయంత, వంతరింగప్రమాదసం ♦ కాంతినలరె.
 తగడ. శలియగోకనుమీ ♦ సిగిలతావ్రులు, చలువలతోజెద ♦ చల్లెడుతావ్రులు
 జిగిలయిదిరిసెపు ♦ విరి కేసా, తగనీమెత్తని ♦ తనువునతేసరి
 చేరెదరందఱుఁ ♦ జెలులీపొగడకు, నూరకయుండఁగ ♦ నుచితమెపొగడక
 కపమనసయ్యెడిఁ ♦ గద యీపాటల, తనరెడితేఱుల ♦ దట్టనిపాటల
 విరహులపైదగు ♦ వేఱులకోయల, మఱువకతూయుచు ♦ మసలెడికోయల
 గుతుతగునీవిరి ♦ గుత్తుల యందము, గరిమెతో నీద ♦ స్తన పరియందము
 మఱియించివురుతె ♦ మరుసకటారులు, యెంతయుమ్మడులత ♦ యీగోరంట
 కొంతైనానీ ♦ కొనగోరంటకు, పుప్పొడి యెగసెం ♦ బొడవుగవింటికి
 గొప్పవితానము ♦ కొన్ననవింటికి, నవనరమనా ♦ నారంగంబులు
 నవనీయములీ ♦ నారంగంబులు, వనితామణికన ♦ వలదా నిమ్మలు
 వనభువిగలవా ♦ వలదానిమ్మలు, కాంతలొయినామ ♦ ఖచితవధూకము
 కోరికనీపువు ♦ గొమ్మలువంతము, సారెకునామది ♦ సమ్మదవంతము
 వనిచినయీపా ♦ న్నలనవకలికలు, గనుగొనఁగామదిఁ ♦ గలవుక్కలికలు
 చెలియాగేదఁగి ♦ చిత్తజుకుంతము, చెలువగునీజడఁ ♦ జేగుటకుంతము
 సరసీజముఖియీ ♦ చంపకజాలము, సిరియంతయు నుతి ♦ సేయఁగఁజాలము
 చివురులతో విల ♦ సిల్లురసాలము, నవుగదవే యు ♦ న్నతసురసాలము
 నెనయిక్కడగలఁ ♦ దిక్కంగేలికిఁ, గనుగొనఁదగుని ♦ కక్కడవనకేలికి
 తరలెడునివె చం ♦ దనమారుతములు, పరిచితకోకిల ♦ భామాడుతములు
 మానినియిదిగో ♦ మధురససారము, గానఁగనయ్యెడి ♦ గలితాసారము
 ముక్కువఁజెల్పెడు ♦ మనకీరమ్ములు, వాక్కులిశమ్ములు ♦ వనకీరమ్ములు
 వావిరిపువ్వులు ♦ వరుసలు వింతలు, గావేయివియె ♦ కక్కడఁగలవింతలు
 మగువరొయివిరి ♦ మల్లెలగంఠము, గగనముముట్టెడుఁ ♦ గడువెదగందము
 వెలువకు మంకెన ♦ విరిజగడంబులు, దొరకొనుమోవుల ♦ తో జగడంబులు
 చూపవె యీలత ♦ చోనొకరాగము, చూపెనునదినీ ♦ చోననురాగము
 యెలసాగరొ విను ♦ మీనవమాలిక, గలుగఁగనొప్పెడు ♦ గదవనమాలిక
 వలనుగయీగొరు ♦ వంకలపాదలును, దలఁచుచునున్నవి ♦ దట్టనిపాదలును
 సరుగడువనరమ ♦ యనికొనియాడుచు, సంతసచుండఁగ ♦ సరసములాడుచు
 వెలఁదులుదిక్కిరి ♦ విమలామోదము, వెలయగమెద్దుడు ♦ విమలామోదము.

జ. ఒకచెలి పొన్నగున్నకడ • నోయ్యనము దప్పటాడుదున్న • ద
త్పికటితదంతపంక్తిరుచి • పర్వ నభిర్వసుమంబులందు నే
తొక సతి కేలుచాప విక • టోత్పలలోచనలెల్ల నవ్వఁగా
వికచనుమోతగ్రంబు పృథ • మించెను దానిఁ బరిస్ఫుటంబుగన్.

గీ. మగువయొక్క తెగోరంట • మాటునందు, దాఁగియుండఁగఁగనియోర్తు • గాఁగిలింపఁ
బోయి రయమున నామానుఁ • బొదపుకొన్నఁ, గొప్పనలు దానిజనియించె •
[సన్నతముగ.

జ. ననలు జనించె నిందులధు • నంబుగఁగామిను తెవ్వఁజనియున్
గనఁగలతే యటందునొక • కంజవిలోచననవ్వుతాలత
యనఁగ విశాలనేత్రలగు • నందఱునుందరు లబ్బుగంబుతోఁ
గనుఁగొన నుప్పతిల్లెడిల • కంబునకుఁ వివిధప్రమానముల్.

జ. గురుకుదయోర్తు కేడిడుమఁ • గోయఁదలంచినయట్టి నిద్దపున
విరిగొననొక్కయింతివరు • వేచనఁగాఁగని దానివెంబడిన్
బరువడికూడకామధుర • భాషిణి వావిరినీడనిల్చియు
స్ఫురనిన నిస్ఫరన్మునుళ • నూదరమైయదియొప్పెనెంతయున్.

జ. నెనరువహించి ప్రేంకణపు • నీడఁబ్రయాఁగన మంతనంబుఁజేం
డినయొక యిందుబింబముఖి • నీననురాగముచేయు నామనం
బునకుఁ గడుఁ బ్రమాదమని • ముచ్చటచెప్పఁగ నప్పడంతిదా
వినియొకపొటవాడఁబ్రభ • వించెను దానికిఁగోరకావకుల్.

జ. క్రొన్ననదండదండనొక • కోమలిగూర్చుకొనఁగ నంచన
న్దన్నియయోర్తు గైకొని య • ఖండరయంబున నేఁగియొక్కయ
భృన్నతమైనకొంపనపు • భూయహమెక్కినఁగూడ నేఁగియం
తన్నలినాక్షి నాచెలిస • దల్పననల్ జనియించెదానికిన్.

గీ. ముచ్చటలు చెప్పకొంచును • ముదితలెల్ల, వచ్చి యచ్చేరువనునీల్వ • హెచ్చదనటి
వచ్చిజిగిదిక్కున నటింఁ • విచ్చలవిడ, గుచ్చినట్లుగవిరులానె • గొండగోఁగు.

జ. అంగనయోర్తు పొనరతి • యానఁగమన్మధపొత్తిమూది త
న్దొంగియొకర్తు కొంతమధు • వాదటఁబుక్కిటఁబూన నంతలో
మ్రొంగకయుండనొట్టిడ స • మీపముకేసరభూరుహంబు మీఁ
దంగడునలగ్నతోనుమియ • దానికిఁగల్గె నవప్రమానముల్.

ఉ. బింబఫలాధరాళి ప్రతి ♦ బింబమిషంబునఁ జేటవచ్చునా
గాంబుజపత్రబోదనల ♦ నాదరణంబునఁ గౌఁగిలించుచు
త్సంబుఁ దలంచె నాఁగఁ బ్రేమ ♦ దంబమరంగఁ బ్రవేశమయ్యె రో
లంబకదంబగీతపరి ♦ లాలితకేళి సరోంబుపూరమున్.

గీ. చలికమతంబుకుఁది ♦ దక్రకులము, మగ్నమీనంబుసంభ్రమ ♦ న్మధుకరంబు
జనితభంగంబుకంపిత ♦ సారసంబు, నగుచుఁ గా సారమొకవింత ♦ జగివహించె.

ఉ. సారసపంక్తు లత్తజీని ♦ సారఁ జలిందుటయెల్లఁ దన్ముఖా
కారములేది చిత్రమునఁ ♦ గంపితశీర్షములైన వీరగా
నారయ నేల వీరికెన ♦ యొకననైనకురంగ నేత్రలే
యూరనులేరటాదాఁ దల ♦ యూఁచినయట్టిప్రకాశమయ్యెడిన్.

గీ. జోడువాయక నెంచు ♦ నీడుతేని రథాంగ, యుగముల నెదలపై ♦ నుంచినారు
పగలుచెల్వపు దెల్పిఁ ♦ బరఁగుకల్వలురెండు, నెమ్మొగంబులఁబూన ♦ నేర్చినారు
పూర్ణచంద్రునితోడఁ ♦ పొందు నేనుఁగజాలు, కమలముల్ ధరియింపఁగలిగినారు
దంపకంబుల మైతి ♦ జరపుతేటులగుంపు, నిజకిరంబులఁ బూన ♦ నేర్చినారు
వీరుతరుణులుగారుభా ♦ వింపఁదన్ను, గెలువనూహించి వచ్చిన ♦ కొలనులనుచు
నాత్మభయమందు రీతిఁబ ♦ ద్భాకరంబు, సంవలించె నతుల్ బ్రవే ♦ శించినంత.

గీ. అలఁతయూరుపు దెమ్మె ♦ రలమున్మృగము తావి, జలజాళివాసింపఁ ♦ దలఁచినట్లు
విరియుగొప్పలుగొప్ప ♦ సిరులశేటులమేని, కప్పు విప్పుఁగఁజేయఁ ♦ గడఁగినట్లు
వాలుజూపుల గండు ♦ మీలడాలుకు వింత, మేలుగీలింపఁగా ♦ మించినట్లు
వలిరూపకళవీచి ♦ కలకు నబ్బెనముగా, వింద మించియుపక్ర ♦ మించినట్లు
చలితసత్పాణికిసలము ♦ చ్చాయచేతఁ, గోకనదకనదాకృతుల్ ♦ కొత్తయైన
చెలువునహియింపఁగాఁ జేయఁ ♦ దలఁచినట్లు, సరసిజేతుణ వీఁదిరా ♦ సరసినీట.

గీ. పలికేళిశ్లథాంబులౌ ♦ జలజముఖుల, కొప్పులప్పుడు తనుకాంతిఁ ♦ గూడియుప్పై
గొమ్మొలుగులతోఁగూడ ♦ ముమ్మరముగ, జలధినీరానుజలధర ♦ చ్చటలనంగ.

గీ. చలితవీచీనర్త ♦ కులకుఁ గంకణరూణ, తాగరముల్ మృదుతాళ ♦ గతులుగాఁగ
నలినాయనీజాత ♦ ములకు మంజులభావ, నములు వీణానికన్వ ♦ నములుగాఁగ
గమలినీనృపకన్య ♦ కలకు హాసప్రభా, వరులు పెంబట్టుపా ♦ వడలుగాఁగ
రాయంగ చెలులకు ♦ రమణీయభుజస్ఫుణి, శికలు నిద్దంపుకా ♦ నుకలుగాఁగ

- విహరదురగవధూటికా ♦ వీక్షణాభి, ధానమీనంబులను విష్ణు ♦ చంబులైన
లలితకబరీభరములుజా ♦ లములుగాఁగఁ, జంద్రవదనలు జలకేళి ♦ సలిసిరపుడు.
- సీ. పత్రిబింబరవిసమీ ♦ పమున కేఁగఁదలంచు, చక్రఁబులననురో ♦ జమలమొల
బహురూపకుముదినీ ♦ ప్రత్యక్షక్షుణ్ణేంద్ర, మూర్తులొ యనమున్దు ♦ సోములమర
గాముతామరతూపు ♦ గమికీవోడైవచ్చు, చివురులొయనఁబడ ♦ శ్రీలువెలయఁ
జాతాళముననుండి ♦ బయలెకు-చీకటి, తుప్పలొయనగొప్ప ♦ కొవ్వలలరఁ
బడనుబెట్టఁగఁ జెచ్చిన ♦ పంచబాణ, ధరునిసమ్మోహనాస్త్రుసం ♦ తిరులనంగ
జగిఁదనరు నంగవల్లికల్ ♦ చెలువుమాప, సరసజనగేయమయ్యుఁ ద ♦ త్పిలకేళి.
- గీ. చల్లుబోయల నొకవింత ♦ సంభ్రమంబు, నోలలాటలనొక నవీ ♦ నోళ్ళనంబు
చెలిమియలకల నొకక్రొత్తి ♦ చేష్టితంబు, గలుగ జలకేళి సలిసిరా ♦ కంబముఖులు.
- క. కరిణీమధ్యకరేంద్రము, కరణిం నృపనఁడనుండు ♦ కాతుకయోజుఁడై
తరుణీజనమధ్యంబున, సరసగతిం సలికేళి ♦ సలిపెం చానునో.
- పీ. ప్రకటితోన్నతకాండ ♦ పద్మప్రకాండముల్, ధవళాతపత్రిసం ♦ తిరులుగాఁగ
నుండినతాజహం ♦ సోత్తంసములు వధూ, రత్నచాతితచామ ♦ గములుగాఁగఁ
జలచంచరీకస ♦ ల్లలితయుగారంబు, గాయనగీతికా ♦ క్రమముగాఁగఁ
జటులసారసకులా ♦ చలితసన్నాదంబు, భాసురాలాకశ ♦ బ్బంబుగాఁగఁ
సాంద్రజలశీకరంబులు ♦ జలజముఖులు, పెల్లుగాఁజల్లుక్రొవ్విరి ♦ జల్లుగాఁగ
సాన్యపకుమారనూళి వా ♦ హ్యలివెడలి, నట్ల కాసారజలకేళి ♦ యాచరింక.
- చ. ఇవిధంబున.
- గీ. అంతకంతకు జలకేళి ♦ యాసఁదగిలి, చెంత యమునార్పుమునధితా ♦ కాంతిమూ
తోడిచెలికాండుఁచానును ♦ నాడునట్టి, వేడుకలఁబొడ్డలై యొకఁగఁ ♦ యోడనట్టి.
- ఉ. కాతుకకేళిచేతఁ దిరు ♦ గన్ వెఱగందఁగఁ జేయు పూర్వది
గ్వాతరయప్రభూతబహు ♦ వాతీతరంగనికాయఁబుట్టనా
జాలజలభ్రమావళుల ♦ సందడిచే దివి ఘూర్ణమానమై
యాతరియాతెఱియ్మనిఁగె ♦ యామునవారియురాంతరంబునో.
- గీ. తరణితోడనె కూడన ♦ ద్ధరణినేత, తరుణికన్యామహార్పుతాం ♦ తరమునందుఁ
దరణిజలరాశిఁగ్రుంకిన ♦ కరణి మునిఁగఁ, దరుణుల యుదీరితాగ్తనా ♦ దములతోడ
- సీ. హడైవమెంతకా ♦ ర్యంబుఁజేసి నటంచు, బెల్లువోకమున మూ ♦ ర్చిల్లువారు
భూనాథ మముడించి ♦ పోన నేటికటంచు, బహువిలాపాత్తులు ♦ బహువారు

నీమృత్యుదేవత ♦ యమునానదీయాప, మై యున్నదేయచు ♦ నామనామ
నవమన్మథునివంటి ♦ నరనాథసుగుణెట్లు, మణువలలగుమంచు ♦ మణువలలగునా
నగుమజలకేలిఁగావించు ♦ నబ్జములు, పలులుఁబరివారిములు నదీ ♦ గ్రోలుమురెండు
తటములను జేరి ఘనమన ♦ స్తాపహాప, నీరథమునింగి దరిఁబడి ♦ నేగ్గరి.

చ. అంత.

ఉ. వారలుగొందఁజేరి భయ ♦ సుభ్రమమొప్పగిల జగ్గిగర్జన
కూగ్రపువార్తఁ జెప్పినను ♦ గొబ్బవమూగ్గ వహించి జేవెను
ర్వారచురంతిశోకము ♦ వందరి వాసుతిభాగ్యమెట్లు చే
కూరెనె యీశ్వరా యనుచు ♦ గొంతవిలాపమొప్పి శారణిఁగో.

చ. అతివిస్మయశోక కులమానసగులుతోడ ♦ బావేష్టింపిన యాత్మబంధుమిత్రవర్తనా
రంబులుం దానును దత్సోవరాభ్యాశయమునాభ్యురంబునకికె ♦ నిగదన నివర్తన
జైనవసంబుచుంబోలే చంద్రాంగదపక్షిగర్జయి ♦ త్వరనారణ్యఁజూరి వాన్మ
పూతిలాదనుండై తనపభేదనబులుం దానును నిర్మలగుఁగ్గావీరంబున ♦ బోరయ
చున్న సేమంతినీకన్యక దాయంబని యట్లనియె.

క. అమ్మా నీకిదిపూర్వక్కు శమ్మా! యాపావ్రతీసు ♦ దయచాలనిభా
వమ్మా! హృదయమా!, వమ్మాయిన నీవు నీయం ♦ గ్రతిచాలమ్మున.

టీ. ఉర్విసుపర్వతు ♦ భోక్తనమ్మితిఁగాని, నిభుకీర్తిని వమ్మ ♦ నేగ్గరి
నాతి నీశుభలక్ష ♦ గముతి యెంచితిఁగాని, యట్లుగా నుండుచే ♦ నా
వీరసేనకులీను ♦ పెదకి తెచ్చితిఁగాని, యీతినియూయిచ్చ ♦ మొలుపెట్టి
శకునముల్ సామనో ♦ జరుముఁజూచితిఁగాని, నట్లెప్పుడయిల ♦ గావదతి
నెన్నిచింతించుకొన్ననీ ♦ లేమిదప్పు, నింతివానిన్న నిట్లెయుగ ♦ లేదుచూడ
యమునఁజంఘ్రాంగరునిఁడెచ్చియజాచుముంక, నిన్నుములచిరుఁగ్గాల్లి ♦ నీనత

చ. వినయపరుండు నానెనరు ♦ వియ్యము నెయ్యపుటావగలఁబో
నినుఁ దనయింటికన్పుమని ♦ నిగ్గముగాఁగిల ట్రియంబువల్లిఁగా
యనఘగుణాభీరాముఁడగు ♦ నల్లునినిండునె యెందుగొంటి నా
యిననిభతేజా నింటికెక ♦ నెవ్వరినంపురునో తలాదనీ.

ఉ. ఈడొకచోటనున్ గనని ♦ యిట్టిగుమారునిఁగన్న యట్టియా
చేడియ యింద్రదేవనృప ♦ శేఖరునఁగన యెంతయాత్మలా

వేడుకఁ జెందుచున్నదియొ ధేమరు నెట్లుననింపఁగానగునో
గోడలిఁగన్నులంగనుట ధ కుం దగనో చకపోయెఁగూతురా.

ఉ. మంగళతూర్యనాదముల ధ మాధురి నికులఁ బుకఁ టిల్ల నీ
యంగన నిన్ను నీపురికి ధ నంబెదనంచు మనంబులొన ను
ప్పొంగెను నాడుకొకలు ధ పూర్ణములైకడముట్టుకుండఁ జం
ద్రాంగదనిన్నుమింగెఁగద ధ యంగద యాయమునాఁబుపూగముల్.

సీ. పూర్ణేందుబింబంబుఁ ధ బోలు నీ నెమ్మాము, నే నెట్లుమఱుతునో ధ నృపసమాధి
తెలిదమ్మితేకుల ధ దెగదు నీ నేత్రముల్, నే నెట్లుమఱుతునో ధ నీతిచతుర
యాజానుదీర్ఘంబు ధ లైన నీ బాహువుల్, నే నెట్లుమఱుతునో ధ భానుశేఖ
నవపంచబాణుని ధ నవృనీయాపంబు, నే నెట్లుమఱుతునో ధ మానవేంద్ర
నీవిలాసంబు వినయంబు ధ నీనయంబు, నీచుకొర్వంబు ధైర్యంబు ధ నీలలంబుఁ
దలఁచుకొన్నను హృదయంబు ధ దల్లడిల్లు, నిన్ను నే నెట్లుమఱుతునో ధ నిమగ్నరాజు.

చ. యమునకుఁ దోడబుట్టువని ధ యందఱునిన్ను వదింపు నుండురో
యమున తదీయవాక్యము య ధ దార్థముగా దయలుంట్లైక భూ
రమణకుమారు ఘోరరణ ధ రంగత్పణీకృతపైరివీరు ను
త్తమగుణచారుముంచితివి ధ తావకవారిర్పురాంతరంబుననో.

చ. అని యనివార్యకోకకల ధ నాకులుఁడైన నృప లుసాలికినో
వినుతవివేకవంతులగు ధ విప్రవరుల్ చనుదెంచి (నంది) బో
ధనకరసాధువాక్యసము ధ దాయపతఁగమరీచనీలద
ద్వనతరమోహసంతమస ధ కల్పన మాన్వఁగఁబెత్తిరిగతనో.

క. కలదా యంతటికోకము, కల దానగుఁగాని నిజము ధ గాఁదలఁచంగ
వలదీలొకము నీకే, వలదీనతవెఱ్ఱితనము ధ వనుధాధీశా.

సీ. జలబుద్ధుడములు శా ధ కృతములై యుండెనా, తనువ్రూయంగు ని ధ నిర్వహింపఁజేయు
నీటిపై వాత్రలు ధ నిజములై నిల్చెనా, నిఖిలసంద్యోగముల్ ధ నిజములగును
మృగమరీచకలందు ధ మేలుప్రాపించెనా, సంసారములయందు ధ పౌభ్యమమ్ముఁ
జంచలాలతలతి ధ ధైర్యంబు పూనెనా, సిరులతిస్థితచేఁ ధ జెలువ్రమింఱు

నేలభ్రమయఁగ నక్కటా ధ యింద్రజాల, కల్పమాయాప్రపంచంబు ధ కాంతఁడగిలి
తెలిసి తెలియంగఁజాలని ధ దీవిహీనుఁ, దెలుప నెవ్వారిరమధా ధ దీర్ఘభక్త.

జీ. రుధిరమాంసనికార ♦ రూపదేహమున నె, కుగ్రవయశాంకారంబు ♦ గూర్చినాఁడు
పథికయోగమునంటి ♦ బంధుయోగము ఘన, స్నేహపాపాశ్రంబుగాఁ ♦ జేసినాఁడు
కరికర్ణములనంటి ♦ సిరులందు నెనలేక, 1 (మందుగర్వంబు) గ ♦ బ్బించినాఁడు
నియతంబులగు దేహ ♦ నిర్వాణములయందు, భూరిశోకంబులు ♦ పూర్చినాఁడు
పార్వతీభర్త తనమాయఁ ♦ బన్నియిటుల, భ్రాంతినొందింపజనుడేల ♦ భ్రమయకుండు
సూత్రధారుని హృదయంబు ♦ చొప్పుగాక, కీలుబొమ్మకువేతొక్క ♦ లీలగలడె.

ఉ. ఆయువు విద్యయుం ధనము ♦ నాదిగఁగల్గినవెల్ల దేహికన్
వ్రాయినకాని తద్విపరి ♦ పర్తనసేయఁగలేడు ధాతీయున్
వేమును నేలయింకఁ బృథి ♦ వీవరశేఖర యెంచిచూడుమా
కాయము రాకపోకలవి ♦ గాదని మాన్ప సమర్థులేయొరుల్.

క. అపదలకు శోకింపక, కాపథమున సిరులుపొఁది ♦ గర్వింపకయే
రూపముననవనితుల్య, వ్యాపారుండగుటలెస్స ♦ వసుధాధీశా.

వ. అనియనేకప్రకారంబుల నవ్విబుధులు బోధింప నారాజమాడామణి యెట్టకేలకు
ధైర్యంబవలంబించి పరమప్రేమపాత్రంబైన పుత్రవతంసంబు జాతవేదోముఖంబున
తన పెనిమిటిఁగూడఁజనియెడ నన్నఁగద్వియోగంబు సహింపఁజాలక యప్పనినివా
రించి సభీషమేతంబుగా నక్కన్యకఁడోడొక్కనిపురంబునకుంజని తదీయబాంధవుల
చేతఁ జంద్రాంగదునకుఁ బరలాకక్రియలుఁజేయిం చెనంత.

ఉ. చందురుతోడఁబాసిన ని ♦ కానతివైఖరిఁ జిత్రవర్మరా
2 (ణ్ణందని) పర్వస్థుణస ♦ నాగునిఁబాసి (వలించి) యాత్మలా
నందురుదుండియున్ భువన ♦ వండితచారుపదారవిందు న
య్యందుకళావతింసు భజి ♦ యింపుచునుండె నదంచలాత్మయై.

గీ. కాంతయింతైనఁ జిత్తులు ♦ కలకలేక, జరుపుచుండెను విశ్వాస ♦ పంచుతముగ
భక్తజనతాభివకల్ప ♦ పొదపొంతు, రాజుతంబైన సోమవా ♦ రవ్రతంబు.

గీ. అధికపంకటమైన నే ♦ యర్థమైన, విదుతురింతయొ కాని యీ ♦ విశ్వమునను
పార్వతీభర్త నమ్మిన ♦ భక్తజనులు, గడువఁజాలరు పూర్వపం ♦ కల్పనియతి.

చ. అంతట నింద్ర సేనము ♦ జాగ్రటి నందనుఁడిట్టులైన వృ
త్రాంతి మెటింగిశోకవివ ♦ కాకులచి ర్తిత రాజ్యపాలనా

త్యంతవివేకహీనమతి ♦ యై కృశియింపఁదదీయపట్టణం
బంతయు నాకమించిరి బ ♦ లాధికులైన యరాతిభూపతుల్.

గీ. వైరులంతట వోవక ♦ న్వసుమతీశుఁ, బట్టికారాగృహంతర ♦ బద్ధుఁజేసి
రతఁగుదుర్బలుఁ డౌటచే ♦ నట్లగుండె, దైవయత్నంబుఁదప్పి పఁదరమెయెఁ

శ. అదియటులుండె నంతటను ♦ యామునవాఁయుగంబునందున
య్యదన మునింగిరాజసుతుఁ ♦ డట్ల దిగంబడిపోవుచుండ న
య్యదితపతంగ పన్నిభవి ♦ భోజ్యులుఁ గాంచిరి (వారి) కేలిసం
మదమున సందరించుఫణి ♦ మానవతుల్ కడునబ్బరంబుగన్.

ఉ. తిన్ననిమేనుఁజూచి యతి ♦ దీర్ఘభూజాయుగశంబుఁజూచి వా
ల్లన్నులతీరుఁజూచి పద ♦ కంజపుమంజమఁజూచి నిద్దవు
బున్నమదందమామజిగి ♦ పూనఁగఁజాలు మొగంబుఁజూచి యా
కన్నియలెల్లసంతసము ♦ గన్న మనంబులఁబల్కిరీగతిన్.

నీ. తనపతాకకు వినూ ♦ తనమీనపోతంబు, నరయవచ్చిన ప్రియా ♦ నాస్తుఁడేమొ
కుముదినీపరిరంభ ♦ కుతుకాతిశయచాతు, పంచారుఁడగుపూర్ణ ♦ చంద్రుఁడేమొ
పాతాళతిమిరసం ♦ సూతకాత, 1 (నివారణోద్ధతి) గన్న భి ♦ వ్యోతుఁడేమొ
తనయిచ్చవచ్చియొరి ♦ తయు విహారమొనర్చు, పశ్చిమాకాతటీ ♦ భర్తయేమొ
కాక యీరూప మీకాంతి ♦ గౌరవంబు, నీవిభావిభవంబు నీ ♦ తీవియరిది
యన్ననీతనిసన్నిధిఁ ♦ గన్నఁజాలు, ననుచు నాయంగఁజేరినా ♦ గాఙ్గముఖుల.

నీ. సితమీటు విరివిల్లు ♦ చేతఁబూనుటలేదు, మదనుఁడీతఁడుగాఁడు ♦ మలజావాణి
తారకల్ వెనుకంటఁ ♦ దగిలివచ్చుట లేదు, చంద్రుఁడీతఁడుగాఁడు ♦ చంద్రవదన
యేకదక్రీకతాంగ ♦ మెక్కి యుండుటలేదు, భానుఁడీతఁడుగాఁడు ♦ పద్మగంధి
నయనంబులనిమేష ♦ నియతిపూనుటలేదు, వరుణుఁడీతఁడుగాఁడు ♦ వారిజాక్షి
దిశలువెలిఁగించెనీతని ♦ దివ్యమూర్తి, యశోరగజగద్వధూటికా ♦ వారహృదయ
హరణకరణేచ్ఛనిటవచ్చు ♦ నట్టిసిద్ధ, పురుషుఁ డేమోయటంచున ♦ బుర్రముపూని.

గీ. పాపకొమ్మలు తమదంత ♦ పంక్తికాంతి, విమలముఖచంద్రరుమలతో ♦ వియ్యమంద
నవనుధామాధురీలీల ♦ నవభులించు, లలితమృదునూక్తి కలనచేఁ ♦ బలికిరిట్లు.

ఉ. ఎవ్వఁడవీవు భూవినుత ♦ యెక్కడికేగెద వేమియుక్తి చే
నివ్వల నాగలాకమిక ♦ నెవ్వరికిం జనరాదు నిల్వమి

జున్వపు బాహుదండపరి ♦ మాణవిశేషముచేత శేషకోఁ
జన్వయొనర్ప నేఁగెదవా ♦ సిద్ధముగావినరింపు మగళమునాకో.

క. నావునుచంద్రాంగదనా, మావనిపతియగుటదాను ♦ యమునాదిహి
నావమునిగివచ్చుటయును, నావనితలకేర్పరింప ♦ నందఱుఁదమునాకో.

ఉ. మానవుఁడైనఁగాని యతి ♦ మానుషయావనశేఖపీనిదీన్
గానఁగనయ్యెనియ్యసునిఁ ♦ గన్నెనుబన్నగభర్తృసమ్మదాం
భోనిధినోలలాడెడున ♦ పూర్వవిలాసముగల్గెడుందదా
స్థానికివీనివాక్యసము ♦ దారసుధారససారసంగతిన్.

మ. అని యాలాదనచేసి యొన్వపకుమా ♦ రాదేవతారాజ్నిశే
తనలక్ష్మీవిభవంబునవ్రుభుజగం ♦ దృష్టానసౌభాగ్యమునా
గననీకు న్మనసయ్యెనేని నిటఁబ ♦ కన్దేవముమావంటనా
యనిలాహారకులాధి నేతదయనీ ♦ యందుం దిరంబయ్యెదీన్.

కా. తుచ్ఛంబుల్ నరలోకసౌఖ్యములు మా ♦ తోఁచుడ నేతెంచినన్
స్వచ్ఛాకారవిశేషశేషముఖభా ♦ స్వచ్ఛోగిమాదాగ్గిర
త్నుచ్ఛామాదళితాంధకారమగుపా ♦ తాశౌఖ్యలాకంబునం
దిచ్ఛతీతములైనభోగములు నీ ♦ రెల్లస్వగుం గల్గెదీన్.

గీ. అనిననంగీకరించిచం ♦ ద్రాంగదుండు, దనియొ దర్పన్నగాంగనా ♦ పహితుఁడగుచు
ఘనతరామేయతరకాయా ♦ కాద్రవేయ, ఫలనోర్తలమైనపా ♦ తాళమునకు.

సీ. అదెకనుంగొనుపమ ♦ స్తావనీలభార, దారణదారదం ♦ తావలంబు
నదెకనుంగొనుపవి ♦ తాదివరాహని, ద్విలిఖిద్దత్యాంగర ♦ క్తప్రవతి
యదెకనుంగొనునిత్య ♦ హరిరక్షితచావర, బలిగృహప్రాసాద ♦ విలసనంబు
నదెకనుంగొనుపగ ♦ రాత్మసంభవపుణ్య, కాణోదారగం ♦ గార్భారంబు
నదెకనుంగొనుపవనాశ ♦ నాధిరాజ, నగరగోపురగరసము ♦ న్నతనువర్ణ
కలశమణిధాగధగియందుఁ ♦ జలువచెలువ, లచ్చటినిశేషములఁజెలు.

ఉ. కాంచనరేంద్రనందనుఁడు ♦ కాంచనరత్నమయాభిరామసా
ధాంచలచంచరీకచికు ♦ రాతినికాళకటకుసాధనో
దంచితపద్మశాణగళి ♦ తాదగ (మేదుర) భావసంచర
త్పంచశరీముఖంబయిన ♦ పన్నగరాజపురాధిరాజమున్.

సీ. కొలనునాటికింపు ♦ గుంపులంపొనవింప, జాలుబాలాతప ♦ శ్రీలసీన
రావరచ్చలహెచ్చు ♦ రహిఁదెచ్చుమగఱాల, జిగియిచ్చవెన్నెల ♦ చిన్నెలుమీయి
గొప్పయుప్పరిగెల ♦ కొలలఁదాచినపుష్ప, రాగంబునెఱసంబు ♦ చాలుఁజెలుప
మేలునీపుజాల ♦ నేలనిచ్చపుడాలు, వితతాంధకారసం ♦ హతిఘటింప
భానుహినుభానుసంపగ్గి ♦ హీనమయ్యు, నమరదీవసనిశాలక్షు ♦ ణములుగొన్ని
పూరిజైచిత్రఘటియిందు ♦ భుజగరాజ, పట్టణముఁ గాంచెనపుడాన్య ♦ పాలనుతుఁడు.

సీ. బహువందనోద్యాన ♦ భాసమానమునేను, గననద్వితీయనం ♦ దనముజాను
నిరతంబుశతకోటి ♦ హరిసంశ్రయమునేను, దగ నేకహరిపాలి ♦ తంబుదాను
భూవినుతాంత ♦ భోగయుక్తమునేను, నశ్వరభోగపూ ♦ గ్లంబుదాను
సంతతంబునమాన ♦ చరస(మూహ?)మునేను, శలలక్షీతవిమాన ♦ చరముదాను
తిగిదివసుదియొత్తమునిచర ♦ నృదవతీని, తానమాక్తికసౌధసం ♦ తానజనిత
నవ్యరుక్తైతవంబుచే ♦ నవ్వుమిఁడు, ఫణిపతిపురంబుఁగాంచెన ♦ పార్థివుఁడు.

సీ. పతికర్ణములజైల ♦ సుతపల్కినతిరహ, సౌఖ్యక్తులువింటినే ♦ నొక్కనాఁడు
నగనుతాకుచతిట ♦ న్యస్తకస్తూరికా, యోగంబుఁగంటినే ♦ నొక్కనాఁడు
హైమవతీకాంత ♦ సీమంతకుంకుమం, బొకయింతదొరిసెనా ♦ కొక్కనాఁడు
గిరిజాకరాంబుజా ♦ చరితసంవాహనా, నూనసౌఖ్యముఁగంటి ♦ నొక్కనాఁడు
వేననేనమహాభాగ్య ♦ నిధిపటంకు, హరునకొకవేళ కుండలా ♦ హారపర్య
హంసకములైనసిందునా ♦ గాధిపతుల, పలుకులాకకొన్నివినియెన ♦ పార్థివుఁడు.

చ. ఈకరణి ధరణీరాజనందను డత్వానందకరంబు లైనపరమాశ్చర్యంబులకుభాజనంబై
సంపదలకు నేకనివాసంబై పుణ్యంబులకు నసాధారణశరణంబై వెలయు నచ్చిలువ
తేనిపుటభేదనంబు హృదయకల్మషవిభేదనంబుగాఁ గనుంగొని యంత వివిధమణి
ఘృణీవారకిమ్మరితాశాంతరంబును బహువేత్రిహస్తప్రశస్తదర్శికరహుంకారసంకు
లంబును ననేకముకుళితశయచితేశయదుచిరాశయస్తుతిశతప్రణద మేదురంబును నప
రిమేయగామకభుజంగసంశితప్రసంగశృంగారితంబును నగణ్యావిద్వదురగవరకలితనా
నాకాస్త్రపురాణేతిహాసాదిగాధావిరావసాంద్రంబును నైనయొక్కయాస్థానభవ
నమధ్యంబుఁందు.

సీ. కనకాచలమువిల్లు ♦ గాఁగఁ బూనినవాని, కర్ణకుండలమైన ♦ గర్వరేఖ
యలయొల్లఁ దలఁదాల్చు ♦ గలశేషుగారాపు, టనుజన్ముఁడైనచ ♦ ర్వాతిశయము

ఋషి తాహి శాక సా • మ్రాజ్యలక్ష్మీనిదా, సంబైసమానసా • స్మర్తృకలస
రత్న సంపదలచే • రత్నాకరంబుల, హసియింపఁజాలున • హంకరణముఁ
బూనిసింహాసనమున నా • సీనుఁడైన, హనిగర్వానిహరిత • వైరిలోక
శిక్షకునిశరణాగతా • శేషభుజగ, రక్షకునిఁ దక్షకునిఁ గాంచె • రాజసుతుఁడు.

శీ. అట్లుగనుగొనినిటలవి • న్యస్త హస్త, డగుదు నిర్భకుఁడైనిల్చి • నట్టివాని
జనవరకుమాతఁ గాంచిభు • జంగ నేత, హృదయముననబ్బురమువొడి • యట్టులనియె.

జు. ఎక్కడనుండివచ్చితివ • హేతువుగానిటకబ్బురంబునీ
నిక్కపుటెంకియెద్దిధర • తీతలమో సురరాజులోకమో
చక్క-దనంబుఁగన్నసుమ • సాయకుఁడోయని శంకపుట్టెను
మక్కు-వనీయెడంబొడమ • మాకునిబలంబు కుమారశేఖరా.

క. రారాదిహోటికినె, వ్వారికి నొక నేర్పుతూని • వచ్చినఁదిరుగన్
బోరాదునిక్క-మిదియే, దారిన్వచ్చితివినీవు • దారవిచారా.

క. అనిపల్కి-నభుజగేంద్రునిఁ, గనివినయవినముఁడగుదు • గంభీరవచో
నిసదముఘనగర్జితముల, ననుకరణముసేయన్మన • రాత్మజుఁడంతన్.

శీ. చామవగ్రాహిణీ • సంచలతక్రకంజ, కంకణక్రేంక్రియల్ • గట్టువడఁగ
కోడాధరశ్రేణి • పాణివీణానికన్, అములెల్లసంస్తంభ • నంబువొంద
పకలవిద్వల్లంక • శాస్త్రునానావివా, దములన్నియును విరా • మమువహింప
వరనర్తకానీక • వాద్యవాదమృదంగ, శబ్దంబులెల్లవి • శాంతిపూనఁ
దలుదుఁజిలువప్పువెన్నెల • తిరుకునీను, వదనచంద్రునియొడఁగల్గు • వాగమృతము
నహితులాధీశపథ్యక • రాంతరములఁ, పౌఢిమజనింపనింపను • పక్రిమించె.

శీ. ఆచక్రవాళధా • త్రిదక్రమేరాజు, పాలించెనేకాత • పత్రిముగను
తనుసంస్మరించిన • జనవర్గములకెల్ల, నేరాజుకలిహోష • హరియయ్యె
సతిసుందరులకెల్ల • నవనినేరాజుప, మానకల్పనకుని • దానమయ్యె
నిస్సంశయంబుగా • నిఖిలాశ్వహృదయంబు, గాంచెనేరాజుధీ • గౌరవమున
సట్టివలరాజుమణిదను • యంతియందుఁ, గనిననుతుఁ డింద్రసేనుఁడా • ఘనునకేను
సందనుఁడనిశ్చలధ్యాన • పండితభుజ, గాంగదుఁడనంగఁబఱఁగుచం • ద్రాంగదుఁడను

అ.వ. చిత్రవర్మకూతు • సీమంతినీకన్య, పెండ్లియాడిమివులఁ • బ్రేమఁగూడి
నూను గారియంట • మహనీయకాతుకా, ధీనవృత్తిఁగొన్ని • దినములుండె.

ఉ. అంతటనొక్కనాడుకుతు ✱ కాలశయంబున విరాటు తత్పురో
ప్రాంతనిరంతరప్రసవ ✱ భారమనోజ్ఞ ! వనీ సమీపగా
త్యంతవిరాజమానయము ✱ నాంబుర్పురంబుననోడయెక్కియె
క్కింతయధేష్టకేలిజరి ✱ యంపు నునుండగ దైవసుగతిన్.

క. ఆయోడమునిగియమునా, తోయంబున నేనలంత ✱ తోడనరాగా
నీయంగనలిటఁ దెచ్చితి, నీయొద్దకు భాగ్యవశత ✱ నిబముఁ ఛేదించాన్.

మ. అనినందన్మృదువాక్యకాశలముచి ✱ త్రొనంప సందాయగా
వినియోరాజకుమార ! మీరనయమున్ ✱ విశ్వాసపూర్వైకవ
ర్తననేదేవుభజింతురన్నఁ ఛేదనే ✱ తంగాంచి గూయింద్రనే
నునినూనుండిటువల్గెచిత్తజన్మితా ✱ నూనప్రమోదంబునన్.

సే. ఏదేవుఁర్మల ✱ పాఠాబ్జనఘములా, దర్శముల్ దివిజావ ✱ తంసములకు
నేవేల్పుకరుణాసు ✱ ధావర్ష సారంబు, సకలాశ్రితవ్రాత ✱ సస్యములకు
యేమహాత్మునిమూర్తి ✱ యిందిందిరేంద్రంబు, పోవనమునిమహా ✱ పద్మములకు
నేవిభుశార్యంబు ✱ దానపావకకీల, చపలదానవలోక ✱ శలభములకు
దండధరగర్వభండనో ✱ ద్వండుఁడతఁడు, తాండవప్రియుఁడహిరాజభరంజనుండు
భండిశశిమాళికోటిమా ✱ త్తాండనిభుండు, భండపరశుండు నిత్యనేత్రవ్రండుమాను.

సే. కామితార్థములెల్ల ✱ గరుణతోదయ సేయు, కల్పవృక్షమ్ముశం ✱ కరుండుమాకు
దలఁచినప్పుడయాప ✱ దలుగ్రుంగఁ గాఁజేయు, ప్రాణబంధుఁడువిభవ ✱ భర్తమాకు
నజ్జానమెడలించి ✱ సుజ్ఞానమొనగూర్చు, గురుంకుచందార్ద్రశే ✱ ఖిరుండుమాకు
నకలకల్యాణముల్ ✱ సఁకుటింపఁగఁజేయు, దైవంబునీలకం ✱ ధరుండుమాకు
వల్లియన్నఁగృపాకుండు ✱ తండిశున్న, విత్తమన్నమహోన్నత ✱ విద్యయన్నఁ
బారువంబన్నబలమన్న ✱ బ్రాణమన్న, నాత్మయన్న సదాశ్రవం ✱ డసఁకుమాకు.

సే. కాలకూటవిషంబు ✱ కబళితంబుగఁజేసి, యఖిలంబురక్షించి ✱ నట్టివేల్పు
దర్పసంయుతమహా ✱ దానవత్రిపురంబు, లవలీలవిదళించు ✱ నట్టివేల్పు
గళితాయుఁడైనమా ✱ ర్కండేయునమితక, ల్పాయుగాఁ గరుణించు ✱ నట్టివేల్పు
చరణాశ్రితులయందు ✱ గరుణారసంబన్న. యమృతంబువెదచల్లు ✱ నట్టివేల్పు
విశ్వవిజయప్రవీణుఁడ ✱ విషమబాణు, నంగరాగంబుఁగావించి ✱ నట్టివేల్పు
వేల్పులకు నెల్లవాదియా ✱ వేల్పుమాకు, బరమపూజ్యుండు నిరతంబు ✱ పన్నగేంద్ర.

సీ. వందిసంహారామే • వరదు సమృద్ధిబంధ, మహిమగీర్తింపనా • మ్నాయవితతి
 కకులార్భకంబులే • స్వామిపూర్ణదయాసు, ధాంభోనిధికిబద్ధ • జాదిసురలు
 బహుబుద్ధుడంబులే • పృథునిమాయామహా, యుగిపద్మభవాండ • సముదయములు
 విస్ఫులింగంబులే • విభునితేజోవహ్ని, కంభోజబంధుడం • ద్రావలంబు
 లమ్మనాజేవుడభిలహా • కైకధర్మ, యాదిపురుషుండుసకలవే • దాంతవేద్యుఁ
 దార్తరక్షణదీక్షుడ • యావిహారి, మదనవైరిశరణ్యాఁడు • మాకునెప్పుడు.

శా. వేదాంతంబులుగానతేవఁట మహా • విద్యాఁసులైనట్టిబ్ర
 హ్మగుల్ నికగిహెలు గజాలరఁట మా • యామోహనభ్రాంతులై
 యేదేవోత్తమునివ్యతిర్విమహిమం • బిందాదినేవ్యుండతం
 గాదిత్యాయతతేజాఁ డివ్వరుఁడు మా • కాదాధ్యుఁడెల్లప్పుడున్.

ఉ. భావజాగ్రోహజాలిన ప్ర • భావము మృత్యువు సాగ్రిహోదిత
 భూరికృతం దెఱిప్పినపరి • భుక్తియుఁగాంచి పరించిముఖ్యులె
 దేవతలెవ్వనిందము • దేవతగాభిజయింతునమ్మహా
 జేవుఁడు స్వపాత్రితవి • భేయుఁడు మాకు శరణ్యాఁడెప్పుడున్.

చ. అనలిననన్నగాభిపతి • యాతినికట్లఁడ దావదేనవా
 గ్విదయవిజేతదామితి • విశ్వవిభుండగుచంద్రమాల్నిపి
 ననపమభక్తిప్రభురకి • హర్షముఁబూనితి నేటినుండిమా
 కనయము నిష్టబంధువుఁడ • వయ్యగునీవు నృపాలనందనా.

సీ. ఇదిరత్నమయలోక • మిరుగుఁజెందోయగిల, నాకతేకున్ననీ • లోకమునాడు
 నమరకాంతలుమెచ్చ • రనయంబునిదోటి, కాంతలుసొందత్య • గర్వతేభ
 కల్పద్రుమంబులే • కాంతారతియవాళు, లన్నియునిచ్చుని • ప్తాదసమితి
 సరసులన్నియుఁగూఢా • సారపూరితములై, వర్ణనీయశ్రీల • వజ్రలుచుండు
 జరయుకోగంబులేచోట • గోరయకుండు, నురణభయమెన్నఁటిలేదు • మానవేంద్ర
 యందువిహరింపునీవు • ధేన్వభోగ, భాగధేయామితశ్రీల • బరిధవిల్లి.

వ. అనినఁ బంప్రసాదగుం దతినికట్లనియె.

సీ. అతిపుత్రివాక్పిల్వ • యుగులు సాతలిదంప్ర, లకటయేదురవస్థ • నందినానా
 నాకన్నవారికి • నడదనుల్మాతీలేయ, భుజజరాభారసం • క్రాంతతనులు
 నాయత్తమాకుల • నాయత్తజానాత్మ, సోహార్ద్రముననెట్టి • జాలిబడిరా
 ప్రియనగుఁగుడ్డికాత్ • పెండ్లికూతురుబాలఁ, దానెట్టినిరహగ్ని • దాతసితనా

ప్రాణములవంటి చలికాండ్రు • బంధుజనులు, నెట్లువిలసిందుచున్నారో • యందునిలు
భోగములఁబూననేరీతి • బుద్ధికలుగు, నన్నుఁదిరుగంగఁబనుపుమో • పన్నగేంద్ర.

గీ. అనిన నాతనిశివభక్తి • కమితమృగుల, ఫణితులకు నెంతమెచ్చెనా • ఫణివరేణ్యుఁ
డంతకన్ననుమెచ్చెన • య్యధిపనుతుని, భోగవైరాగ్యమునకున • బుద్ధిగముద్రొడి.

ఉ. అంతటఁదక్షకాపిపతి • యానృపనూతికిఁగల్పభూరుహ
త్యంతలతాంతధామములు • ధామమనోహరరత్నజాలసం
క్రాంతవిభూషణాంబరసు • గంధచయంబులొసంగిమారుతా
త్యంతజవాఙ్మయైకయైక • యశ్వమునిచ్చి ప్రహృదచిత్తుడై.

క. తానిచ్చినభూషణపరి • ధానాదికములువహింప • దానవ్రనొకనిం
బూని సహాయుఁడుగాఁగన • నూనబలున్ ఫణికుమారు • నొక్కనిరిచ్చెన్.

గీ. అనతిమ్మనినృపనూతి • యంతఁదనకు, నానతియొనర్పఫణినాథుఁ • డాదరించి
యెప్పుడీత్రదలంచిన • నప్పడేను, వచ్చినీకు సహాయుఁడొ • వాఁడనియె

ఉ. ఈకరణింజనాగ్రణిఫ • ణీందునిచేత ననుజ్ఞఁగాంచి య
స్తోకబలాఙ్మయైకభుజగ • నూరుఁడు దైత్యుఁడు వెంటఁగొల్వల
క్ష్మీకరమైనయత్తురగ • శేఖరమున్ గరమొప్పు నెక్కి-యా
లొకమువెల్వడెన్ పకల • లొకమహద్భుతవైభవంబునన్.

గీ. భుజగభువనంబుయమునాంబు • పూరపథము, చేత వెల్వడితత్త్వీర • భూతలమున
నిద్బవిహరింపుచుండెరా • జేంద్రనూను, డాత్మసంతోషనిరతిన • న్యవసరమున.

మ. పతితోఁబాసి యపహ్యశోకమునకున్ • బాలెనసీమంతినీ
పతియాశీసహితంబుగాఁగ నియుమ • స్నానార్థమైనచ్చి య
ద్భుతలీలన్విహరించు రాజతనయున్ • బూర్ణేందుబింబాన్యునా
యతబాహుయుగళాలిఁగాంచె హృదయం • బాశ్చర్యధుర్యంబుగన్.

ఉ. సిద్ధుఁడొ దివ్యుఁడొ కడుఁబ్ర • సిద్ధుఁడితఁడుచిరత్నరత్నస
న్నద్ధమహావిభూషణగ • ణమృతి సన్నతిచే బ్రభాతసం
వృద్ధవిభావిభాసురర • విప్రీతిమాకృతిఁజెల్పుమిఁకె నీ
యద్ధవిలాసుఁడొ పురుషుఁ • డెంతటిభాగ్యసమగుఁడయ్యెడిన్.

గీ. అనుచు సత్యంతకాతుకా • యత్తరీతి, గనుచునుండంగనంతనా • కంబుకంతిఁ
శార్ధవకుమారుఁడునుగాంచె • బాగ్విలాస, మేమియునులేమియూదార్థ్య • మే

[యఁగలేక.

- స్తీ. తనతనుకాంతియెం ♦ తయులేకపగలింటి, శశిశేఖకననేయ ♦ జాలుదానిఁ
దనసద్విలాపమెం ♦ తయులేకయామినీ, గజపరోజనినీల ♦ గన్నదానిఁ
దనములంకారమెం ♦ తయులేకవాసం, మాలతీవల్లిఁ ♦ బోలుదానిఁ
దనమున్నతత్వమెం ♦ తయులేకనైదాఘ, సరసిసామ్యంబుచే ♦ బటగుదాని
నిండువారత్రాపక్తి ♦ నిండుచూడ, భక్తియునురెండునేకాని ♦ ప్రాగ్విలాప
యుక్తియేమియుఁగానరా ♦ కున్నదానిఁ, దనవఘామణిరాజనం ♦ దనుఁడుగాండె.
- క. సందేహమునొందియునొక, చందంబునఁజెలసి హృదయ ♦ సంతాపమువా
పందలఁపుజేసియాపూ, ర్ణేండుముఖన్ డాయఁబిలచి ♦ యిట్లనిపలెగన్.
- గీ. తామరపనేత్ర యెవ్వరి ♦ దానవీవు, లలితశుభలక్షణములెల్ల ♦ గలిగియుండి
విమలరుచిమీఱుతాతన్య ♦ వేళయందు, బలివియోగంబు నీకేల ♦ పాప్తమయ్యె.
- తరల. జనకుఁడెవ్వఁడు భర్తయెవ్వఁడు ♦ చందలేక్షణనీసనీ
వనజలొనవలెల్ల నేమగు ♦ వారలిట్టిశుభాకృతిన్
దనకుదానపురాసకన్యవో ♦ ధాతుదీసుగకన్యవో
వినఁగుతూహలమయ్యెనంతయు ♦ విస్తరంబునఁబలుకమా.
- క. అసంజ్ఞాభరవివతా, ననయాన్యపకన్యఁగాంచి ♦ సర్వలిచెలులా
వనజేక్షణన్యత్రాంతము, వినిసింపఁగఁదొణఁగియు న ♦ విస్తరరీతిక.
- స్తీ. చిత్రవర్మన్యపాల ♦ శేఖరుకూతురీ, కాంతినీచుంతినీ ♦ కన్యాయండ్రు
శంద్రాంగదుండను ♦ నిండ్ర సేనన్యపాల, నూనుఁడిండ్ర సమాను ♦ డీనెలంత
నుశ్వాహమైయుండి ♦ యొకనాఁడుయమునలో, జలకేళిఁగావించు ♦ సమయమునను
1 (మొనసియందుననోడ ♦ మునిఁగిన)నాఘండు, పరలోకగతుఁడైన ♦ బద్మగంధి
బహుళవైధన్యదుఃఖవం ♦ భ్రాంతయయ్యు, దీప్తనియతినిసోమవా ♦ రత్రతంబు
గడుపుచున్నది పూర్వసం ♦ కల్పరీతి, వత్సగములొందురెండుగా ♦ వచ్చెనిపుడు.
- క. లోకయుతునింద్రసేన, త్మాకాంతునివిమతులఖిల ♦ జగతియుఁగొనిబం
దీకృతునిఁజేసిరనిమే, మాకర్నించితిమిసత్య ♦ మయ్యెమహాత్మా.
- గీ. అనిసఖుల్వివరింప న ♦ య్యవనినాఘ, కన్యతానిట్లుబలెగనా ♦ ఘనునితోడ
మందభాగ్యులమైనట్టి ♦ మమ్మునడుగ, నేమికారణమయ్యెనీ ♦ కిద్దదరిత.
- క. నీవెవ్వఁడు సిద్ధుఁడవో, దేవుఁడవో కిన్నరుఁడవో ♦ ధీరోత్తమనీ
భావమువిచిత్రమయ్యెడి, భావజహరుచెంతనుండు ♦ ప్రమథాగ్రణివో.

- ఉ. నావుడు మేము సిద్ధులను ♦ సంతబలాధ్యులమొక్క-వేళ ధా
త్రీనలమంబుఁజూచుటకు ♦ ద్రిమ్మరుచుండుదు మింతయొక్క-చో
నీవిభుడున్న వాఁడెటకు ♦ నిక్కమువచ్చును నేఁటరేపటన్
భావమునందునోపరమ ♦ పావనినీకికఁ జింతయేటికిన్.
- గీ. చంద్రముఖినీవుసోమవా ♦ సరమునందు, శివునిగౌరీసమేతుఁబూ ♦ బీరియపుణ్య
మెల్ల ఫలియించె నేడునీ ♦ వల్లభుఁడు, తిరిగిరాఁగలఁడింక నని ♦ జేహామేల.
- గీ. అతఁడుమాకుసఖుతిడైన ♦ కతననీకు, మేలుచెప్పంగవచ్చుట ♦ మోననయన
సత్యమగు దాఁక నీవాక్య ♦ సరణియెల్లఁ, బరమశోభ్యంబునేయుఁదా ♦ పద్మగంధి.
- వ. అని తనకర్ణమూలంబుఁజేరి పలికిన యస్వరుషమణిపలుకుల కబ్బురంపుపలుకులకగ
ణి గర్జసరణియెల్లఁ జల్లజేసి భృదయంబునకు నానందోదయంబు సమగూర్చున
ప్పరమపావని మహారత్నమాత్రంజేమియు నెఱంగక యంతటం దెలిపింది యట్లని
వితరించె.
- శా. అకన్నుంగవయాలలాటఫలకం ♦ బామలదహాసాననం
బాకేలాభుజమధ్యమానడకయా ♦ యాలాపచాతుర్థమా
యాకారంబునభేదమితఁడె విభుం ♦ డొనట్లుగాకున్నచో
నాకుం బ్రేమఘటింపదన్యునిపయిం ♦ న్ద్యాయంబుచింతించినన్.
- ఉ. ఔనితఁడేవిభుండనుచు ♦ నాత్మఁ గమంజలనంబునొందఁగా
నానవహించుఁగాడనుచు ♦ నమ్మకకర్మరఁజూచుఁబార్వతి
జానికటాక్షవృష్టికి న ♦ సాధ్యముగల్గదటంచునెంచులా
నూనినపంశయంబెఱుఁగు ♦ నుస్సురనుందురట్టిల్లు నెంతయున్.
- క. ఎక్కడియాశ్చర్యంబిది, యెక్కడిప్రాణేశురాక ♦ యెక్కడిసిద్ధుం
డక్కటకలయింతేయిది, నిక్కముగాదంచునెంచు ♦ నిజచిత్తమునన్.
- ఉ. ఇక్కడనుండియక్కడకు ♦ నేఁగెనువారలెకాక ధాత్రిలా
నక్కడనుండియిక్కడకు ♦ నాదటవచ్చినవారులేదు వీఁ
డొక్కఁడుమామలాఁడితని యూగకచేరికమాటలాడితిన్
మొక్కలమయ్యెవంచుఁ గను ♦ మూయుచారస్మరణంబునేయుచున్.
- ఉ. కన్నులనీరునించు నవి ♦ కారముగాఁ బతిఁజూచునాత్మలా
విన్నదనంబుఁగాంచుఁ గడు ♦ వేచురుఁజెందినయట్టివైఖరిన్

మిన్నకయందు మేలగుని ♦ మిన్నములన్నియు మునుపటివిగా
సన్నిధిగన్న పాణివిభు ♦ సమ్మయముమ్మి నామము న్నిత్యే

గీ. పతిలక్షణములెల్ల ♦ నితనిగుండుటయెల్ల, మునుపటివలెనా ♦ పాణిని నామము
దనువులందుజనించు ♦ వనవద్యులు భగూడ, కములన్నియు నామము ♦ పాణిని నామము
మునివధూసముదితా ♦ పాదవాక్యంబెల్ల, మునుపటివలెనా ♦ పాణిని నామము
నకుటితనుటకుడె ♦ హరుననుగ్రహమెల్ల, పాణిని నామము ♦ పాణిని నామము
ద్రుభువనాశ్చర్యకారణా ♦ దీర్ఘనీల, విభుడొకటియును నామము ♦ పాణిని నామము
మివులనమ్మంగలేనియ ♦ మ్మానవయన, పాణిని నామము ♦ పాణిని నామము

గీ. అబ్బరముగాకలాకంబు ♦ లంకునెల్ల, పాణిని నామము ♦ పాణిని నామము
మనసునమ్మంగజాలక ♦ మనసునెల్ల, పాణిని నామము ♦ పాణిని నామము

క. పులకించునంగవల్లిక, జలకించునెల్ల పాణినినా ♦ పాణిని నామము
దిలకించిచూచునతనిం, గలగింనునెల్ల పాణినినా ♦ పాణిని నామము

జ్ఞ. అత్తరినుత్తమస్రియస ♦ మాగతిగాననామమునామము
జిత్తమునెత్తనెత్తనెత్తనామము ♦ పాణిని నామము
నెత్తిలియేచ్చెబాలవారి ♦ పాణిని నామము
నత్తనీకాంగనాసమస ♦ మునుపటి పాణిని నామము

గీ. అపుడునృపనూతి బాష్పము ♦ లంకునెల్ల, పాణిని నామము
నేడెవద్దురునున్నామ ♦ పాణిని నామము

వ. యేను మదీయసఖుండైన గంధా ♦ పాణిని నామము
కెదదీయకుకలనామ ♦ పాణిని నామము
బున సుఖంబుండుమని మాయెయ ♦ పాణిని నామము
చల్లంజేసి యాపాజనందనామ ♦ పాణిని నామము

గీ. తరుణితనవాలునామము ♦ పాణిని నామము
నబలయేరితినంజెనా ♦ పాణిని నామము

గీ. ఇటులనృపనూతిచనినన ♦ పాణిని నామము
యిట్టివృత్తంతమెవ్వరు ♦ పాణిని నామము

జ్ఞ. అంతటరాజనూతిసను ♦ పాణిని నామము
తాంతమనేవమందెలిసి ♦ పాణిని నామము

శ్రాంతలలాట నేతునిక్రి • నున్ వెలుగొందుచు నాత్మపట్టణ
ప్రాంతవకంబునన్నిలిచి • పన్నగపుత్రుని గాంచి యిట్లనున్.

సీ. ఇది చూపుకోత్తమం • బిందుమజ్జనకుడౌ, నింద్ర సేనకుమా • ధీశ్వరుండు
మద్వార్తకై చాల • మదిలోనఁ గృణింప, నహితభూపతులెల్ల • నతనిబట్టి
కారాగృహధీమఁ • గావించి భువియెల్ల, నన్యాయపరణిఁదా • తాక్రమించి
యొన్నవారఁట వారి • యొద్దకు నీవేగి, పలుకు మీరీతిని • రభయముగాఁగ
నింద్ర సేనకుమారుడ • నేకశాత్రు, వాంగదుండైనయట్టిచం • ద్రాంగదుండు
తక్షకనివాసమైనపా • తాళమునకు, సరిగి క్రమ్మరపచ్చినాఁ • డెద్దుతముగ.

ఉ. పారుషశాలినానృపుని • బన్నగరాజసహాయవంతునిన్
మోటి రణంబులో నెడర • మీకు నశకల్యము దవ్వుదవ్వులం
జేరి నమస్కరించి యునుఁజేసినతప్పు సహించుమందు నీ
ధామణినిశ్చి ప్రాణములు • దాడుకపాం డెటకేనిఁ గ్రహుకొనన్.

అ. వె. కాక మీరు వీర • కర్మం బజేక్షించి, వత్తుమన్నమివుల • నుత్తమంబు
జంగరంబునంద • సకలంబుఁ జూతుము, గర్వకథలకేమి • కారణంబు.

క. ఈమాటలు విని యాఖిలు, లేమనుచున్నారో తెలిసి • యిటనేగమెర
హ్మమాతృతాశనోత్తమ, యామిదం జూత మఖిల • మగుకార్యంబున్.

చ. అని యనుపంగ భోగితన • యాగ్రణి గ్రహుకొన నేఁగివారితో
ననుపమయూతనపులుకు • లన్నియు నేర్పడఁబలిగి మీర లా
పునిపనియాచరించి నల • పాత్రునిచిత్తమునందు మిక్కిలిన్
గినుకజనింపఁజేసితిరి • కేవలమే యిదియెంచిమాచినన్.

ఈ. వెంగలిరాజు లారయిఁక • వేటొకబుద్ధుల సుద్దుమాని చం
ద్రాంగదునొద్దఁ జేరి శర • గన్నఁ బ్రసన్నకృపాసమేతద్వ
ష్టింగని కాచుఁగాని భుక్తు • ట్టికుటిలాస్యఁ డతండుగాఁడు దు
స్సంగముచేత నట్టికువి • చారముఁ జేసినఁ జేయుఁ డందఱున్.

కా. ఆమాటవీని యందుఁగొందఱు మహా • హాస్యక్రియాఖర్వగ
ర్వామందోక్తులు వలకఁగా విని తదీ • యామాత్యు లత్యంతమున్
ధీమంతుర్ నృపనీతిమార్గమున నెం • లేమంత్రముహించి న
శ్శామివాసులతోడ నిట్లరి నే • యువ్వివానాకల్యంబులన్.

క. ఎదిరితనపత్వమేలుగక, వదరంగాదగనుభూమి ♦ పాలునకొందున్
మదదంతావళరాజము, వదరునతానంతయైన ♦ బాగొండముతోడ.

ఉ. బాలకుడొక్క-గుండతిడు ♦ బాహుబలాధ్యుడుగాఁడు నేనతే
దాలము నేయఁజాలఁడని ♦ హాస్యములాడెన గలవానిపై
బాలశశాంక శేఖరుఁడ ♦ పారకృపాబాఁడు మోగురుక్మములే
చాలుబలారికైనను న ♦ శక్యముపానిబయింపఁబోరులన్.

ః. మానుచుబలంబుశతగుణం ♦ ప్రసంగాని, పహజ్జడవబలంబుతో ♦ సాటియునునె
యంధకారంబుబ్రహ్మాండ ♦ మంతయైనఁ, దరుణికిగ్రహీతలవముతో ♦ దూరమిలునె.

గీ. శంకరుఁడశేషదేవతా ♦ చక్రివర్తి, యాశ్రితశ్రేణికనయంబు ♦ సభయమిచ్చు
సమ్మహాత్మునికటాక్షంబు ♦ సమ్మివట్టి, వారసెదిరిజయంపన ♦ వ్యదితిగము.

ఉ. ఇంతయుకొక పన్నగకు ♦ వేద్రునిచెంతకు నేఁగి తల్లి, య
త్నాంతనిశాంతనిర్మలబు ♦ యారసహృగము నీశఁగోపము
త్యంతముఁగాంచివచ్చినయి ♦ హాత్మునిమోగుజయంపవిచ్చు
పంతముమానిశిచ్చగణ ♦ పద్మపమోపముఁజీరుఁ డెందఱునె.

చ. జనవరులారి యుప్పనికి ♦ సాధనమొక, కీయున్నదింద్రదే
నునిమనుమున్నుగాపడిచి ♦ మూతినభూపతిపుష్పమూర్త్యుల
ధనభవభీకృతాంబుగవి ♦ తనము ప్రాసలంకరించె
య్యనఁగరుణాసముద్రుడగు ♦ బాఁడువఁదోడొక నిభక్తిసముగ్రిల్లి.

అ. వె చనుడతండుమిమ్ము ♦ శరణాగతులఁబాచి, కాదుఁగానియలర్-♦ గఁడవిపుర
ముకులకోపమన్న ♦ మనదానకిలిగి, 1 (శరణవిసతి) వర్త ♦ బలముగాఁడ.

క. అనుమంతులవాక్యముఁకు, ననుమతిఁగావించెదాగ ♦ లానిషభస్యపా
లునిపాలికరిగియందఱు, విజయిలుగానతఁడుమిపుఁ ♦ విష్ణుయయఁకుడె.

చ. తనయునితోడఁబాసి వసు ♦ భూతిలరాజ్యము మోపనిచ్చు నే
ననయము నొక్క-యందఱుఁబడి ♦ యార్చితసంపదగ నిట్టిహైన్యపుం
బనులకువచ్చివారకట ♦ పాపపుద్గనను యంతఁజేసితే
యని యుగంపంచుఁ గన్నగన ♦ నకుఁబురాలగ నున్నయోతనిన్.

చ. కని మణియున్విసముగ్రిలయి ♦ కావుముమమ్ము నృపాలచంద్ర యా
మునయురవారిపూరమున ♦ మున్ను మునింగిననీతమాభవుం

దనుపమశౌర్యశాలి భుజ • గాధిపలాకము దాక నేగి గి
కునఁ జను బెంచినాఁడు ప్రళ • యాంతకుకై వడి నుగ్రమూరి యో.

ఉ. ఆరమణీయతేజాఁడు పు • రాంతిక సీమనవాభిరామశృం
గారవనంబునన్నిలిచి • కయ్యముకై పిలువంగ నంపెనా
భూరిబలాఘ్యతో నెదిరి • పోరఁగఁజాలక తత్ప్రసాదకాం
క్షారతిచేత నీదరణ • సన్నిధిఁజేరితి మెల్లవారమున్.

గీ. నాపు డయ్యద్భుతమునకా • నందమంది, వార్త సలిలంబుకన్నల • నలము గొనఁగఁ
నిదినిజంబయ్యె నేనిమి • కిత్తునభయ, మనుచు వారలతోడ స • త్యముగఁబలిక.

ఉ. ఆకపురాజులంతటఁ గృ • తాభయ్యలై నిషధాధినాయకున్
దారసమన్వితంబుగను • దంచితభూషణగంధమాల్య శృం
గారముఁగన్న వారిఁ గన • కద్యుతిసాంద్రధాధిరోహణ
దారునిఁజేసి తోడ్కొనుచుఁ • దత్కృపఁజూకొని పాదచారుల్.

చ. వచ్చుచునుండి రంతకమున్ను చని పన్నగతుమారునివలనఁ దెలియవచ్చుభ్రాంతింబరి
యు విన్నవాడగుటఁ బ్రపన్నముఖుండై చంద్రాంగదుండు తిండ్రధరణున నెదు
రుడని సాష్టాంగప్రమాణంబుఁ జేసిన నతండును బరమానందంబున జూలింపనంబు
జేసి దివ్యజ్ఞానంబుఁ గన్నమహాయోగిచందంబున నిశ్చలుండై తొంతరిడన్తుఁడయిరి.

ఆ. పె. చుంచుచువ్యంగణగు • జుబుకంబుముద్దాడు, మేనునిముద దనివి • మానిమాను
దిరుగఁ గొంగలించు • శరముమూర్కొను నింద్ర, సేనుఁడధికమోడ • చిత్తుఁడగుచు.

ఉ. తల్లికిమొక్కినన్ గడుము • దంబుజనింపఁగఁ గల్పవల్లికా
నల్లలితాతికోమలభు • జాయుగళంబునఁ గొంగలించి యు
త్పల్లవరోజపత్రుచి • బూనెడికన్నల సమ్మదాశువు
వెల్లిగొనంగ వీవనలు • వేయువిధంబుల నిచ్చె నంతటన్.

ఆ. పె. పౌరవృద్ధిచుంత్రి • పరివారమెల్ల ను, దారసంభ్రమమునఁ • జేరి ప్రసంగి
కారివారి కుచిత • గౌరవ మొనరించి, ధీరుఁ డైన్వపకు • మారిమాల్.

చ. తనగురుఁ జేరి మున్నభయ • దానముఁ గాంచినవైరు లంతటన్
వినయముతోడమొక్కిన న • వీనకృపామతిఁ జూచెనందఱున్
ఘనులగువార లెంతయుప • కారముఁజేసియుఁ గొండిసీకతన్
జని శరణన్నవారిఁ గని • నత్కృపఁజూడక యల్క సేతుక.

చ. తనసఖులైనవారును బ్రహ్మ • ధానజనంబు వినంగ సంతటన్
జనకునితో వచించె యము • సాతటినీపలిలంబు జెప్పడిన్
మునుజనినట్టిలాగు ఫణి • ముఖ్యునిఁగాంచినలాగు సతకృపం
గని యతఁడంప జెంపుఁగని • కృమ్యురవచ్చినలాగు నంతయున్.

ఘ. తనభాగ్యంబున కల్లవారును బ్రహ్మ • దస్వాంతులై మెచ్చినం
దనునిం దోడ్కొని యంద్రసేనవిభుఁడం • తన్వారుశృంగాశభా
జనమా నాత్మపురంబునర్మిలి • బ్రహ్మ • శంభుమహీరాజ్యపా
లంకార్యాదికడఁబుడయ్యె మివులన్ • లక్ష్మీనమేరంబుగన్.

చ. అయ్యవసంబున.

ఞ. కొందఱువామరంబులును • గొందఱుమందఱితాతపత్రముల్
కొందఱుపాదుకాయుగము • గొందఱురత్నకలాచికాదులున్
బొందుగఁబూనికొల్పిరరి • భూపతులందఱు వాన్మపాలరా
ణ్ణందనునిశ్చలప్రమథ • సాధపహంబురుహాభిరందనున్.

జ. అట్టి యమానుషాద్యుత్తమ • హర్షముఁ గాంచినయట్టి నెయ్యపున్
బట్టినిగూడి నైషధన్య • పాలకుఁ డీశుభివార్త రుంతయున్
గట్టిగఁ జిత్రవర్మకణుఁ • గన్ వనియుంపఁగఁబంపి భోగికా
ట్పట్టణదివ్యగంధపమ • భారినమేతముగాఁగఁ జారులన్.

చ. పనిచినవారునుం బ్రమద • భావముతో నతివేగయుక్తుల్
చనియపమానమానపవి • మేదకృశాంగునిఁ జిత్రవర్మభూ
జనవరుఁగాంచి మ్రొక్కినవ • పస్మితకాంఠికకావిలాసభా
జనవద సాగవిందముల • చందములొప్పఁగఁబెల్లిగిరిగతిన్.

జ. హల్లకమిత్రీయాపమను • జాధిప నాఁడుపతంగకన్యక
ద్వల్లితవారిలాపల న • దృశ్యతఁగాంచిన భద్రమూర్తి నీ
యల్లుఁడువచ్చినాఁడు భుజ • గాధిపలాకమునుండికృమ్యురన్
బల్లవపాణినీతనయ • భాగ్యములెల్ల ఫలించెఁ జక్కఁగన్.

గీ. అనిననాశ్చర్యవార్తక • య్యవనిజాని, యతిశయానందభరములే • సాత్త్వికముచి
కలయొనిక గొమొవిభ్రాంతి • కలయొయనుచుఁ, గొంతితడవతిసంశయా • క్రాంతిఁ జెంద

జ. ఎవ్వరుపంపినారుమిము • నీపరమాద్యుత్తవార్తఁ జెప్పఁగా
నవ్వులుపలుగఁజెభరియె • నమ్మఁగవచ్చునొనిశ్చయంబుగాఁ

బుద్ధిలుకాని మేనిశిత • భూతిధరించినవేల్పు సాక్షిగా
మవ్వపులీలనింకనొక • మారువచింపుడు వీనులారంగన్.

ఆ.వె. అనినజిత్రవర్మ • కాచారులప్పుడు, వినయలీలచేత • వినతిచేసి
యింద్రసేనుడంపె • నీవార్త వివరింప, వినుముభూమివరస • విస్తరమున.

సీ. ఆరసాతలనిమ్న • యమునాంబువులుజొచ్చి, యతఁడుకీర్తిదుగనంగు • సరిగినాడు
భోగికాంతలుదోడి • కొనిపోవమరగేంద్రు, పుటభేదమునకు • బోయినాడు
తక్షకుతోడవై • వక్షణ్యమమరంగ, నాస్థానిఁడగుమాట • లాడినాడు
మెచ్చియాఫణినాథుఁ • డిచ్చినతురగమా, ల్యాగంధభూషాదు • లఁడినాడు
ఫణివరసనాయుడైపూర్వ • పదముచేత, వెడలితనపట్టణముజేరి • వినతులైన
యరులగృహజూచియింద్రసే • నాజ్ఞచేత, భూరిసామ్రాజ్యభారంబు • పూనినాడు.

ఉ. సత్యమునమ్మనీమదిని • సంశయమైననునాగలాకపుం
జాత్యసుగంధమాల్యములు • సమ్మతినంపినవారు భూజుని
స్తుత్యములైనవీనిఁగొని • శోభితసమ్మదవృత్తి. బూనుమా
ప్రత్యయమేటికింకనని • పలుకుచువారవికొనకయిచ్చినన్.

సీ. ఆజన్మదుగ్ధతుం • డగువాఁడు కాంచెనో, తగ్గరనిదానముచక్క • గన్నయట్లు
బలుచీకటులబెగ్గ • డిలుచకవాకంబు, కమలబంధునిరాక • గన్నయట్లు
దిటదప్పిదప్పిఁజెం • దినచాతకివిహంగ, మున్నతాంబుధరంబు • గన్నయట్లు
వాసరక్షుధితజీ • వంజీవరాజంబు, కమనీయచంద్రికల్ • గన్నయట్లు
మున్నయమునార్పురంబులా • మునిఁగిచనిన, యల్లుఁడాకాదిజిత్రపుష్ప • ధల్లుఁడపుడు
తిగియరుజెంచి యనిచిన • దివ్యవస్తు, సమితిఁగనిరాజమణిమహా • త్సహాయుడొక్క.

ఉ. అంతనతందువేగమున • నంతపురంబునకేగి కూతుసీ
మంతినిఁబిల్చి పంథమస • మగ్రతచే నలపాశుచిత్రవృ
త్రాంతమశేషముంచెలిపె • నక్కథమున్నయెఱింగియొండెయున్
గాంతనవీనసన్నిభము • గావినియబ్బరమందుచుండంగన్.

సీ. ఈడెనేకదవమ్మ • యింతినీబహుపూర్వ, జన్మపంథృతపుణ్య • సారమెల్ల
నిజమయ్యెఁగదవమ్మ • నీజన్మవేళయ, మృదినీసురుడన్న • మేలుపలుకు
ఫలియించెఁగదవమ్మ • పార్వతీపతిఁగూర్చి, వనితనీవొసరించు • వ్రతములెల్ల
సమకూరెఁగదవమ్మ • సఖియనీకుభలక్ష, జావళియంచుయ • భాద్రనియతి

కలికినీపతిభుజగలాః ♦ కమునకేఁగి, తక్షమనిచేతనధికప ♦ తాగి నిమిది
లలితమణిభూషణాదికం ♦ బులుధరించి, తిరిగివచ్చినభిన్యంబు ♦ పోరకేఁగొన.

గీ. అనుచుమాటికిమాటిక ♦ య్యవనిచేతి, యాత్మయఁగునాసుకృతభా ♦ గ్యంబుఁబొందు
రమణియొనరిండుసోమవా ♦ రవ్రతాది, నియమభూసారమిదియందు ♦ నిశ్చయించు.

వ. అయ్యవపరంబున.

సీ. ఉత్సవంబుఘటించె ♦ నుర్వీతలేశశు, ధ్వాంశికాంశానికా ♦ యమునకల్లె
సమ్మదంబొనగూడె ♦ పకలపౌరామాత్య, జనశురహితిపమా ♦ జమునకల్లె
జిత్తంబులుప్పొంగె ♦ నుత్తమార్యావర్త, వర్తమానప్రవా ♦ వరులకల్లె
నాశ్చర్యమయ్యెడె ♦ శాంతరాగతవణి, గ్వరధారుణి ♦ సురలకల్లె
జిరసుకృతశాలియైనయా ♦ చిత్రవర్మ, రాజమాలికుమారికా ♦ రత్నమునకు
శివునికారుణ్యదృష్టివై ♦ దువతనంబు, మనుడఁగల్గినభాగ్యంబు ♦ మహిమకరణ.

శా. భూమివానికికానుశీతకరణాం ♦ భోజాతమిత్రానిల

న్యోమాధ్యాకృతిపూర్ణతాకమతిమ ♦ ద్యోగీంద్రచిత్తాగ్రయా
నామవ్రాతవిధూతపాతకచిదా ♦ నందభ్యయాపాపదా
వామాంగాభరణాత్మవల్లభసుధా ♦ వారాశతూణీయుతా.

క. దారవనాంతరచరముని, నాతీరతికార్యకల్ప ♦ నాశ్చంగారా
ప్రారంభజగన్మోహన, కారణరూపాభితామ ♦ కరుణాధామా.

తోటకం. వలయాకృతశేషయ ♦ వార్యబలా
నిలయాకృతపర్వత ♦ నీలగళా
జలజోద్భవవందిత ♦ బారుపదా
విలయాతిగళంకర ♦ విశ్వపదా.

గద్య—ఇతి శ్రీశైల నివాస భ్రమరాంబా పమీత మల్లేశ్వరస్వామి కృపాపాత్ర
భారద్వాజ గోత్ర పవిత్ర పెనుమల్ల సోమమంత్రీ పాత్రీ పెద
నీల ప్రధానపుత్ర పకల సుకవి స్తుత్య సోమనామాత్య
ప్రణీతంబైన సీమంతినీక శ్యాణం బనుమహా
ప్రబంధంబునందుఁ జతుర్థాశ్వాసము.
ఏతత్సర్వం శ్రీనదాశివబ్రహ్మర్షణమస్తు.

శుభమస్తు.

అవిఘ్నమస్తు.

శ్రీపదాశివాచనమః.

సీమంతినీక ఖ్యాణము.

పంచమాశ్వాసము.

శ్రీకమనీయభ్రమరాం, బాకుచపరిరంభజాయ ♦ మానానంద
వ్యాఖోచహృదయకమలద, యాకర ! శ్రీశైలమల్లి ♦ ఖ్యాన్తునదేవా.

వ. అవధరింపుము.

నీ. అంతసాన్యపరియ ♦ త్యంతపఁతోసాభి, రాముడై కన్యకా ♦ రత్నమునకు
సముచితాభ్యంజన ♦ స్నానంబుచేయించి, ధవళాంబరసుగంధ ♦ వివిధమాల్య
రత్నభూషితముఖ్య ♦ కూర్చు శుభోచిత, పలలితాలంకృతుల్ ♦ సంఘటించి
సముదీర్ఘపణవడిం ♦ డిమళంభముఖమహా, దీర్ఘవాద్యధ్వనుల్ ♦ విశలఁజెలఁగఁ
దానుభూషితుడైమహా ♦ స్థానినుండి, మాన్యభూసురవరయాచ ♦ మావనీన
శ్రీరీకరవందిగాయక ♦ సర్తకాది, నికరములకెచ్చఁ బారితో ♦ పీకధనంబు.

ఉ. శైవధకారులన్ శుభస ♦ సాధవిచారులఁబిల్పియంతటన్
భూషణముఖ్యవస్తువులు ♦ భూతిధనంబులునిచ్చిచాలపం
తోషమునొందఁజేసి యత ♦ నూకృతకాస్త్రవిశేషశేముషీ
భాషణశీలురైవలయు ♦ పండితులంబిలిపించివారితోన్.

మ. ఉచితాలాచనమాచరించి మదిలో ♦ సుతాహముప్పొంగఁగా
నచిరోదారకుమారికాశుభవిశే ♦ మనంద సంయుక్తుడై
రుచిరానేకవచోవిలాసజనక ♦ పోద్ధామదీమంతుల
పచివోత్తంసులఁబిల్పి యిట్లనియె వా ♦ క్చాతుర్యధుర్యంబుగన్.

ఉ. మీరలనేకరత్నములు ♦ మేలిమికానకలుఁగొంచు వారియా
బారులతోడఁగూడఁజని ♦ బారుగుణాఘ్నినిండ్రసేనధా

త్రీరమణేంద్రుడగుతును • ధీజనవర్ధితుఁగాంచిపముల్లే
వారలతోడమతుగ్గళల • వార్తలెఱుంగఁగఁబల్కియంతటన్.

గీ. ఇంద్ర సేనునితోడమీ • రిట్టలనుఁడు, భుజగభవసంబునుండినీ • పుత్రవరుఁడు
మగుడవచ్చినయప్పడ • మగుడవచ్చె, భవ్యకల్యాణలక్ష్మీమా • భవనమునకు.

గీ. చన్నపుత్రునిఁగ్రమ్మరఁ • గన్నయపుడ, యపరిమేయంబునీనుభా • గ్యంబుమహిమ
అనఘనీతోడసంబంధ • మందినట్టి, నేనుభాగ్యకనినినాదు • నిశ్చయంబు.

వ. అనివిన్నవించి సేమంతినీచంద్రదాంగదులకు యథాశ్రూర్వకంబుగా విహవాంబు నే
యందగు సుముహూర్తంబునం గదలి రావలయునని తేలియంబలుకుఁడని పఠించినవా
రటుంజని యింద్రసేనచంద్రాంగదుల మచితప్రకారంబుగ నందర్పించి తదీయవార్తవి
శేషంబులన్నియు నెఱింగించిన వారును బరమసంతోషంబున మోహూర్తికనిశ్చితం
లైనయొక్క ముహూర్తంబునఁ బరిణమోత్సవంబునకుం గదలివచ్చిరాసమయంబున.

సీ. సేమంతినీకంత • సేమమంగళనూత్ర, బలమెంతయనివేడగ్గఁ • బలుకువారు
సోమవారవృత • సామర్థ్యమిదిగాని, యన్యంబుగాదని • యాడువారు
నిట్టియాశ్చర్యంబు • లెఱుంగఁమెక్కడనంచుఁ, బలుమారువాకుఁగిచ్చి • యలరువారు
పరలోకగతపుత్రుఁ • బడసెఁగ్రమ్మరనంచు, నింద్ర సేనునిభాగ్య • మెన్నువారు
నగుమహాగరజానప • దానిజనులు, నఖిలదేశాంతరాగతు • లయినవారు
భరణియందునికేతన • ద్వారసీమఁ, గుతుకమమరంగమూఁకలు • గూడిరంత.

వ. మునుపటిపెండ్లివారటలు • మూఁకలనందడి యింక నెంచులే
దనుపసుమంచునెంచియది • యచ్చటలేమొ త్రిపాభరంబుఁగై
కొని మదిలోపలం గలకఁ • గొంతవహించిరిగాన సర్వభూ
జనములు నెన్నరానిఘన • సమ్మదవారిధిఁజేలిరెంతయున్.

వ. అంత.

ఉ. అల్లునితోడఁగూడ విభ • వాఘ్యుఁడు వియ్యమువచ్చెనన్నయా
చల్లనివార్తయంతయును • జాతులచేవిని చిత్రవర్మదా
నెల్ల సిరిందనక్కి యెదు • కఁగి ముదంబునఁగాంచి యమ్మహీ
వల్ల భూళిఁదోడొగ్గనుచు • వచ్చెఁ బురంబున కబ్బురంబుగన్.

గీ. ఈకరణిఁదోడెత్తి భూ • లోకవినుతుఁ, దౌన్యపాలుఁడు సకలగుఁ • జాభిరామ
నయ్యసేనుంతినికినిజం • ద్రదాంగదునకుఁ, ప్రకాభవముమీఁద • జేయఁజెఁపరిణియంబు

1. రాజుసేయించు పరిణయా ♦ రంభమపుడు, నాటికిన్నె జతుర్దశో ♦ న్నతివహించి
దంపతులరాగములునట్ల ♦ దనరుననుచు, నఖిలజనులకు నెఱిగించు ♦ నదియపోలి.
2. చిత్రికర దానవిద్యాపరి ♦ సిద్ధుడైన, చిత్రవర్మధరితీరిక ♦ శత్రుఁడంతఁ
గన్యో బాహునుకౌతు ♦ కమువహించి, యథువారలకిచ్చెని ♦ స్థూరసమితి.
3. మునుపటి పెండ్లి నాడు ధన ♦ ముల్గానినట్టివనీపకోత్తముల్
మనతర దాశలైయలరఁ ♦ గానపుడేలలభింతురర్థుల
యనఘుఁడొ సంగునట్టిధన ♦ మందుటకాజనసాధుతోడనీ
జెనుకనుమచ్చరిందున్యప ♦ వీతులు కొందఱు లేకయుండినన్.
4. నిజకుమారికసీమంతి ♦ నీవధూటి, యఖిలకల్యాణసరణియి ♦ ట్లాచరించి
యంతెనకాంతనద్ధరా ♦ కాంతమాలి, యత్తవారింటికనుపంగ్ ♦ నాత్మఁదలఁచి.
5. ప్రకటదుగ్ధాపీన ♦ భారకోభారమ్య, తరుణవత్సగవివి ♦ తానములను
చలదండరీకసం ♦ కులకపోలవినీల, దంతావశేంద్రసం ♦ తానములను
గాంధారిదేశీయ ♦ బంధురీధారావి, రాజశూరంగస ♦ మాజములను
కారువిద్యుల్లతా ♦ సమసమంచతాగంతి, కమనీయకన్యాని ♦ కాయములను
నికటతటినీసముద్వేల ♦ నీరప్యషిత, శకలసస్యాప్రళారామ ♦ సముదయాభి
రామ భూమిమనోహర ♦ గ్రామములను, హరణములుగాఁగనిచ్చెన ♦ య్యవసరమున.
6. మణికంకణాదిభూ ♦ షణములువేర్వేఱఁ, బెచ్చియచ్చపలాక్షి ♦ కిచ్చువారు
పదివేలవర్తముల్ ♦ పతితోడనుఖవృత్తి, వికసిల్లుమంచుడీ ♦ విందువారు
నిన్నుఁజూచెదమింక ♦ నెన్నాళ్లకోయంచుఁ, శైలిమితోఁగొఁగిటఁ ♦ జేర్చువారు
ననవద్యగంధమా ♦ ల్యాదికంబులవింత, శృంగారవిరచనల్ ♦ సేయువారు
నత్తవారింట నుత్తమ ♦ వృత్తిమెలఁగు, నొరపుగలబంధులొకకొన్ని ♦ గఱపువారు
నగుచునబూమికాంతకు ♦ ధాంతభవన, జగతికాంతామణుల్ గొంత ♦ నందడిలిరి.
7. అంత.
8. పోతోదంచితభక్తిచే జననికా ♦ చార్యాలికిన్ మ్రొక్కి యా
నీరత్నంబులు వెంటగొల్వఁగ మరా ♦ భీకేశిమచ్చారుసం
కారంబొప్పఁగవచ్చినట్టి సకియం ♦ జంద్రాంగబాహుధమా
తేరక్కించె దీవనల్ వెలయ ధా ♦ త్రీదేవకాంతామణుల్.
9. భూనుతాకిర్వాద ♦ భూరిరావంబులు, వందిబృందస్తుతుల్ ♦ గ్రందుకొనఁగ
నర్తకీభూషణో ♦ న్నతరుణతాగ్రముల్, విఘ్నలవాద్యధ్వనుల్ ♦ విఘ్నమందఁ

ఋణ్యాంగ సాగిత • భూరిస్వసంబులు, సుషిరవాదములు వి • మూర్తిగలయు
లలిత చిరంతికా • కలభూషణములు, వల్లకిస్వసములు • మల్లడిగొన
విమలకల్యాణశృంగార • వేషయుతులు, దంపతులు తరు వెను వెంట • వరలిననుక
నగరిపు సమానుడైయాత్మ • నగరిజూడఁ, గడ లెకయ్యంగద్రినేనహ • రాంతనూలి.

టీ. మిసిమిచాయలుమీఱు • పసిడితేరులబూరు, గొప్పయుప్పరిగల • యుష్వగాఁగ
నొడొందుగలిగిన • పాండుభక్తిముఖ, నవమాక్తికపు వితా • నములుగాఁగ
గలిత దానాంబుమ • త్కరికపోలంబులు, రమణీయసలిలయం • త్రిములుగాఁగ
బూర్ణకుంభంబులు • పూనుసునాసినుల్, భిర్మపాంచాలికా • పటలిగాఁగ
నిత్యసాంగత్యకేలికా • నిగతిచేతఁ, బరగునీమంతినీకాంతఁ • బాయలేక
పురయు వెను వెంటవచ్చిన • పోల్గఁదనరె, నెడతెగనిమూఁకల చొప్పట • నడుచునపుడు

క. ఆర్యాగ్రణితనవియ్యము, సార్యావర్తంబుగడియ • సనిచితిరిగిని
శ్వర్గకళాకలితమహా, దాద్యుండగుచిత్రవర్మ • ధరణిపుడంతెన్.

ఆ. వె. ఇంద్రినేనమాన • జేంద్రుడీకీతిమ, హేంద్రవిధవతుల్య • సాంద్రుడగుదుఁ
గొడుగుగ్రొత్త పెండ్లి • కూతురుచోడొగఁదు, నాత్మపురిబ్రేవేశ • మగుచునలరె.

చ. సలలితకాండనాచలని • కాలగుహంతరగీమరత్నపుం
మొలకజనించు నేలెడుస • మున్నెలితేజముఁ గాంచునట్లుచే
సలరె నలాధిరాజసుతు • సంతిపురంబు నవీనదంద్రముఁ
కళకనసేయఁబాలు నృప • కన్యప్రవేశముగాఁగ నత్తఱివ.

జ. తనహృదయాభినాయకుని • తల్లికి మున్నగుఁమొక్కి- పెద్దనా
వనితలఁ గాంచి మొక్కి- తగు • వారలకల్లను మొక్కి- వారిచే
ననుపమపుత్రిరాజ్యవిధి • వాన్వితియై పరివేలవగ్గముల్
మనుమనివీవెనల్ గనియె • మానవతీజనరత్న మంతటన్.

జు. అంబుగుహోస్తబింబ ముద • యంబుగఁగూడినయట్టి చక్రవా
కంబులనంగ శంకరున • ఖండదయాభ్యుదయంబుచేత యా
గంబొడగూడినట్టిన్యప • కన్యయు రాజపరస్పరానురా
గంబువహించి యీస్పృశసు • ఖంబులుగాంచిరి సమ్మదంబునన్.

టీ. ఋతువులన్నియునుఘా • వ్రతసమాశ్రితలతాం, తనిరంతరతవసం • తములెకాఁగ
నిశలన్నియునుసము • స్మేషరాకందద్ర, చంద్రికాదికవిలా • సములెకాఁగ.

- జనములన్నియుఁ బల్లఁ ♦ వగ్రాసలాలభే, లనోగ్గ-కిలకులూకు ♦ అములకా ♦
 బవనంబులన్నియుఁ ♦ బాటీరవాటీన, వాటీకనైకర ♦ మృములెకా ♦
 హృదయములఁగోరుచునునవాతభ్యుదయశాగ, మహిమవిలసిల్లుచున్ననీ ♦ మునునియు
 దంచితప్రేమదనరుచంత్రాంగమఁడును, గొతుక మునిఁగినుభుతేలి ♦ గొలఁచియు.
- జ. తనయునిసద్గుహోదయము ♦ తద్గుణసంతతి యెఁగు మేదిని
 జనముమనోనురంజనము ♦ చందమునంగని యుండ నేనుఁడ
 య్యనుపమకౌర్యశాలిచతు ♦ రంబుధిసంవృసర్వభూమిపా
 లనకరరాజ్యజైభవవి ♦ లాసిగఁ బట్టముగట్టె సంతటన్.
- నీ. సకలచర్ణాశ్రమా ♦ చారవర్తకములు, వేదోక్తరీతిచే ♦ వెలయుదుండె
 దలఁచినప్పుడె వచ్చి ♦ జలదముల్ వర్షింప, భూమిసస్యారామి ♦ పూర్ణితింజ
 బహుయాగముల హవ్య ♦ (భాగంబు)భుజియింప, సుగల కానందవి ♦ స్వాధ్యక్షి
 నపమృత్యువోషరో ♦ గాదిబాధలులేక, యభిలభూప్రజలు పొ ♦ ధ్యాయంగని
 పూర్వరాజన్యగణయశో ♦ గర్వహరి, చిత్రదాయకచారుణా ♦ నిశ్చలదయన
 నలునిపాత్రుఁడు సింహాసనముననుండి, యవనితలమెల్లఁ బూరించు ♦ నానాభా
- క. ఉదయించిరి సుతు లతనికి, నుదితాక్షణ బింబసమన ♦ ముజ్వలమూర్తి
 పడివేల్వర్తము లాతఁడు, పడిలుండై సకలరాజ్య ♦ భాతము పూరినన్.
- జ. మునుఁగడ దన్నప్రాణనిభు ♦ మోహనమన్మథమూర్తిఁ గ్రమ్మి
 గని బహుపుత్రరాజ్యసుఖి ♦ గౌరవ మొంచెను జిత్రవర్మరా
 ట్టనయ, మునీంద్రులార యది ♦ తథ్యముగా వివరించిచూడ న
 య్యనుపమసోమనాసరమ ♦ హావ్రతరాజమహర్షి మెంతయున్.
- మ. అని యామాతుఁడు శౌనకాదులకు న ♦ త్యాశ్చర్యధున్యంబుగా
 వినిపింపన్ విని చార లీశ్వరకథా ♦ వేల్లత్సుధాధారచే
 దనియంజాలదు చిత్త మింకొకవిచి ♦ త్రంబైనగౌరీకళ
 తునిమాహాత్మ్య మెటుంగబలుకఁము నము ♦ దూతప్రమాదంబున్.
- జ. అనవుడు పార్వతీపతిమ ♦ హత్యము లెన్నఁగఁబెకు-లన్నియున్
 దనరునుహచ్చుతోదయని ♦ దానము లందులకేమి యమ్మహీ
 జనవరపుత్రి చిత్రవిల ♦ నంబికనొక్కటి యేర్పరించెదన్
 వినుఁడు మునీంద్రులార యతి ♦ నిశ్చలతాకలితాంతరంగులై.

- ఉ. సుతతరాజ్యవైభవవి ♦ శాలామూర్ఖతగోవాసీయ సీ
మ తిని యుద్విధంబున ను ♦ మాగమణీవకప్రభావోదయ
స్వాంతసప్తమవాసమ ♦ హావతవిశ్చలదీక్షా మంబు న
త్యంశముభక్తయోగమున ♦ దంపతిప్రభావమునానందమున .
- టీ. సకలలక్ష్మీవిలా ♦ సకలానివాసదే, శంఖానికర్ణదే ♦ శంఖానికర్ణ
నమితప్రభావదర్శితం ♦ దగువేదమిత్రశంఖ, సాగర్వముం దన్ను ♦ పండ్లచిహ్నము
దానదీవిజాని ♦ ద్వజం పగప్పహార్ద్ర, గౌరవరాజుమోహం ♦ గ్రహముచేత
ముఖీలముతులు ద ♦ స్పృతులును పేర్చుండు, సామవంతులను వన్ను ♦ వామవంతులను
జలమువారు వయోయాసవిభక్తియముల, వద్వముల్లివీణా వర్ణనా ♦ బాలలగును
నవనిం పదునాల్గవంగ విభావ్యతాగన్న, విమలవిద్యల సభిరవర్ణి ♦ వీణాదేవి.
- క. ప్రభువాలుగువర్ణములకుం, బుధువాలుగువిద్యలకుం ♦ హాస్యముం గని శం
పాదప్రభుమాతల సమ్మూహ, వ్యాకృతులకుం గారవి నాడు ♦ విద్వద్విద్యుత్తర
- గీ. అర్చధనమెల్ల నుచితవ్య ♦ యంబునేటి, మలము శీలంబు నలకవ్య ♦ నిలలు మోత
బరణయ మొనర్చ యాంబం ♦ భరణుచేత, సభిరవిశ్చితవ్యాసయం ♦ వలకమోత.
- చ. అని యొక కొన్నియర్థుల న ♦ యంబునయంబు బంబులంబులన్ యు
జ్జనములు పంపినం గదలి ♦ యయ్యుచుదివివరమాతకాగ్నివల్
గనిర వనీవకప్రకర ♦ కామితదానసదానందనం
బుచితయశోవిధాషితది ♦ కావలయుం దగునందే నేర్పరువే
- గీ. అర్థరాజాని భవనవర్ణి ♦ సిద్ధివాని, వాతాయనివాతవిద్యుత్తా ♦ కర్ణవసుని
కాత్మసంతోషమంది యు ♦ త్యంతభక్తి, ముచితసత్యం గ మోతంది ♦ యుద్ధయంతి.
- టీ. శుక్రితదోదారవి ♦ శుక్రితదాత్యవధాన, మధాను (పరధాన) ♦ నీతివసుని
నవ్యకావ్యాసేక ♦ నాటకాలంకార, శంకరహితయర్థి ♦ పొట్టవసుని
బహుకర్తృభక్తికా ♦ భోవనిష్పరదేహ, శరణు శేముషి ♦ గౌరవమున
దంత్రవేదాంతస్వ ♦ తంత్రతానిరవద్య, విమలధీజితద్య ♦ విద్రవమున
యోగసాంఖ్యాతిశయయుక్తి ♦ యోగమునను, నిరవధికళబ్రహ్మప్రపాం ♦ డిత్యమునను
గుండినస్వామిమిదికి న ♦ భండమోద, మహిమగలుగంగ జేసిగి ♦ మృణమణి.
- గీ. జనవరోత్తంప గురులగా ♦ సనముప్రూని, దారపాగ్రాహకగణయం ♦ త్నింబుతోలు
ధనముగొంక్షింది కీర్తివ ♦ ధనముగాన, నిన్నుజేడంగవచ్చితి ♦ మన్ననప్రభు.

- ఉ. వాల్మీకిశ్లోకేజ మని ♦ వారితమంచు ముదంబుఁగాంచియున్
 వారియశేకవిద్య లన ♦ వద్యములందు బ్రహ్మర్షిమఁదియున్
 భూమివాన్యతాదివిజ ♦ భూరుహనా 1(నృపమాళి)యాశ్వగ
 శ్లోకవేత నిట్లనియె ♦ బేళలహాసలసన్ముఖాబ్జుడై.
- క. విప్రవందనులారయా ♦ వేళమీకు, నర్థములభిఁచు నొకయోపా ♦ యంబుగలదని
 పరమహితమంచునాత్మలో ♦ పలఁదలంచి, నేయఁగలిగితలేనిన ♦ చింతుదాన.
- ఉ. ఇంతవిచారమేల నిమ ♦ ధేంగ్రసకుం బ్రియకాంతయెనసీ
 మంతిని సోమవాసరము ♦ మన్మథవైరి నుమాయుతఁబుగా
 శాంతయుభక్తితోడగజ ♦ యించుతటిం దరభేతరీకృత
 స్వాంతితవిప్రదంపతులు ♦ వచ్చినఁ బూజయొనర్చు పేడుకన్.
- క. అనులకక్తి ననాదిదం ♦ పతులుగాఁగ, విప్రకులదంపతులనుభా ♦ వించి వారిఁ
 బూజఁగావిందుమణిహేమ ♦ భూషణముల, శేమిగోరిఁయిచ్చున ♦ య్యంగువదన.
- క. కావ్రన మీయందొకఁడు న, భూవేషముపూని ముదము ♦ తో దంపతులై
 పోవుడు శశివాసఁసున, నావనిత యొసంగు మీకు ♦ నభిమతధనముల్.
- ఉ. వె. అనిన వారు నవ్వి ♦ యవ్విభుఁ గాంచి యీ, కపటవృత్తి మాకుఁ ♦ గఱపెడేల
 విప్రీకులులమేము ♦ వేదాంతవిదుల మీ, యాగ్యనింద సరణి ♦ యర్హమగునెని
- క. కపటంబు దురితమాలము, కపటం బపకీర్తికెన్నఁ ♦ గారణమగుద
 త్కపటగతమృగులాభము, కపటాయుతపన్నగంబు ♦ గా దెనరేంద్రదా.
- క. పుణ్యదోషదోషులమునఁ ♦ బుట్టెనేమి, సకలవిద్యలుఁ దుదిముట్టఁ ♦ జదివెనేమి
 నిత్యకర్మంబు లొనరింప ♦ నేర్చెనేమి, దంభయుక్తుఁ డనర్హుండు ♦ దానమునకు.
- క. మదిలోక్కటితననాలుక, తుదనొక్కటిఁబూనువాని ♦ తో సహవాసం
 బది కనుగరభపూరిత, వదనభుజంగమసహధి ♦ వాసముకన్నన్.
- క. విప్రులకర్థకృపంహితా ♦ వేదియెన, విప్రవరునకుఁ గపటంపు ♦ వృత్తిదగునె
 కాశిదేశకఁబ్రసహించు ♦ గాంగనీరు, వింధ్యకుధరద్రావ్యగ ♦ విహృతిఁగనునె
- క. సత్యమేదిమలజ్ఞానము, సత్యమెచాంద్రదాయణాది ♦ సకలవ్రతముల్
 సత్యంబుకన్న సత్యము, సత్యముగాఁ బుణ్యలోక ♦ సాధనమగునే.
- క. పదుఁబుద్ధులవంశన ♦ పరతఁగొన్న, భూరుఁడేపుణ్యములఁ బవి ♦ తుఁడుగాఁడు
 ముగ్ధులమాషితంబైన ♦ మంటికడన, యెన్ని నదులనుముంచిన ♦ నేమివచ్చు.

ఉ. ఇంతియొకాక యోవసుమ ◆ తీశ్వర యింకొకవిన్నపంబు నీ
మంతినిరాజకాంత యతి ◆ మానషశాంభవభక్తి శీలయా
యింతినిజేరి కైతవమొ ◆ కింతయొనర్చినవచ్చుఁ బాతకం
బంతకదండ నాతులిత ◆ మై ససుకూరును రాజదండమున్.

క. శివునియొడఁ దప్పఁజేసిన, శివుఁడొక్కొక వేళఁ గరుణ ◆ చే మన్నించున్
శివుఁడుం గావఁగనోపఁడు, శివభక్తులయొడలఁ దప్పఁ ◆ జేసినవారిన్.

ఆ. వె. గురునియట్లునీవు ◆ భరణీశుఁడవుమాకు, కాని క్షత్రియతిముఁ ◆ గఱప నేల
పార్థివేంద్ర యింకఁ ◆ బదివేలువచ్చిన, బాలము కపట ◆ శీలమునకు.

వ. అనిన సారాజపురందరుండు సుందరవద సారవిందంబున మందహాసితంబు కందళిం
పఁగా మృదులవదనరచ నానందను లైనయాధరాబృందారకనందనులం గాంచి యి
ట్లనియె.

ఉ. చాల ననేకవేదబహు ◆ సంఖ్యపురాణము లభ్యసించినం
చాలకులౌట మీమదిని ◆ బట్టదు సాహితనూక్తి ధారుణీ
పాలకుపంజ్ఞ నేయుటయ ◆ భాసురధర్మము దీనఁబాతకం
జేలభించు మర్త్యునకు ◆ నేలఘటించునకర్తి వేశమున్.

గీ. తరుణిపురుషునివేషంబు ◆ దాల్చె నేమి, పురుషుఁ డంగనవేషంబుఁ ◆ బూనె నేమి
విశ్వమంతయు శివుఁడౌట ◆ వేరుతేమి, వృజినమేటికి ఘటియించు ◆ విప్రులార.

ఆ. వె. దేహగతములైన ◆ స్త్రీపుంసభేదముల్, నిజములౌ నెయాత్మ ◆ నిజము గాక
కల్లలందు నేమి ◆ కల్లవాటించినఁ, దప్పగలదె విప్ర ◆ తనయలార.

అ. వె. వృజినమేమిలేదు ◆ విత్తంబుసమకూరు, మీకు నొక్కవింత ◆ మేలుదొరకు
పంశయంబుమాని ◆ చనుఁడు సీమంతినీ, చంద్రవదనపుణ్య ◆ సదనమునకు.

వ. అని యనేకప్రకారంబుల నతండు బోధింప సమధితకాల్యంబైనకాల్యంపు తనమవు
లం బరిహరింప నేరక యూరక యంగీకరించి నిషధవేశంబునకుంజని తత్పురసమీప
మున.

నీ. చిఱుతజుట్టుకుఁజుట్టు ◆ దిరిగిరాసవరముల్, కుదురుగాగీలించి ◆ కొప్పుముడిచి
భసితత్రిపుండ్రంబు ◆ పరిహారమొనరించి, మిసిమికుంకుమరేఖ ◆ నొసలవీర్చి
గొప్పనీలపుఱ్ఱాల ◆ కుండలంబులుమాని, వలుదము త్యాలక ◆ మృలుధరించి
యరుతఃప్రదాక్షుహ ◆ రావళుల్ సడలించి, మాయాకుచంబులు ◆ మట్టుపఱచి

మజ్జిమనానామాయపురుషధఃగృంబుమూని, సామవంతుఁడు మయమతిసోఃపరమపూన
సతుల సంగతులాలించు ధతులచదల, గతులదప్పింనుటొక గ్రాతి యిడమగాఁగ.

శీ. సామవంతుఁడు పతియుఁద శ్వహదరుఁడు, పతియుఁ నన్నట్టిగట్టిదల ధంబుపూని
చనికచంద్రదాంగదక్షమా జానిరాజ, ధానికిరువు సనిశితవ ధానులగును.

చ. పురుషులగన్నలజ్జపువు ధానిలఁగాంచిని పింతి చెల్మియుం
గతితురగాదులడ్డముగఁ గ్రుక్కు-సమిక్కి-లిక తగత్విమున్
సరసులడెందముల్లలఁచు చక్క-నిమాటలు పింతిచూపులున్
మరువకయేఁగెనక్కపట మానినితత్పుగరాబపీధికిన్.

వ. అంత.

సీ. చక్రదంపతిమన స్సదనాంతరములందుఁ, జిత్తజశభిబ్రవే శిండువేళ
మలుచదందురుకావి నలువవైఖరిదిశా, కంజనేత్రలవంజ గదయువేళ
వరుణపట్టణసరో వరపద్మినులగార, వించి బాణుఁడు కోఁగ నిండువేళ
కలకలస్వనసమా కులవిహంగకులంబు, నీడంబులకుఁజేరి నిలునువేళ
వాక్యతికదంపతులుశశాం కావతింస, నిత్యపూజానుషోత్సవ నిద్రభక్త
మైననిషధేంద్రకాంతశు ధాంతమంది, రముబ్రవేశించి రిండువా గంబునంబు.

సీ. అభిషేకమునగం గాంబువుల్ మణిమయో, దీర్ఘకుంభములచేఁ జాన్పువారి
గరవీరమల్లికా కమలకైరవముఖ్య, కుసుమమాల్యంబులుఁ గూర్పువారి
నగరుకర్పూరసా రాదికంబులచేత, మహితధూపంబుల మర్చువారి
రమణీయరత్నపా త్రములందుదీపికా, శ్రేణికల్ వెలుఁగంగఁ జేయువారి
షడ్రసోపేతనైవేద్య సముదయంబు, లంచి తాదరమొప్పవ ణ్ణిండువారి
నచటనిటలాక్షుపూజాగృ హంజీరమునఁ, గనిమా యావధూవరుల్ కాతుకమున.

సీ. అపుడుగోరీశపా దపయోరుహధ్యాన, నిపుణయశాసీమంతి నీవిధూటి
జహ్నుకవ్యాజల స్నానంబుగావించి, లలితధాతాంబరం బులుధరించి
మణిజాలఖచితఘా షణఘాషితాంగియై, యమలరుద్రదాక్షహా రములుదాల్చి
తెలిమిఱుకర్పూర తిలకంబునకుఁదోడు, భిషితత్రిపుండ్రంబు నొసలఁబూని
యొడలుపూనినశివభక్తి యోజదారి, యొక్క-కనకావనిమునఁగూర్చుండెనేర
మంత్రరాజంబుధరియించి మాననియతి, శివునిజితచిత్తధవునిఁబూజింపఁజొరఁగె.

సీ. అదెకాంతకుంభకుం భాంతిరంబులయందు, గంగాంబువూరంబు గంబులగంధ
యవేజాశ్యమరకతా యతకరండకలందు, జందనసారంబు చంద్రవదన

- యః పంచకీలితః ♦ సర్వప్రాకృత్యుపాసన, విశేషవర్ణనాదులే ♦ సమంతాన్
యః పంచవృషద్రురా ♦ గార్హపతీకలంకాః, సర్వప్రాకృత్యుపాసన ♦ సమంతాన్
యనుయినెచ్చెనుండెచ్చె ♦ వాచనము, గాథాభిరూపనముల ♦ గాఢతా
రాజకుండలుబ్రహ్మాది ♦ పూజనీయు, గాఢగార్హపతీకలంకా ♦ పుష్కలము
డి. అపారిణాక్షియైందవర్ణి ♦ లాంచితలింగములగుమత్త గా
ర్హపాను వేదవేద్యునన ♦ వద్యదయానిధి భక్తపాలన
త్సహుపదాశివుండుహిమ ♦ శైలసుతాన్వితగౌడలందియ
వాహనమాచరించెనని ♦ వారిభక్తిగర్వోదయమున్.
- సీ. అద్రిజాధిపతికిర ♦ తన్నవనంబొసరించ, గలగార్హపతీకలంకా ♦ సర్వప్రాకృత్యుపాసన
హరునకునిచ్చెఁబా ♦ గార్హపతీకలంకా, భావభాగిణిమధు ♦ పరి, ముడిమ
నర్థచంద్రకిరీటి ♦ కభిషేచనముచేసి, శివునిమహుంబట్లు ♦ సేవగల్గె
కాలకంధరునకు ♦ గంధమర్పణజేసి, దత్తుట్టరికిఁ జేయ ♦ కనులువట్టి
వామదేవునిమల్లికా ♦ వకులతిలక, కమలపుష్పాగమటల ♦ కన్నకార
కుండనవమాలికాశోక ♦ కురువకాది, పుష్పసంతానములచేత ♦ బూజచేసి.
- గీ. ధూర్జటికిఁజారుకయ్యెరి ♦ ధూపమిచ్చె, దేవతాద్రవ్యధర్మికి ♦ సేవసంసార
జాయసామ్రాపదధ్యజ్య ♦ ఫలసమగ్ర, విమలవేద్యమర్పణ ♦ విశ్వవతికి.
- క. పూర్ణమనోరథయావర, వర్ణినితొంటూలమిచ్చె ♦ వరభక్తిమతిన్
వర్ణితముక్తావిదచిత, మార్గముతోఁబూజఁ జంద్ర ♦ మాదామణికిన్.
- ఉ. కంజదళాయతాక్షిశిత ♦ కంఠునకంఠనకుంఠభక్తిలు
స్వాంజలియున్ నివాళియు స ♦ మర్పణజేసి యుపద్యభావన
మంజులనప్రదక్షుణన ♦ మసకలంకావరించి కన్పిత
ప్రాంజలియునుతించెహిమ ♦ పద్మతరాజసుతామనోపాసన్.
- సీ. తేనమోదేవాది ♦ దేవాయతాలనాల, గీర్వాణాలార్థక ♦ పాననాయ
తేనమోమునిజన ♦ ధ్యేయాంబుభక్తవి, ధ్యేయాంబుకంఠాక్షు ♦ సాయకాక్షు
తేనమోగిరిసుతా ♦ ధీనాయపాలిత, దీనాయదళితోగ్ర ♦ దావనాయ
తేనమస్పన్నతది ♦ వ్యాయవాతీక, సేవ్యాయసేవక ♦ భద్రదాయ
తేనమోనిగమాంతవి ♦ దితగుణాయ, తేనమోరజితాద్రిమం ♦ దిరచరాయ
తేనమోమదనాంగభూ ♦ త్రిపింగాయ, తేనమోవిశ్వమయరూప ♦ వీధికాయ.

విందు తామరల, వందల రాత్రి స్వాధీనము ♦ జూల ప్రసాదము
 పురాణపురాను నాయనల ♦ ఫోగితుండలారా
 గీర్తించి జూప జూరము ♦ కీర్తనలు దేవతా
 శిరస్సు ముమ్మడి ప్రభుమయ్య ♦ చంద్రుండ శీఖరా.

బుట్టితోటిలా చంద్రుని పంచ సాయక ♦ పద్మపాద భరి దాయక.
 నుండ నుండగ వర్ణవిగ్రహ ♦ కుంగు చిట్టలనిగ్రహ
 యందు భండకృత వలంపక ♦ యుద్ధపన్నగ పంజర
 వలదలచి ద నీయక ర ♦ వరిలొక భయంకర.

దనమయ్యుము. నీలగళ భక్తిజన ♦ నిత్యమభిరూపి
 ఫాలనయన ప్రణాత ♦ పాతక విశాదీ
 నాలపాలభోజన ము ♦ హాభిజగజాదీ
 బాలశిశుభాగ్య ♦ పాతకపురాదీ.

శ్రుంగ ప్రయాణము. రమాధీశ ముఖ్యము ♦ గన్తుత్యలీలా
 యుమా యుక్త వామాంగ ♦ యోగింద్ర సేవ్య
 సమస్తేషు విస్తారి ♦ పంచారి సామా
 మముంబోవు మాధవ ♦ మంచాగ భూషా.

స్వామి. శ్రీమహాదేవని ♦ స్వేమతేజోమయా
 కామపంచర ని ♦ మోగ-మయోగినియా
 శ్రీమ ధాతీధరా ♦ దీప బాణాపనా
 నామదిన్నిల్పుతా ♦ సాగవరాంకితా.

లయగ్రాహి. అంగజశరీరమద ♦ భంగకరపాణితల

సంగతమనోహరకు ♦ రంగదృటిగంగా
 సాంగనిగమస్తుతయ ♦ సంగమునిర్యోత్క-మల
 భృంగకరుణాలసద ♦ పాంగధవళంగా
 రంగదవనీతలశ ♦ తాంగశశిభాసగ-రర
 ధాంగనిజబాహురుచి ♦ రాంగదభూజంగా
 మంగళక రాహృదయ ♦ భంగవిశిఖాయతవి
 సాంగపతివాహజయ ♦ పుంగవతురంగా.

మణిగణనికరము. వసతివృత్తమహి ♦ వలయముకలిమిన్
 ఘనులకునురలకు ♦ గలవిభవములన్
 మనసిజమదహర ♦ మగుడనిపదమున్
 నినుగొలిచినగుణ ♦ నిధులకువమగున్ .

భిద్దబంధము. భీమనామసోమదైత్య ♦ భేదనాదయోగగో
 యామకత్యధీశకల్పి ♦ తాభిరామశీఖరా
 రామపూజ్యపాదభక్త ♦ రత్నదాదికప్రియ
 గూమరేంద్రనూలిఘర్షి ♦ తాంఘ్రపద్మశంకరా.

వాగబంధము. అవఘగజేశయావభువ ♦ నావనధగ్ధవదాపదాగి
 ఘురితగూవిధానిన ♦ గానవిజ్ఞుశరాయుయాధివా
 ధనదపఖాయబానుశమ ♦ ధామచల్లనియోగభావి
 మననయుతాపమానజన ♦ మానవగణ్యయభీషభీలవా.

నిరోఢ్యము. ధారాధానీలగళ, త్రిరాజితరాజతాద్రి ♦ శృంగారతలశే
 భీగయనాగతాశ్రిత, సాగపశాగదదివేశ ♦ జయజగద్భవా.

చక్రబంధము. కా విత్రాసోద్యమక్రీపవీధవసప్త ♦ ధ్వజస్యపత్రావయో
 నూత్రానిష్ఠుశీర్షధీశమాద ♦ శిరశ్చక్రపరిత్యజా
 చిత్రామందశరీరప్రోవుకలువే ♦ పీఠస్థాభావిష్ణుగా
 1 సాత్రోతావివాతాసురాసుగదదమా ♦ యోగదబాబాధిపతి.

చతుర్విధబంధము సోమార్థజూటఖండిత, కామాగమనీలువే ♦ గోరీమణి
 హేమూద్రిజారహజిత, భూయూవిమలప్రకాశ ♦ ఘోరవీరము.

ఆ. గీ. చంద్రబింబవచన ♦ చంద్రదానననిరాకె, చంద్రనూతనపట్టు ♦ వర్షకుంభ
 విప్రకరపత్నుమ ♦ వేర్వేరయూరిం గె, వయ్యుమానుపీఠ ♦ వాతలగం.

ఉ. తామగసాక్షియత్తతీని ♦ దంపతివేషము పూనిపట్టి యా
 భూమిసుహృదందమలః ♦ బొందుగ నాశ్రితవేరిగి మరదహ
 సామృతపూరధారవద ♦ వారియమందః దగరికెయిగా
 నేమియూరిలగ్న- కంతయూసు ♦ హృదిమలరూప్రవేశమలరూపిన్ .

ఉ భావజాగర్వీకర్షి కౌ ♦ వట్టపురాగిని నీలవీణి
 2 జీవనజాలనూదిగర ♦ నీరజనామగ విజ్ఞానాగధ

1 యథామూలము. 2 యథామూలము.

క్తావనకల్పవల్లి తుహి ♦ నాదలరాజ సుతామతల్లి గా
భావనచేసియాకృతక ♦ భామినిఁ బూజయినన్పయంతటన్.

౩. అమ్మహాదేవిప్రాణేశుఁ ♦ డైనయట్టి, పురహాగుని గాఁగ భావించి ♦ పూజింపి
విమలతరపుణ్యచారిత్రు ♦ వేదమిత్రు, పుత్రుఁడైనసుమేధువ ♦ పుష్కర్వహాని.

౪. ఆప్సరదాననాంతకు పిఁ ♦ యాంగనగా మదిలోఁదలంచి తా
నెప్పుడు పూజచేసెఁ జప ♦ లేక్షణభూసురనూనఁ డప్పుడే
గొప్పపయోధరంబులు చ ♦ కోరములన్న గువాలుజూపులుం
విప్పుగుకొప్పుగల్గియర ♦ విందవిలోచనయయ్యె సత్తతిన్.

౫. ఈకరణిం దరుణ విప్రకుమారులు వలన నాపరతిలబంబవదన ♦ భీష్మకంఠుని నబ్జుల
యొనంగిన గంధమాల్యాంబర మణిభూషణాయులు ధరియించి యున్నానని పానాదులం
దనిసి యానగరువెడలి నగరంబుఁగడచి పురోపవనమార్గంబుఁగ బోవు పదియంబున.

౬. వందనచే ధనంబుఁగొని ♦ వచ్చితిమంచును బాపభీతిచేఁ
జంచలచిత్తుఁడైనసహ ♦ చారిఁ గనుఁగొని కేళికాన్
దందితపుష్పభారనిశి ♦ తానుగ వన్నిధిఁ బంచబాణాచేఁ
జంచలచిత్తయాచ నవ ♦ సారపలాచనపల్కె నీగతిన్.

౭. ఎంతయుభక్తిచేతఁ బర ♦ మేశ్వరు నీశ్వరుగాఁదలంచి నీ
మంతినిపూజచేసినస ♦ మస్తమహీసురదంపతున్ గృహ
భ్యంతరసీమలందు నిర ♦ పాయసుఖోన్నతిఁ గీర్తనస్పృఁగా
వింతరయంబుచేతనిపు ♦ డెక్కడకేఁగెను ప్రాణనల్లభా.

౮. ఇవిగున్న లేమాపు ♦ లిచ్చనిచ్చటఁజేరి, ముచ్చటాడఁగఁగోరి ♦ మొద్యువిపుల
నిలిక నైనురపాన్న ♦ లిందునందులమోవి, విందు లియ్యఁగవేడగ్గ ♦ గ్రంధునియి
నీదులైపాదదండ ♦ నీవంకనిశ్చంక, నాలింగనమునేయి ♦ నాపహాదమే
నీవెపాలలచాయ ♦ లిందులనిరపాయ, మదనాహవమునేయి ♦ మనముద్రోడమే
భావభవునంపలకుపరం ♦ పరలచేతఁ, దరలమతివైతి నింక నీ ♦ దరలఁబాల
నేలయెంచెదు మగవారి ♦ శృదయమింత, గట్టిగాఁజేసినాఁడుగా ♦ కమలధవుడు.

౯. అనుపలుకు లాసుమేధుఁడు, విని కపటోక్తులుగ నెంచి ♦ వికసితహాసిత
గామెప్పుఁగ నలుదిక్కులుఁ, గనుఁగొని యిట్లనియె వికద ♦ కంజీక్షణతోన్.

౧౦. ఆచ్చపుపుష్పహానివని ♦ యందలు నిన్ను నెటింగి సంతెయి
మచ్చుట లేటికిన్ గుణప ♦ మున్నత యీవనవీధి కెప్పుడున్

కన్చినవారులేరు నృప ♦ వర్తనభూమణి భృశ్యునీయ వ
వ్యోద్భగణంబు లేటికిక ♦ నూగకరమ్మ కరమ్మనేనకన్.

క. నావుడు నేగోరినవని, కీ వేసునియుత్తరంబు ♦ తిన్నది వకటా
భావజుని కన్న మిక్కిలి, కీవే నిర్దయుడవెతి ♦ నిర్దయంబుయె

గీ. సామవతి నేను పావక ♦ సాక్షిగాగె, బరిణయంబున మిత్తరణ ♦ పిల్ల పేరు
దోసమనిదూడ కీరీతి ♦ ధూర్జుడవయి, ప్రాణనామక భ్రమియించి ♦ పలుకనేల.

వ. అనిపలికి మఱియు నమ్మచ్చకంటి పచ్చపిలుక నడి నచ్చి పచ్చలపడి నమ్మగనవి
కారంబు లుపచరింప వింత కలంకితమనసుగొండె యాను మేధుండు.

శ. పజలజలధరకల్పమై ♦ కాదురీతి, కృత్రిమముగాని పేరయు ♦ గెల్పుమోచి
చూపుగములందు దమకొత్తు ♦ బాపలంబు, నరసి సంజనితాశ్చర్య ♦ భరముతూని.

శ. పాతకము వచ్చునన్నట్టి ♦ భయములేక, యేలచేసితి మిటువంటి ♦ హీనదేవు
పాపభూపాలురుర్చోధ ♦ పాటవమున, నెంతకాశ్చర్యంబుపుట్టె నిం ♦ కేమిగలదు.

శ. వె. అనుచు దేవభూటన ♦ కాశ్చర్యమువహించి, నిజదగ్గరి నింది ♦ నింద సేయు
నభివృద్ధ క్షజనుల ♦ యిద్భుతిమహిమంబు, సారసారీ మిచ్చి ♦ సంతసించు.

శ. ఇవిధంబున బహుచింతితంతుండె యతం డేశ్వరాయత్తింబులు గుర్తఁ ఘ్యంబు
లుగదాయని యట్లకేలన్ భగ్యంబు జెచ్చుకొని యన్వహారత్నంబుతో నిట్లనియు.

శ. సామవంతుడవన్న మ ♦ త్వచాదరుడవు, గాని నికరపువనితివు ♦ గావు నీవు
కపటభూసాథుఁ దుర్చోధ ♦ కల్పనమునఁ గలిగ నిటువంటివైరూప్య ♦ ఘటననీకు.

శ. నావుడు నన్నుఁ గాంతియని ♦ నమ్మకయుండితివని మామకీ
నావయనంబు లన్నియులు ♦ భాగ్యముగాఁ బరికించి యంతటన్
భావమునందు పంజయముఁ ♦ బూసి యధేష్టముగాఁగ నిచ్చటన్
భావజకేళిఁదేల్పుననుఁ ♦ బ్రాణపలుండవు నీవుకావునన్.

శ. అనుచు నవ్వనభూమి ♦ యతిరవాస్యస్థలం, బొటచే నధికగో ♦ ప్యంబులైన
తనయంగములు మాప ♦ భగవీరురవడుండు, మదిలోన నాశ్చర్య మగున్ డగుచు
జిత్తజబలముచేఁ ♦ జిత్తగా నొంచిన, గాని భగ్యంబు చి ♦ కింగబట్టి
యంగనయను దాను ♦ సంత్యయపురగేగ, తనతిండితో యధా ♦ ర్థంబుగాఁగఁ
బలికి సాగస్వతాభ్యుగేఁ ♦ బరగినట్టి, సామవంతునితిండికి ♦ నకలమైన
యాశ్చర్యతైత్తిమునచింతెనంతిమీఁద, నడిచునాన్యంతిమునుదుఃఖి ♦ నాత్తుడగ

- క. బాలకులకిట్టియర్పొధ ♦ పాటవంబు, బెలిపిపంపిన కుండినా ♦ ధీశుకడకు
నత్తి కోపానలం బాత్తి ♦ నలముకొనఁగ, నధికగడ్డదరవముతో ♦ ననియొనిట్లు.
- క. ఓకి దుర్జయిద్యా, శూరులకున్ భూమిదేవ ♦ దుర్వాయి
పారముఁ బరిపిరిచె చే, కూరెన్ దత్పలమునేడు ♦ కూరెరం బగుమన్.
- క. పతియయ్యె నాకుమారుడు, హరియయ్యెన్ వంశమునకు ♦ నక్కట యింకనే
పితృదేవతలయుగమునే, గతిఁదీర్పంగలుగువాఁడ ♦ గపటవిచారా.
- క. అని మఱియు ననేకకోపవదనంబులు పలికి శాపదానోన్ముఖుం డైన యమ్మవీ
బృందారకునకు వందనం బాచరించి నాతపోబలంబునకు నీకుం దిరుగ పొరుషం
పఁపాదించెద శాంతుండవుగమ్మని, సాంత్వనవచనంబులు పలికి తదనంతరంబున.
- గీ. రాజకోటిరుపట్టపు ♦ రాణిఁగూర్చి, తపము గావించె నాధరా ♦ ధరవరుండు
శైలకన్యయు నంతసా ♦ త్కాతకరించి, యతికృపాదృష్టి నతనితో ♦ ననియొనిట్లు
- క. వినుము నృపాల యిట్టిపని ♦ విపునియందుఁ గనంగనయ్యెనే
జాత్రుని ఫాలలోదనుని ♦ శాసనమైనను గ్రమ్మరింతుఁ ద
ద్వనతిరథక్తలాకకృత ♦ కార్యముఁ ద్రిప్పగ పమ్మతింపన
ప్పనియింక నేల విపునకుఁ ♦ బారుష మిచ్చుట దుష్కరం బగున్.
- క. సారస్వతునకు నొక్కకు, మారుఁడుజనియించు నింక ♦ మంజూలవిద్యా
పారగుఁడు మననవినుతో, తారదర్శితాభిరాముఁ ♦ డన్వయకరుఁడై.
- గీ. సామంతమున్న యీపూర్ణ ♦ చంద్రముభిను, మేధునకుఁ బెండ్లి నేయుఁడు ♦ సా
దారమతి సంతసించ నీ ♦ దంపతులకు, సుతులుగలిగెద రధికవి ♦ ప్రతిదరితుల
పీ అని యిట్లుబోపించి ♦ యథవుపట్టపురాణి, యచ్చట నంతర్వి ♦ తాత్పర్యము
భూసురులాత్మయ ♦ పురముఁబ్రవేశించి, యద్దేవిశాసనం ♦ బట్లనేయు
మథయవంశంబులు ♦ నభివృద్ధిఁగాంచెనో, మునిశిఖామణులార ♦ వినుఁడు మీరు
తరుణేందుధరుచరి ♦ త్రమ్మచాలవిచిత్ర, మతనిభక్తులచర్య ♦ లంతకన్న
ననుమ నూతుండు కౌనకుఁ డాదిగాఁగ, గలుగు మనులకుఁ జెప్పిన ♦ గౌతుకం
డనరవారమ్మహతపా ♦ ధనునిఁగాంచి, ప్రిణతిఁగావించి యానంద ♦ భరితులై
గా. కైలాసాదలనిత్యవాస శిశిర ♦ గ్రావాత్మజాతాననా
ప్రాతేయాంశు మనోహరస్మిత సుధా ♦ పానక్రియాభాల దృ

గూలాబాలశ కాంక భూషణ బటా ♦ సందర్భవిభ్రాజితా
నీలగ్రీవజగద్విచిత్రకరని ♦ ర్నిద్రప్రభావోదయా.

క. వటవిటపిమూలసంగతి, జటివరతత్వోపదేశ ♦ సమయసముదిత
స్ఫుటకారుణ్యసుధామయ, శటులకటాక్షప్రసార ♦ సర్వాకారా.

వనమయూరము, నీలగళనీరనిధి ♦ నిశ్చలనివంగా
బాలశశిమాళికర ♦ భావితకురంగా
మూలధరకుండలిత ♦ సుందరభూషంగా
హాలవాలభంజనవృ ♦ సాధిపతురంగా.

గద్య—ఇతి శ్రీశైలనివాస భగ్నిమరాంతావశేన మల్లేశ్వరస్వామి కృపాపాత్ర
భారద్వాజ గోత్ర పవిత్ర పెనుమల్ల సోమమంత్రి పాత్ర పెద
నీల ప్రధానపుత్ర పకల నుకవి స్తుత్య సోమనామాత్య
ప్రణీతంబైన నీమంతినీక శ్వాణం బనుమహా
ప్రబంధంబునందుఁ బంచమాశ్వాసము.

పంశూర్ణము.

